

Nicolae BADIU

Consemnări la vama vremii

publicistică - interviuri și articole

Editura EuroPress Pitești
2004

Consemnări la vama vremii, Autor: Nicolae BADIU

EuroPress Pitești - 2003

EDIT PRESS IMAGE srl Pitești

B-dul Nicolae Bălcescu, Nr. 106 (Complex JOHN, Etaj II),
Pitești, 0300, Județul Argeș, ROMÂNIA

Tel./Fax: 0248 288 787; Connex: 0722 482 809

e-mail: epi@geostar.ro

Corectură:

Adrian OLTEANU, Mihai FERARU

Tipar:

S.C. TIPARG S.A. Pitești

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

BADIU, NICOLAE

Consemnări la vama vremii/Nicolae Badiu - Pitești:

EuroPress, 2003

ISBN 973-85463-9-7

821.135.1-92

De același autor:

- Câmpulung, sec. XXI (album)
- Curtea de Argeș, sec. XXI (album)
- Universitatea din Pitești (album)
- Argeș - album XXI
- Pitești - album XXI
- Topoloveni - album XXI
- Ziceri gazetărești (publicistică)

Copyright © Editura EuroPress Pitești

Azi pentru mâine

Prezent mereu la locul faptelor...jurnalistul Nicolae Badiu a reușit să facă o colecție de însemnări deosebite. Intervievații dumnealui nu sunt aleși, nu sunt vânați cu premeditare ci sunt întâlniți la "vama vremii". Modul în care își abordează interviuții relevă pasiunea pentru mișcarea politică din România și în general pentru destinele unei Românie văzute din provincie...

Interesul pentru industrie și pentru mediile economice în general, sunt conforme cu experiența de inginerie trăită mai întâi la Întreprinderea de Tractoare Miercurea Ciuc, ca stagiar (de unde și o scurtă reflecție a domniei sale față de maghiarime), iar apoi la Automobile Dacia, unde ca șef al departamentului de relații publice s-a apropiat definitiv de cariera de jurnalist pe care a îmbrățișat-o în ultimii 13 ani.

Autorul nu și-a spus nici pe departe ultimul cuvânt, prezentul volum nefiind decât o etapă de referință din activitatea sa de publicist. Aflat în plină ascensiune de scormonitor al vremurilor în sensul curat gazetăresc, autorul ne pregătește, cu siguranță, noi consemnări de la vama timpului care trece, dar și vine!

Citind consemnările lui Nicolae Badiu, parcurgeți secvențe de istorie locală din Argeș și Muscel precum și interesante reflecții asupra politicului, asupra bisericii sau asupra socialului nesfârșitei ere de tranziție.

Conf. Univ. Dr. **Nicolae Barbu**,
Universitatea din Pitești
Decanul Facultății de Științe economice,
Juridice și Administrative

*Dragei mele familii,
inimoasei mele mame
și memoriei bunului meu tată*

Cuvânt înainte

În acest volum de publicistică am cuprins în principal interviuri, realizate la date diferite, în momente și stări absolut diferite. Interviurile au fost luate în regim gazetăresc strict, adică ad-hoc, fără o pregătire laborioasă în prealabil, cu mici excepții. Acesta este motivul pentru care, intervievați de certă valoare intelectuală și spirituală, de la care puteam obține adevărate teze filozofice, sunt prezenți cu tematici mai puțin complexe.

Dar, eu cred că surprinderea unei anumite stări de fapt, la un moment sau altul dat, are farmecul său istoric. Puteam scrie o carte doar cu Tudor Pendiuc, sau cu Gheorghe Nicuș. Puteam scrie două volume de interviuri cu Gheorghiuș Boșârcă, și aș mai departe, pot da exemple pe această temă. Am surprins însă anumite momente, secvențe de istorie, cu un rost caruia eu i-am dat importanță.

Majoritatea interviurilor au fost realizate în calitate de director de publicație. Sunt onorat să pot aminti că am fost, pe rând, directorul publicației muscelene Evenimentul muscelan, patronat de Paul Vișan, directorul publicației Pulsul Argeșului patronat de Nicolae Gache și directorul publicației Ziarul de Azi patronat de Vasicos Media prin Cristina Diclescu și Corin Boian.

Argeșul și Muscelul se află pe axa de platină a românismului, așa că paleta intervievaților sare din aria locală, precum și subiectele abordate.

Articolele din al doilea capitol trădează preocupările mele față de biserică și asistența medicală. Am foarte mulți prieteni

preoți și medici. Glumesc uneori spunând că dacă scap de unii... dau de alții... Se completează foarte bine aceste profesii!

Fie preot, fie medic, fie politician, toți sunt oameni. Toți dețin certificat de naștere. Întră egali în viață. Și pleacă tot egali... Însă nici la obținerea unui certificat, nici la eliberarea de după...a celuilalt...nu participă deținătorul!

Jurnalistul scanează secvențe de viață, trăiri pe care le printează în parametri de rezoluție proporționali cu buna credință, gradul de moralitate și talentul de care dispune.

Românii își chibîțeau soarta prinsă în mrejele globalizării. Fie ca Dumnezeu să ne ajute să nu ne împotmolim în condiția de chibîți la Poarta Nouă...

Ghidat de reflecțiile de mai sus am selecționat materialele scrise în perioada 1995-2003 sub zodia românismului de la poalele Cetății Argeșului și Muscelului, drept **Consemnări la vama vremii...**

Autorul

Interviuri secvențe de istorie

*Numele interviușilor înseamnă mereu istorie.
Secvențe de istorie. Asta urmează.*

Doru Viorel Ursu

Dezvăluiri despre procesul lui Nicu Ceaușescu

- Ce ați simțit în momentul în care erați la cârma procesului lui Nicu Ceaușescu ?

- În 1990 aveam deja 14 ani de activitate în justiție. Problema esențială a fost că nu judecam pe fiul lui Nicolae Ceaușescu, ci judecam un individ care era acuzat pentru anumite fapte. În momentul în care m-am detașat față de presiunea care exista în opinia publică a anului 1990, față de ce însemna numele de Ceaușescu și care automat crea o legătură între tată și fiu, am înțeles clar că judec un om pentru faptele lui, pentru ceea ce este acuzat și pentru ceea ce eu, ca judecător, trebuie să pricep.

În momentul în care am crezut în asta, procesul a fost extrem de simplu.

- În momentul procesului ați fost adus la București în fotoliul de ministru de interne. Cum vă explicați această ascensiune bruscă?

- După primul termen, care a durat în succesiunea lui câteva zile, întorcându-mă la București, eu cred că evenimentele din 13 - 15 iunie au generat niște situații speciale. Este evident că după alegerile din 20 mai, Petre Roman își forma acel Guvern pe care îl știm cu toții și în care cred și acum și probabil istoria îi va demonstra valoarea.

Deci, în momentul în care Petre Roman îşi pregătea deja Guvernul, intrasem pe lista viitoarei guvernări. Cred că nu pentru postul de ministru de interne, ci pentru Justiţie.

Evenimentele din 13 - 15 iunie s-au accelerat, motiv pentru care, fără nici o legătură cu procesul de la Sibiu, Petre Roman îşi demonstrează opţiunea extrem de favorabilă şi de lucidă în momentele de criză. Deci, el pune ca ministru de interne un tânăr civil şi jurist... fără nici o legătură cu procesul de la Sibiu, care era în curs de derulare. Eu fixasem deja termen pentru Sibiu.

- Deveniserăşi totuşi persoană publică prin judecarea procesului lui Nicu Ceauşescu.

- Păi, altfel nu m-ar fi cunoscut. Nu vreau să fac o criză de orgoliu, dar realitatea a demonstrat fără voia mea, fără voia nimănui că devenisem o persoană publică, mai ales prin ideile pe care le lansam în Justiţia Română în cursul procesului. Judecam un proces fără ură şi părtinire.

- V-a° cere, dacă reuşiţi, să vă "împărşiţi în două". Să pun întrebarea unei părţi din dvs., care analizează de fapt pe cealaltă. Deci, dvs., acum ca om politic, cu experienţa pe care o aveţi, puteţi să comentaţi într-un fel soarta finală a procesului lui Nicu Ceauşescu? Ce verdict aţi fi dat dacă rămâneţi până la final judecătorul lui Nicu Ceauşescu ?

- Din onestitatea cu care înţeleg dialogul nostru, v-a° ruga să publicaţi exact întrebarea pe care aţi formulat-o! (N.B.: A°a am făcut.) Această întrebare vorbeşte de fapt despre o dedublare. Or eu vă spun de la început că nu mă dedublez în răspunsul pe care vi-l ofer. Răspund exact problemei unitare. A°adar, vă spun că procesul se îndrepta în mod cert, pe fondul problemei, spre o achitare. După părerea mea, desigur cu rezerva pe care orice om de bun simţ trebuie să şi-o asigure, pentru că nu am dus procesul până la capăt, nimic nu confirma

ideea de genocid provocat de Nicu Ceauşescu.

Probe de acest gen, atât cât am prins eu în fazele de proces pe care le-am administrat, nu existau.

Mai mult decât atât, eu am îndrăznit să spun că nu au existat nici terorişti...

Revoluţia Română este o problemă foarte complexă, iar în opinia mea nu este desăvârşită. Rămâne deocamdată o revoltă populară cu accente puternice de schimbare de regim, dar în care au fost implicate servicii secrete care au dorit să dea la o parte regimul Ceauşescu, pe de o parte pentru organizarea de tip capitalist a societăţii româneşti şi pe de altă parte, pentru a o păstra într-o anumită zonă estică.

Este o chestiune care, probabil, vă surprinde... Demersul meu este, probabil, extrem de riscant, făcându-vă aceste afirmaţii, dar prefer să fiu loial faţă de cititorii dvs. şi mai puţin să mă acopăr personal.

Ianuarie 1995, Mioveni

Adrian Păunescu

De vorbă în noapte cu omul Adrian Păunescu

În noaptea de 2 spre 3 septembrie 1995, la un ceas după miezul nopții, l-am abordat pe omul Adrian Păunescu la intrarea în restaurantul "Musceleanca" - unde urma să intre pentru a lua masa, după spectacol – în vederea acordării unui interviu. Mi-a întins mâna, după ce m-am prezentat, și mi-a replicat: "Unde-ai mai pomenit dumneata interviu la unu noaptea?". **Am răspuns:** "Nicăieri, tocmai de aceea mi se pare interesantă ideea acestui interviu". "Bine, de acord", **mi-a spus Senatorul.**

Odată ajunși în sala rezervată, unde a insistat să fie împreună cu membrii cenaclului "Totuși iubirea", a fost curios să frunzărească ziarul nostru. La vederea titlului "A trecut Vadim, vine Păunescu, cine va urma?", a cerut să i se dea ochelarii, pentru a citi articolul cu pricina. După lecturare s-a răstit pe un ton cutremurător la subsemnatul: "E^aTI UN NEMERNIC, TE POFTESC SĂ IE^aI AFARĂ! DUPĂ CE MĂ FACI TITAN, ÎNTRE GHILIMELE, VII LA MINE SĂ-PI DAU INTERVIU?!"

Recunosc că modul în care am fost apostrofat mi-a generat brusc înmuiera picioarelor. Nu am ieșit din sală, pentru că, imediat, senatorul și-a revenit și m-a rugat totuși să-i pun întrebări, ceea ce am și făcut.

- *Acceptăm critica făcută pentru ce s-a scris în "EVENIMENTUL muscelan".*

- ^ațiți ce e surprinzător? Eu înțeleg... Am o părere proastă despre un om, vreau să-l atac, dar nu-i cer un interviu. Adică, dacă dvs. credeți că eu sunt un titan... – de fapt cine v-a spus dvs. că eu sunt un titan – și mai puneți și în ghilimele...

- *A fost o opinie... nu neapărat a ziarului, poate...*

- E un mișto stupid, de provincie, care vă descalifică. Dvs. ce ați făcut înainte de '89?

- *Nu se compară, bineînțeles... dvs. sunteți "cineva" în para asta.*

- Atunci de ce ați spus "titan" ante și postdecembrist? Care-i gluma?

Să șiți că eu am scris despre Muscel în cartea mea, din '73, de la Craiova. Scriam că sunteți județi separat, am scris despre Rucăr, când primarul de azi, care am auzit că nu vrea să primească Cenaclul, se lupta cu carnetul de partid... Este intolerabil! Judecata asta primară... oamenii care nu se informează. A apucat să spună un dobitoc "poetul de curte" și toată lumea spune "poetul de curte". Păi, să v-arăt textele mele. Ce-a făcut "poetul de curte"? Am avut niște opinii pe care nu mi le-am schimbat. E adevărat! Nu mi-am schimbat opinia despre cei care-au făcut construcția națională – și aceștia au fost comuniștii români, eu cred – și asta e chestiunea cea mai importantă. Cred că Nicolae Ceaușescu n-a fost pedepsit pentru că a fost comunist, ci a fost pedepsit pentru că a fost român. Dacă era să fie pedepsiți toți comuniștii, de ce Jivkov e sănătos, liber într-o mare măsură, de ce toți cei care au cerut intervenția sovietică și intervenția Tratatului de la Varșovia în Cehoslovacia, de 6 ani de zile, plus ceilalți, n-au pățit nimic?

și mulți dintre cei care fac pe pionii rebeli, sunt spioni sovietici. Această lipsă de informare, de minimă informare...

treci la atac ^oi-l faci pe om titan, între ghilimele?! Dar spune-mi, de ce sunt titan, între ghilimele? Nu v-am cerut, domnule, să mă faceți titan. Dvs. sunteți directorul ziarului. Spuneți-mi, de ce sunt titan, între ghilimele?!

- *A fost o opinie, la un moment dat, pe care am dat-o la tipar, poate ^oi grăbit, dar după această discuție, pe care o consider o onoare pentru mine, e posibil ca mâine să nu mai am nici un dubiu asupra persoanei Păunescu.*

- Dar e normal ca, înainte de a vă expune punctul de vedere, să vă informați! E posibil ca lucrurile pe care le spun eu să fie aberații, să circule ca ^oi cifrele morșilor, ca ^oi conturile secrete. S-au lansat, domnule coleg, s-au lansat niște minciuni despre niște oameni. S-a mers în decembrie '89, la blocuri anume, unde stăteau oameni de autoritate ai fostei perioade, nu ticăloși, la așa n-a mers nimeni. La directorul fabricii de pielărie, din Sibiu, s-au dus. Deci, ^otiau! A fost o conspirație. S-au dus la el acasă ^oi-au strigat: *"Le^oi afară, că dacă nu... tragem cu tunu-n casă"*. ^ai a ieșit nevastă-sa, ^oi-a zis: *"Nenorociților, e plecat de două săptămâni în Germania"*.

^ai-acum să vă spun ceva în exclusivitate pentru "EVENTIMENTUL muscelean", ceva ce nu ^otie nimeni. Eu mi-am vândut în '89 mașina, unui băiat care producea pâine, într-o comună lângă București. N-am făcut actele ^oi mașina era pe numele meu, cu numărul meu, ^oi la sfârșitul lui decembrie '89, omul acela a fost confundat cu mine ^oi-a fost împușcat, a fost ciuruit. Dintre toate mașinile, doar în aceea care se ^otia că-i a mea s-a tras.

Deci, nu participați prin neotință sau superficialitate la o conspirație făcută împotriva valorilor acestei țări, controversate. Eu aștept să mi se spună *"ce-ai făcut rău?"*, ^oi eu să spun dacă am făcut.

- *Am auzit zicându-se că: "uite, domnul Păunescu folosește mașina Senatului în turneele cu Cenaclul <<Totu^oi iubirea>>... ^oi se folosește de influența de senator pentru a promova Cenaclul...*

- Dar la mine nu vin oamenii - ca senator - cu problemele lor? Eu nu fac audiențe, nu fac întâlniri cu oamenii? Care este rolul unui senator... atunci?

- *Ce pronosticați pentru viitoarele alegeri?*

- Dacă Legea Electorală va consfinși haosul ^oi confuzia din viața politică românească, noi nu vom veni mai sus de locul II. Dacă va fi o Lege Electorală care să dea șanse egale tuturor, să pună sub control finanțarea partidelor ^oi, mai ales, finanțarea din străinătate, care mi se pare o chestie intolerabilă, pentru că această finanțare ajută la crearea unei Coloane a V-a - a Orbului - nu pentru că sunt străini, ci pentru că nu au interesele poporului român. Dacă, deci, va fi așa, deci dacă vom ajunge în situația de a se elimina aceste abuzuri istorice - unele partide trăind numai din asta - atunci putem să ne batem cu dâni la alegeri.

- *Vă avea un candidat la președinție - P.S.M.-ul?*

- P.S.M. a anunțat că va avea un candidat la președinție, dar nu am anunțat nici persoana ^oi nu am avut nici Conferința Națională, care să stabilească programul respectivului candidat.

- *Veți accepta să candidați la președinție, dacă vi s-ar propune?*

- Eu nu pot să fiu ridicol ^oi să spun că voi accepta, ^oi așa ai mei să pună pe altul. Să vedem, întâi să se propună...!

- *^ai totuși, presupunând că veți fi propus...*

- Nu. Eu, aici, vă răspund cu versurile lui Nichita Stănescu: *"Nenăscuții plâng pe nenăscuții oameni ai lacrimilor"*. Deocamdată nu s-a făcut propunerea. Sigur că am auzit tot felul de lucruri, ^oi la toate manifestările de cultură din țară, la care particip, mi se propune... evident, iar la Lupeni, o mulțime

entuziasă, la sfârșitul spectacolului, a strigat cam un sfert de oră – douăzeci de minute - a trebuit să plec de-acolo – *“Păunescu te iubim, preoedinte te dorim!”*. Eu nu m-am gândit serios la chestia asta, aºa cum nu m-am gândit serios la faptul că tata a murit în 1990. Dacă m-aº putea gândi profund la toate astea, s-ar putea să nu mai pot suporta povara!

- *Înainte de '89, până la evenimentul de la Ploiești, dumneavoastră erați, efectiv, ovaționat, umpleați stadioane, fără reclamă. Acuma, foarte greu. Cel puțin aºa am observat în Argeº, se adună lume puțină ºi nu se mai petrece fenomenul de atunci. Cum vă explicați?*

- Care fenomen?

- *Deci, tinerii erau ridicați în picioare, nu de dumneavoastră, ci de felul dumneavoastră de a le vorbi, de poetul Păunescu, deci poporul, tinerii de atunci, gândeau într-un fel. Acum, nu mai aveți impactul de atunci...*

- De unde ºtiți dumneavoastră ceea ce-a fost aici?

- *Un exemplu: dacă veneați înainte de '89, Câmpulungul era în picioare. Acuma nu mai este. Unde bate întrebare? Credeți că poporul român este aºa uºor de manevrat, de manipulat? Cineva l-a intoxicat în legătură cu Păunescu ºi ºi-a făcut altă părere peste noapte!*

- Dar nu vă grăbiți! În primul rând, că nu mi-ați demonstrat premisa. Deci, ați spus aºa: *“Oamenii vă ovaționau”*. ºi aici m-au ovaționat!

- *Da, dar mai puțin!*

- Dar între timp s-au produs decantări politice. Nu e vorba de mine. E vorba de întregul fenomen care s-a produs în România.

- *Oamenii veneau pentru dumneavoastră la “Flacăra”...*

- Ei! Acum ºi-au găsit partide, prin care se exprimă, ºi-au

găsit soluții culturale. Iar acum dvs. judecați un fenomen cam aºa: gutaia din octombrie, 1982, '84, '85, o comparați cu o floare de gutuie din 1995. Noi suntem abia de-un an. Suntem ca în 1974. Din mai 1994, de când au venit niºte tineri părăniºti, puºi de ºefii lor, cu niºte deputați părăniºti, ºi mi-au ars cărți, ziare, reviste, mi-au atacat familia, ºi-au venit cu-n cap de porc, în mod autobiografic deci, atunci am hotărât, ca singură soluție, să le răspund acestor rătăciți. Eu mă refer la tineri, nu la bătrânii... unii dintre ei, nemernici..., tinerii sunt rătăciți, ei n-au nici o vină. Trebuie să fac ceva pentru generația tânără, trebuie să reinventăm o speranță. E, bine! Asta este vârsta! Dumneavoastră comparați un copil de un an cu un copil de 14 ani? ºi-atunci se uneau toate energiile la cenaclul meu! Deci toți opoziționarii, mai declarați sau mai ascunºi, veneau acolo ºi cântau *“Viața noastră unde e?”*. Lucrurile s-au schimbat în România. Dar eu vă spun ceva! **Pariul meu e că**, dacă trăiesc, nu numai că vom fi cea mai puternică miºcare culturală din Europa de Est, ºi nu pentru că suntem cei mai buni, ci pentru că nu sunt alții deloc! Că nimeni nu se gândeºte să se ocupe de problema asta a afirmării unei culturi, nu a atacării. Să spargi geamurile Primăriei e uºor... Să construiești geamuri pentru altar e foarte greu! Deci pariul meu e-aºa: ***va fi o miºcare culturală de proporții celei dinainte de ‘89!***

- *Pentru mine reprezintă o curiozitate că o bună parte din populație, chiar tineretul, la revoluție, intona fără să-ºi dea seama, cântecele dumneavoastră din Cenaclul “Flacăra”!*

- Dar cu cine credeți că mă confundau? Cu Pleºu? Sau cu cine? Cu Petre Roman?

- Fuseseră ei la Cenaclu?

- *Unii fuseseră, alții nu. Sau poate, mă rog, au fost, au cântat ºi n-au recunoscut. Oricum, ei au fost cei care au dat cu “HUO” în Păunescu.*

- Cum toți? Au fost 20 de oameni care m-au înjurat și 40 care m-au apărat. Ția care m-au înjurat puteau să-mi ia gâtul dacă nu erau ăia 40 care mă apărau. Sau, când sunt atacat eu, e poporul în legitimă apărare, iar când e atacat domnul Coposu este o ticăloșie? Ce e legitim, e legitim și cu unii și cu alții. Ce s-a întâmplat la Alba Iulia, când Roman a fost incitat să-i înjure pe părăniți, este inadmisibil. Dar este la fel de inadmisibil și când părăniții incită împotriva mea. Deși nu mai prea pot, că între timp am apucat să mă rotesc și devin un periculos cam pentru toată lumea, și pentru dreapta și pentru stânga mincinoasă. De aceea sunt și unit în ceea ce mă privește. Și eu am mai pășit-o o dată. Și am pășit-o de la unul mai mare ca ei, de la Ceaușescu. Ei sunt slăbuși. Foarte slăbuși! Așa că, nu-i adevărat că ăia nu știau în Piață că-mi cântă cântecele. N-au mai vrut să recunoască. Păi, nu erau părăniții cu *“Trăiască, trăiască, trăiască să trăiască / Moldova, Ardealul și Para Românească”*? Și mă atacau în ziar, zicând că eu am sucit mințile tineretului? Păi, suși erau ei! Că le sucisem și lor mințile. Că asta cântau... și îngenuncheau...

- *Și aici eu nu găsesc explicația...*

- Cum?!!!.... E ipocrizia națională!

- *Aici voiam să ajung. Asta voiam să aud de la dvs.! Care este cauza?*

- Cum, care-i cauza? Păi dacă Manolescu mi-a spus – întâi a scris în *“România literară”*, când a luat-o – **“Taci, Adrian Păunescu!”** și l-am întrebat peste câțiva ani: **“Mă, Nicolae, de ce mi-ai zis mă, să tac?”**. **“Ca să ne auzim și noi”**, a fost răspunsul. Păi asta e mod de a pune problema? Păi, eu nu m-am temut niciodată! N-am nevoie să tacă ăla, ca să mă aud eu. Eu i-am dat lui Manolescu premii în '83 și '84. I-am dat Blandinei premii, lui Păler, iar ei, când au ajuns să reprezinte cumva *“miocarea revanșă”*, ei mi-au zis să tac și m-au îngropat

cum au putut. Dar să știți o chestie. Știți care-i pedeapsa mea? Nu-i urăsc! Dimpotrivă! Pînă minte și acum tot ce-au făcut bun: **Manolescu a fost cel mai bun cronicar literar al României. El, este adevărat că a fost cel mai bun cronicar timp de 25 de ani, perfect coincident cu Epoca Nicolae Ceaușescu.** Nicolae Manolescu a fost cel mai bun cronicar literar al epocii Nicolae Ceaușescu, iar Nicolae Ceaușescu a fost cel mai puternic om politic al epocii literare Nicolae Manolescu. Să nu facă ei pe nebunii să spună că... ei erau pe ascuns... Ce erau pe ascuns? Eu am fost interzis de câteva ori. Pe mine, securitatea (uite, domnul Motrun e de față) mă urmărea, eram o problemă. Pe ei îi urmărea tânguială, când făceau raporturi, nu știu dacă sexuale, dar oricum, politice... cu străinii. Deci, să fim foarte serioși. Ei au crezut că mă omoară repede și nu mai apuc să spun, că lucrurile pe care le am eu de spus sunt complete. Cică *“poet de curte”*! Păi, *“poet de curte”* este ăla care-a zis: *“E prea lung drumul până-n comunism! / De nu-l scurtăm cu gârzi și cu etape, / De nu aducem totul mai aproape, / E prea lung drumul până-n comunism. / Am mai visa de nu s-ar face zi, / Și pruncii nu ne-ar întreba de pâine, / E lung și drumul scurt, de azi pe mâine, Cu-atât mai lung, ce ni se năzări?”*.... Cine-a zis despre comunism că-i un drog și-o minciună? Eu, într-o poezie care e în cărțile mele!

- *În “aerpării” vă refereți la Elena Ceaușescu?*

- Despre cei morți nu vorbesc decât de bine. Dar, văd că ați și citit! Adică, este și mai de condamnat. Sunteți, de fapt, un nemernic!

- *Dar n-ați citit tot ziarul!*

- Citesc pe pagina întâi. De ce puneți titlurile mari pe pagina întâi? Ca să atragă! Eu mă opresc la ele. Deci, dacă ați citit *“aerpării”* și-mi puneți problemele de felul ăsta, înseamnă că sunteți și deștept, și... pariv!

- *Am citit și “Vârste”*.

- *"Am fost un tânăr fenomenal! / M-am ridicat dintr-o clasă de jos!"... Asta e, nu?...*

- **Da.**

- *"Credeam că un comunist, niciodată nu-i trist, / Dacă vrea să ducă totul la bun sfârșit... / Astăzi sunt trist, pentru că sunt comunist / ăi văd că drumul e infinit..."*. Arătați-mi! Vreau să-i văd pe marii dizidenți, care-au fost în partid alături de mine... Dacă a° fi fost un om hotărât, când au vrut să mă dea afară din partid, în 1985, acceptam. M-am zbatut să nu ies din partid. Am făcut acest gest de umilință. Recunosc! Nu am vrut să ies din partid, pentru că am °tiut că în locul în care intrasem eu se luau deciziile cu privire la viitorul țării. Faptul că eu, ca membru al P.C.R., l-am convins pe Nicolae Ceau°escu, în două momente cheie, să nu dărâme satele de la munte, ajunge pentru a plăti faptul umilitor de care v-am zis. ăi l-am convins. ăi vă spun încă un lucru, care-i important pentru cititorii din Muscel. M-am dus cu problema satelor din Valea Dornei la dânsul. Dumnezeu să-l ierte! ăi mi-a zis: *"Nu, că nu-s bune risipirile ăstea, că se mănâncă mult teren"*. ăi i-am zis: *"Tovară°e Pre°edinte, ă°tia nu se duc în satele de munte în excursie, ă°tia trăiesc ăi mor acolo, ăi trebuie să-ă crească animalele..."* ăi nu mai spun toată povestea, că-i prea interesantă. V-a° face cinstel!

- **ăi nu merităm noi...**

- A, nu! S-ar putea să fie un ziar bun. Dar altceva vreau să spun. În momentul când i-am vorbit de satele din Bucovina, din jurul Dornei... dânsul a zis: *"Cel mai frumos sat din România este Lere°tiul"*. ăi eu i-am spus atunci o replică extraordinară... *"ătiți că-mi închipui de ce vă place Lere°tiul? Că e frumos, că e bogat, dar mai ales că e foarte bine aliniat!"*. Pentru că nu-i plăceau lucrurile spontane. ăi atunci i-am propus (perioada '79-'81) să facem patru județe experimentale, cu economie de piață, în Dorna, Vrancea, în Muscel ăi la Semenici. ăi a fost

entuziasmat! Asta după ce i-am adus argumente. Deci, numai pentru faptul că mi-am înghițit uneori lacrimile, că strigam uneori mai tare decât trebuia lucruri care erau adevărate... eu nu am spus niciodată lucruri altfel decât au fost!... Poate am spus exagerat... ăi pot să-mi asum această vină, dar pentru aceste eventuale gre°eli de acest fel, am acest decont! Am salvat ni°te realități fundamentale!

E vorba de ce a făcut fiecare. Eu am fost la doctorul Florea Dinu din Câmpina, ăi l-am rugat să ne arate lucrurile care le-a făcut. ăi ne-a arătat! Vin oameni cu pareze ăi paralizii ăi pleacă sănătoși. Păi, dacă am dat chip normal, pornind de la ideea lui Ceau°escu, să gândim cu capetele noastre, unui doctor care a salvat un copil scăpat în tuciul de mămăligă, copil care – azi - poate este un soldat de nădejde sau un savant român, de ce să-mi fac eu remu°cări pentru această realitate? De fapt, ziari°tii nici măcar nu sunt obligați să creeze realitatea, ei sunt obligați să sesizeze, să spună "simptomul", iar tratamentul îl face societatea. Eu mi-am asumat ăi partea asta.

- ***Chiar nu aveți nici o părere de rău după revista Flacăra?***

- Cum să nu ! De exemplu, am văzut ni°te femei extraordinare în viața mea. Acuma, unele sunt bătrâne, altele sunt bolnave, altele sunt curve, altele au murit. Dacă m-a° apuca să regret tot ceea ce n-am făcut până la capăt, n-a° muri? M-am consolată cu gândul că ni°te colegi ai mei - pe care i-am adus acolo - i-am făcut ziari°ti... pe cei mai mulți, i-am făcut glorioși... pe unii dintre ei, am format o °coală de gazetărie românească, asta care se manifestă azi, cu vreo două excepții, marii directori de publicații sau gazete au lucrat la "Flacăra", au fost descoperiți de "Flacăra" sau au fost lansați de "Flacăra". M-am consolată cu gândul că ace°ti colegi ai mei ăi-au asumat, ca ăi Băcanu, care

°i-a asumat "România liberă" – ce legătură are el cu "R.L." nu °tiu, că °i portarul a lucrat tot la "România liberă" – deci, de ce (?) °i-a luat-o el °i nu altul? Mă rog! Deci, °i-au luat Flacăra, drum bun! °i dacă ea se va stinge de tot, °i dacă eu o să mai fiu în viață, fac o Flacăra veche.

- ***Are vreo slăbiciune Adrian Păunescu?***

- *Multe...*

- ***Poate fi vulnerabil?***

- Foarte vulnerabil.

- ***Îmi dați un exemplu?***

- Păi, cum să vă dau exemplu! Căutați-mi dumneavoastră slăbiciunile. Slăbiciunile mele sunt numeroase, însă calitățile sunt °i mai multe... Deci, eu sunt de părere că un om e bun nu în măsura în care face pe omul perfect, ci în măsura în care în convulsiile sale interioare reușește să pună mereu calitățile deasupra defectelor. Vreau să vă mai spun un lucru foarte grav. Nu °tiu dacă-l considerați o lipsă de smerenie, o dovadă de trufie, cele mai multe din defectele mele sunt mai compatibile decât calitățile dușmanilor mei!

Eu, în defectele mele, creez o realitate mai vie °i mai compatibilă cu nevoile oamenilor decât calitățile multora dintre inamici.

- ***În discuțiile pe care le abordați, ca oficial în străinătate, sunteți tot atât de dur °i de impulsiv?***

- De unde reiese că sunt dur °i impulsiv?

- ***În general, a°a sunteți catalogat, ca un tip dur.***

- Nu trebuie confundat temperamentul cu...

- ***Poate este un temperament care...***

- Păi, nu. A°a... am auzit că sunt un extremist, °i când am întrebat de ce (?), mi s-a răspuns că am voce puternică.

Ca să fii dur, trebuie să fii °i puternic, dar asta nu înseamnă că a fi dur înseamnă a fi puternic. Duritatea incumbă °i o cantitate

de nedreptate. A fi dur nu înseamnă neapărat a fi drept. Într-adevăr, întrebarea este interesantă °i, după cum observ, n-ați pus întrebări proaste. Când o să rămâneți fără serviciu, să mă căutați... Notați numărul meu de telefon.

Domnule, despre mine, un deputat ungur a afirmat, după ultima sesiune, că a°a ceva ce am spus, nu s-a mai auzit la Consiliul European.

Nu duritatea, nu asprimea, °i nici chiar intransigența nu hotărăsc asupra eficienței unui demers internațional.

Ileana ȁipoteanu

“Frunzulică didișel, Sunt fată de la Muscel”

- *V-am luat de lângă rude. Ce fel de rude erau?*
- Erau cele mai bune rude, sora mamei, mătușă mamei, verișorii mei...
- *De când nu ați mai fost în Câmpulung?*
- Nu foarte demult ! Am fost de Paști, dar așă, într-o vizită de “curtoazie”.
- *De câte ori pe an veniți la Rucăr?*
- De două ori pe an, de obicei de sărbători, de Paști și de Crăciun.
- *Care este cea mai haioasă amintire din zona Rucărului, de care vă amintiți?*
- Foarte multe. ȁi, în primul rând, așă aminti marile chefuri pe care le făceam cu prietenii mei “coconășii”. Măine seară, la Rucăr, sărbătorim 12 ani de la ultima noastră întâlnire, ultimul nostru chef adevărat.
- *Ce înseamnă “coconășii”?*
- Este o melodie, un mare ȁlagăr al anilor '85 – nu ȁtiu sigur – care se numea “Coconat”. ȁi de atunci, noi fiind foarte entuziasmași de acea melodie, ne-am spus “coconășii”.
- *Ȑmi dați câteva nume?*
- Unul dintre ei este fratele meu, “ȁarpe”. Cred că nu este cazul să-i enumăr și pe ceilalți, fiindcă sunt mulți și așă supăra pe cineva dacă nu i-așă aminti.

- *De câte ori ați mai fost în această discotecă?*
- De patru ori, dar am cântat o singură dată. De trei ori am venit pur și simplu să mă uit. Am studiat tineretul câmpulungean, care este atât de entuziast. Doamne, cred că nu am văzut așă ceva! Nu mă refer la spectacol, mă refer, în general, la atmosfera de discotecă, care este formidabilă. Sunt dornici de a ieși, de a face ceva.
- *Să revenim la personalitatea Ileana ȁipoteanu. Ce a făcut în ultimii ani, în afară de un copil pe care l-a născut?*
- În afară de o fetișă, care a făcut 6 luni, Dumitrana Teodora, am lansat prima casetă, în '88. În '92, '93, '94 – trei ani consecutivi – am scos o casetă cu muzică creștină foarte frumoasă, iar în '96 am lansat un volum, cu melodiile compozitorului Dumitru Lupu – 14 melodii de succes, ale mele – pe care l-am intitulat “Ce mult te-am iubit”, deoarece această piesă a fost premiată, în '87, la Festivalul de la Mamaia, și reprezintă 10 ani de activitate artistică.
- *Apropo de “Ce mult te-am iubit”, ce-ați iubit mai mult în viașă?*
- Am iubit foarte multe! În primul rând familia și, în al doilea rând, muzica.
- *Ce înseamnă pentru dumneavoastră familia?*
- Familia înseamnă mama, tata, frați, surori, copii...
- *Sunteți o persoană impulsivă?*
- Am un temperament vulcanic, deoarece sunt născută în zodia Racului – ultima zi – sunt Rac spre Leu și, deci, am tendinșe și în această zodie. Vă spun sincer că citesc ambele zodii și o aleg pe cea mai bună, cea care îmi convine cel mai mult.
- *Nu mă îndoișă că sunteți o gospodină bună. Ce vă place să gătiți cel mai mult?*
- Îmi place să gătesc foarte mult ciorbe, fiindcă îi plac soșului meu, și unele mâncăruri mai speciale care sunt reșete proprii.

- ***Dați-ne Ți nouă o repetă?***
- Aaa... Cereți prea mult.
- ***Cea mai simplă!***
- Pui de toate Ți la sfârșit verdeapă... Ți gata!
- ***Ce fel de femei sunt rucărencele?***
- Frumoase, talentate, simpatice, elegante! Persoanele excluse sunt de față.
- ***Ce ne puteți spune de câmpulungeni?***
- Am plecat de prea mult timp Ți nu prea mai Țtiu ce se întâmplă pe aici.
- ***Actualmente, unde locuiți?***
- La Constanța, într-un apartament superb, pe malul mării.
- ***Cum ați făcut rost de bani să aveți un apartament pe malul mării?***
- Nu am făcut rost de bani, mi l-au dat în '92, când am

venit la Teatrul "Fantasio" din Constanța, pe care l-am plătit, atunci, cu 295.000 lei.

- ***Ați avut relații?***
- Se poate să fi avut relații – nu cunosc – dar mi-au dat cel mai frumos apartament din Constanța.
- ***Vă mai gândiți să faceți un copil?***
- Aoleu! Nu m-am gândit, dar, nu Țtiu, s-ar putea!
- ***Cine are acum grijă de fetiță, la momentul de față?***
- Soacra mea.
- ***Ți în general?***
- Eu. Îmi place foarte mult să o cresc, să văd evoluția copilului, aș cum vreau eu.
- ***Cum v-ați lansat în muzică? Care a fost debutul?***
- Debutul a fost în '82, pe superba scenă a comunei Rucăr, la un festival, de marcă – de atunci – "Floarea de colț", prin marele inițiator Ion Trifu, după care, trei ani consecutivi, am

obținut premii frumoase. În '85 am fost admisă la Teatrul "Al. Davila" din Pitești Ți în '87 am debutat pe scena Festivalului de la Mamaia.

- ***La ce oră vă treziți?***
- Depinde! De când am acest copil, la 5, la 6.
- ***Ziua câte ore dormiți?***
- Nu prea am timp, dacă găsesc o oră - cel puțin - să dorm.
- ***Faceți sport? Cum vă întrețineți silueta?***
- Nu, nu am făcut prea mult sport, pentru că nici nu am avut timp. Cred eu că emoțiile m-au ținut în formă, asta pentru că te topesc, pur Ți simplu. Am acum examenul de licență la București, între 15 Ți 20 iunie. Am terminat o facultate de arte, Arta Filmului, secția Actorie – Ți m-a-o bucura foarte mult dacă aș reuși să obțin diploma.
- ***La ce vă ajută diploma?***
- În primul rând la formarea mea ca om - în societate - Ți pot spune că am făcut ceva de care nu îmi pare rău. Școala asta m-a format foarte mult, m-a perfecționat în meseria mea Ți cred că a fost excelent.
- ***Ce vă place cel mai mult în viață, să ieșiți la iarbă verde, să ascultați muzică, să iubiți, să fiți iubită...?***
- Da, tot ce spuneți!
- ***Vreți să intrați în politică?***
- Nu, Ți nu mă întrebați nimic, că nu vă răspund.
- ***Când ne vedem la Rucăr?***
- Nu Țtiu. Cred că voi veni de sărbători. Vă referiți la un spectacol?
- ***Sigur!***
- Nu Țtiu, să mă mai gândesc! Îmi pare sincer rău că o spun, dar oamenii de acolo nu Țtiu să-Ți apropie artiștii, nu Țtiu să-Ți apropie oamenii lor, să-Ți apropie mai mult, să-Ți protejeze. Nu,

nu Țtiu dacȃ am avut prea multe satisfacȃii de pe urma lor.

- *Numiȃi o personalitate politicȃ, economicȃ, din judeȃul Argeȃ, care vȃ este simpaticȃ ȃi pe care o cunoaȃteȃi?*

- Nu ȃtiu, nu cunosc pe nimeni.

- *Din ȃarȃ?*

- Petre Roman, pentru cȃ este nȃscut ȃn aceeaȃi zi cu mine,

22 iulie – este ȃi normal sȃ-mi placȃ de el.

- *Cum trebuie sȃ arate bȃrbatul ideal?*

- Sȃ fie bȃrbat, ce mai ȃncolo ȃi ȃncoace.

- *Ca sȃ fie bȃrbat, ce trebuie sȃ aibȃ?*

- Cred cȃ vreȃi sȃ auziȃi totul! Sȃ fie om, ȃn primul rȃnd, ȃi dupȃ aceea restul.

Septembrie 1996, Cȃmpulung

Virgil Mȃgureanu

Cu sȃgeata din tolba doctrinei naȃionale, Virgil Mȃgureanu ȃinteȃte cȃtre Romȃnia viitoare

- *Domnule Mȃgureanu, din experienȃa pe care o aveȃi, ne puteȃi spune ȃn ce mȃsurȃ sunt utilizate informaȃiile care ajung de la serviciile de specialitate, la ȃeful statului, de exemplu?*

- Țn mod normal, mȃsura aceasta trebuie sȃ fie una cu un coeficient foarte ridicat. Țn fond, ȃeful statului trebuie sȃ cumuleze toate informaȃiile esenȃiale de la serviciile acestea de specialitate. Țn ce mȃsurȃ acest lucru se mai ȃi ȃntȃmplȃ, este o altȃ problemȃ, pentru cȃ depinde de foarte mulȃi factori. Țn primul rȃnd de modul ȃn care sunt selectate ȃi prelucrate informaȃiile ȃi, ȃn al doilea rȃnd, de modul ȃn care cei ce le oferȃ zilnic, fac acest lucru cu profesionalism. ȃi nu ȃn ultimul rȃnd ȃi de informaȃia care este aȃteptatȃ sau cerutȃ, pentru cȃ ȃi acest aspect este important.

- *Dacȃ preȃedintele Constantinescu ar fi fost sfȃtuit sȃ aparȃ la Alba Iulia ȃmpreunȃ cu toȃi liderii de opinie, cu preȃedinȃii de partide, fie mai apropiȃi, fie din opoziȃie, poate chiar alȃturi de Vadim Tudor, credeȃi cȃ ar mai fi fost fluierat?*

- Pot să vă spun că, în mod sigur, izolarea sa față de ceilalți lideri și selectarea lor după criterii foarte subiective și foarte înguste, în limitele criteriilor cu care operează actuala putere, au constituit pretexte pentru a se ajunge la această situație.

- *Considerați că președintele ar fi trebuit să cedeze puțin din orgoliu și să fi ajuns la un consens, măcar și provizoriu, fie și artificial, de Ziua Națională a României?*

- În ce-l privește pe președintele țării, prin statutul său și prin prerogativele constituționale, el ar trebui să se situeze deliberat deasupra jocului politic, deasupra diferitelor forțe politice și să mențină ceea ce sugerați ceva mai înainte, foarte frumos, să mențină legătura cu toate forțele. Indiferent dacă le agreează sau nu. În ocaziile mai deosebite, de concordie națională, lucrul acesta devine vital - necesar.

- *Presa în general, ca și politicul de altfel, este dependentă de economic. Cum va rezolva PNR-ul relația cu presa, ca mijloc de comunicare cu electoratul, în apropiata etapă de campanie electorală?*

- O bună comunicare cu electoratul, desigur, presupune și o presă care să comunice corect ideile noastre. Și atunci, nu sunt suficiente numai conferințele săptămânale, ci convocarea presei ori de câte ori sunt lucruri importante de comunicat sau trimiterea către presă a unor mesaje. Cred că pentru ceea ce va urma în viitor este foarte important contactul direct cu lumea, mai ales cu lumea satelor, cu cei care sunt în felul lor, în mare sau în mic, purtători de opinie și care pot face cunoscută o anumită mișcare politică. În această privință simt că suntem încă descoperiți. Un rol important îl vor avea evenimentele, crearea lor.

În viața partidului nostru vor fi evenimente importante. Urmează Congresul, înainte fiind programat Congresul Tineretului, în 17-18 decembrie, și lansarea unor persoane de mare notorietate în diferite locuri, pentru ca ele să sprijine

programul partidului. Și, desigur, orice fel de legătură cu mass media prin personalitățile partidului este benefică.

- *În afară de doctrina partidului, care este extrem de generoasă cu viitorul națiunii și de personalitatea dvs., PNR-ul, până acum, nu a reușit să atragă atenția presei în mod deosebit. Pentru viitor aveți un program mai special în acest sens?*

- Cred că vom lansa un asemenea program, mai special, pentru a fi în atenția presei. Evident că, până acum, așa cum reiese și din reproșul implicit pe care îl conține întrebarea dvs., rezultă că relațiile sunt încă insuficiente. Va trebui să le intensificăm. Problema cea mai importantă pe care trebuie să o rezolvăm este aceea că va fi necesar să se adreseze presei oameni care pot fi ascultați de presă, care pot comunica presei mesajul și care pot fi reținuți de aceasta.

- *D-le Măgureanu, la scurt timp după apariția în presă a informațiilor referitoare la reabilitarea lui Pacepa, am solicitat părerea în legătură cu acest caz, printre alții, și unui om din staff-ul ApR-ului. Fără ezitare, Pacepa a fost pus la zid, reabilitarea fiind contestată. La aproximativ o lună de zile, am solicitat din nou părerea, la nivel de vârf și tot la ApR, în legătură cu aceeași problemă. Răspunsul a fost cu totul altul, spunându-mi-se că e foarte bine și păcat că este o chestiune singulară, pentru că ar trebui generalizată, fiind foarte mulți cei ce au suferit de pe urma vechiului regim. Oare acesta este un semnal că ApR-ul a înțeles că trebuie să se facă „frate cu dracul pentru a trece puntea”, adică pentru a intra în grațiile celor care „dictează” România din afară, văzând că altfel formarea și oamenii ce o compun nu pot fi agreeți pentru „a prinde scaunul” la putere?*

- Iertați-mă, nu știu prea bine despre ce convorbire vorbiți și cu cine! Importă mai puțin că a fost la nivel de vârf. Eu nu pot

face o evaluare foarte sigură pe un asemenea teren. Întrebarea aceasta, întrucât am văzut că o puneți cu destulă insistență și o faceți cât mai laborioasă, ar fi trebuit să o adresați lor mai întâi pentru a vă clarifica. În ce ne privește, considerăm neproductive schimbările de atitudine vizavi de o persoană sau de o situație. Eu, de pildă, am avut întotdeauna o atitudine de respingere clară a acțiunilor ex-generalului Pacepa, care nu numai că nu trebuia reabilitat, dar nici nu poate fi reabilitat. Chiar dacă o instanță s-a grăbit să o facă în mod pueril și tot atât de superficial cum a făcut-o și pe timpuri regimul Ceaușescu vizavi de Pacepa. Orice partid care astăzi spune că pentru a ajunge la o performanță „te faci frate și cu... dracu’”, acesta este semnul cel mai sigur că partidul respectiv nu își are cărma bine orientată.

- Sunteți de părere că România nu mai are a o a multe grade de libertate? Depindem de marile puteri, de instituțiile bancare mondiale, nu ne permitem să facem ce vrem în țara noastră...

- Sunt nevoit să vă contrazic. Limita până la care un partid, o mișcare sau o putere într-o țară anumită poate merge, este în realitate foarte largă. Depinde ce-și propune să facă. Noi, de pildă, n-am clarificat niciodată prea atent și prea bine dozat relațiile noastre cu marile puteri sau cu instanțele europene. Niciodată n-am negociat cu atenție și cu competență. Niciodată nu am știut care ne sunt limitele în care ne mișcăm. Să nu uitați, ipoteza dvs. este corectă, orice țară cât de puternică ar fi, are niște limite în acțiunile sale internaționale. Dar ea trebuie să fie conștientă de aceste limite și puterea care conduce țara respectivă trebuie să le cunoască. În modul în care a fost condusă România în ultimii ani, nu am avut impresia că politicienii cunoșteau aceste limite și că se mișcă în voie și cu atenție în cadrul lor. Din această cauză, consider că nu e deloc adevărat că nu suntem liberi. Suntem liberi să facem o mulțime de lucruri. Dar nu le facem. Țăsta este lucrul cel mai rău.

- Presupunând că actuala coaliție guvernamentală ar obține sufragiile electoratului în proporție de 50%, simpatia celorlalte jumătăți a electoratului îndreptându-se către polul social - democrației, partidelor de centru, unde, să zicem, s-ar situa și PNR-ul, pe cine credeți că ar agreea cei din afară, problemele cu electoratul fiind rezolvate și neexistând riscul reapariției unor conflicte sociale în țara noastră, cu cine credeți că ar prefera să negocieze cei din afară?

- Cam cu cine încearcă ei astăzi să negocieze. Cei mai accesibili par să fie cei din Internaționala Socialistă. Din această cauză s-au și îndreptat atâtea către exponenții Internaționalei Socialiste, într-o Europă dominată, în bună măsură de guverne socialiste, deocamdată. Dar lucrurile se pot schimba în această privință. Oricum, în Europa există destulă policromie politică, încât, un guvern bine orientat, inteligent și care știe bine ce are de făcut, să-și poată alege opțiunea. Nu e întotdeauna o regulă ca un guvern de stânga dintr-o țară să se îndrepte numai către stânga. El poate găsi interlocutori în orice instanțe, cu condiția să știe cui să se adreseze. Nu cred că există bariere de netrecut între stânga și dreapta, în această privință. Eu mă refer la instanțele politice europene și la a o a numitele Internaționale.

- Sunteți transilvănean. Cum comentați „Cazul Gherman”?

- „Cazul Gherman” este un fel de accident. Acum încearcă să o escamoteze. Gherman însuși încearcă să se drapeze drept omul care a cerut descentralizare și nicidecum federalizare. Nu este adevărat. „Cazul Gherman” conține în sine, în doze destul de egale, atât inconștiența celui care vrea cu orice preț să fie cunoscut, cât și o atitudine politică ce a putut fi foarte bine dirijată din afară.

- ***Va avea PNR-ul un candidat propriu la pre^oedin^șie?***

- S-ar putea să-l avem. Deocamdată, însă, noi a^oteptăm să vedem către cine ne orientăm, pentru a stabili cu ce fel de candidat mergem în alegeri.

- ***Cum s-a ajuns la conflictul cu Vadim Tudor?***

- Nu prea am ce să adaug. Vadim însu^oi se erijează în calomniator na^oional ^oi nu gre^oesc cei care spun acest lucru. El crede că, spre deosebire de persoana sa pe care o consideră intangibilă, are dreptul să-i jignească sau să-i umilească pe to^oi. To^oi cei care s-ar împotrivi unei asemenea atitudini îi devin automat du^omani. Îi vine ^oi lui rândul... Nici un fel de problemă.

- ***De ce este slăbită Biserica Ortodoxă Română?***

- Nu împărtă^oesc ideea că Biserica Ortodoxă Română ar fi astăzi o for^oă slăbită. Dimpotrivă. A avut câteva ac^oiuni de mare palmares (vezi vizita Papei, vezi vizita Patriarhului Constantinopolului) ^oi alte ac^oiuni importante (vezi reac^oia la acea idee a Guvernului de refuz fa^oă de ceea ce se cheamă Biserica Na^oională - pozi^oie atribuită Bisericii Ortodoxe). Reac^oia societă^oii civile a arătat clar că Biserica Ortodoxă se bucură de prestigiu ^oi că în ultimii ani, chiar cred că a câ^otigat puncte în plus. Astăzi, Biserica este poate singura institu^oie a statului român care nu este deloc slăbită în demersul său.

- ***Simbolul PNR-ului, arcul cu săgeată, a fost ales de către dvs.? Ce semnifica^oie are?***

- Nu. A fost un colectiv care s-a constituit ^oi care a venit în întâmpinarea unui asemenea demers. Semnifica^oia simbolului este: PINTIM CĂTRE ROMÂNIA VIITOARE.

- ***a^oi cum vede^oi România viitoare?***

- România viitoare trebuie să fie în mod necesar o țară stabilă ^oi aflată pe coordonate de dezvoltare sigure ^oi limpezi.

- ***Când crede^oi că se va întâmpla acest lucru?***

- Începând cu anul 2000.

- ***De ce nu am început cu '90?***

- Asta este o poveste mai lungă ^oi mai complicată. Putem face o discu^oie întreagă cu distorsiunile care au fost...

- ***Cred că a^oi putea scrie o carte sau mai multe pe această temă, dar numai că nu ^otiu dacă ar avea ^oi cine să citească...***

- S-ar putea să ave^oi dreptate.

Mai 1999, Pite^oti

Dan Valentin Fătuloiu

Am pus mâna pe secretele unui °ef de poliție

- D-le Fătuloiu, ce înseamnă să fii polițist în Arge°, inspector - °ef al Poliției Arge°ene, având în vedere °i experiența de °ef al Poliției din Dâmbovița? Cum comentați atmosfera de lucru, care sunt principalele etape pe care a trebuit să le parcurgeți în munca cu omul °i ce puncte credeți că v-au creat probleme în ceea ce privește strategia de manager pe specificul activității de poliție, vizavi de oamenii cu care lucrați?

- Eu am un principiu de viață, de muncă, pe care îl respect întru totul °i care cred eu că poate da eficiență, având în vedere °i experiența celor trei ani de la Dâmbovița. În ce constă acest principiu? În Poliție nu poți avea eficiență dacă nu lucrezi în echipă, în primul rând. În al doilea rând, dacă nu pleci la drum cu o echipă de profesioniști °i dacă nu schimbi mentalitatea polițistului în ceea ce privește structura din care face parte, nu poți avea rezultate. Polițistul s-a simțit tot timpul într-o structură militară rigidă, unde nu i s-a dat dreptul să vorbească. Pentru el, ordinul °efului a fost întotdeauna irevocabil. Mentalitatea °efilor a fost, în general, de a decide, iar ceilalți să spună ca ei. Ceea ce este foarte grav, pentru că oamenii s-au depersonalizat °i nu au mai avut inițiativă, pentru că nu li s-a dat dreptul de a

spune lucrurile în mod real, cu ce se confruntă ei. Cunoscând această situație, am încercat ca distanța dintre mine °i cei care execută să se scurteze cât mai mult. În ce sens? Vedeți, întotdeauna când transmiți un ordin, acesta ajunge până la nivelul °efului de post. Dacă decizia pe care o iei, o iei consultând °i pe cel care va executa ordinul, atunci cel în cauză, participând la fundamentarea ordinului, îl va executa cu plăcere. Am încercat să-i învăț pe oamenii cu care lucrez să se respecte, să aibă personalitate °i totdeauna când au ceva de spus, să spună, aceasta ajutându-mă °i pe mine foarte mult în luarea deciziilor. Cunosc, astfel, ceea ce se întâmplă până la ultimul nivel. Mai mult decât atât, fiecare poate să contribuie, cu cunoștințele lui, chiar dacă este un sergent major, la fundamentarea deciziei care se ia. O perioadă, văzând că este greu totuși, să-i determin să devină ei înșiși, °i să nu-i mai apreciez numai pe cei care spun „DA”, am încercat să-i fac să devină mult mai fermi în ceea ce privește poziția lor în cadrul colectivului din care fac parte. Pentru a-i convinge °i mai mult de bunele mele intenții, să nu mă mai privească drept un comandant la care nu se poate intra decât prin °efii de servicii, de multe ori i-am chemat la mine, s-au m-am dus personal acolo, atunci când au fost probleme. În cauzele mari, totdeauna îmi place să mă duc să lucrez cu ei, atunci te apropii. Greutățile te apropie. În toate cauzele astea mari, am lucrat cu ei, efectiv. °i am discutat cu ei ca °i cum nu a° fi fost inspector-°ef, ci ca °i cum a° fi făcut parte din echipa respectivă, cu fiecare ofițer care participa. Ne-am ajutat reciproc, am lăsat pe fiecare să-°i spună părerea, am ținut cont de părerile lor - °i s-a întâmplat un lucru extraordinar - am simțit apropierea lor, i-am văzut că au mai mult curaj să vină la mine °i să-mi spună problemele cu care se confruntă, mai mult curaj să mă sune °i să-mi ceară sprijinul, ceea ce nu reușisem până atunci să fac.

S-a practicat, și poate că se mai practică încă, fiind într-un fel, un stil al întregii societăți, un mod de viață, aprecierea oamenilor și punerea lor în funcții, nu pe criteriul competenței, ci pe criteriul favoritismului, relaționismului. Eu am căutat să reduc cât mai mult numărul cadrelor care sunt apreciate în funcție de relații și de favoritism. Pentru ca să nu existe nici un fel de dubii cu privire la obiectivitatea mea, toate deciziile pe care le-am luat privind schimbarea unor șefi, premiarea sau promovarea unor cadre s-au făcut după o analiză într-un Consiliu de conducere care este format la nivelul Poliției județene, din șefii de servicii și șeful Poliției municipale. Am hotărât împreună cu ei să fim cât mai obiectivi. Nu pot spune că nu au existat și situații în care au fost apreciați, în mod subiectiv, unii oameni. Cazurile de acest gen, au fost totuși, foarte puține, și datorită faptului că nu poți cuprinde la nivelul unei poliții județene cu un efectiv de aproximativ 1300 de cadre, toate datele necesare pentru a fi obiectiv în proporție de sută la sută. Mai sunt scăpări, dar, oricum, s-a realizat acest lucru.

- Cum ați reușit să le transmiteți și să le imprimați subordonaților o stare de independență față de politic, care din 1990 încoace, funcționează pe diverse principii, pârghii și chiar algoritmi? Fiecare polițist are familie, rude, prieteni și, probabil, având în vedere simpatiile unora sau altora față de un anumit curent politic, poate ajunge la concluzia că și conducerea poate fi influențată politic. Ce măsuri luați pentru a le crea starea de independență, ținând cont de faptul că oricine ar fi la putere, polițistul tot polițist rămâne?

- E o psihoză care s-a creat în timp, în nouă ani de zile, anume aceea că, totuși, noi suntem influențați politic în luarea deciziilor. Schimbarea nu se produce pe baza unor justificări subiective, ci în urma unor controale care s-au făcut în virtutea unei analize în comun, în Consiliul de conducere. Celor în cauză le-au fost

prezentate motivele pentru care au fost schimbați și au înțeles că schimbarea nu a fost influențată. Dacă schimbi pe cineva fără să argumentezi, atunci e clar că a fost vorba de o comandă a cuiva. Dar, dacă el e bun și primești o solicitare pe care o accepți, ceea ce nu se întâmplă la Inspectoratul de Poliție Argeș, de exemplu: „Am și eu un băiat bun sau am un băiat rău acolo, ia schimbați-l...”, atunci eu n-aș putea să-l schimb pe respectivul decât spunându-i: „D-le X, trebuie să te schimb” sau ar trebui să-i găsesc o motivație subiectivă, pe care am simțit-o reciproc și pe care, sigur, ar sesiza-o și cei din jur. Atâta timp cât nu s-a întâmplat așa ceva și totdeauna am analizat și, repet, am obiectivat foarte pertinent motivația schimbării, sper că majoritatea a simțit că nici o schimbare făcută aici, nu a fost influențată politic sau pe motiv „că nu-mi place mie de fața cuiva”, criteriul fiind competența. Când am reușit să punem pe cel mai competent, asta se va vedea în timp. Unui nou comandant nu-i poți vedea și aprecia valoarea într-un an de zile. În munca de management, un comandant se formează în doi-trei ani de zile. Și atunci, dacă ajungi la concluzia că ai greșit și că respectivul nu dă randamentul necesar, îți faci „mea culpa” și... Eu am exemple de acest gen, când am pus comandanți (și am destule, ceea ce nu se prea întâmplă - să-ți recunoști greșeala) și am recunoscut că s-a greșit cu ei. După șase luni de zile (noi avem un termen de încercare de șase luni), chiar un an de zile, în cazul unora dintre ei, i-am schimbat din nou și le-am dat funcție de execuție. Implicit, normal că mi-am făcut „mea culpa” și am zis „Noi am greșit, am crezut că omul ăsta va da randament”. Dar, una este atunci când îți faci calculul din punct de vedere al criteriilor profesionale, al rezultatelor lor, care, de multe ori puteau fi apreciate subiectiv un an de zile, și una e când cel în cauză se lovește în practică de actul managerial, fără să dea rezultate.

- *Vi s-a întâmplat să fiți reclamat?*

Ați simțit acest lucru? Unde se duc aceste reclamații? Spre superiorii dumneavoastră?

- În general, reclamațiile le fac oamenii pe care îi schimbi și sunt nemulțumiți că i-ai schimbat sau că i-ai dat afară din Poliție. Aceștia îți impută ilegalități sau abuzuri pe care le transmit în scris, de multe ori prin anonime, pentru că nu au curajul răspunderii. Acest tip de reclamații sunt, totuși, verificate. De când sunt la IPJ Argeș, a existat o singură reclamație, în care, deși nu era cu tentă la adresa mea, printre altele, eram acuzat și eu, în sensul că aș fi favorizat un ofițer, care, de fapt, nu era deloc favorizat, în momentul efectuării verificărilor constatându-se că, îl sancționasem chiar eu pe ofițerul respectiv. Am avut însă, această experiență nefastă vizavi de reclamații. Când eram la Dâmbovița, după o reevaluare a personalului foarte exigentă și unele schimbări motivate, bineînțeles, am primit vizita a 36 de ofițeri din Corpul de Control al ministrului de atunci, din 1996, fiind făcute niște afirmații, chiar calomnioase la adresa mea. S-a făcut o verificare la toate structurile pe care le putusem numi, rezultând un material de 3.200 de pagini. Bineînțeles că, spre bucuria mea și neamșii lor, după finalizarea acestei verificări - despre care spuneau chiar ei că era unicat - nu s-a reținut nici măcar o sancțiune sau o imputare la adresa mea, din toate acele 3200 de pagini. Vă dați seama ce înseamnă o verificare făcută de 36 de ofițeri, timp de 3 săptămâni, la întreaga activitate.

- *V-ați mai confruntat recent, cu o astfel de situație?*

- Nu. Mai sunt reclamații care vin la mine. Unii reclamă direct și eu chiar le-am spus că, atunci când se consideră nedreptățiți, nu țin cont de anonime și, de fapt, acum, la nivelul Ministerului nu se mai țin cont de anonime. Cine vrea să reclame, să vină să spună. Sunt oameni care vin și spun că sunt

nemulțumiți de o decizie a mea, și mi-o spun în față. Mie mi se pare normal. Au fost momente în care am analizat, am reanalizat și am cedat. Am spus: „Da, are dreptate”. Persoana în cauză venise cu argumente pe care eu nu le cunoșteam.

- *Cum tratați reclamațiile de genul: unul îl reclamă pe altul?*

- Le verificăm. Dacă sunt anonime, nu le verific. Le iau în calcul, mi le notez și urmăresc să văd dacă ceva este adevărat, dacă există date certe. Dacă nu sunt anonime, atunci le verificăm. Vedem dacă este real ceea ce se menționează în respectiva reclamație, iar dacă nu este real, iau măsuri împotriva celui care a făcut reclamația calomnioasă la adresa colegului sau la adresa șefului. Mi se pare corect. Eu declanșez o procedură. Îl pun pe șeful respectiv într-o anumită situație, încep să-i fac verificări printre subordonați, să iau rapoarte. Și atunci, dacă faptele relatate nu se confirmă, iau măsuri împotriva celui care a făcut reclamația. Unii mai au dreptate, dar alții sunt subiectivi. De exemplu, de ce reclamă „X” în momentul în care se ia o măsură împotriva lui, când este trecut în rezervă? De ce nu reclamă niciodată un ofițer cu rezultate, un ofițer bun? Din experiența pe care o am în poliție, am constatat că în calitatea de reclamagiu pozează numai un ofițer sau un subofițer care are probleme. Probleme de moralitate, probleme de muncă și împotriva căruia se ia măsura. Rezultă că, în general, tenta celor care reclamă, este de răzbunare. Dar, repet, au fost și cazuri când s-a reclamat, s-a confirmat și s-au luat măsuri împotriva celui care a fost reclamat. Că a fost șef, că a fost coleg, s-au luat măsuri împotriva lui. Și exemple de acestea sunt foarte multe.

Martie 2000, Pitești

Florian Peretz

Un american cu inimă de român

Florian Peretz, cetățean american de origine română, a părăsit România în anul 1985, sâtul de tracasările oficialilor de atunci. Ajutat de credința în Dumnezeu și-a croit un nou destin, trecând printr-o vale adâncă, așa cum îi place să spună metaforic despre perioada grea pe care a înfruntat-o în primii ani de la contactul cu America. Acum are o firmă importantă la Detroit și a dezvoltat o afacere prosperă în România, proiectanții români beneficiind de serviciile acestei firme. Florian Peretz, al cărui nume seamănă cu cel al unui alt om de afaceri, care a intenționat să cumpere Uzina ARO, nu are nimic comun cu acesta. Dar Florian Peretz vrea în modul cel mai serios să investească în Uzina ARO. Despre traseul domniei sale spre tărâmul afacerilor prospere, precum și despre intențiile cu care s-a întors în România aflați din rândurile ce urmează.

- Domnule Florian Peretz, când ați devenit cetățean american?

- Am devenit cetățean american în 1991.

- Cum ați prins curajul să treceți Atlanticul, în urmă cu zeci de ani, pentru ca astăzi să vă întoarceți în România cu cetățenie americană?

- E adevărat că am plecat în urmă cu zeci de ani, sunt 10 - 15 ani. Am plecat pentru că am fost nevoit să plec. Eu am crescut într-o comunitate neoprotestantă, fiind participant activ la această comunitate, o biserică penticostală din Oradea (în Ardeal sunt foarte mulți neoprotestanți, bapțiști, penticostali, creștini după Evanghelie etc.). După cum știți și dumneavoastră, creștinii nu erau așa de ușor acceptați în România, și mai ales creștinii activi.

Eram presat din toate părțile. Am fost dat afară de două ori din serviciu, la un moment dat, am stat două luni de zile fără serviciu, o dată m-au dat afară și imediat m-au reangajat pentru că și-au dat seama că au greșit. Înainte de a pleca din România, mi s-au întâmplat câteva lucruri foarte neplăcute: directorul m-a chemat la el și mi-a spus „Florine, nu știu ce <<dracuri>> ai făcut, scuzați expresia, dar, se pare, zvonul e pe tine!”. Eu am zis: „Nu am făcut absolut nimic, nu sunt împotriva nimănui și nici nu am vorbit... știți că sunt foarte atent la ceea ce vorbesc”.

În general, sunt omul care se conduce după principiul „capul plecat sabia nu-l taie”. Am încercat să aplic acest principiu de viață, dar în perioada aceea, bănuiesc eu, comunismul a simțit că se cam clatină, că oamenii care aparțineau de o comunitate creștină activă sunt potențiali opozanți, chiar dacă, în realitate, ei nu erau. Comuniștii gândeau așa, probabil, datorită faptului că membrii comunității respective nu se asociau cu ei.

Trebuie să vă mai spun ceva: eu am fost membru de partid pentru cinci ani de zile. Din cauză că aparțineam unei biserici neoprotestante, am fost dat afară. Imediat după excludere, directorul de la întreprinderea unde lucram m-a promovat, trecându-mă în funcția de șef al serviciului de transport; terminasem o Facultate de Transporturi, Locomotive și Vagoane, fusesem șef de depou la Depoul C.F.R. Galați, deci știam să

mă ocup de partea de transporturi. Am reușit să organizez un sistem de transport cu vagoane pe cale ferată, pentru Trustul de Construcții unde lucram, aveam în subordine sute de oameni cu sute de mașini, și cu toate că începuse criza de energie ce se resimțea foarte puternic în toate domeniile, am ținut activitatea în mână - cum se spune - fapt pentru care directorul meu ținea foarte mult la mine, acesta fiind și motivul pentru care am fost promovată. Îmi amintesc că a venit cineva la mine și mi-a zis: „Măi, Florine, ce dracu faceți voi mă, pocăiții ătia! Vă dau afară din partid și vă promovează, cum adică vine treaba asta? Păi, eu sunt membru de partid mă și nu pot să prind o poziție de șef aicea!“. Am dat din umeri, am zâmbit și m-am dus mai departe, fără a mai spune ceva. Toate acestea se întâmplau cam prin '82... cred.

Până prin '85 nu am prea avut mari probleme. În iarna lui '85 însă, directorul m-a chemat la el și mi-a spus: „Uite ce se întâmplă, colonelul „X” a venit la mine și mi-a zis să te dau afară din funcția de inginer și să-ți dau o muncă de meserie în atelier, pentru că nu se poate ca tu să fii conducător, deoarece aparții de pocăiți“. Am spus: „OK ! Dacă mă dați afară e bine, asta e, nu-i nici o problemă“. Directorul s-a uitat la mine, nedumerit parcă, îi spusese zâmbind că nu sunt probleme, fără dificultăți, replicându-mi: „Dar tu ai pe cineva să te angajeze, sau care e treaba măi, Florine?“ I-am răspuns: „Am un Dumnezeu care-mi poartă de grijă, socrul meu are doi boi, vacă, plug, stă într-un sat necooperativizat, prin coclauri, în munți, mă descurc, știu să lucrez la plug și la coasă, o să trăiesc și eu cumva, dacă aș mi-o sortit Dumnezeu...“. S-a uitat la mine lung și a zis: „Atii ce!? Du-te la tine înapoi în birou, stai acolo și vezi-ți liniștit de treabă. Câtă vreme io sunt aicea director, nimeni nu se va atinge de tine. Dumnezeuul ăla în care tu zici că crezi, m-o pus pe mine director aicea, ca să te protejez pe tine“. Plăcut

surprins, am spus mulțumesc și m-am dus în birou.

Am stat liniștit până în vara anului următor, când au apărut noi presiuni din partea securității. Directorul era „îndrumat” din nou să mă schimbe din funcție și să mă pună meserie în atelier. Am fost chemat la el și așa cum v-am mai spus, mi-a zis: „Florine, ce dracu ai făcut mă, că ătia-s călare pe mine să te dau afară?“. I-am spus că nu am făcut nimic, dar că îmi dau seama că ceva este în neregulă, pentru că au pus radarul pe mine! Cum plecam cu mașina de-acasă, nu apucam să fac un kilometru că mă oprea radarul și mă amenda. Într-o săptămână și jumătate, am fost amendat de patru ori. I-am explicat directorului că, nu eram nebun ca după ce am fost amendat o dată, de două ori, să merg și a treia sau chiar a patra oară cu viteză. Era clar că se întâmplă ceva necurat. Urmare celor trăite în perioada amintită, am parcat mașina lângă gardul casei și nu m-am mai atins de ea. La ultimul drum pe care îl făcusem, din cauza poliștului de la radar, care m-a oprit, am făcut un oco: barba a început să-mi tremure și am izbucnit în plâns. Nu aveam viteză, nu încălcasem nici o regulă, nu înșeleam ce se petrece! Atunci, poliștul, care mă cunoștea din liceu, mi-a zis: „Măi, Florine! Nu știu ce-ai făcut!... Ai fluierat în Biserică!“. Cum să fluier în Biserică, măi, Nucule... mă!, i-am spus. Nu se poate așa ceva! Gândiți-vă și dvs. Un prieten de-al meu, polișt, a trebuit să mă amendeze. În general, asta nu se întâmplă. În cel mai rău caz, un polișt care îți este prieten, îți poate spune să nu mai repeși greșeala. Tracasările, nu numai de genul acesta (istoria e foarte lungă), au continuat, și într-o lună de zile m-am decis să plec.

Într-o zi, m-am urcat într-o mașină împreună cu alte trei persoane, am plecat până la Timișoara, și de aici, era în noaptea de 28 noiembrie '85, pe o lapovișă și o ninsoare de nedescris, am sărit din mașină și am luat-o peste arături, apoi ne-am aruncat în Canalul Cerna... Bin minte cât oi trăi! Eram cu toate

hainele pe mine, cu apa până la gât, am trecut înot de la un mal la celălalt, de trei ori de-a lungul ȳi de-a latul apei, pentru a-i lua ȳi pe ceilalȳi trei băieȳi. Când m-am văzut dincolo, după ce îi ajutasem ȳi pe însoȳitori mei, m-am simȳit liber, dar, efectiv, nu mai puteam să-mi îndoi genunchii pentru a putea urca pe ȳarm, care era un dig înalt de vreo trei metri. Am strigat la cei pe care-i trecusem apa să mă ajute (ei urcaseră deja pe ȳarm), m-au scos din apă, am urcat pe dig, ȳi, împreună am trecut frontiera în fugă. O noapte întreagă am străbătut pământurile Iugoslaviei. Dimineaȳa, pe la ora 11, am ajuns la o ȳosea ȳi am reuȳit să ne urcăm într-un autobuz care ne-a dus la Belgrad. La Belgrad ne-a arestat Poliȳia, dar după nouă luni de zile am ajuns în America.

- *Care au fost primele lucruri pe care le-aȳi făcut, după ce aȳi luat contact cu viaȳa din America?*

- În primul rând m-am gândit că nu trebuie să mă las pradă disperării. Eu nici măcar nu ȳtiam să vorbesc limba engleză când am ajuns în America. Deci, nu puteam să comunic. Îmi amintesc că era un cetăȳean american de origine română, care avea o staȳie de benzină ȳi m-a angajat să lucrez la el. Tot striga la mine: „Florian, tu eȳti surd măi, tu eȳti surd!” Eu eram ȳi „surd ȳi mut”, în primul rând pentru că nu înȳelegeam ce se vorbea, apoi pentru că nici nu puteam să vorbesc, nu puteam să răspund la ceea ce mă întrebau clienȳii, necunoscându-le limba. A durat cam un an ȳi ceva până ce, încet, încet, am reuȳit să mă descurc. N-am să uit cât oi trăi că mă ascundeam în spatele unui dulap ȳi căutam cuvintele într-un dicȳionar de buzunar, când nu înȳelegeam ce se vorbea, deȳi nu erau cuvinte complicate ȳi nici vorbite cu viteză. Când vroiam să zic ceva, luam dicȳionarul român-englez ȳi încercam să compun o frază pentru a mă putea face înȳeles. Experienȳa mea de început mi-a oferit ȳansa să învăȳ

că nu trebuie să te consideri un om frustrat, în situaȳia în care ai niȳte deficienȳe, ci dimpotrivă, că trebuie să te consideri un om în faȳa căruia există multe posibilităȳi prin care poȳi învinge, dacă pui suflet în ceea ce faci. Aȳa cum le spun ȳi colegilor mei americani, vă spun ȳi dvs., că am plecat cu palmele goale în America, fără haine. Când am coborât din avionul care m-a dus în Detroit, aveam un costum pe mine, o cămaȳă, o cravată, maiou ȳi chilȳi, iar într-un geamantan micuȳ, încă o cămaȳă. Asta a fost tot ceea ce am avut eu, când am ajuns în America.

- *Căȳi ani aveăȳi când aȳi ajuns în America?*

- Aproape 38. Nu eram foarte tânăr.

- *Putem spune că, la 38 de ani, aȳi luat viaȳa de la capăt?*

- Da. A doua zi după ce am ajuns acolo, cineva m-a dus la o staȳie de benzină. Întâmplarea a fost ca ea să aparȳină unui american de origine română, căruia acel cineva i-a spus despre mine că sunt un om serios, care îȳi vede de treabă. La început, acest român nu mi-a dat altceva de făcut, decât să mă duc să pun benzină la maȳinile celor ce plăteau pentru acest lucru, în acelaȳi timp să verific uleiul la motor, să schimb, dacă era nevoie, ȳtergătoarele de parbriz ȳi să spăl parbrizul, de fiecare dată, la orice maȳină care venea în staȳia de benzină. După ce făceam această treabă, clientul vedea preȳul afiȳat la pompă, îmi dădea banii, iar eu îi aduceam chitanȳa. Aȳa am început... pe 3 dolari ȳi 35 de cenȳi, ceea ce era foarte puȳin ca să poȳi trăi în America, fapt pentru care, m-am dus să lucrez ȳi într-un restaurant.

- *Domnule Peretz, sunteȳi un exemplu real, un învingător care de la 3 dolari ȳi 35 de cenȳi, câȳtigaȳi chinuit în America, prin muncă ȳi tot mai multă muncă, refăcându-vă în acelaȳi timp ȳi studiile, aȳi reuȳit să ajungeȳi un cunoscut om de afaceri, reȳntors acum în România, unde doriȳi să faceȳi investiȳii. Care este secretul reuȳitei dvs.?*

- Aşa cum v-am mai spus, am ajuns aproape dezbrăcat în America. Aveam nevoie, ca orice om, de pâine, de mâncare, şi chiar de o maşină. În America, dacă nu ai maşină, nu te poţi deplasa, nu ai nici serviciu.

Sunt zone în care există şi mijloace de transport în comun, dar în zona Detroit nu faci nimic fără maşină. Sunt doar câteva autobuze, dar acestea merg la distanţe foarte mari, mă refer atât la spaţiu, cât şi la timp. Îţi ia aproape o zi ca să te deplasezi dintr-un capăt în celălalt al oraşului, între două autobuze. Aşa că, a trebuit să-mi cumpăr prima maşină. Momentul n-am să-l uit niciodată. M-a costat 150 de dolari. Cel care m-a angajat la staţia de benzină mi-a spus: „Florian, îţi dau o maşină cu 150 de dolari, dar trebuie să mi-o plăteşti în două rate. 75 de dolari la primul CEC, iar alţi 75 la cel de-al doilea CEC. CEC - ul meu era de numai 105 dolari. Din aceşti 105 dolari, prima dată mi-au fost opriţi 75 pentru maşină. Am rămas cu doar 30 de dolari. A doua oară s-a întâmplat la fel. Cei 30 de dolari cu care am rămas, de două ori, nu-mi ajungeau nici pentru mâncare, ce să mai vorbim de plata chiriei sau de faptul că trebuia să-mi cumpăr ceva. Săptămânal, maşina consuma de 10 dolari benzină. Deci, trebuia să plătesc şi benzina. Din acest motiv a trebuit să mă duc să lucrez şi la restaurant. Astfel, câştigam alţi 105 sau 120 de dolari, pentru a putea să trăiesc.

Începutul a fost foarte greu. Soţia mea şi cei trei copii ai mei, erau în România. Abia în iulie 1987 au venit în America. Telefonoarele pe care le dădeam ca să vorbesc cu soţia, o dată pe săptămână, mă costau aproape diferenţa de salariu de la chirie.

Pin minte că am avut perioade în care, într-o săptămână de zile mâncam o franzelă şi patru kilograme de banane. Aşa trăiam. Mergeam la serviciu şi mâncam o banană cu pâine.

A fost o perioadă enorm de grea. Am pornit de la nimic, am mers cu acest nimic, tenace, înainte, şi la un moment dat, am întâlnit un fost coleg din Timişoara, care reuşise să lucreze în inginerie. De fapt, am cunoscut doi ingineri români care lucrau în inginerie. Acest fost coleg, mi-a spus, fără supărare, că în America nu pot deveni inginer dacă nu fac din nou facultatea. El făcuse 4 ani şi urma să dea masteratul. Nu îi recunoscuse nimeni, nici o clasă făcută în România. Atunci mi-am pus întrebarea, ce voi face, unde mă voi duce? După această întâlnire, fiind invitat la cineva acasă, acest cineva mi-a spus: „Mai sus de coada măturii, n-o să te ridici, cu toate că ai fost mare domn' inginer - şef în România!“. Disperat şi necăjit, am plecat la drum cu maşina, rugându-mă: „Doamne, Dumnezeule, sper că nu m-ai adus aici, în America, să fiu batjocura tuturor oamenilor, să-mi nenorocesc familia. Nu ştiu ce să fac. Dacă mă ajuţi să trec peste această situaţie, am să-ţi mulţumesc toată viaţa şi n-am să las fără o mână de ajutor nici un român pe care am să-l cunosc şi care o să aibă nevoie să fie ajutat, ca să poată ajunge acolo unde eu voi ajunge“.

Cred că acesta a fost momentul crucial al vieţii mele în America. În maşină, mi-am făcut juruinţe cu mine însumi şi cu Dumnezeu, în sensul că voi face tot ceea ce-mi va sta în putere ca să merg mai departe. M-am hotărât atunci, să mă duc să dau examenul de limbă engleză şi să intru la facultate. Primul examen de limbă l-am picat. Într-un an şi jumătate, sigur că nu reuşisem să stăpânesc destul de bine engleza. Am perseverat. Ascultam zilnic în maşină, în drumul de acasă spre serviciu şi de la serviciu spre casă (făceam 40 de minute la dus şi alte 40 de minute la întoarcere), radioul, iar în timpul zilei, ascultam casete audio în limba engleză, cu căţile pe urechi, pentru a putea învăţa cât mai repede. La cel de-al doilea test pe care l-am dat,

am obținut 540 de puncte, iar mie îmi trebuiau 580. Am mers la facultate, unde profesorul meu - ȋeful de proiecte, m-a încurajat, spunându-mi că este bine ȋi că mai pot da examenul încă o dată, în anul următor. Am mers în continuare la Universitatea unde mă pregăteam. Îmi amintesc că, la început scriam propoziȋiile, jumătate în română, jumătate în engleză, de foarte multe ori deducând numai, ce spunea profesorul. Intuiȋia m-a ajutat foarte mult.

Prin martie 1988, am reuȋit să primesc un post de desenator, ceea ce a reprezentat începutul activității mele în proiectare, în America. În aceeaȋi lună, mi s-a născut ȋi cel de-al patrulea copil, soȋia sosise deja în America în 1987. A fost o bucurie dublă, pentru că odată cu naȋterea copilului, am obținut ȋi un serviciu mai bun. Între timp ajunsesem să câȋtig cam 6 dolari/oră, iar noua slujbă mi-a oferit posibilitatea să câȋtig 10 dolari/oră. Pe lângă aceasta, am primit ȋi asigurarea medicală, soȋia ȋi copilul, având asigurare, nu mai exista riscul că nu o să putem merge la doctor în situaȋiile dificile ce ar fi putut să apară.

Vreau să menȋionez că înainte de acest eveniment, spre toamna lui 1987, fetiȋa mea cea mai mică, s-a îmbolnăvit. Eram atât de sărac, încât nu am putut să-i cumpăr Tylenol (echivalentul aspirinei), deȋi nu costa decât 3 dolari. Nu am avut 3 dolari ca să mă duc să cumpăr Tylenol pentru fetiȋa mea, care era foarte bolnavă. În sufletul meu eram zdrobit. Soȋia plânga, copiii plângeau, eram necăȋȋi deoarece credeam că va muri fetiȋa, nu puteam să merg la doctor pentru că nu aveam asigurare medicală. A fost un calvar, dar n-am disperat. Tot timpul mă rugam la Dumnezeu ȋi îi ceream să trec prin acea „vale”, fiind sigur că după trecerea prin „vale”, el mă va ajuta să merg mai departe, toate lucrurile fiind la îndemâna Lui.

- *Dumnezeu v-a ajutat să mergeȋi mai departe. Rugăciunile ȋi credinȋa în El v-au adus izbânda. În ce constă succesul dvs.?*

- Nu pot să vă descriu succesul nostru, în numai câteva rânduri. Dar vreau să vă spun că mi-am păstrat cuvântul dat, prin promisiunea către Dumnezeu ȋi juruȋnele făcute cu mine însumi, când am spus că pe orice român care va veni ȋi va bate la uȋa mea, îl voi ajuta. După Revoluȋia din '89, în anii '90 au venit foarte mulȋi români în America. Mulȋi dintre ei erau ingineri ȋi porneau în noua viaȋă, ca ȋi mine, lucrând la restaurant sau la staȋia de benzină. Pur ȋi simplu, îi căutam ȋi îi chemam la mine să vină, să-i învăȋ să lucreze în proiectare. Deprinsesem o tehnică, pe care în România nu o învăȋasem. Între altele, cum să tragi o linie continuă cu creionul, fără a avea întreruperi ȋi fără ca să se cunoască de unde a început. Ar fi bine ca ȋi viaȋa să fie o linie continuă, fără întreruperi, dar dacă tot apar aceste întreruperi, trebuie găsite ȋi soluȋiile de rezolvare. În proiectare există o întreagă tehnologie, care ajută la înlăturarea apariȋiei întreruperilor de pe o linie. Coleȋii mei americani, cam la o lună după ce începusem să lucrez în proiectare, tot văzând că murdăream ozalidul, au venit ȋi mi-au arătat ce trebuie să fac pentru a înlătura această deficienȋă. La demisolul casei mele, eu îi aduceam pe fraȋii mei români, le dădeam desene ȋi îi învăȋam să lucreze. După aceea, îi luam la o firmă, unde le arătam să proiecteze cu computerul.

Au trecut pe la casa mea, foarte mulȋi români. Veneau ȋi plângeau, povestindu-ne necazurile lor, de început. Pot să vă spun că, în zece ani de zile, am ajutat peste 1200 de ingineri români, care, la rândul lor, au ajutat alȋi prieteni. La această oră, în Detroit, numărul inginerilor români este de peste 3000, ceea ce pentru mine reprezintă o satisfacȋie extraordinară. Toȋi îmi spun că am reuȋit să creez o legaȋie care se numeȋte Centrul inginerilor români din America. Mesajul de ajutor între români nu a funcȋionat numai aici în Detroit, el a fost trimis ȋi altor

ingineri români din America, aceștia ajutându-se unii pe alții, inspirându-se de la noi și dezvoltând și alt fel de activități în zonele în care se află. Astăzi, zic eu, ingineria românească este bine apreciată în America.

- *Dați-mi exemplul de ingineri din Argeș, care acum lucrează în Detroit sau în alte orașe americane.*

- Îmi amintesc cu plăcere de George Bărbușă, care, după ce a stat vreo patru ani în Canada, a aflat de la cineva despre mine și a venit împreună cu trei colegi, unul dintre ei era Florin Pîrgu, spunându-mi că o ducea destul de greu, nereușind, ca în 4 ani, să-și cumpere măcar o mașină. I-am spus să vină în America, unde va primi tot ajutorul ca să poată ajunge mai departe. Sunt foarte mândru de Gică. El lucrează acum la General Motors, fiind inginer-principal proiectant, unul din specialiștii care lucrează în cele mai avansate proiecte ale companiei General Motors. Este șef de echipă, lider de proiectare, iar soția lui lucrează la aceeași firmă. Consider că Gică a făcut un pas extraordinar. Mai sunt și alți ingineri din Pitești și din zona acestui frumos oraș, cum ar fi, de exemplu, Dimitriu, care prin ajutorul firmei noastre a ajuns să lucreze tot la General Motors, sau Laurențiu Amărieș, din Câmpulung, care a lucrat cu mine la Oradea, și, în prezent, lucrează la firma... din America. De reținut, că românii s-au ajutat unul pe celălalt și se ajută în continuare ca să lucreze în America.

- *Ce ne puteți spune despre firma pe care o aveți în România?*

- Firma din România face proiectare pentru linii tehnologice destinate industriei de automobile din S.U.A., lucrăm pentru America, dar am început să demarăm lucrul și pentru Europa.

- *Cum ajung inginerii români să lucreze la firmele americane?*

- Avem firmă și în S.U.A., unde lucrează 70 de ingineri români. În general, la început, inginerii români lucrează cu noi o perioadă cuprinsă între o jumătate de an și un an, după care, firmele unde îi repartizăm să lucreze, îi ia de la noi și îi angajează.

- *Mai în glumă, mai în serios, domnul Stroe, directorul general de la Automobile Dacia - Renault, spunea că este necăjit pe dvs. că i-ați luat din oamenii de la CESAR?*

- Eu nu i-am luat de la CESAR. Sunt 20-30 de oameni din Pitești, care s-au ajutat între ei și au venit la mine cu referințe. Nu puteam să-i refuz, ei au vrut să vină să lucreze în străinătate. A doua oară când l-am necăjit pe domnul Stroe, a fost când un partener englez a venit în România și a făcut un interviu cu vreo 30 de ingineri români, dar aceștia nu erau numai de la CESAR, erau și de la Brașov și din Oradea. Acum, din câte știu, un alt antreprenor, canadian, ia foarte mulți ingineri din zona Pitești și îi duce în Canada. Majoritatea inginerilor români care lucrează în Canada, după un an, un an și jumătate, vin la mine și mă roagă să fac tot ce pot ca să-i ajut să vină să lucreze în America. Pentru că nu pot să obțin foarte multe vize de lucru și prefer, în primul rând, să obțin vize pentru inginerii din România, fac tot ce pot și îi aduc pe aceștia mai întâi, și numai dacă îmi mai rămân locuri la vizele de lucru, atunci mai aduc și din cei aflați în Canada. Nu mă ocup prea mult de cei din Canada.

- *Ce trebuie să știe un inginer român, pentru a putea lucra în SUA?*

- Un inginer român care dorește să plece în America, trebuie să știe, în primul rând, că nu contează specializarea pe care o are (programare, electronică, electrotehnică, mecanică, chiar și construcții). El poate să se acomodeze în proiectarea de automobile. Dacă un elev care a terminat liceul, după aproximativ oase luni de instruire, poate să lucreze ca proiectant, atunci, un

inginer care cunoaște datele tehnice, are formație și educație pentru inginerie, se adaptează imediat. Ce ar trebui să aibă un inginer din România, ca să poată intra imediat la lucru?

Mai întâi, trebuie să cunoască limba engleză, să știe să comunice, e foarte important acest lucru. Apoi, să știe să lucreze pe un sistem de proiectare. Dacă pleacă din România, cu instruirea făcută pe sistemele cunoscute de proiectare, el are un avantaj de 10 dolari la salariu, când ajunge în America. Ajuns în America, fără instruirea de care v-am spus, nu poate decât să lucreze prin restaurante sau cine știe pe unde și pe ce poziție, cu un salariu de 6-7 dolari/oră, până când reușește să se instruiască. Dacă este instruit și are și o vechime de 4 - 5 - 10 ani în proiectare, este deja o valoare și poate câștiga de la 16 dolari în sus/oră. 16 dolari - sunt bani pentru dvs. aici, dar și pentru noi în America.

Dacă orice inginer român, care dorește să plece în America, are în vedere ceea ce am spus și se pregătește moral, va avea un câștig extraordinar, pentru că va primi imediat un serviciu, iar financiar, va câștiga așezarea familiei pe o poziție foarte bună, pentru că datorită banilor pe care îi va lua, va avea tot ce îi trebuie. Proiectarea este o mină de aur pentru orice persoană. Sper ca inginerii români să rețină sugestia mea.

- Aveți intenția să dezvoltați activități de proiectare și în Pitești ?

- Da. Am închiriat deja un spațiu care se află în clădirea fostului Club John, la etaj, unde vrem să începem lucrul cu un număr de cinci stații de emisie pe autocar și, probabil, alte cinci stații de KTA.

- Cu ce fel de salarii veți lucra?

- Deja purtăm discuții cu câțiva ingineri din Pitești. Majoritatea inginerilor cu care vom lucra vor fi din Pitești. Dorim să dezvoltăm o proiectare pentru produsul nou de Dacia, care

urmează să fie lansat. Sperăm să fim bine-primiți de conducerea româno-franceză de la DACIA. De asemenea, sper ca treaba să meargă foarte bine.

- Ați făcut propuneri de colaborare conducerii de la DACIA?

- Am avut câteva întâlniri cu conducerea franceză de la DACIA, de asemenea cu dl. Stroe, căruia i-am împărtășit câteva din gândurile pe care le am în perspectivă, în ceea ce privește dezvoltarea proiectării, separat de DACIA, nu în interiorul acesteia sau al CESAR - ului, ci ca o Instituție separată de proiectare.

- Ce proiecte aveți în legătură cu ARO Câmpulung?

- Stabilindu-ne în Argeș, pe care îl consider inima industriei de automobile românești, vă pot spune că, împreună cu un grup de colegi care lucrează în proiectare în America, dorim să venim să preluăm ARO, ne interesează cum vom putea prelua societatea.

Intenția noastră este să facem în continuare proiectare și, respectiv, fabricația autoturismului de teren ARO - dezvoltat, probabil, în colaborare cu una dintre firmele mari de automobile din lume. Sunt sigur că foarte mulți se întreabă de unde vom avea bani pentru a ne îndeplini proiectele. Tuturor celor care îmi pun această întrebare, le pot spune că avem un grup american de finanțatori care doresc să ne ajute, să ne finanțeze, pentru a reuși să punem această firmă pe picioare, lucru pe care noi suntem convinși că îl putem face.

- Cum vedeți viitorul României?

- Așa cum am început eu în America, așa văd că a început și România noua viață, noul drum, cu greutăți foarte multe, cu neîmpliniri. Cred însă, că România va ajunge cel puțin așa cum am ajuns eu.

Mulți spun despre mine că sunt un om binecuvântat de Dumnezeu, care are tot ce îi trebuie. România va ajunge o țară binecuvântată de Dumnezeu, în care românii se vor bucura că trăiesc și unde străinii vor veni să se bucure de un concediu plăcut, în care vor întâlni niște oameni deosebiți, ce conviețuiesc într-o comuniune deplină.

Sigur că, în situația de astăzi, când atâtea necazuri se întâmplă în jurul lor, românii le vine greu să se mai gândească la mine și la un viitor fericit.

Eu însă, vreau să-i încurajez și să le spun că fericirea le stă înaintea, așa cum după orice ploaie, chiar dacă nu totdeauna, imediat răsare soarele, așa se întâmplă și cu fericirea. Până la urmă, trebuie să vină. Le urez tuturor românilor să trăiască într-o vreme cu soare, binecuvântată de Dumnezeu.

2000, Pitești

Gheorghe Nicuș

„Nu văd de ce m-ar deranja confruntarea cu un reprezentant al Bisericii!”

Orice discuție cu prof. Gheorghe Nicuș, primarul municipiului Curtea de Argeș, rămas în cursa electorală pentru un nou mandat, încântă interlocutorul, deoarece prilejuiește schimburi de idei, în care atitudinile tranșante se împletesc armonios cu răspunsurile diplomatice.

- *Ați anticipat acest rezultat?*
- Fără falsă modestie, da!
- *Pe ce v-ați bazat convingerea?*

- Pe faptul că am îndeplinit programul cu care am câștigat acum patru ani, cu excepția contorizării individuale a consumurilor de gaze și apă care depindeau în mai mică măsură de mine, deoarece majoritatea locuințelor sunt proprietăți particulare. Apoi, sondajele m-au situat constant în fruntea topului preferințelor cetățenilor pentru postul de primar. Și, nu în ultimul rând, pe „pulsul” orașului.

- *Aveți încredere în sondajele de opinie?*

- Până la un anumit punct, da. Sunt făcute de profesioniști care-și cunosc bine meseria, însă nu se poate eluda o anumită doză de risc, pe care ar fi nepotrivit să o ignori.

- ***Vă așteptați să câștigați din primul tur de scrutin?***

- Orice candidat ți-ar dori, desigur, așa ceva. În condițiile existente la Curtea de Argeș, cu 21 de competitori, era greu de crezut că se va întâmpla astfel de minune. Sunt un om realist și am fost tot timpul convins că vom avea și un al doilea tur de scrutin, deoarece calculele hârtiei nu dădeau altfel.

- ***Pentru că tot ați pomenit de o minune, vă deranjează faptul că veți avea de înfruntat în turul doi pe preotul Nicolae Mărgăritescu?***

- Consider că în lupta politică mai întâi contează calitatea de candidați, valoarea lor individuală, modul în care aceasta este receptată de electorat și abia apoi profesiunea. Nu văd de ce m-ar deranja confruntarea electorală cu un reprezentant al Bisericii. Faptul în sine ar trebui să fie garanția unei competiții corecte între programe, excluzând din start loviturile sub centură.

- ***S-au auzit prin oraș comentarii de genul: „Îi va fi greu profesorului Nicuș să-l înfrunte pe preotul Mărgăritescu, mai ales dacă se va implica și vlădica...”. Ce părere aveți despre această posibilitate?***

- Cu siguranță, mi-ar fi foarte greu să-l înfrunt într-o competiție electorală pe PS Calinic. La Curtea de Argeș, Biserica Ortodoxă și Episcopul au un prestigiu explicabil în orașul primului Scaun Mitropolitan al Pării Românești. Totuși, eu rămân la ideea că Episcopul Argeșului și Muscelului va evita amestecul într-o competiție laică. În plus, și cu mine are certitudinea unei reale colaborări timp de 4 ani.

- ***Cum comentați prezența atâtor preoți pe listele electorale de la Curtea de Argeș?***

- Mi s-a părut firească, atâta timp cât participă activ la viața comunității în mijlocul căreia trăiesc și pe care o slujesc.

- ***Totuși, unul dintre preceptele religioase spune, pare-mi-se, că „nu poți fi slugă la doi stăpâni...”***

- Nefiind prea familiarizat cu dogmatica, aș prefera, dacă nu vă supărați, să trecem la altă întrebare...

S-a exprimat adesea părerea că dvs., personal, ați fi avut mai mult de câștigat ca independent. Cum comentați această opinie?

- Fiecare are dreptul la opinie. Eu am rămas consecvent principiilor pentru care am intrat în viața politică.

- ***Nu v-au dezamăgit niciodată colegii de partid?***

- Chiar dacă fac politică angajată, politicienii trec, oamenii și principiile rămân.

- ***Am eu impresia, sau ați cam ocolit răspunsul?***

- În mod obiectiv, fiecare avem momente în care, deopotrivă, dezamăgim sau bucurăm pe câte cineva.

- ***Considerați că sunteți avantajat la al doilea tur de scrutin de realizările acestor 4 ani?***

- N-am afirmat niciodată că ar fi fost realizări personale. Adevărul este că legislativul și executivul local au format la Curtea de Argeș o echipă care a lucrat în folosul comunității, cu rezultatele care acum se văd. Acest spirit, eu socotesc că are nevoie de continuitate. A fost, de altfel, unul dintre motivele pentru care mi-am depus candidatura pentru un nou mandat.

- ***Care este cea mai mare satisfacție înregistrată la încheierea mandatului?***

- Faptul că am dezamăgit cetățenii mai puțin decât și-ar fi dorit unii dintre adversari.

- ***Ce v-ați dori cel mai mult în cazul obținerii unui nou mandat?***

- Să găsim împreună cele mai bune soluții pentru rezolvarea priorităților, să putem revigora economia locală prin facilități acordate investitorilor serioși în limitele permise de lege și, pornind de la această bază, să obținem o îmbunătățire a vieții tuturor.

- *Ce părere aveți despre adversarul dvs.?*

- Pe părintele Nicolae Mărgăritescu îl cunosc, îl respect și țin să precizez faptul că nu-l privesc ca adversar decât în această luptă politică.

- *Ce șanse îi acordăți la scrutinul din 18 iunie?*

- Sper să avem șanse egale.

- *Mi se pare mie, sau este un răspuns diplomatic, dacă luăm în calcul avansul înregistrat în primul tur?*

- Acum, cred eu, datele problemei se schimbă, deoarece viața a dovedit de multe ori că este mai greu să alegi dintre doi, unul, decât din 21. Apoi, să nu uităm că, deși în asemenea cazuri se alege omul, contracandidatul meu reprezintă PDSR, formațiune care în zona noastră a obținut un scor favorabil față de CDR.

- *Care considerați că sunt atuurile dvs., ce vor conta în exprimarea opiniilor alegătorilor?*

- Ceea ce am făcut efectiv în acești 4 ani, experiența dobândită în domeniul administrației publice și faptul că se știe că, atunci când mă angajez să fac ceva nu renunț, duc treaba la bun sfârșit.

- *Să înțeleg că vă păstrați optimismul în privința rezultatului final?*

- Sunt la fel de optimist ca și adversarul meu. Dacă n-aș fi, aș renunța.

- *Pe ce vă bazați acest optimism?*

- Pe spiritul rațional al cetățenilor care, cred eu, s-au convins că ne-am înscris pe un drum bun, astfel încât în timp să putem schimba împreună în bine nu numai fața orașului, dar și viața fiecăruia dintre noi. Este o posibilitate care se poate realiza pe baza programului credibil pe care l-am propus, bazat pe un buget echilibrat și resurse reale, conceput pentru următorii 4 ani.

În acest context, țin să mulțumesc anticipat celor care îmi vor acorda încrederea și mă vor vota la 18 iunie, față de care mă angajez încă o dată să nu-i dezamăgesc.

Marian MARE^a

**„Piganul se fălește cu burta,
pălăria, mustața și copiii”**

Romii din Argeș au scos în primăvara acestui an „Asul de treflă” pe masa politicii locale, Partida Romilor definitivându-și organigrama în această filială. Conducerea operativă și executivă a filialei Argeș este asigurată de Marian MARE^a, în calitate de prim-vicepreședinte și Aurel BĂNĂ, în calitate de președinte.

Prezența Partidei Romilor și-a făcut simțită prezența în Argeș cu un plus de vigoare odată cu cooptarea lui Marian MARE^a la conducere. Întreprinzător particular, Marian MARE^a deține trei magazine de lux în Pitești, fiind și proprietarul agenției de turism MARRO.

Născut în zodia Pești, este o fire tenace și îi place să se laude cu faptul că a plecat de jos în afaceri, reușind numai după foarte multă muncă. Acum ocupă o poziție socială de pe a cărei treaptă, prin politica la care s-a înhamat, dorește să salveze tot ce se mai poate salva din moștenirile nefaste ale mentalității romilor, fiind totodată foarte mândru de etnia sa pentru ale cărei drepturi se bate. Are doi băieți, Laurențiu și Daniel. Soția sa, Rodica, se ocupă în principal de Agenția de Turism.

Pentru a afla mai multe despre rromi și despre politica pe care și-o propun liderii lor am solicitat și obținut următorul interviu cu prim-vicepreședintele Partidei Rromilor din județul Argeș, **Marian MARE**^a.

- Cum comentați rezultatele de la alegerile locale?

- Deși Partida Rromilor este înființată la nivel național din martie 1990, Filiala Argeș ființează din ianuarie 2000. La alegerile locale din această vară am candidat din partea Partidei Rromilor la un post de consilier județean. Din nefericire, peste 14.000 de voturi, pe care sunt sigur că le-am primit, au fost anulate, probabil datorită faptului că, neștiind carte, mulți dintre rromi nu au știut unde să pună stampila. Partida Rromilor, Filiala Argeș, deși aflată la început de drum, a înregistrat rezultate bune. Chiar dacă au existat cele 14.000 de voturi anulate, consider că, față de simpatizanții altor partide, față de alții care nu s-au grăbit să-și exercite un drept, cetățenii rromi au dat dovadă de mult patriotism (și prin să remarc puritatea patriotismului de care a dat dovadă etnia rromilor), ei participând în număr mare la vot, chiar dacă, pe ici, pe colo, au mai fost înregistrate și câteva cazuri de absenteism. Faptul că s-au prezentat la vot demonstrează dorința lor de a se integra în societate, de a avea reprezentanți, un staff în organismele de conducere ale Statului, care să le apere interesele și neamul.

- Partida Rromilor și-a propus să facă politică sau numai să apere interesele etniei?

- Din punct de vedere politic, obiectivul Partidei Rromilor nu este politica în sine, ci problema socială a rromilor. Faptele au demonstrat că, nu numai în cazul rromilor, ci, în general vorbind, referindu-ne și la ceilalți membrii ai societății românești, s-au comis numeroase abuzuri.

Avem exemple clare. Au existat oameni care au primit 2 - 3 ani de închisoare pentru că au furat o găină. Împotriva celor care au devalizat o bancă (sau au falimentat-o), spre exemplu, nu s-au luat măsuri. Dacă într-un autobuz se fură un portofel, un ȕigan aflându-se chiar lângă ofe, chiar dacă furtul s-a comis la capătul celălalt al autobuzului, se dă vina pe ȕigan!

și românii comit acte deosebit de grave, condamnabile chiar, dar acestea sunt mai puțin mediatizate și nu sunt luate în calcul când se face o apreciere la adresa celorlalți membrii ai societății. Din acest motiv, Partida Rromilor (inclusiv Filiala Argeș), în colaborare cu organele și instituțiile abilitate, își propune, între altele, să lupte împotriva abuzurilor și discriminărilor ce se fac la adresa membrilor etniei și, în general, la adresa tuturor membrilor societății.

- Cum sunt aleși conducătorii politici în Partida Rromilor?

- Anul 2000 reprezintă și pentru noi un an istoric, dincolo de faptul că el încheie cel de-al doilea mileniu al omenirii. Așa cum a afirmat și președintele partidului nostru, domnul Nicolae Păun, nu vom mai fi indulgenți cu nimeni. Dănsul a luat măsuri drastice împotriva tuturor celor care nu își îndeplinesc sarcinile politice. Biroul Executiv Central al Partidei se întrunește trimestrial sau în ședințe extraordinare ori de câte ori este nevoie, pentru a analiza activitatea (inclusiv pe cea a filialelor). Președinții și vicepreședinții care nu își îndeplinesc sarcinile și nu acționează pentru eliminarea faptelor antisociale sunt schimbați fără a se mai organiza vreo adunare.

- Care sunt principalele probleme ale rromilor din Argeș?

- Cea mai grea problemă cu care se confruntă rromii din Argeș este cea a locurilor de muncă. Pe timpul campaniei electorale încheiate, am dorit să fiu prezent în majoritatea satelor

°i cătunelor din Arge°, lucru pe care l-am °i realizat. Mulți dintre rromii locuiesc, mai ales, în cătune. Rudarii, de exemplu, se confruntă, în primul rând, cu lipsa locurilor de muncă. Mulți dintre ei au avut °i au de suferit de pe urma disponibilizărilor ce s-au făcut la multe dintre fabricile °i uzinele (vezi, Dacia) care, urmare a restructurărilor °i-au restrâns activitatea. Ei efectuau muncile de jos, fiind simpli muncitori, măturători etc. Situația lor a devenit critică, mai ales din punct de vedere financiar, majoritatea fiind întreținători de familii. Mulți au câte 7 - 8 copii °i, în general, nu există familie care să numere sub 4 copii. Vă închipuiți, cred, cât de greu le este acestor oameni, copiilor care trebuie hrăniți, îmbrăcați °i trimiși la °coală.

- De ce fac țigarii mulți copii?

- Este o problemă de mentalitate, o idee transmisă din generație în generație, °i anume, aceea de a se înmulți. Nu prea ai ce să le faci. Pe lângă sărăcie °i lipsă de informație, de cultură, există °i această mentalitate despre care v-am spus. Tot a°a, apropo de mentalitate, țiganul trebuie să aibă burtă, pălărie °i mustață. Toate acestea reprezintă o fală pentru mulți din etnia noastră. Personal nu sunt de acord cu toate acestea °i voi acționa pentru a se renunța la aceste mentalități învechite.

- Se spune că țigarii au legile lor °i chiar o instanță de judecată a lor. Mai funcționează aceste instanțe de judecată?

- °i înainte de 1990 °i după, au existat cazuri când organele de ordine nu au intervenit în rezolvarea anumitor probleme iscate între țigani.

Buliba°a este pre°edintele „completului de judecată”. „Judecătorii” sunt reprezentanți ai etniei, de regulă persoane mai în vârstă (ei pot avea °i vârstă medie, 30 - 40 ani), care judecă fără discriminare orice problemă, corect, hotărârea luată neputând fi pusă la îndoială. Nu se poate aplica pedeapsa cu închisoarea, dar, în funcție de gravitatea faptei comise de

inculpați (furtul sau dezonorarea unei fete, bătaie aplicată lui „X” sau „Y”, tăiere etc.), se aplică o pedeapsă care constă în despăgubirea morală a victimei. În general, cel vinovat plăte°te cu bani grei efectul faptei comise. Pedeapsa aplicată se execută fără comentarii. Ce hotărâ°te Buliba°a, împreună cu completul de judecată este sfânt

Altercațiile dintre clanuri (familii), ce existau în urmă cu câțiva ani, făceau necesar ca Staborul să se întrunească mai des. Acum, Staborul se întrune°te mai rar, de obicei atunci când se comit fapte mai grave, altercațiile dintre clanuri reducându-se considerabil, urmare a contactului cu lumea civilizată, cu societatea în general, pe care mulți membrii ai etniei l-au avut, renunțând la vechile moduri de trai..

- Este adevărat că țigarii au foarte mulți bani?

- Este posibil ca unii să aibă foarte mulți bani, dar asta nu înseamnă că toți țigarii au bani. °i în ceea ce prive°te românii, unii au, iar alții nu au bani.

Dacă înainte de anii '90, țigarii mai aveau °i alte posibilități „de a face bani”, de exemplu, mo°tenirile ce le rămăneau unora din mo°i - strămo°i (bani, tezaur de familie etc.), după anii '90, românii au luat un avans considerabil datorită afacerilor pe care au reu°it să le dezvolte.

De ce au bani sau foarte mulți bani unii dintre țigani? Pentru că muncesc, au început să acorde o mai mare atenție profesiei lor. De exemplu, căldărarii, cei de la Coste°ti. Afacerile cu fier vechi (aluminiiu, aramă etc.) sunt foarte profitabile °i practicate de cel puțin 50% dintre țigani.

- Prin mass-media, atât din țară, cât °i din străinătate, se fac referiri la o mulțime de fapte antisociale comise de rromi. Cum le interpretați?

- Cred că imaginea care s-a conturat asupra rromilor nu este cea reală, ea fiind prost receptată °i gre°it înțeleasă de mulți

cetățeni. Este adevărat că există în rândul etniei cetățeni certați cu legea, scandalagii, oameni care vorbesc obscen, neintegrați în societate. Părerea mea este că nu trebuie să generalizăm. Există doar un segment din etnia rromilor care creează probleme. Ceilalți sunt bine integrați în societate, au familii, locuri de muncă stabile, chiar afaceri proprii, respectă legea și își cer drepturile în funcție de aceasta, trăiesc alături de cetățenii români și vor să fie respectați la fel cum sunt și aceștia. N-ar trebui să se spună tot timpul că numai rromii sunt lipsiți de caracter, de multe ori ei fiind găsiți, pe nedrept, „papi ispășitori”.

Notă: Am folosit atât denumirea de rrom cât și aceea de țigan, având în vedere că interlocutorul meu a acceptat ambele variante. Personal nu văd nimic deplasat în folosirea denumirii, neoficiale, de țigan, care sună, cred eu, chiar mai bine decât aceea de rrom.

2000, Pitești

Nicolae Arsene

BCR a demonstrat că este o bancă solidă

- Domnule director, a trecut momentul care s-ar fi dorit, probabil, de criză, de către cei ce l-au provocat în mod artificial, să le spunem zvonaci, ce au reușit totuși, să ducă o parte a populației într-o stare de disperare, pe mulți determinându-i să ia cu asalt Banca Comercială, pentru a-și retrage depozitele. În foarte scurt timp însă, s-a demonstrat că realitatea este cu totul alta. Cum apreciați acest eveniment nedorit?

- Pentru că acum ne aflăm în situația de normalitate, putem să vorbim cu calm și mai pe îndelete de momentul amintit. Practic, trebuie să spunem lucrurilor pe nume: populația a fost folosită în acest demers, nu pentru a scoate banii, ci pentru ca marii agenți economici care au conturile la noi să plece cu acestea la alte bănci. Populația a devenit mobilul situației create. După cum s-a văzut, diversiunea nu și-a atins scopul, agenții economici au rămas fideli băncii noastre, derulându-și în mod normal activitățile și relația cu Banca, o parte dintre conducătorii unităților economice exprimându-și un gând bun pentru noi, dorindu-ne să avem puterea pentru a depăși momentul. Situația s-a normalizat, deponenții și-au adus banii înapoi, revenind la conturile pe care și le-au deschis aici. Însă, datorită zvonului ce a creat panică, sunt și păgubași, deoarece și-au pierdut dobânda care le putea fi de ajutor în momente dificile.

- *Ce a simțit personalul din subordinea dvs., cum v-ați mobilizat pentru ca activitatea ce ați desfășurat-o să facă față asaltului unei părți a populației, cum ați recepționat starea celor aflați în stradă și cum ați reușit să le transmiteți acestora, aflați în panică, situația reală în legătură cu evenimentul creat?*

- Împreună cu toți salariații mei am încercat să le transmitem tuturor celor care se aflau atât în interiorul băncii, cât și în afara ei, acea stare de spirit prin care să înțeleagă că BCR este o Bancă stabilă. Salariații au stat de luni dimineața, până marți seara în Bancă, nici măcar nu s-au dus să-și vadă familiile. Au văzut că eu comunic cu cei din interior și cu cei de afară, același lucru l-au făcut și ei, pe mulți lămurindu-i că nu trebuie să dea crezare zvonurilor. Am primit și primim în continuare mulțumiri din partea celor care au fost convinși să-și mențină conturile, să nu le desființeze. Starea de spirit a fost de stabilitate, deși eram apăsați de faptul că nu o să mai putem rezista fizic. Nu ne-a fost ușor să lucrăm continuu, timp de două zile cu clienții. Luni seara erau 100 de clienți în Bancă. Nu am apelat la organele de ordine pentru a-i evacua, ci am rămas împreună cu ei, demonstrându-le a doua zi dimineața că le punem banii la dispoziție, lucru care s-a și întâmplat. Acest fapt a fost recepționat cum nu se poate mai bine și de cei de afară, căroră le-am arătat și munșii de bani ce se aflau în Bancă, întărindu-le astfel convingerea că își pot retrage, dacă doresc, fără nici o problemă, depozitele. Mesajul permanent transmis de către salariați a fost acela de a da încredere clienților. Totodată, am încercat să-i izolăm pe cei care făceau agitație, mulți dintre ei nefiind clienți ai băncii. Câțiva au fost prinși de către organele de ordine, fie cu mâinile în buzunarele unor clienți, fie făcând trafic de valută.

- *Sunteți de părere că au existat agitatori infiltrați printre depunătorii reali?*

- Da. Acești agitatori au profitat de faptul că o parte din investitorii de la FNI aveau și conturi deschise la noi. Între cei ce se aflau în blocajul din stradă, nu se aflau numai cei ce aveau legătură cu FNI, ci și agitatorii, care, din nefericire, au pătruns și în Bancă.

- *Explicați vă rog, care este diferența dintre un Fond de Investiții și o Bancă?*

- Fondul de Investiții este o instituție financiară care are o structură mult mai redusă decât o bancă. La Fondul de Investiții se depun bani în speranța unui câștig cât mai mare într-o anumită perioadă de timp. Diferența este că, la Bancă se depun economiile, dobânda fiind foarte mică în comparație cu ceea ce se oferă la Fond. Banca adună economiile populației și le folosește în creditarea economiei, în cumpărarea titlurilor de Stat și în alte activități care sunt specifice băncii. Banca nu atrage aceste economii numai pentru plasamente. Există foarte multe conturi pe care posesorii le folosesc pentru plata întreținerii, telefonului, cumpărarea de obiecte de uz casnic, etc. Gama operațiunilor este foarte variată. Fondul ia banii, dar trebuie să-i investească foarte corect în afaceri care să aducă un profit mai mare investitorului. La Bancă, așa cum am mai spus, profitul la clientul persoană fizică este mult mai mic față de cel oferit de Fond, pentru că noi ne împrumutăm de la populație, dar trebuie să dăm banii în plasamente cu o dobândă rezonabilă, deoarece finanțăm economia națională.

- *Probabil că, dacă populația ar fi avut mai multe informații pe această temă, altfel ar fi procedat. Din păcate, în România nu există suficiente mijloace de informare în domeniul economic (finanțe - contabilitate, etc.). Sunt puțini cei care au realizat că atunci când au depus banii la FNI, au devenit investitori, cu riscurile de rigoare, ei putând să*

că°tigate foarte mult sau să piardă. Nu-i putem învinovăți pe cei ce au investit la FNI, dar la un moment dat, mulți oameni au confundat Fondul cu o Bancă. Vreau să lămurim această problemă în ideea de a-i face pe eventualii depunători să înțeleagă că Banca nu-i totuna cu un Fond de Investiții.

- Aveți dreptate în ceea ce prive°te faptul că nu sunt suficiente mijloace de informare în domeniul economic. Băncile, în general, trebuie să facă mai mult pentru ca populația să cunoscă cât mai multe informații din domeniul financiar. Este una dintre problemele pe care o vom avea °i noi în vedere, în perioada imediat următoare. °i un sprijin în mediatizarea acestor lucruri ni l-ați putea da °i dvs., presa, pentru ca oamenii să cunoască mai bine acțiunile specifice băncii. °i Fondurile ar trebui să facă la fel, prezentând °i avantajele °i dezavantajele ce pot apărea ca urmare a investiției unor bani. Noi, cu ajutorul mass - media, vom pune în temă majoritatea clienților persoane fizice, încercând popularizarea informațiilor în toate zonele, atât în ora°e, cât °i la sate, pentru ca cetățenii să fie lini°tiți în privința modului cum sunt gestionate economiile lor sau cum vor fi gestionate, în cazul când vor deveni clienți ai băncii.

- Avem un exemplu clar. Agenții economici °tiau că BCR-ul nu este o bancă ce ar putea pica peste noapte, ei nefăcându-°i griji în privința conturilor. În acela°i timp, o parte a populației mai puțin informată a dat crezare zvonurilor, îmbulzindu-se la ghi°ee.

- A°a este. Luni (săptămâna trecută), datorită situației nedorite care s-a creat prin iresponsabilitatea celor ce au lansat zvonuri fără acoperire, majoritatea agenților economici au fost afectați de retrageri, pentru că nu °i-au putut face operațiunile normale, curente, de cont. Din fericire, normalizarea imediată a activităților a făcut ca în cursul zilei de marți, agenții economici

să-°i poată relua operațiunile curente. Noi avem peste 7000 de clienți - agenți economici în Arge°, cu conturi la BCR. Ar fi fost un dezastru dacă ace°tia ar fi fost blocați să-°i deruleze operațiunile, ei având legături atât cu parteneri din țară, cât °i din străinătate, mulți au importuri, exporturi, ar fi existat întârzieri de plăți, etc. Dar totul s-a rezolvat. Lucrurile au intrat în normalitate. Noi ne cerem scuze față de cei care au fost împiedicați să-°i facă în mod corect operațiunile. Totodată, regretăm că cei care s-au lăsat pradă zvonurilor, retrăgându-°i banii, °i-au pierdut dobânda. Nu dorim să se mai repete o astfel de situație. Clienții trebuie să înțeleagă că Banca noastră este solidă, ea demonstrând încă o dată acest lucru. BCR este o bancă stabilă recunoscută °i peste hotare, există o multitudine de linii de finanțare externă - suntem în contact cu peste 1000 de bănci externe. Prestigiul băncii nu poate fi contestat - anul trecut, Banca a fost trecută pe locul 558, în Topul celor 1000 de bănci din lume.

Îi asigurăm pe clienții no°tri, cât °i pe cei ce ne vor deveni clienți, că aici se lucrează cinstit, în mod transparent °i foarte corect, nu au fost făcute niciodată gre°eli de operare. Cei care °i-au retras banii s-au convins că dobânzile la vedere există, iar cei ce au făcut alte operațiuni au constatat că nu au de ce să-°i facă griji în privința modului în care se derulează operațiunile.

- În economia de piață °i în sistemul bancar există concurență. Cum a acționat aceasta în perioada de „criză” artificială prin care ați trecut?

- Trebuie să spun că băncile concurente, în anumite situații, pot fi °i finanțatori comuni. Vreau să remarc faptul că, încă din prima zi când au apărut problemele recent încheiate, ABN - AMRO - Bank a fost prima bancă, de°i concurentă, care a sărit în ajutorul băncii noastre, punând la dispoziție numerarul necesar plăților, gest pentru care le mulțumesc °i pe această cale. °i celelalte bănci au revenit °i ne-au mai ajutat în a doua zi, dar

în prima fază, ȋti cum se ȋntȃmplȃ la necaz, unii s-au bucurat, ca ȋn cele din urmȃ sȃ revinȃ la normalitate ȋi sȃ ȋnȃleagȃ cȃ prin cȃderea unei singure bȃnci nu se puteau crea ȋmplicȃȃi asupra ȋntregului sistem bancar. Consider cȃ, pȃnȃ la urmȃ, bȃncile concurente s-au apropiat de noi, creȃndu-se o anumitȃ solidaritate. Dupȃ cum s-a observat, ȋi Asociaȃia Bȃncilor a intervenit cu comunicate prin care depunȃtorii - clienȃii au fost asiguraȃi cȃ la BCR lucrurile sunt foarte clare ȋi trebuie sȃ stea liniȃtiȃi.

2000, Piteȃti

Gheorghe Ungureanu

Cu mintea de avocat la cercetȃri penale

„Micii procurori”, cum sunt numiȃi de cȃte colegii lor, poliȃiȃtii de la Serviciul Cercetȃri Penale, sunt cei care pregȃtesc dosarele ce urmeazȃ ruta procuror- judecȃtor. De munca acestor poliȃiȃti depinde ȋn bunȃ mȃsurȃ modul ȋn care judecȃtorul poate sȃ fie „dat la ȋntors” sau nu, de cȃtre avocat. Poliȃistul de la „penal” este cel care tebuie sȃ aibȃ grijȃ ca dosarul sȃ cuprindȃ toate probele necesare acuzȃrii. Uneori, sau mai bine zis, de cele mai multe ori, probele sunt foarte greu de gȃsit, infractorii tinzȃnd spre „crime aproape perfecte”. ȃi totuȃi, prin munca poliȃistului, infractorul este ȋn majoritatea cazurilor dovedit, cu probe indubitabile ȋn faȃa instanȃei de judecatȃ.

Colonelul Gheorghe Ungureanu este ȃeful Serviciului Cercetȃri Penale, din cadrul Poliȃiei Argeȃ. ȋn contextul celor scrise mai sus, un interviu cu poliȃistul Gheorghe Ungureanu nu poate fi decȃt extrem de interesant.

- Ce ȋnseamnȃ munca de cercetare penalȃ ȋn poliȃie, ce presupune ea? Ce pregȃtire trebuie sȃ aibȃ cei care lucreazȃ ȋn acest domeniu?

- E bine pusȃ aceastȃ ȋntrebare, pentru cȃ trebuie sȃ punctȃm niȃte lucruri, pe care lumea nu le ȃtie. De exemplu, am rȃmas

foarte surprins când, având o anchetă la Rolast, la domnul manager Divan, cel care îl reclama, având pregătire juridică, pinea morfi^o să cercetăm noi toate acuzațiile pe care el le aducea managerului. Eu i-am explicat de câteva ori, dar n-a putut să înțeleagă că noi nu facem primele cercetări într-o plângere. Aceste cercetări, dacă sunt de natură economică, sunt făcute de către ofișeri ai Serviciului de Combatere a Criminalității Economico- Financiare. Ei fac primele cercetări, cum le spunem noi - acte premergătoare. Dacă din contextul lor rezultă că s-a comis o infracțiune, vin la noi cu avizul ofișerului coordonator al compartimentului de Cercetare Penală, al ofișerului compartimentului economic și cu aprobarea ofișerului inspectoratului sau a adjuncților se începe urmărirea penală. Din acel moment, cauza, căci din lucrare devine cauză, se preia de către ofișerul de cercetare penală, care a avizat primul și se continuă cercetarea penală.

Dacă cetățeanul a avut, în prima fază calitatea de făptuitor, de acel moment el este învinuit. Acest lucru implică lucruri deosebite: dacă noi considerăm că are intenția să părăsească țara, noi facem comunicare la Serviciul Pașapoarte, ca să-i oprească plecarea. Bineînțeles, numai dacă există motive întemeiate, pentru că au existat cazuri când, chiar învinuiți fiind, oamenii au plecat, au venit pentru a-și demonstra, pe parcursul cercetării, că este nevinovat. Un om va fi declarat vinovat de fapta care i se impută, de-abia când va fi condamnat de către instanța de judecată printr-o hotărâre rămasă definitivă. Deabia atunci poți să spui despre cineva că e hoț- dacă a furat, că e escroc- dacă a înșelat, în funcție de infracțiune. Până atunci se aplică prezumpția de nevinovăție.

- Se întâmplă frecvent ca poliția să trimită un dosar spre judecare, cu acuzația de vinovăție și la judecătoria să fie respinsă această acuzație formulată în dosar?

- Da, sunt situații- nu multe, e adevărat. Ca și în viața de toate zilele, fiecare om are o opinie a sa. După probele sau indiciile dintr-o cauză penală, eu sau un coleg de-al meu apreciem că respectivul cetățean pe care-l cercetăm este vinovat de săvârșirea unei anumite infracțiuni.

Noi promovăm dosarul cu propunerea de trimitere în judecată, la Parchet. Procurorul, după ce-l analizează, îl studiază și eventual mai face ceva verificări, el este cel care stabilește dacă, într-adevăr, ceea ce am propus eu are legătură cu ceea ce e în dosar și atunci promovează dosarul la judecătoria sau la tribunal pentru cercetare judecătorească. Dar în momentul în care apreciază că probele, indiciile din dosar sunt „subțiri”, în ideea de a nu lua o achitare, nu-l promovează. Pentru că dacă nu-i creează judecătorului certitudinea că e vorba de o infracțiune, judecătorul fiind inamovibil, dă o hotărâre de achitare. Vorbind despre calitatea muncii, acest lucru contează pentru procuror ca o nerealizare. Și pentru mine, dacă am făcut propunerea de trimitere în judecată iar procurorul dă scoaterea de sub urmărire penală a învinuitului- este tot o neîmplinire pentru că poate eu am exagerat într-un fel vinovăția respectivului, iar procurorul a apreciat că eu nu am analizat într-un mod corect probele din dosar.

- Aveți vreun exemplu cu un dosar care v-a creat o suferință sufletească, atunci când procurorul nu a promovat dosarul pentru trimitere în judecată?

- Cazuri sunt destule, chiar mai devreme m-am referit la cazul Rolast, cu dl. Divan: eu am apreciat că anumite aspecte din dosarul respectiv aveau cât de cât caracter penal, se putea da o amendă administrativă sau penală, dacă se promova la instanță, dar mai mult sub aspect comercial. Procurorul a dispus scoaterea de sub urmărire penală și eu mi-am însușit punctul de vedere al dumnealui. Probabil că dacă aș fi fost în locul dânsului, aș fi apreciat la fel, sau poate nu... vedeți, totul depinde de

modul cum fiecare om privește și acceptă ca fiind concludente și veridice sau nu probele din dosar. Și în medicină, să zicem, un doctor dă un diagnostic pe anumite simptome unui bolnav, alt doctor dă alt diagnostic, poate câteodată contrar. Sau un inginer, apreciază că o anumită piesă se poate produce cu o anumită tehnologie, altul apreciază altfel. Deci și în justiție, nu toți au aceeași părere despre modul în care sunt evaluate probele din dosar. Apoi, aici mai intervine și experiența. Altfel vede lucrurile un procuror sau un polițist cu experiență, față de unul cu mai puțină experiență. Fiecare dintre noi răspundem de soluția pe care o dăm. În momentul în care se face o verificare de către cei abilitați și se dovedește că eu am făcut o propunere cu totul altfel decât sunt probele din dosar sau că procurorul a dat o scoatere și în dosar existau probe ce justificau trimiterea în judecată, organul de control va lua (sau nu) o măsură față de mine, respectiv de procuror. Eu niciodată nu voi reproșa și nici nu vreau să reproșez vreunui procuror sau vreunui judecător, dacă în nu știu ce dosar au dat o altă soluție decât cea pe care am prevăzut-o eu. Dacă lucrăm și eu în aceeași instituție, poate vedeam cu alți ochi, cu alt suflet, cu altă mentalitate probele din dosar.

- Puteți să dați niște exemple de infracțiuni penale cu pondere ridicată în Argeș? Anul acesta, care au fost cele mai grave infracțiuni?

- Cu preponderență, cele mai multe infracțiuni sunt cele economice: înșelăciunile, la cântar, la Legea 12 (vânzarea de băuturi alcoolice cu lipsă la gramaj sau la tărie), înșelăciunile cu convenții (între persoane), înșelăciunile prevăzute de art. 215, alin. 4. C.P., în care diferite persoane cumpără mărfuri de la societăți comerciale plătindu-le cu file de cec fără acoperire, cazuri în care diferiți conducători de societăți prezintă documente fictive băncilor precum că au diferite bunuri cu care girează, le

gajează și de fapt nu sunt reale, iar în baza lor fac împrumuturi la bănci și nu le mai pot restitui. Apoi mai este infracțiunea de corupție, atât de binecunoscută. Avem anul acesta mult mai multe cazuri și, unele dintre ele mult mai bine probate, în sensul că făptuitorii au fost reținuți, arestați...

- Puteți să ne dați câteva exemple?

- Ultimul este cu o doamnă profesoară de la facultatea particulară Brâncoveanu, care a făcut trafic de influență, a luat bani de la niște studenți, ca să-i treacă la niște examene restante.

- Puteți să ne relatați ceva deosebit din munca de polițist?

- Comparativ cu munca altor organe de justiție, munca de polițist este mult mai aspră, impune multe eforturi din partea poliștilor, în sensul că activitatea noastră nu este normală, ca a unui procuror sau a unui judecător: vii la 8, pleci la 4, vineri pleci la 12 și până luni nu mai am treabă, pot pleca unde vreau. Or noi, dacă vrem să plecăm într-un week-end să zicem, trebuie să avem aprobarea comandanților noștri. În orice moment trebuie să se știe unde ne găsim, indiferent unde am pleca. Ești chemat noaptea, la orice oră, dacă s-a produs un eveniment și trebuie să vii să-ți faci datoria.

- Vi se plătesc ore suplimentare în situațiile acestea?

- Nu se plătesc. De fapt se cunoaște situația la nivelele conducerii noastre superioare și anume că salariile noastre sunt foarte mici. Chiar zilele trecute am stat de vorbă cu o judecătoare, care are cam jumătate din vechimea mea și salariul cam de trei ori cât al meu. Ea nu a crezut că după 21 de ani de muncă salariul pe care îl iau eu în mână este de 2 milioane.

Un procuror stagiar are acum două milioane opt sute- trei milioane, iar cineva cu o funcție similară cu a mea în procuratură are 5- 6 milioane. E adevărat că domnul ministru al justiției a făcut o treabă deosebită pentru oamenii lui și o meritau, pentru

că dacă se vrea o justiție corectă și eficientă, cei care lucrează în domeniu trebuie să fie bine plătiți, pentru a nu putea fi corupți.

Poate aceste salarii mici stau la baza unor aspecte negative din activitatea unor poliști, despre care se aude că au mai luat ba un „Kent”, ba o sticlă de whisky sau alte prostii. Probabil din nevoia de a-și completa salariul, cu toate că este rușinos și nu este corect. Probabil că cineva își va da seama într-o zi, că s-a greșit mult cu noi în această privință.

Volumul de muncă este foarte mare. De exemplu, la noi, la cercetări penale, pentru a promova la procuratură sau la instanță un dosar, drumul de la prima declarație până la Parchet cuprinde ridicări de documente, audieri, confruntări, expertize și așa mai departe. 99% din aceste activități se fac de către poliști.

În cazul în care se propune punerea în mișcare a acțiunii penale și arestarea învinutului, procurorul emite un mandat de arestare, o ordonanță de punere în mișcare a acțiunii penale, o ordonanță de arestare și, când dosarul este finalizat, emite rechizitoriul. Comparăți volumul de muncă al unui procuror cu volumul de muncă al unui polișist.

E drept că responsabilitatea dărilor o apreciez ca fiind mai mare. Adică, înainte de a trimite omul în judecată, el execută un filtru total, după care decide dacă îl trimite în instanță sau îl scoate de sub urmărire penală.

- Se întrevăd zile mai bune pentru Poliție?

- Poate după noua propunere de a fi demilitarizați, iar unele misiuni (de ordine) să fie preluate de jandarmi, vom mai fi scutiți de unele activități cel puțin și să ne axăm mai mult pe activitatea concretă de poliție.

Noi, așa cum sunt românii, suntem optimiști, credem în mai bine, atât sub aspect pecuniar, cât și al programului de lucru. Poate vom avea și noi, ca alții, un program strict, de la 8 la 4,

după 4, dacă e nevoie, ne plătește mai mult. Om vedea. Noi trăim cu speranța că va fi mai bine.

- De curând, cadrele de poliție au fost supuse unui sondaj de opinie. Ce fel de întrebări vi s-au pus și cum ați răspuns?

- La testul pe care l-am completat, una din întrebări era: „Cum apreciez eu modul în care ne privește populația?” Am văzut diferite sondaje de opinie, din care reiese că o anumită parte a populației nu are încredere în noi, ne stigmatizează. Poate au și ei dreptate pentru că, așa cum spune un proverb românesc, „nu există pădure fără uscături”.

Un număr mic dintre cadrele noastre nu-și fac datoria, fac diferite prostii și aduc o pată pe obrazul instituției.

Omul ne apreciază în momentul când devine victimă; victima unui accident de circulație, victima unei tâlhării, a unei vătămări, a unui furt. În momentul în care cazul a fost rezolvat prin efortul depus de noi, pentru el, o perioadă de timp, suntem o instituție bună, o instituție serioasă, pentru care are o stimă deosebită. Odată cu trecerea timpului, începe să uite, din parte vătămată ajunge contravenient și deja își schimbă atitudinea, din pozitivă devine negativă.

Eu apreciez că noi nu suntem văzuți la valoarea noastră și la nivelul eforturilor depuse în slujba cetățeanului.

- Mai era o întrebare: „Dacă ar fi să o iau de la capăt, m-aș mai face polișist?”

Cu regret, am scris că nu aș mai dori să fiu polișist, pentru că munca, efortul pe care-l depun, stresul la care sunt supus nu sunt plătite corespunzător, nici pe departe. Toți colegii care au plecat din această activitate o duc mult mai bine, au mult mai mulți bani.

La aniversarea a 20 de ani de la absolvirea școlii de ofițeri de poliție am observat că, toți cei care suntem în poliție și

ne-am văzut de treabă eram albi, mai cocoșăși, mai îmbătrâniți, comparativ cu colegii noștri care sunt avocași, juriști, procurori sau oameni de afaceri.

Noi, poliștii, eram cu Dacii, ceilalți conduceau mașini deosebite. Un exemplu concret este domnul Ȃerban, directorul de la Freedom Star, cu care am fost coleg de promoție. În anul 1990 a dat bir cu fugiții din Poliție, dându-și seama că nu mai e de trai și la ora actuală este un mare om de afaceri, cu foarte mulți bani.

Într-adevăr, sentimental era legat de noi, de Poliție, pentru că au fost niște ani și îndrăgește această muncă. Am avut nenumărate ocazii să plec din '90 până acum, fie să mă apuc de o activitate privată, fie să merg la o altă instituție.

Am iubit însă foarte mult instituția în care mă aflu și nu mi-ar fi plăcut să umblu din loc în loc de muncă. Mie mi-a plăcut să-mi fac datoria aici, să ies cu funtea sus. Aici am venit cu dragoste și cu plăcere și încă iubesc această instituție, însă n-aș mai veni aici, dacă ar fi să o iau de la capăt.

Aș recomanda și altora, când e să vină în instituția asta să se gândească bine, dacă merită eforturile și sacrificiile în slujba societății. În măsura în care ești primul care intri în contact cu cel care comite o infracțiune, în cazul infracțiunilor grave ești cel mai expus și, nu ești nici ajutat.

- Ei pot să dau un exemplu concret: în noaptea de vineri, 28/ 29 august un subofițer de la Poliția orașului Costești a fost înjunghiat de către un contravenient, pentru faptul că îl amendase. Este, fără nici un dubiu, ultraj și este de competența parchetului care, la momentul respectiv a apreciat că nu este vorba de un eveniment și a lăsat pentru soluționare - ziua de luni.

Timp de două zile nu s-a făcut nici o cercetare. Vă dați seama ce s-ar fi întâmplat dacă un cetățean agresat, tăiat, venea la mine să intervin și eu îi spuneam că e sâmbătă, să vină luni?

Cert este că a crescut numărul acțiunilor de ultraj asupra poliștilor. Este greu, eu unul sunt foarte întristat față de modul în care suntem văzuți în presă, în general, în diferite ziare, chiar și la televiziune. (Ziarul Jurnal Puls este o excepție). Eu nu zic că nu greșim și noi uneori, dar parcă mi se pare că e o campanie concertată asupra noastră, vor să ne facă mici, să nu mai putem să facem nimic, să nu mai putem să avem curajul necesar pentru a ne face meseria.

În statele cu democrație adevărată, poliștii au aplombul de a face anchete până la cele mai înalte nivele.

- *Are „culoarea politică” vreo influență în aplicarea legii?*

- Mi-a plăcut de exemplu cazul Coreea, când chiar șeful statului a fost anchetat. La noi, în anumite situații se mai fac presiuni, nu presiuni deosebite, dar se mai dă câte-un telefon, îți mai zice și, ai totuși o rezervă, pentru că ești și tu om, ai familie. La un moment dat, din punct de vedere politic se răstoarnă valorile, după câțiva ani de zile vin alți oameni la conducere și poate fără să vrei, munca și-a cerut să iei o anumită măsură față de vreunul din ei și... vei fi văzut cu totul altfel.

Trebuie să fii foarte „orientat”. Când aplici legea, nu trebuie să ții cont de culoarea politică. Trebuie însă să fii foarte atent, să nu exagerezi în ancheta pe care o faci, indiferent din ce formațiune politică face parte cetățeanul pe care-l cercetezi. E sensibilă treaba.

1999, Pitești

Nicolae Văcăroiu

Realități Cu ȳi despre un fost prim-ministru, dar mai ales despre România

Imaginea lui Nicolae Văcăroiu a fost construită îndeosebi prin prisma P.D.S.R.-ului, ca partid de guvernământ ȳi de cele mai multe ori a fost legată de imaginea lui Ion Iliescu până la confundare. Despre restul imaginii unui partid sau a unui om politic în general, s-a scris foarte puțin. Comunicarea este cea mai importantă pârghie în realizarea unei imagini cel puțin corecte, ca să nu spun bună, căci toată lumea tinde spre o imagine cât mai bună. ȳi cât de importantă este o imagine bună! Bineînțeles, nu numai în viața politică ci, poate mai ales, în activitatea economică. Vom prezenta în acest număr dezvoltările senatorului Nicolae Văcăroiu, fost prim-ministru al României, pe marginea caznelor la care a fost supusă imaginea sa ȳi a guvernului în fruntea căruia s-a aflat patru ani. Dar înainte de acestea, stau ȳi mă întreb: Acest „dat cu capul de pereți” pe tărâmul mass-media românești a constituit cu adevărat o „învăpătură de minte”, mai degrabă pentru cel care „s-a lovit de perete...” sau pentru cei care au privit?

Dezvăluirile lui Nicolae Văcăroiu:

„Referindu-mă la comunicare, la relația cu presa, ar fi multe de spus. Să dau un exemplu: o grevă în fața Guvernului. Patru-cinci sute de oameni nemulțumiți, cu pancarte, cu lozinci. Două-trei zile presa centrală era plină: „zece mii de oameni”, „douăzeci de mii de oameni au manifestat în fața Guvernului”. În realitate erau patru sute. Până ȳi televiziunile private filmau în aȳa fel încât cei patru sute păreau o imensitate. ȳi asta vedea întreaga țară. Sau, alt exemplu: se mărea prețul la energie, cu 10%, sau la... ouă, cu 20%. În presă apărea ceva catastrofic: „Se prăbușește țara”, „Optzeci la sută din populație trăiește sub pragul sărăciei”, „Reforma bate pasul pe loc”, etc.

Aceleaȳi lucruri se întâlnesc ȳi astăzi, pentru că formatorii de opinie de atunci sunt ȳi astăzi ȳi e greu să retracteze ce au spus vizavi de primul ministru Văcăroiu, față de guvernul pe care l-a condus. ȳi acum, de exemplu, se observă articolele de fond, editorialele, care critică actuala putere, dar nu uită să strecoare o frază, la mijloc sau în final, în care se spune cam aȳa: „ca ȳi pe timpul guvernului Văcăroiu...”. De multe ori i-am întrebat: „dumneata ai atacat actuala putere cu o anumită problemă, care e justă; dar de ce face imediat această trimitere, care nu e reală? În primul rând, problema respectivă nu a existat pe timpul meu. De ce simți nevoia, pentru că o simți, vine de undeva dinăuntru, nevoia să faci lucrul ăsta?” M-am întrebat ȳi eu de unde vine această necesitate: din ideea de a demonstra că este independent. Adică să se ȳtie: „eu dau în ȳtia, dau în voi, dar am dat ȳi în ȳlȳlalt dinainte, deci nu sunt nici cu actuala putere, nici cu fosta putere.”

Presa te coboară, presa te ridică...

Revin la această problemă de imagine. Perioada în care eu am format echipa guvernamentală ^oi pot să spun că a^o dori oricărui prim- ministru să aibă o astfel de echipă, pentru că era formată numai din speciali^oti, profesioni^oti, oameni cu o deosebită capacitate organizatorică, deci perioada '96- '97 se amesteca întotdeauna cu cei ^oapte ani, atunci când eram atacăți fie de fosta opoziție - actuala putere, fie de presă. Considerau că, de fapt PDSR este tot FSN, pentru că tot Iliescu era Pre^oedintele țării, uitând de fapt că eu, când am format echipa, în '92, economia românească era într-un colaps aproape total. Încercările, gafele de proporții făcute în anii '90-'92 (pe care putem să la abordăm) aveau efecte care continuau să se producă încă trei-patru ani. Efecte negative asupra țării, asupra economiei îndeosebi ^oi cu impact direct social. Căderea economică de 56%, din primii trei ani de zile, dacă mai continua încă un an-doi, efectiv România nu mai avea industrie sau avea undeva un segment de 15- 20% din cât a avut pe timpul lui Ceau^oescu. ^aomajul exploda, problemele sociale nu mai puteau fi ținute în frâu, destabilizare ^oi a^oa mai departe."

„Nu e lipsit de importanță faptul că în spate erau strategii care se făceau din exteriorul țării pentru România, strategii care aveau un anumit scop. Nu pe ideea de a dezvolta România. Mulți cred că dacă vin occidentalii mâine în România, vor face aici fabrici, locuri de muncă, tehnologie de vârf, vom exporta ^oi apoi vom fi concurenții americanilor, englezilor, francezilor, japonezilor ^oi a^oa mai departe. Asta e o imagine creată, complet falsă. Cine vă imaginați că are interes să vină în România, să realizeze această dezvoltare industrială, această dezvoltare fără

precedent, pentru ca eu mâine să-l concurez? Eu să-mi rezolv problemele mele interne, sociale iar el mă ajută ca să provoc probleme la el? Pentru că, automat, devenind un concurent pe piață, voi ocupa un segment din piața externă, devenind concurentul lui. El se treze^ote cu supraproducție, ciclurile de criză mondială apar la perioade mai scurte de timp, la el începe să crească ^oomajul, apar diferite probleme sociale. Deci, lucrurile stau cu totul altfel, ^oi nu numai referindu-mă la problemele economice din România. Acestea erau amplificate ^oi de anumite interese politice externe, vizavi de România, datorită poziției sale geografice, strategice, etc. A existat ^oi o idee care n-a încetat niciodată ^oi care s-a materializat într-o serie de țări din jurul nostru, ideea că aceste țări aflate în tranziție, trebuie să fie divizate, chiar dacă sunt de mărime mijlocie, nu mare. Este exemplul Cehoslovaciei, ceea ce s-a întâmplat cu Iugoslavia. Acela^oi lucru se încerca ^oi asupra României. Deci toate lucrurile se leagă ^oi de această diversiune care se face referitor la statul național român. Acest lucru nu trebuie neglijat. Un prim-ministru trebuie să aibă permanent în vedere ^oi să găsească acele căi ^oi soluții care să contracareze toate aceste diversiuni. Un prim-ministru nu-^oi poate permite, eu ^otiu, să plece în străinătate, să participe la un spectacol, să facă plimbări, să nu fie bine pregătit ^oi mai ales nu-^oi poate permite să nu asigure în continuare respectul față de instituția de vârf a statului, pentru că s-ar reflecta imediat asupra întregii țări. N-ai voie să cobori, de exemplu, în discuții în rang; le ai cu omologii tăi, iar când te duci pe treptele inferioare, trebuie să fii foarte bine calculat, pentru că altfel țara devine o țară nerespectată, o țară care este luată peste picior."

„Am divagat puțin, îndepărtându-mă de la subiectul esențial. Deci, în acest context general, în anul 1992 a apărut omul

Văcăroiu, pe care nu l-au cunoscut decât poate niște oameni de specialitate, a o cum nu toată lumea a cunoscut membrii echipei mele guvernamentale. Sigur că specialiștii în materie, evident cunoșteau, pentru că mai aveam în spate o activitate în economia reală de peste 20 de ani, cunoșteam, a o putea spune „ca-n palmă”, economia capitalistă de piață, pentru că lupta României era să iasă pe piață și noi eram prezenți permanent într-o căutare. Chiar dacă vorbim despre epoca Ceaușescu, să nu vă imaginați că stăteam într-un turn de filde și eram niște funcționari sau niște activiști de partid. N-am fost niciodată activiști de partid. Noi am fost profesioniști. A o am fost învățați, a o am fost educați, asta am știut să facem și asta am făcut. Atiam ce înseamnă economia românească, ce poate merge și ce nu poate merge. Atiam pe ce pârghii trebuie să apăsăm, pentru a crea mecanisme, pentru a stimula reluarea creșterii economice în România, cu toate neajunsurile existente.

Faptul că majoritatea nu m-a cunoscut, probabil și-au format o imagine, la prima vedere, după figurile noastre mai mult sau mai puțin obosite, după 10, 12 sau 14 ore de muncă. Presa nu prelua decât parțial conferințele noastre de presă și au apărut scenarii care, n-a o putea să vă spun nici acum cât au fost inițiative din țară și cât din exterior, pentru a se crea o astfel de imagine deformată. Vă voi da un exemplu banal: Văcăroiu-„săniuș”, băutor de vodcă. Cei care au lansat-o știau că Văcăroiu nu este băutor. Știau că Văcăroiu nu bea vodcă. N-avea nici o importanță. S-a primit ordin ca această imagine să persiste și a persistat. Prin caricaturi, prin articole reluate la două- trei luni, același subiect era în permanență aruncat în fașă, cu toate că, mai marii presei din capitală erau permanent cu mine la întâlniri, la recepții și vedeau că Văcăroiu nu bea, stă în mână cu un pahar de șampanie, că îl obligă protocolul și nu bea nici

măcar un sfert din el. Nu conta, a doua zi apărea un articol din acest scenariu. Și astfel s-a creat o imagine, care a dat un reflex negativ asupra primului ministru. A fost atacat indirect și guvernul, astfel. Au fost numeroase alte situații de acest gen.”

„Cisternele lui Văcăroiu”

„Mi-aduc aminte că am făcut o vizită în Grecia, nu singur, ci împreună cu o delegație de vreo sută de oameni. A apărut imediat un articol imens în care se spunea că Văcăroiu a aranjat afaceri cu grecii pentru a vinde flota românească și a primit cadou un vapor” Atirea a plecat în toată lumea. Vă imaginați că era o prostie de proporții. Un prim ministru, într-o vizită oficială este încorsetat, nu se poate mișca nicicum. Nu vorbesc numai de pază, de serviciile speciale, dar și de oamenii din afara echipei. La întâlnirea mea cu armatorii greci au fost prezenți o sută și ceva de oameni, dintre care era și jumătate din miniștrii Greciei. Au venit alții și au lansat o serie de articole, reluate la un an, la doi, la trei, în care se spunea că Văcăroiu a încălcat embargoul, cisternele lui Văcăroiu trec în Iugoslavia! Deci lucruri din acestea care, bineînțeles că aveau impact și asupra miniștrilor. Ele sunt bine gândite, să nu credeți că sunt făcute la întâmplare. Să nu vă imaginați că sunt făcute doar ca să le vândă ziarul. Erau în spate niște tentacule mult mai mari, pentru că presupune o inteligență deosebit de ridicată pentru a deforma imaginea cuiva, până se ajunge în faza finală, în care vii cu trei înși și spui: dom'ne, Văcăroiu e hoș! Și, pe baza declarațiilor celor trei îl areștăm pe Văcăroiu și îl condamnăm. Sau pe oricare cetățean. A o s-a pornit la această construcție a unei imagini deformate. Erau lucruri din caleafară de exagerate. Deci în articol spuneau că Văcăroiu a trecut cisterne în Iugoslavia pe la

Turnu Severin, adică acolo unde avea sediul echipa Consiliului de Securitate al Națiunilor Unite de supraveghere a embargoului. Au dat 0i număr de cisternă, ca să-i bage omului în cap, că ceea ce spun ei e corect, este real. Au repetat acel articol până 0i-n '97. când nu mai eram prim-ministru. Văzând la vremea aceea 0i numerele cisternelor, sigur, am trimis acolo oameni din echipa de control a primului ministru, au verificat acele numere de cisterne 0i, ce era de fapt: erau cantitățile de motorină aprobate de Consiliul de Securitate, care trebuiau să meargă la Porțile de Fier 1 0i 2 pentru a menține în funcțiune sistemul. Era exact acela0i număr de cisterne. Au fost de asemenea tot felul de articole cu vtile lui Văcăroiu.

Ajunsesem să am, ca 0i Ceaușescu, câte o vilă în fiecare județ. La un moment dat îți puneai problema tu, ca prim-ministru: să răspunzi la toate aceste acuze, n-ai mai face nimic, în fiecare zi ar trebui să pierzi 6-7 ore cu replici, care de multe ori nici nu erau preluate. Chestia a culminat cu momentul când am băgat în două ma0ini presa, televiziunea 0i m-am dus să-mi iau vtile... Nu se mai putea! "

Picătura chinezească

„Acele atacuri concertate asupra primului ministru, pentru a crea acea imagine negativă care afecta 0i echipa guvernamentală, au început apoi separat să fie ciupiți 0i atacați 0i mini0trii. Nu conta că nu este adevărat ceea ce se spunea, pentru că 99,9% nu era adevărat. Putea să existe 0i un caz când s-a întâmplat ceva. Dar, ca 0i precedentul cu „picătura chinezească”, timp de patru ani, acestea se relau, se amplificau. Care a fost scopul? Era un fel de strategie de a băga în capul

oamenilor că, chiar dacă nu era adevărat tot, ceva- ceva tot este adevărat. Asta, apropo de imagine.

A mai fost 0i altă treabă, care e bine să se 0tie. Eu am venit cu obiective bine stabilite. Când am creat echipa guvernamentală, împreună cu toți colegii am elaborat o strategie coerentă de măsuri, preocuparea noastră fiind aceea de a opri căderea economiei 0i apoi de a începe un proces de cre0tere economică. 0i atunci, forțele s-au concentrat pe acest segment al reformei în economie. Au început să elaboreze strategii pentru fiecare segment al industriei, al agriculturii, erau aprobate în guvern, cu perspective cu orizont 2005, 2020, cu alte cuvinte, să avem o imagine despre cum va arăta România peste 10- 15- 20 de ani. Cu obiectivele acestea în față, am început să acționăm. Sigur că lucrurile nu apăreau pe față. Nici nu puteam să apărem, să zicem la televiziune, eu sau un ministru să explicăm în 5- 10 minute ce vrem să facem. E o acțiune de mare anvergură, care necesită cu adevărat să ai o echipă de imagine teribilă, care să arunce pilulele periodice 0i să dea imagini 0i să arate ce face guvernul. Ceea ce nu am avut 0i aceasta a fost una din nereu0itele noastre. Dar, au rămas 0i acum lozincile, sloganurile aruncate pe toate canalele mass-media 0i mai ales prin intermediul opoziției care era deosebit de puternic ancorată; erau de 0apte ani în opoziție n-aveau până la ora aceea nici o contribuție, n-au votat nici o lege importantă în parlament, nici măcar memorandumul cu FMI, cu Banca Mondială, erau inutile, se simțea că erau în parlament 0i atunci trebuiau să iasă la ofensivă, pentru a arăta că în România nu s-a făcut reformă, în România nu s-a petrecut nici o schimbare, 0i a0a mai departe. Lozincile s-au accentuat în apropierea datei alegerilor.”

„Dacă vă aduceți aminte, Ți e valabil Ți astăzi, când permanent era atacat Văcăroiu, că neapărat vrea să țină în viață mastodonții, societățile cu pierderi Ți că, dacă aceștia nu sunt lichidați, România nu poate să renască. Eu nu puteam să-i interzic omului să aibă părerea lui, pentru că aș a e democratic. Dar eu nu aveam posibilitatea, nu aveam acces, chiar dacă eram prim-ministru, să pătrund la televiziune; la Televiziunea Națională, ca să primesc un sfert de oră, ca să-i dovedesc acelui formator de opinie că, ceea ce vrea el să bage în capul oamenilor, picătură cu picătură, este o mare prostie, trebuia să intervin de 10-15 ori. Contrar celor ce se spuneau, aceasta este realitatea. În momentul când, la sfârșit de secol, victoria în luptă o au noile companii Ți concerne multinaționale, eu pun problema ca România să lupte pe piața externă, bazându-se pe întreprinderi mici? Asta-i o prostie de proporții, nici nu se poate imagina aș a ceva, n-ai cum, ești spulberat în câteva ceasuri. Pe de altă parte, aceștia mastodonți despre care se vorbea: Tractorul Brașov, Dacia Pitești, Arpechimul, alte rafinării din țară, combinate de îngrășăminte chimice erau societățile noastre care asigurau valorificarea superioară a materiilor prime Ți materialelor, erau societățile noastre de referință Ți cu dotarea tehnică totuși cea mai bună, Ți cu forța de muncă cea mai bine pregătită. Erau singurele capabile ca, prin re tehnologizare Ți modernizare în timp, inclusiv prin privatizarea lor cu capital străin sau autohton să dea o șansă României, în viitor. Dacă mergem pe ideea că, dacă o mare societate are datorii, trebuie s-o închidem, atunci haideți să nu ne mai chinuim: facem astăzi o radiografie a tot ce înseamnă aceste societăți Ți, printr-o decizie, le-am închis pe toate! Ți zicem, de-acuma, hai să începem să construim. Ce să construim? Mai poți construi o fabrică de tractoare în România? Mai poți construi o rafinărie nouă? Ar fi o greșeală imensă. În primul rând, lupta marilor superputeri pentru piața de desfacere- mă refer la cele 7

state super industrializate, nu ți-ar permite să faci aș a. Ți nici n-ai mai putea, pentru că, între timp, ți s-a ocupat piața externă, pe care nu mai poți să o recucerești. Apoi, sunt restricții dure ale guvernelor din țările occidentale: nici o tehnologie avansată, de ultimă oră nu poate să plece de acolo Ți să vină într-o țară în curs de dezvoltare, cum e România. Deci, se putea profita de șansa existenței unei baze materiale, bună, proastă, după o selecție- Ți noi am selectat-o în 7 ani de zile, Ți jumătate din ea am închis-o, jumătatea rămasă fiind viabilă, poate cu una, două excepții. Aveau piața de desfacere, aveau perspective, dacă se re tehnologiza Ți se moderniza. Toate acestea însemna o implicare severă a statului, garantări de credite, atragere de investiții stăine, etc. Or, acest proces nu se poate realiza într-un an- doi, este un proces de 5- 6- 7 ani. Ca să absorbi o pierdere de la Tractorul Brașov, după ce i-ai dat fluxul de capital pentru re tehnologizare- modernizare, trebuie să aștepi 3- 4 ani de zile până devine profitabil. În timpul acesta, pe mine nu mă deranjează prea mult că el este în pierdere, mă deranjează dacă pierderea se amplifică, n-o localizez, nu-i știu cauzele, nu acționez asupra cauzelor. Asta pentru că am un program de absorbție a pierderii respective. Dar dacă „Tractorul” pierde astăzi 100 de miliarde, trebuie să faci o analiză hotărâtă: dacă o închid, automat trebuie să închid alte 400 de societăți care cooperează cu „Tractorul” Brașov Ți fabrică mare parte din cele 15.000 de componente ale unui tractor. Or, toate aceste 400 care sunt întreprinderi mici Ți mijlocii, inclusiv private, bagă sute de miliarde la buget, pentru că ele sunt profitabile. În momentul când am închis „Tractorul”, automat nu mai există impozitul plătit la stat de cele 400 de întreprinderi. Deci, trebuie pus în balanță: închid „Tractorul” Ți nu mai am pierderea de 100 de miliarde, Ți nici nu o mai recuperez niciodată, că l-am închis, însă mai pierd încă 300 de miliarde de la buget. Deci bugetul nu câștigă, pierde.”

1999, Pitești

Dan Amedeo Lăzărescu

„Jocul comunismului este foarte subtil și este asemănător cu jocul de șah, jocul preferat al rușilor”

În 1999 de ziua națională a României am reușit unul dintre cele mai de esență interviuri, după părerea mea, cu senatorul liberal Dan Amedeo Lăzărescu.

- În calitate de om politic și de istoric cu o experiență deosebită, ce puteși spune argeșenilor despre Ziua Națională a României?

- Argeșul este un județ în care au văzut lumina zilei o mare parte din oamenii noștri politici, de valoare. Aș numi Brătienii, Armand Călinescu, mareșalul Ion Antonescu și mulți alții. De altfel, toate județele de munte, din zonele Olteniei, Munteniei și Moldovei și-au păstrat, aproape nealterată populația daco - romană.

În pușcărie, marea majoritate a deținuților politici cu care am stat erau din județele de munte ale țării. Așa încât e firesc ca la Pitești să fie comemorat cu mai multă căldură marele act al unirii, la care au contribuit în mare măsură Regele Ferdinand, Ionel Brătianu și, peste Carpați, Iuliu Maniu. Noi însă trebuie să ne reîmprospătăm pătura conducătoare distrusă de comuniști, să ne reîmprospătăm istoriografia națională, să ne

reîmprospătăm o serie întreagă de concepții moștenite, din nefericire, de la regimul comunist. Trebuie să facem un fel de „tabula rasa” și în ceea ce privește personalul politic și în ceea ce privește concepțiile intelectuale, istorice. La ora actuală, practic, nu mai avem istorici; cu foarte puține excepții onorabile, noi nu mai avem istorici. Istoriografia română a fost distrusă lamentabil de școala lui Roller din ordinul lui Stalin. Trebuie să ne reconsiderăm o pătură intelectuală și o pătură de istorici, care să vadă realitățile istoriei României, din perspectiva istorică, dar și din perspectivă mondială.

Intrăm în al treilea mileniu al erei creștine și trebuie să știm cu ce capital politic și intelectual intrăm în acest mileniu și către care orizonturi ne îndreptăm. Dacă nu ne dăm seama de acest lucru, înseamnă că vegetăm ca un fel de „popor de amoebe” cum spunea Ana Blandiana, ceva, așa, fără voință, fără conștiință, fără nimic. Suntem la o răscruce a istoriei noastre, acum, la sfârșit de mileniu.

- Ați spus că liberalii și pășuniștii trebuie să fie mai uniți ca niciodată, în aceste vremuri, pentru că pot urma alte vremuri, în care pot veni la guvernare partide care, sub altă formă eventual, pot aduce comunismul în țară?

- Fără îndoială, jocul comunismului este foarte subtil și este asemănător cu jocul de șah, jocul preferat al rușilor. Ei calculează orice mișcare cu 20 - 30 de mișcări înainte. Revoluția gorbacioviană din decembrie 1989 a însemnat o cotitură în evoluția comunismului, care s-a îmbrăcat într-o piele de oaie, dar care a continuat în România sub președinția domnului Ion Iliescu și continuă și astăzi sub fel de fel de partide socialiste, cu fel de fel de persoane politice degradate, chiar cu canalii, cu canalii absolute. Cunoscut câteva, dintre care unul este mai ales reactualizat recent. Așa încât, fără această primenire intelectuală și morală, foarte greu vom putea să trecem în mileniul viitor.

Unirea celor două partide istorice este problemă unică în istoria recentă, pentru că în nici o altă țară nu s-a cunoscut reînvierea partidelor istorice. Problema unirii partidelor istorice este o problemă matematică. Legea sistemelor generale arată, și s-a dovedit acest lucru, că suma a două partide dă mai mult cantitativ decât dacă adăugăm valoarea cantitativă a fiecăruia din aceste două partide. Lumea nu votează „părănist” sau „liberal”, votează „Convenția”. Dacă „Convenția” poate avea 40 % din voturi, liberalii și părăniștii nu pot avea nici 20 % din voturi, ceea ce este foarte semnificativ pentru mentalitatea electoratului românesc.

- Din nefericire, nu cred că se poate realiza acest fel al dv. de unire a liberalilor cu părăniștii. Cel puțin pe plan județean, din informațiile pe care le are presa locală (eu, cel puțin) există tendințe de depărtare. Mai ales liberalii vor să se îndepărteze de părăniști.

- E regretabil. Eu, întotdeauna am pledat pentru solidaritatea celor două partide istorice. Și în pușcărie am pledat pentru acest lucru; acolo era mult mai ușor de realizat această solidaritate; iar astăzi, dacă nu se respectă solidaritatea, cele două partide sunt desființate, pur și simplu.

- Ați putea vorbi câte ceva despre rolul masoneriei vis-a-vis de mișcările acestei mari organizații pe plan mondial, și dacă aveți cunoștință că masoneria a jucat vreun rol în 1918.

- Masoneria a jucat un foarte mare rol în 1918. De unde, inițial, masoneria era mobilizată de germani contra Rusiei țariste, după ce Inteligent Service - ul a reușit să-l răstoarne pe țarul Nicolae al II - lea și să creeze un haos politic în Rusia, masoneria a fost mobilizată de americani și de scrisoarea ministrului de externe britanic, Arthur James Balfour, către lordul Rothschild, prin care

se considera ca un fel de război al aliaților înfrângerea unui cămin pentru evrei în Țara Sfântă, masoneria a fost mobilizată împotriva Germaniei și a reușit să facă Tratatul de pace de la Paris, de la Versailles, din 1919, care este opera masoneriei. Ionel Brătianu, care nu era mason, a avut foarte multe greutăți de întâmpinat pentru acest fapt, în discuțiile pe care le-a avut cu masonii care dominau Congresul de pace de la Paris: Willson, Clemenceau, alții erau masoni și lui Brătianu i s-au pus o serie întreagă de condiții, în ceea ce privește drepturile acordate evreilor și în ceea ce privește gestiunea societăților petrolifere austro - ungare din România a unor trusturi evreiești.

Așa se explică de ce Brătianu, furios, a părăsit Conferința de pace, după ce a semnat Tratatul de pace cu Germania, la 28 iunie 1919, a venit în țară și l-a rugat pe Rege să trimită acolo un ardelean, ca prim-ministru și care să fie și mason. Regele l-a chemat pe Iuliu Maniu care, fiind greco-catolic, a refuzat. Dar Brătianu îl pregătise pe Vaida, care fusese inițiat în Loja Franceză Marele Orient, la al cărui sediu, Rue Cadet, 14, am fost în 1990) și Vaida a reușit admirabil să obțină și Tratatul de pace de la Trianon și recunoașterea Basarabiei și foarte multe lucruri, datorită masoneriei. Și Vaida și masoneria au avut un rol foarte important atunci.

- Credeți că slăbirea economică a României, până la un prag de colaps, poate duce la destrămarea statului unitar?

- Nu, România este o țară mult prea bogată, ca să ajungă la colaps economic. Este numai un dublu fenomen de incapacitate administrativă aproape totală și de corupție generalizată.

Dacă politica de privatizare dă rezultate, dacă mai ales, oleoductul petrolului din Marea Caspică va trece pe la Constanța spre Trieste, România e salvată. Dacă nu, o să mai dureze foarte multă vreme această criză, care este o criză de încredere și o criză de mizerie și de corupție. Corupția nu poate fi eradicată

decât reducân- -du-se la maximum birocrația penală și coruptă.

- Ce interes credeți că prezintă la ora actuală România pentru masonerie și de ce, și care credeți că va fi viitorul României?

- Din punct de vedere masonic, România nu reprezintă aproape nimic. Nu are nimeni încredere în ea și, penibila acțiune a existenței unei masonerii condusă, pentru prima oară în istoria masoneriei din România, de un ungur care nici măcar nu este românesc, este o rușine, și pentru România și pentru masonerie. Am spus-o de nenumărate ori. Așa încât, nu are nici o importanță masoneria în România, nici nu trebuie menționată măcar.

- S-ar putea să fie interesată România de masonerie, în măsura în care viitorul ei ar putea depinde și de o intervenție masonică?

- Nu cred că masoneria să intervină vreodată pentru România. Românii fac o imagine de popor absolut neserios și integral corupt. E nenorocire! Așa am ajuns după 50 de ani de dominație comunistă, și mai ales după 9 ani catastrofici: 8 ani de neocomunism și doi ani de post comunism.

- Tocmai în acest context, nu există riscul ca cineva să se gândească să tragă o altă graniță, undeva, unde Ardealul să nu mai fie al României?

- Categorical, ideea federalizării Dunărene este o idee foarte veche, a susținut-o, foarte inteligent, Aurel Cehocovici, în 1906, în cartea lui publicată la Leipzig, acum o susține arhiducele Otto von Habsburg și, dacă lucrurile merg așa și prăpastia se adâncește între vechiul Regat și Transilvania, s-ar putea ca într-o bună zi... Mai întâi, ungurii au început să cumpere Transilvania, bucată cu bucată: case, mine, moșii, proprietăți, și așa mai departe. Dacă lucrurile merg așa și nu se pune stavilă, în 20 de ani ungurii nici nu mai au nevoie să-și revendice Transilvania pe care o au în buzunar.

S-ar putea ca, într-o bună zi, ardelenii să se despartă de fanarioșii din vechiul Regat și să intre într-o Confederație danubiană în care, din punct de vedere al prosperității, vor avea mult mai mult de câștigat decât dacă se vor uni cu birocrația venală și coruptă fanariotă a vechiului Regat.

- Da, e foarte trist. Bănuiesc că, atât partidul dv, cât și partidele aliate cu dv, având aceste informații, faceți tot ce puteți pentru a stopa drumul pe care ne cam ducem, din nefericire?

- Eu nu mai am nici un fel de influență în PNL, care se îndreaptă spre niște căi misterioase. Acceptă alianțe cu canalii manifeste și eu nu mai am nici un cuvânt de spus în acest partid.

- Cât de optimist mai sunteți, vis-a-vis de viitor?

- România n-a pierit 2.000 de ani, n-o să piară nici acum, oricât s-ar înverșuna corupția să o distrugă, nu va reuși.

- Oare?

- Nu există exemplu în istorie ca o țară să fie distrusă numai prin corupție. Românii, oricât ar fi de corupți, au rămas patrioți.

- Vă mulțumesc foarte mult!

1999, Pitești

Constantin Florea

De vorbă cu cel mai aspru °ef de circulație pe care l-a avut județul Arge°

- Domnule col. Florea, sunteți cunoscut în județul Arge° ca omul cu cea mai îndelungată activitate la poliția rutieră. Cât timp ați fost °eful serviciului Circulație?

- De când s-au reînființat județele, deci de la reorganizarea teritorial - administrativă a țării, din 1968, până în 1993, când am ieșit la pensie. Din 1986, până în 1993, am fost însă °eful serviciului Administrativ pe Inspectoratul Județean Arge°. În „Circulație” am fost efectiv din 1958, până în 1986. Am lucrat numai în județul Arge°. Deci, °ef al serviciului Circulație am fost timp de 18 ani.

- Cred că este un record în istoria circulației județului Arge°.

- Da, mai ales că înainte opera un principiu fixat arbitrar de conducerea de atunci a ministerului ca după 5 ani să se producă „rotirea”. Nu știu ce s-a întâmplat, nu știu cu ce convingeri au operat °efii mei, că m-au lăsat nu 5, nu 10, nu 15, ci 18 ani. În 1986 m-au rotit, ce-i drept...

- Câți °efi de Inspectorat de poliție ați prins în această perioadă?

- În perioada cât am lucrat ca °ef al Poliției Rutiere, am funcționat sub col. Stanciu, col. Bârdoiu, col. Gavrilă, col. Mincu, col. Pințoiu, ca °efi de Inspectorat de Poliție.

- Deci °efii de inspectorat s-au rotit, în timp ce dv. v-ați menținut funcția.

- S-ar putea să se creadă că devenise o rutină, dar e bine °i a°a, pentru că rutina este un rezultat al experienței, al muncii făcute pe un anumit făga°.

- Domnule colonel, dv. aveți o faimă, care mai persistă încă: aceea de a fi un om foarte exigent în meseria pe care o practică. Această exigență a avut variații, în funcție de °efii pe care i-ați avut la conducerea inspectoratului, ați fost mai mult sau mai puțin exigent, în funcție de °eful pe care-l aveți?

- Munca aceasta de circulație nu este chiar atât de „făgăduită” pe un anumit trunchi de activități, să zicem că este numai pe linie de circulație. În munca de circulație aveai de-a face cu oameni de la funcția cea mai înaltă, până la ultimul avizat, în ceea ce privește cultura. Exigența despre care vorbeți dv. trebuia de asemenea manieră tratată, orientată °i distribuită în funcție de cel cu care aveai de-a face. Trebuia să te comporți °i la cerințele celui de jos °i la cerințele celui de sus. A°a că, această muncă de °ef al serviciului circulație a presupus o diversitate de atitudini, care trebuiau luate în funcție de moment. Dacă mă întrebăți cum am abordat astfel de atitudini, funcție de fiecare °ef care a venit la conducerea inspectoratului, a° zice că e bine pusă problema, pentru că fiecare comandant vine cu câte o idee, fiecare are un mod de a se comporta față de subordonații lui, fiecare comandant cere într-un fel să i se aplice sarcinile pe care le ordonă.

- *În această perioadă, cât ați fost Țeful serviciului circulație, s-au schimbat nu numai comandanții ci și prim - secretarii, care aveau influență prin partid asupra poliției, cel puțin a o se spune. Cum ați colaborat cu prim - secretarii de partid?*

- Într-adevăr, în acea perioadă exista o strânsă colaborare între primul secretar și Țeful circulației, întrucât primul secretar era direct interesat în sistematizarea Tramei rutiere și aici l-a aminti pe primul secretar Ion Dincă, om care a avut o vedere foarte largă, în ceea ce privește asigurarea spațiului carosabil. În Pitești erau două străzi: str. Găvana, care venea dinspre Bascov, se oprea la piața de lemne și o lua pe DN 7 spre București, nu era autostradă, nu erau intersecții, Țamd. Sub domnul Dincă s-a realizat foarte mult în domeniul arterelor de circulație. Deci legătura era neapărată între Țeful circulației și prim-secretar.

- *Care dintre primii secretari a intervenit mai des la dv., pentru a ierta de suspendarea permisului diverși activiști, pile de-ale lor?*

- E interesantă întrebarea, dar să știți că eu am beneficiat de un fapt care pe mine m-a bucurat: aprecierea pe care mi-au dat-o primii secretari, în sensul că niciodată nu dădeau acel ordin dictatorial (pentru că a o se proceda de regulă). Într-adevăr, dumnealor au intervenit, dar într-o manieră mai delicată: „Nu s-ar putea să-i dați altă pedeapsă?...”

- *Toți aveau acest stil?*

- *O notă aparte a făcut-o dl. Zafir care, față de ceilalți, antrena efectivele de circulație și în munci care nu aveau legătură cu această activitate rutieră. Mă refer la conducerea convoaielor de copii, la culesul viei, pentru conducerea autobuzelor cu oameni la muncă voluntară pentru culesul porumbului, Țamd.*

Aceste fapte ne scoteau pe noi din aria noastră de activitate, de control al traficului.

- *Cu ce oameni ați lucrat, cum erau oamenii dv. pregătiți comparativ cu cei de azi?*

- S-ar putea să se creadă că am nostalgii pentru trecut, dar, mi-ați cerut părerea și v-o spun, pe cea intimă: oamenii din acea perioadă erau mult mai multe ore antrenaji în această activitate de îndrumare, supraveghere și control al circulației. Aveau parcă și altă râvnă. Zic eu că poate asta se datora și faptului că ei și-au ales această meserie și pe aceasta o cunoșteau. Tinerii de astăzi sunt mai amplu pregătiți, ei știu mai multe despre munca de poliție, în general, dar parcă interesul și acea râvnă de care vorbeam, sunt la un nivel mai jos.

- *Existau probleme de comunicare cu populația, se făceau abuzuri pe baza faptului că erau în uniformă, Țoferii aveau motive să se plângă de comportamentul subordonaților dv?*

- Trebuie să fac apel la un proverb, și anume că „Pădure fără uscături, nu există”. Sunt convins că erau și asemenea oameni, dar, luați în general, legătura cu populația era mult mai diversificată, mai amplă și, zic eu, mai intimă. Se realizau acele întruniri cu conducătorii auto la cinematografe, se realiza un fel de legătură sufletească, fiecare și spunea păsul. A o dori să se mai producă asemenea întâlniri, pentru schimburi de idei, care se pot realiza și de sus în jos și invers.

- *Cum se obținea permisul de conducere, mai ușor sau mai greu ca acum?*

- Era mult mai mare exigență. Nu pentru că eram eu, pentru că nu eu examinam efectiv și întotdeauna. Mai examinam și eu, dar parcă era și mai mare înțelegere din partea celor ce se înscriau la examenul de conducere. Parcă aveau ei o convingere că nu trebuie să se prezinte la examen fără să știe. Astăzi e o altă optică. Cetățeanul știe că trebuie să și ia permisul: are două

ma^oini în curte ^oi trebuie să le conducă. Era o regulă neapărată, conform căreia trebuia să ^otii carte, să cite^oti repede, era un timp în care trebuia să se încadreze fiecare. Se mai punea problema ^oi a unor etnii, care nu trebuiau să acceadă la conducerea autovehiculelor.

- *Chiar la o emisiune difuzată pe postul TV Alpha, actualului ^oef al circulației i s-au pus întrebări pe tema obținerii permisului de conducere de către analfabeți.*

- ^ai ace^oti analfabeți provin, de ce să nu recunoa^otem din rândul țiganilor. Nu trebuie să ne dăm după deget, atâta timp cât țiganul nu ^otie carte. Se iscă pe drept întrebarea: cum a citit întrebarea ^oi cum a dat răspunsurile exacte? Ei prezintă un pericol, un pericol mare în traficul rutier. Sunt generatori de scandaluri, cei care nu înțeleg regulile...

- *Probabil vorbiți din experiență, v-ați confruntat cu anumite cazuri ^oi ar trebui să motivați, pentru a nu fi acuzat că dv. aveți ceva cu țiganii.*

- *Eu sunt fostul milițian care a făcut primul ^oofer profesionist din rândul țiganilor; acesta este Dragomir Gheorghe, de la Bascov. Am ales un ins care a dorit să muncească; această dorință nu prea se manifestă la un nivel general, la ei. L-am făcut ^oofer printr-o ^ocoală profesională, după care i-am urmărit activitatea ^oi-l aduceam ca exemplu la cinematograful „Lumina”, pentru ceilalți, din etnia lui, care doreau să muncească ^oi să devină ^ooferi. Dar una e să-l faci ^oofer profesionist ^oi să-l angajezi, să-i urmărești activitatea ^oi alta e să-l faci ^oofer amator, atunci când el nu ^otie, când nu vrea să ^otie, când nu ^otie să citească ^oi când este certat efectiv cu legea.*

- *Pe vremea dv., când examinați, cei care picau la dv. se considerau nenorocoți, mulți renunțau să se mai prezinte...*

- Poate cineva a vrut să-mi facă o imagine negativă. Eu mă

mândresc că cei care veneau la mine cu sufletul deschis, aceia erau pregătiți, luau examenul, promovau această probă ^oi deveneau ^ooferi în care aveai încredere.

- *Se dădea ^opagă pe vremea aceea pentru a se înlesni obținerea permisului de conducere?*

- E o întrebare foarte dificilă ^oi, dacă eu a^o spune „nu”, poate cineva ar spune că sunt rău orientat sau în necunoștință de cauză. Nu era ca o regulă, nu era nici ca un mic obicei. Dumnezeu ^otie, poate erau cazuri... Însă în ceea ce mă privește, nu cunosc.

- *Ați avut vreodată vreo reclamație pe tema asta.*

- *Nu, în ceea ce privește colectivul meu, efectivul meu de la circulație, nu am avut. Împotriva mea, nu cunosc, pentru că reclamația se putea face la nivele care mă depășeau cu mult, dar, dacă ar fi existat asemenea reclamații, ar fi trebuit să fiu interpelat ^oi eu.*

- *Familia Ceaușescu, conducerea superioară, trecea des prin Argeș?*

- Da, fiindcă Piteștiul era un punct nodal. ^ai nu numai când familia prezidențială era în tranzit. ^ai să nu uităm că în Pitești converg 7 sectoare de drum național, dintre care 4 sunt deschise traficului internațional. Deci, vrând-nevrând familia prezidențială trecea prin Pitești.

- *Ce însemna pentru serviciul dv. traversarea Piteștiului de către familia prezidențială?*

- Însemna luarea unor măsuri excepționale pentru asigurarea securității acestui obiectiv ^oi însemna, bineînțeles, ^oi paralizarea activității din ziua respectivă, pentru că nu se mai putea face nimic, deoarece toate forțele erau antrenate în această misiune, care era considerată de gradul „zero”.

- *A existat vreo nemulțumire din partea celor care răspundeau de tranzitul familiei prezidențiale prin județ?*

- Au existat nemulțumiri din punct de vedere organizatoric în general, dar în care era și „Circulația” implicată. De exemplu, că nu s-a ales bine traseul de vânatoare către „Capra”. Traseul era asigurat din punctul nostru de vedere, al circulației, dar nu era dintr-un alt punct de vedere: al accesului celor care voiau să dea scrisori, al eventualei existențe a unei îngustări de carosabil...

- *Se dorea să nu se primească scrisori?*

- Absolut, era un deziderat, era un mod de a puncta reușita acțiunii. Cu cât mai puține scrisori, cu atât mai bine realizată era misiunea.

- *Cine dădea nota asta?*

- Organele de securitate, bineînțeles.

- *Deci securitatea avea interes să nu apară scrisori?*

- Un interes major!

- *S-a întâmplat în Pitești să aveți parte de asemenea evenimente, cu scrisori?*

- Nu unul, multe. Îmi amintesc unul din cele mai interesante. S-a petrecut pe heliportul de la Corbeni, un loc pe care-l amenajau repede pentru aterizarea elicopterelor. Acolo venea fostul președinte cu elicopterul și, vă dați seama că acel loc era înconjurat de 3-4-5 cordoane de securiști, care aveau misiunea să-l observe pe cei care acționau în zonă.

Modul cum s-a produs incidentul a fost interesant. Veneau deja de la locul de vânatoare, de la „Călugărița”. Se făcuse seară și, după ce am terminat misiunea, deci după ce l-am adus pe președinte cu coloana de automobile, din munte până la heliport, lângă scara elicopterului, când să dea mâna cu primul secretar, fostul președinte a dat mâna cu un aducător de scrisoare, nu din Pitești, ci din Arad! Atunci „băieții” au sărit pe el, l-au imobilizat, dar președintele a spus: „Lăsați-l în pace, vino

încoace”. Scena se petrecea seara, la lumina proiectoarelor. „Ce este?”; „Păi am venit să vă dau o scrisoare”; „Foarte bine”. I-a admonestat pe cei din cordoanele acelea: „Cum îmi asigurați voi securitatea, când prin cinci cordoane a trecut acest om? Foarte bine că a trecut, dar îmi dau seama câtă securitate, câtă siguranță și câtă liniște pot să am eu în prezența voastră”. A luat scrisoarea și a plecat la elicopter, după care s-a dus la București.

- *ai cum s-a întâmplat totuși?*

- Abilitatea celui care a venit să-și spună of-ul în scrisoarea aia ne-a surprins pe toți. Mi-a plăcut modul de acțiune: a trecut prin cinci cordoane și a ajuns chiar la scara elicopterului.

- *Vă mai amintiți ceva interesant legat de trecerile familiei Ceaușescu prin Argeș?*

- Da, nu știu dacă e așa interesant, oricum... Într-una din zile conduceam coloana de automobile pe autostradă, cu punctul de destinație Olănești. Era numai doamna și, cum noi opream la intrarea în județul următor, doamna a coborât și i-a spus fostului prim-secretar de-atunci: „Ce se întâmplă cu casele acelea de la terminarea autostrăzii? Tu ai văzut că prezintă un aspect urât?”; „Da, tovară, o să luăm măsuri”; „Bine, luni când trec, să nu le mai văd!”. Era vorba despre vreo 16 căsuțe de oameni nevoiași de pe la Căteasca. Acum e un mare service acolo. Am fost cu toții antrenati în acțiune, noi pentru a-i scoate pe locuitori de-acolo și câțiva directori cu mijloace tehnice, buldozere, au făcut neted acel loc. Când s-a întors tovară, a fost foarte mulțumită. La intrarea în județul Dâmbovița, când a coborât, l-a felicitat pe primul-secretar.

- *ai unde au fost mutați nevoiașii ce locuiau acolo?*

- Unde a dat Dumnezeu, pe la rude, pe la primărie și așa mai departe, dar, oricum s-a acționat rapid. Și pe la km 22 se afla o căsuță frumoasă, cocheta, dar fiindcă era singură, înconjurată de teren agricol, vineri a văzut-o și luni n-a mai fost...

- *Care era relația Inspectoratului Județean de Interne cu Ministerul de Interne?*

- Din Inspectoratul Județean de Interne făceau parte Miliția și Securitatea, în aceeași clădire. Din inspectorat mai făceau parte și pompierii.

- *Ce miniștri de Interne ați prins?*

- Mulți, începând cu Ion Stănescu, care a avut o contribuție deosebită la dezvoltarea spațiilor extracarosabile de parcare. De fapt, când mi-am început activitatea era Alexandru Drăghici, Corneliu Onescu... am încheiat cu Postelnicu.

- *L-ați cunoscut personal?*

- L-am condus de nenumărate ori la Scornicești, unde mergea să pregătească misiunile de primire a familiei prezidențiale.

- *Cel puțin în timpul procesului ce a fost televizat în direct, Postelnicu părea lipsit total de cultură, avea o exprimare foarte greoaie. Modul lui de exprimare îți dădea impresia că ai de-a face cu un om foarte simplu, chiar încuiat. Juca teatru, era stresat, cum explicați?*

- Nu știu dacă e bine zis incult, însă, la nivelul acela, trebuia să fie un alt personaj. Deci cam asta era fața lui, cea pe care ați văzut-o. Nu trebuie să ne mire, din anturaj mai făceau parte astfel de specimene.

- *Atiu că dv. sunteți dublu licențiat. Când v-ați luat licențele? Ce studii aveți?*

- Am absolvit Liceul Industrial de Mecanizare a Agriculturii, la Caracal, după care am funcționat un an în învățământ. Am absolvit apoi școala de ofițeri tehnici de circulație de la Sibiu după care am făcut un curs superior tehnic și Facultatea de Filologie. Cursurile postuniversitare le-am urmat la Facultatea de Drept (de științe Juridice, cum se numea atunci). La zi am făcut liceul industrial, școala de ofițeri și cursul superior tehnic. Filologia și Dreptul le-am făcut din plăcere, nu erau cerute.

Lavinia Năstase

Nu îmi dorește un bărbat de mămăligă și se teme că va rămâne nemăritată

Comunicativă, sortită să facă o bună carieră în viața artistică, Lavinia Năstase ne-a convins că merită să fie abordată într-un interviu, pentru a fi cunoscută pe toate fețele.

- *Când și de ce te-ai născut?*

- Sunt în Pești și născută în noaptea cutremurului din 1977, de altfel cred că se vede. Sunt una dintre puținele persoane care se pot lăuda cu 3 zile de naștere. Data mea de naștere e un pic incertă. M-am născut în 4 spre 5, nu se știe cu exactitate ora și, datorită evenimentelor din vremea aceea, am fost trecută pe 6 martie. Deci am trei zile de naștere 4, 5 și 6 martie.

- *Când ai debutat pe scenă?*

- La 4 ani și jumătate sau chiar la 4 ani. Lucram într-un sat de nemți, ai mei erau ingineri agronomi acolo și eram la secția germană, unde am cântat un cântecel în germană și am spus o poezie în limba română și în minte că am început să râd sau să plâng, nu mai știu, oricum nu am putut să o recit, pentru că era mama în sală. De fiecare dată când mama mea este în sală, nu pot să cânt, nu mă pot manifesta artistic.

- *Când ai primit primul bilețel de dragoste, în ce clasă?*

- Aproape că n-o să vă vină să credeți, dar eu nu am primit

niciodată bilete de dragoste. Cu dragostea întotdeauna am dus-o prost. Primul meu prieten pe care am avut voie să mi-l fac, căruia nu pot să-i spun prieten, a fost la 18 ani și care m-a părăsit a doua zi, pentru că eu... eram destul de cunoscută în vremea aia, deci, eu am terminat la Zinca Golescu și el era de la Bălcescu și m-a părăsit pentru că nu Țiam să sărut. Eram inocentă și de...

- *Pi-a spus el treaba asta?*

- Da și le-a spus și celorlalți. În ciuda faptului că toți credeți despre ea că e cea mai tare din parcare, nu e. Culmea, m-am întâlnit cu el după atâta vreme. Am stat de vorbă chiar zilele trecute și xmi-a zis că n-a vrut să-mi încurce viața, și n-avea rost și nici răbdare să mă învețe lucruri pe care colegele mele le învățau din mers. Pe mine întotdeauna mă interesau alte chestii decât iubirea și am făcut rău.

- *Care este cel mai bun spectacol pe care l-ai avut și unde ai avut succesul cel mai mare?*

- Nu pot să vă spun care a fost cel mai tare, pentru că la început, făceam eu spectacole în liceu și unele erau chiar frumusele. Unul din concursurile la care m-am simțit cel mai bine a fost festivalul de la Dorohoi din 1996, unde am luat locul Anul următor am luat trofeul, dar cea mai fericită zi din viața mea a fost atunci când am luat locul I. Nu-mi venea să cred, a fost unul din primele mele festivaluri.

- *Ce te-a necăjit cel mai rău până acum în lumea muzicii?*

- M-au necăjit foarte multe lucruri. Unul din ele a fost când am luat trofeul la Pitești cu Georgiana Iordache, ex - equo, dacă e posibil a-a ceva. Chiar doamna Mirabela Dauer mi-a replicat că-i place de mine cum cânt, dar că sunt chiar obraznică. De aceea nu Țtiu când muzica e pusă pe același loc cu buna purtare.

Eu cred că, dacă un om este talentat nu are importanță cum e el. Mă necăjește presa foarte tare. Spun tot felul de lucruri urâte despre mine, se bagă în viața mea sentimentală, măcar de-ar fi adevărat.

- *Care este viața ta sentimentală?*

- În prezent nu cred că am o viață sentimentală. Sunt o persoană dificilă, nu pot să stau cu oricine. Vreau să stau cu cineva care mă iubește și care are răbdare cu mine și care nu e gelos și mai ales egoist. În plus sunt o persoană schimbătoare, sunt Pești, sunt cu două fețe.

- *Ce mâncare preferi?*

- Cu mâncarea e o problemă. În casa mea nu prea se gătește și întotdeauna mănânc la McDonald's și Piața Italia, în București, la Pizza Hot. Îmi place foarte mult ciocolata, torturile... Cred că dacă aș mai fi avut frați i-aș fi aruncat pe fereastră.

- *Ai făcut vreodată cură de slăbire?*

- Nu e cazul. În schimb postesc, dar nu în ideea de a ține o cură de slăbire. Am ținut o dată chiar o cură de îngrățare.

- *Aminte-te-ți de câpiva prietenii din Argeș, care ți-au fost alături la ananghie.*

- Nu am prietenii, eu am cunoștințe, dar pot să vă spun câpiva oameni care m-au ajutat. Dl. Sevastian Tudor - directorul teatrului „Al. Davila”, de la care am primit primul meu premiu în muzica uoară, profesoara mea de canto, Cornelia Buica, care m-a susținut moral. Altcineva... Aș putea să spun că și Curierul Zilei mi-a fost în oarecare măsură prieten. A!... Laura Costache, de la Alpha Pitești, despre care pot să spun că mi-e o prietenă neșeparată.

- *La ce oră te scli?*

- Nu prea am somn. De obicei mă scol pe la 7,8. Astăzi. m-am trezit la 5 dimineața.

- Când ai avut ultimul vis erotic?

- Pentru că eu înainte să adorm îmi fac rugăciunile, în ultima vreme cât am fost bolnavă, nu prea mi le-am făcut, dar pentru că în general îmi fac rugăciunile înainte de culcare și dimineața când mă trezesc, nu prea am vise erotice. Pe mine mă mângâie îngerii înainte de culcare.

- La ce mănăstire sau biserică mergi?

- Când eram în liceu mergeam la Sfânta Vineri și ulterior din lipsă de timp la biserica Adormirea Maicii Domnului, și acum merg la Sf. Gheorghe, în centru. Eu, care mă consider o persoană religioasă, cred că este groaznic pentru un enoriaș, să se ducă la biserică, duminică și să nu aibă unde să stea, să fie plin, să fie „full” mai ales că eu, vreau să ascult slujba. Eu sunt o persoană miloasă, care dau bani cerșetorilor, dar vin la tine vreo 10, până să intri, și tot trag de tine și sunt oameni în toată firea, care pot să muncească. Îți creează așa o stare neplăcută, așa că intenționez să nu mai merg la biserica aia din centru. Nici nu știu la ce biserică să mă duc, dar cred că o să merg acolo la schit.

- Unde o să petreci Paștele?

- Nu știu. Acum viața mea a ajuns în așa fel, ca de la o zi la alta, să nu știu ce să fac, dar pot să vă zic că cel mai frumos Paște l-am petrecut acum vreo trei ani, într-o mănăstire din județul Neamț, unde am stat ca și călugări într-o chilie, o săptămână. Am mâncat ce mâncau ei, am făcut rugăciuni, am făcut ce au făcut și ei... A fost foarte fain și cred că experiența asta ar fi de dorit să o aibă mai mulți oameni.

- Ai rezista să fii închisă în casă 48 de ore, să nu comunici cu nimeni?

- Dacă m-ați fi întrebat asta înainte să am rubeolă, adică în luna mai, în '98, v-aș fi spus că nu. Atunci am stat în casă vreo

2 săptămâni, fără să văd soarele și acum am stat în casă vreo săptămână și jumătate, fiindcă am fost grav bolnavă. Dar slavă Domnului că niciodată n-am înfundat spitalul.

- Ai primit vreo cerere în căsătorie până acum?

- Da, dar de la persoane pe care nu prea le-am luat în serios. Când primeam așa ceva, mă rușinam să răspund. Bine, nu toate erau serioase, dar au fost câteva chiar serioase, iar acum mi-e teamă că pe mine n-o să mă mai ia nimeni de nevastă. La câte s-au scris despre mine în presă și ce crede lumea despre mine... Dar trăiesc cu speranța că orice sac își are peticul și într-un târziu trebuie să-mi găsesc și eu un „petec”.

- Care este cel mai mare defect pe care ți l-ai descoperit?

- E cam dificil. Eu cred că am o părere foarte bună despre mine. Dar pot să spun ce cred alții despre mine, alții care vorbesc cam mult - cum e cazul nostru - că sunt pisăloagă și în relațiile mele cu bărbaii, care nu durează nici una mai mult de două săptămâni, că sunt posesivă.

- Cu ce te atrag bărbaii?

- N-am să alerg niciodată, nici acumă că sunt tânără, nici când voi fi babă, după bărbai frumoși, pentru că frumusețea e trecătoare. Întotdeauna îmi vor plăcea bărbaii deștepți și nu zic că mai bătrâni decât mine - cum a fost speculat mereu în presă, ci mai înțelepți, mai maturi, să mă domine intelectual, pentru că eu cred că sunt cea mai deșteaptă, cea mai tare din parcare și am certitudinea că îi domin. Și mie îmi place să conduc oamenii, dar nici așa ca bărbatul pe care-l domin să fie mămăliga mea. E cam nasol.

2000, Pitești

Radu Câmpeanu

Consecvență liberală

- Ce cunoștințe aveți despre zvonul potrivit căruia, la conducerea serviciilor secrete românești va fi readus dl. Pacepa?

- Eu nu am nici o informație în legătură cu aceasta, dar nu cred. Personal, mă îndoiesc că Pacepa va reveni la direcția serviciilor secrete. E adevărat, probabil că el are relații foarte bune cu serviciile secrete americane, dar, în general, nu se pun în fruntea serviciilor secrete ale unei țări oameni care sunt cunoscuți că au avut relații așa de strânse cu un serviciu secret al unei țări străine, oricare ar fi ea.

- Dv., înainte de 1989 ați petrecut ani buni în exil, deci în afara granițelor țării. Ar fi interesant să ne vorbiți de momente deosebite din acești 17 ani, momente în care ați simțit că sunteți român, când aveți preocupări românești, perspectivele pe care le aveți în acea vreme pentru România.

- Da, acesta este un subiect interesant, pentru mine este foarte important și voi scrie despre el când îmi voi scrie amintirile. Dv. spuneți „Când aveți preocupări românești...”, să știți că le-am avut întotdeauna. Din primul minut, când am ajuns acolo, până la ultimul, am fost interesat de probleme românești și am activat așa cum am crezut eu că pot să slujesc interesele poporului din care făceam parte. Împotriva regimului comunist, evident, știind să fac și încercând să fac întotdeauna

(și cred că eram foarte bine înțeles) diferența între regimul comunist și poporul român, socotind că regimul comunist a fost un regim impus de Prezența trupelor sovietice.

„Căciula” politică de atunci nu era expresia voinței populare

Acest regim nu a fost dorit de poporul român. O știu, eram student pe vremea aceea, am luptat pentru independența românească, în '45-'46-'47, până la arestarea mea. Am ținut totdeauna să arăt străinătății și am reușit în parte (bineînțeles, împreună cu alții, n-am fost singur) să fac să se înțeleagă că poporul român e una și regimul comunist e alta. În această chestiune aveam doi adversari, două elemente care se opuneau acestei precizări. Primul element era un soi de părere pe care și-o făceau occidentalii, democrați fiind, evident, considerând că regimul politic este expresia voinței populare. Așa era la ei, înțelegeau foarte greu că un conducător politic, cum era Ceaușescu sau cum era înainte Gheorghiu - Dej (dar noi vorbeam de Ceaușescu atunci), minte; că toată reprezentarea politică, toată „căciula” politică de atunci nu era expresia voinței populare, de loc, sub nici o formă. Pentru ei, ca străini, era greu să le bagi în cap acest lucru, această dihotomie între poporul român și dorința lui, expresia lui și conducerea lui. Al doilea element, care a fost net împotriva acestei separațiuni pe care o făceam noi a fost constituit din anumite părți ale comunității maghiare, ale minorității maghiare din occident, manipulată, mai ales în ultimii ani, adică începând din 1981 - 1982, de Budapesta, care încerca să facă tot ce putea să asocieze poporul român, să-l identifice cu regimul comunist. Și asta, în acțiunea lor, sigur denigratoare și, incipient, iredentistă.

Confuzia care se făcea - voit - între regim și popor

Trebuie să știți că iredentismul a apărut în occident, foarte bine exprimat, după 1980, atunci l-am simțit noi. Și una din ideile centrale ale acestui iredentism era confuzia care se făcea, voit, între popor și regim, aducând toate responsabilitățile regimului în spinarea poporului român. Vă dau un exemplu: „poporul român nu e în stare să gestioneze un stat multinațional; poporul român este cel care persecută comunitatea maghiară”. Nu știu în ce măsură era ea persecutată sau nu, dar întotdeauna era scos poporul român înaintea, nu se vorbea de regim. În momentul în care am discutat cu fruntașii comunității maghiare din occident și i-am întrebat: „știți să faceți diferența între persecuțiile ale căror obiect pretindeți că ați fost, voi, ca cetățeni de origine maghiară și persecuția care era generalizată asupra poporului român, printr-un sistem totalitar, așa cum era el? Știți să faceți o diferență?” Niciunul n-a știut să-mi facă această diferență, dar, înglobau responsabilitatea regimului și o aruncau asupra întregului popor român.

Exemple de denigrare și suprimare ideologică

Asta era o acțiune concertată, au apărut și cărți, iată una dintre ele, este intitulată „Istoria demitificată a poporului român”, în care noi nu mai avem nici o legătură cu romanii, nici măcar cu dacii, dispărând din Transilvania cu desăvârșire din sec II - III d.Hr.; în sec. IX, când au venit dumnealor în Transilvania, au găsit un loc gol, un spațiu vid. În vidul ăla s-au instalat, iar noi am venit pe urmă, la sfârșitul sec. XII și începutul sec. XIII, am venit acolo și ne-am instalat cu turme și cu cirezi (deci eram cam ciobani toți, ne-am instalat în jurul centrelor

lor, a târgurilor și satelor, și am trăit așa, pe lângă ei.

Vă dau numai câteva exemple, erau multe de natura asta, de denigrare a poporului român, de suprimare ideologică a oricărei continuități românești în Ardeal. Deci, ca să revenim de unde am plecat, ei erau al doilea factor care încerca să solidarizeze în culpă comunismul cu poporul român.

- Acum înțeleg și mai bine motivele care v-au făcut să intrați în lupta politică, imediat după evenimentele din 1989. Afirmarea dv. în plan politic a însemnat implicarea directă în conducerea statului, având în vedere faptul că dv. ați fost unul dintre primii candidați (în condițiile pluripartidismului) la conducerea statului. S-o luăm puțin de la 1989 înspre noi și vă rog să vă amintiți, care credeți dv. că au fost principalele erori pe care le-ați făcut în modul de abordare a electoratului.

- În primul rând așa vrea să spun că pentru mine era o continuitate să vin în politică. Eu fusesem președintele tineretului universitar liberal în 1946 - 1947. Am fost președintele comitetului studențesc care a organizat celebra demonstrație de la 8 noiembrie 1945. Deci nu făceam decât să continui ceea ce începusem. În momentul când am declarat prietenilor mei adunați la Clubul Liberal de la Paris, în 28 decembrie că sunt hotărât să părăsesc definitiv Franța și să mă stabilesc în România, am făcut-o ca să fiu consecvent cu mine însumi. Prin urmare, nu era nimic nou pentru mine să revin în politică. Ceea ce a fost nou însă, a fost că prietenii mei de aici m-au promovat din capul locului în fruntea partidului. Asta a fost nou pentru mine, când am venit, nu m-am gândit la lucrul acesta. Deci, dacă am intrat în politică, a fost ca o continuare a vieții mele de la vârsta de 18-19 ani. Dv. mă întrebați care au fost greșelile: eu am făcut două greșeli. Nu acelea care s-au

susținut de către unii (propunerea cu regele, ieșirea din convenție), toate au explicație și au avut argumentul lor, valabil și astăzi. Prima greșală am făcut-o în 1990, când am venit, sigur, cu spirit atât de romantic, nepermis pentru vârsta mea (nu mai aveam 25 de ani).

“O poliție politică internă”

Credeam foarte mult în onestitatea oamenilor, în respectul cuvântului dat, în respectul angajamentului luat, în linia de conduită pe care trebuie să o aibă fiecare; am crezut prea mult în toate acestea. Trebuie să știți că în primele luni din 1990, partidul creștea văzând cu ochii, erau cozi la înscriere, era de neînchipuit. De exemplu, când mi-am depus candidatura la președinție, trebuiau 100.000 de semnături. Când s-a anunțat, s-au pus niște mese și, în două zile, nici atâta, am avut peste 127.000 de semnături, încât le-am oprit, nu mai era util să continui. Veneau oameni de toate vârstele, de toate categoriile sociale, din toate locurile. Creștea partidul văzând cu ochii. Și atunci, unul dintre cei mai bătrâni oameni din Partidul Liberal, care avea pe vremea aceea 82 de ani, de o energie și vitalitate ca a unuia de 25 de ani, care făcuse 15 ani de închisoare, fusese deputat de Argeș, a venit și mi-a spus așa: „Domnule președinte, prea mulți vin, ar trebui să facem o poliție politică internă, o poliție de cadre, să vedem ce e cu fiecare”. Iar eu am greșit atunci, având o reacție aproape violentă față de acest om în vârstă: „la lasă-mă domnule, iar începem cu cadre, cu poliție, cu poliție politică? Nu mai facem așa ceva, am terminat!”. Mare greșală... Dacă am fi avut această poliție de cadre, pe mulți, foarte mulți dintre acei care au făcut trădările ulterioare, dintre cei care au fost elemente active ale forțelor din afara partidului și care urmăreau dezintegrarea lui, probabil că i-aș fi dat afară

din timp, sau, în nici un caz, nu i-aș fi numit, cum am numit pe unii, în funcții importante. Asta a fost prima mea greșală.

“L-am propus nu pe fostul rege, ci pe cetățeanul Mihai de România

A doua greșală a fost aceea că, după ce l-am propus pe fostul rege candidat la președinția republicii, repet, l-am propus nu pe fostul rege, ci pe cetățeanul Mihai de România, și el a refuzat (nu discutăm de ce a făcut-o), eu trebuia imediat să-mi depun candidatura la președinție. Pentru că hotărârea delegației permanente era, cu 94 % de voturi, ca eu să fiu candidat. N-am făcut-o, și aici e greșala, n-am făcut-o dintr-o așă-zisă eleganță, care n-are nimic de-a face cu politica. Mi-am zis că, dacă eu am făcut această propunere, nu tocmai eu să vin să-mi depun candidatura. Greșală mare! Dacă mi-aș fi depus candidatura, am fi putut mult mai bine să explicăm tot ceea ce vroiam să facem. Am fi avut mult mai multe ore de televiziune, am fi avut posibilitatea mult mai mult și să arătăm ce vrem să facem și de ce am făcut ce am făcut cum trebuie și ce n-am făcut suficient; probabil opinia publică nu a înțeles bine această propunere cu fostul rege, au crezut că vreau să reinstaurez monarhia, ceea ce nu a fost niciodată în gândul meu. Repet, am greșit și nu mi-am depus candidatura la președinție, mai ales în perioada aceea, când Partidul Național Liberal era o forță politică în țară și ar fi adus, cu siguranță, voturi. Asta a fost greșala... În rest, cu Convenția, opinia mea a fost cu totul justificată și evenimentele de astăzi nu fac decât să-mi dea dreptate.

- Propunerea dumneavoastră ca fostul rege să candideze la președinție nu a fost altceva decât o formă prin care dăți demonstrat că v-ați aliniat la prevederile Constituției?

- Aveți perfectă dreptate, eu am făcut propunerea ca el să candideze în calitate de cetățean român.

- *Atunci când v-am rugat să vă referiți la greșeli, eu m-am gândit la acel clip publicitar cu „lupii comuniști”.*

Mai târziu au făcut și actul de trădare

- O să vă cer un singur lucru, să nu-mi cereți cele două nume responsabile pentru aceasta. Am primit acest clip din străinătate. Eu am avut foarte mulți prieteni în străinătate și m-au sprijinit, au sprijinit partidul. Noi n-aveam mașini de scris... Am primit fotocopiatoare, pe vremea aceea veneau fără vamă, pentru partidele politice erau niște facilități. Am primit acest clip care era foarte frumos, din punct de vedere tehnic. Era cu un soare care ieșea din apele mării și cu un copil care spunea ceva.

După ce am văzut clipul pentru prima dată (era dat aproape în fiecare zi) i-am chemat pe cei doi. Nu vi-i spun, pentru că sunt foarte cunoscuți astăzi și am redat mâna cu ei, am trecut peste inimă și am redat mâna cu ei. Îi pusesem secretari generali adjuncți atunci și ei se ocupau cu relațiile cu televiziunea și cu radiourile. Le-am spus: dom'le, ștergeți chestia asta, lăsați numai clipul cu cele câteva cuvinte și ștergeți restul". Au spus că șterg. Prima zi când am discutat, l-au șters. Apoi tot timpul l-au lăsat. Eu, vă imaginați, nu mai priveam la televizor atunci, participam de dimineață până noaptea târziu la diverse întruniri, aveam două-trei întruniri pe zi, în diverse ore din țară, deci numai de-asta nu mă mai ocupam, ce se face la televiziune. Această acțiune a fost concertată, să știți, împotriva mea și a partidului, de aceiași oameni care, mai târziu, foarte puțin mai târziu, au făcut și actul de trădare, ca să zic așa.

- *Dv. ați avut o poziție care intra în contradicție cu cea a aliaților dv. În perioada când PNȚCD - ul organiza tot timpul mișcări în forță, erau foarte agresivi, dv. aveți o rezervă, intervenți tot timpul în mod pacifist.*

- Asta pentru că am avut educația și cultura și pe urmă și practica democrației, pe care am văzut-o. Le spuneam amicilor mei țărâniști: „democrația nu înseamnă război civil”. La sfârșitul anului '91 sau în '92, de la înălțimea tribunei senatului am spus așa: „România de mâine nu se clădește pe ură și pe răzbunare” și m-am ales cu foarte mari antipatii din partea dumnealor. Cred că, dacă nu mă chema cum mă chema și dacă n-aveam trecutul pe care-l aveam, cred că m-ar fi făcut bucăți. Asta a fost părerea mea întotdeauna, n-am vrut să dau cu piatra în nimeni. Asta credeam eu că trebuia să fie și trebuie să fie democrația pe care trebuia s-o construim împreună. Sigur că treaba asta cu clipul și repet, faptul că încontinuu am fost icanat, m-a făcut să pierd foarte multe voturi. Dacă există oameni care au făcut rău, ticăloșii, crime, aceștia pot fi judecați de tribunale obișnuite, ordinare. Nu trebuie să facem din toți oamenii aceștia niște criminali, nu se poate lucrul acesta.

La fel gândesc și acuma, cum gândeam și atunci. Mi-am creat anumite animozități printre prietenii mei de la țărâniști, dar nu m-a interesat chestiunea aceasta.

- *Domnule Câmpeanu, cât de independentă mai poate fi România, atât politic cât și economic, de-acum încolo, după părerea dv.?*

- După părerea mea, și îmi pare rău să o spun, de vreo doi ani și jumătate încoace, România și-a pierdut și mai mult șansele de independență. Și-a pierdut și mai mult șansele de independență printr-o politică de servilism față de tot ce este occidental; un fel de frică față de ce spune sau de ce s-ar putea spune acolo despre noi, frică ce se manifestă nu numai în politica

noastră internă, ci în politica noastră financiară. Or asta înseamnă pierdere de independență. Discutăm ca niște oameni care trăiesc la acest sfârșit de mileniu. Independența, așa cum ea a fost concepută la sfârșitul secolului trecut și la începutul secolului actual, trebuie să fie puțin modificată. În momentul când noi cerem să intrăm în Uniunea Europeană, implicit ne gândim în viitor la o oarecare diminuare a independenței. Toate țările occidentale care au intrat în asemenea asocieri își văd puțin șteirbită independența. Este firesc când intri într-o asociație și respecți o regulă generală la care ai fost de acord din moment ce ți-ai dat adeziunea să cedezi o parte din această independență. Noi însă nu suntem încă în Uniunea Europeană și noi ne pierdem independența, mai mult chiar decât cei care sunt acolo sau decât cei care au mari șanse să acceadă în UE.

Să dau un exemplu pe care l-am trăit cu toții de curând, acum câteva luni. E vorba de afacerea „Bell Helicopters”. Păinești minte ce zaveră în presă, ce isterie, să cumpărăm, să facem împreună cu acel grup american, care este de fapt patronul acestei mari companii de elicoptere. În fond, afacerea era foarte proastă pentru România, pentru că toată afacerea se făcea în sarcina noastră prin cumpărarea obligatorie a celor 92 sau 95 de elicoptere. Se spunea: „Va trebui să facem aceasta, pentru că aceasta ne va duce în NATO, pentru că asta va face la Washington lumea să fie foarte binevoitoare față de noi”. O lună după aceasta, se pune aceeași chestiune la Budapesta. Îmi pare rău că trebuie să dau un exemplu, dar trebuie să-l dau. A venit refuzul categoric de la Budapesta, au spus: „n-avem bani pentru așa ceva, discutăm peste doi ani.” Iată, zic eu, un exemplu de totală lipsă de independență, de servilism, ca să zic așa, în accepțiunea noastră, a românilor față de ceilalți. Ai exemple ca acestea sunt multe, mă întreb dacă n-am trăit unul, acum, de curând. E un fel de grijă ca nu cumva dl. Clinton să nu ne mai

surădă, sau dl. Chirac să nu se mai strâmbe sau dl. Tony Blair nu știe ce să facă sau, mai știe eu, Schroder să nu ne arăte cu degetul.

Frica asta duce la greșeli mari și ne va duce la greșeli și mai mari. Toate acestea înseamnă o reducere a independenței din propria noastră greșală, nu dintr-un act pe care noi l-am semnat împreună, intrând în UE și am spus că am respecta o serie întreagă de legi comune, pe care și ei le respectă. Deci independența nu trebuie să o vedem, și eu nu o văd în felul acesta, ca o independență absolută, ea poate să fie puțin diminuată în momentul când intri într-o asociație și se respectă regulile jocului. Dar noi pierdem din această independență și am pierdut făcând numai ce ne place nouă să credem că e bine așa, că e bine să cedăm mereu, să facem compromisuri, să ne plecăm, adică să renunțăm la ceea ce este independența. Exemplul pactului cu Ucraina este tipic, mai ales prin felul în care a fost făcut. Exemplul aplicațiunii care se face pentru pactul de bază româno - maghiar este al doilea. Adică, din concesie în concesie, din declarație în declarație, fără nici o noimă, ne pierdem acum independența, fără să ne-o ceară nimeni.

Trebuie să fie introdus Holocaustul, ca o responsabilitate românească

Vorbesc de independența care ne e firească nouă, independența de gândire și de acțiune. Sunt stupefiat totuși când văd (o să spuneți - o chestie destul de minoră - dar nu e): acum câteva zile, guvernul face recurs împotriva deciziei Curții de Apel, în legătură cu Universitatea Petofi - Schiller. Guvernul face! Vasăzică, ai posibilitatea să nu faci această universitate, care e perfect inutilă, dacă nu chiar dăunătoare, printr-o hotărâre

a Justiției, a unei puteri care trebuie să fie declarată independentă în cuget, faci recurs, când puteai foarte bine să te prevezi de două decizii ale Curții de Apel, în acest sens. Țasta este un exemplu minor. Altul, pe care l-am citit și eu, ca și dv., o chestiune care pune, într-un fel, o problemă morală pentru România: am văzut o decizie a Ministerului Învățământului în legătură cu modificarea cărților de Istorie. Pentru ce? Trebuie să fie introdus Holocaustul, ca o responsabilitate românească! Eu țin să vă spun un lucru: în România n-a existat Holocaust. Mareșalul Antonescu, hilit de atâția oameni... pentru mine a fost un mare Român mareșalul Antonescu, cu toate greșelile lui politice. Dar mareșalul Antonescu nu era un antisemit. Întrebarea pe care ne-o punem noi, aceștia care pretindem că suntem participanți la Holocaustul care s-a produs în Germania sau în alte țări, întrebarea pe care mi-a pune-o eu, cu evrei cinstiți cum era Șafră... Am avut ocazia să-l cunosc pe acest rabin, Șafră, în Elveția; omul ăla înțelegea foarte bine că în România nu se produsese holocaust, că totuși, regimul românesc de atunci, al lui Antonescu, în contextul general european, a fost un regim mult, mult mai moderat și în nici un caz nu poate fi categorisit ca participant la holocaust. Or' noi învățăm copiii de școală, astăzi, printr-o decizie a unei comisii care s-a făcut la Ministerul Învățământului, învățăm pe copiii noștri să culpabilizăm poporul român, pentru un act care nu l-a făcut. Iată, zic eu, încă o greșală.

Puteam să fiu ministru

- *Dumneavoastră puteați să fiți, bine - mersi, în barca puterii, chiar și după '96, încoace. Totuși, permanent ați avut critici de adus chiar colegilor liberali aliniați sub forma PNL*

- *Quintus, să, zicem, și a-a mai departe. De ce acest lucru?*

- Pentru că eu, cel puțin, cred că politica trebuie să fie și o chestiune de convingere și nu de interese parteneriale, care s-au făcut. A-a am crezut întotdeauna și este regula mea de conduită. Cred că dumnealor au greșit și cred că greșesc în continuare. Dacă le propun astăzi, și le propun cu toată sinceritatea și le-am propus-o, să discutăm în vederea reîntregirii PNL, o fac și am făcut-o cu gândul ca să schimbăm această politică, aceea care se duce astăzi, să căutăm să o modificăm. Nu știu dacă vom fi înțeleși dar, ca să-mi asum eu personal și amicii mei din țară, (câci sunt mulți amici politici în țară) să ne asumăm responsabilitatea, care s-a dovedit a fi, cel puțin falimentară, numai pentru darul de a fi undeva sus, de a avea un post de ministru sau mai știu eu ce... Eu pot să vă spun că puteam să fiu ministru, nu numai acum, ci și pe vremea guvernărilor anterioare puteam să fiu ministru. Nu e asta pentru mine o dorință primordială, nici vorbă. Nici acum nu e. Acum însă le propun, pentru că am sentimentul, am convingerea mai degrabă că în România e nevoie de o concepție politică național - liberală, care să fie auzită. Acum nu este auzită. Acum PNL este un partid (asta de la putere) care s-a pus la remorca PNȚCD din interese electorale probabil, în Convenție. Dar, asta nu înseamnă că eu trebuie să fiu de acord cu acest caracter subaltern al acestui vechi partid.

- *Cum veți reuși să explicați electoratului, la viitoarele alegeri că liberalii pe care-i propuneți dv., de la PNL Câmpeanu, pentru a fi votați, nu sunt aceiași cu liberalii care au condus alături de țăraniți?*

- Eu cred că tot corpul electoral își poate da seama foarte bine datorită pozițiilor critice pe care le-am avut, se vede clar că nu suntem cu ei. Sigur, că există și confuzii, am trăit-o eu

personal, acum două săptămâni; când m-am dus să plătesc impozitul imobiliar, la circumscripția financiară, la București: plin de lume, acolo, m-au recunoscut și au început „Ce faceți dom'le de l-ați scos pe Remeo asta, ce faceți cu el?” Au fost, e drept și alții care au spus „Stai dom'le că dl. Câmpănu nu e cu ei, n-are nici un amestec”. O confuzie e posibil să se producă. Dar asta e treaba noastră, să vedem cum să ne departajăm foarte clar unii de alții. Dar, încă odată o spun, departajarea asta va trebui făcută dacă nu vom ajunge să ne înțelegem în legătură cu reîntregirea partidului.

- *Deci există o variantă de reîntregire?*

- *Da, există varianta de reîntregire, făcând altă politică și această politică va trebui exprimată clar, manifestată practic.*

- *Care sunt cele mai puternice critici pe care le puteți face la actuala guvernare?*

- Am o critică generală asupra actualului guvern și asupra acestei puteri. Am fost omul care, de bună credință, am zis la început, când a apărut Ciorbea, când a apărut după aceea Radu Vasile, am zis: 6 luni, 8 luni, să nu-i criticăm, să-i lăsăm să vedem ce fac, pentru că au o sarcină foarte dificilă, și-au luat o misiune grea. Nu m-am așteptat niciodată că se va ajunge la stadiul acesta. Niciodată nu mi-am imaginat că incapacitatea politică a acestei puteri va duce România până unde a dus-o astăzi. Am multe critici, în primul rând critici în ceea ce privește viața economică. Nu putem fi de acord, pur și simplu, cu tot sistemul acesta, terorizant, de impozite și taxe. Nu putem fi de acord! El strânge de gât, sugrumă întreprinderile mici și mijlocii din România, în special ca să nu mai vorbim de întreprinderi mai mari. O să spuneți că toată lumea spune de întreprinderi mici și mijlocii; e adevărat, pentru că în orice economie, întreprinderile mici și mijlocii reprezintă până la 70 % din PIB. Asta într-o

economie normală, deci este un pesut economic și social indispensabil. Dar nu-ți bați joc de el punându-i taxe imense, făcându-i greutăți la importuri și neavantajându-l la exporturi, făcându-i și tot felul de greutăți administrative. Lipsește deci și a lipsit voința politică de a avantaja crearea acestor întreprinderi mici și mijlocii din România, să fie în stare de faliment sau dispariție completă? Este inadmisibil.

- *Ne puteți spune niște nume de personalități din echipa dv., a PNL Câmpănu, în contextul în care, datorită lipsei specialiștilor promisi de actuala putere, ar putea să vă întrebe cineva: „dumneata critici, dar dacă ai fi la putere, cu ce oameni ai conduce?”.*

- Aici vă răspund printr-o chestiune de ordin general, pe care am pus-o și pe vremea guvernului Stolojan. Dacă e să facem apel la specialiști, n-o să-i întrebăm „dom'le ai fost membru de partid, sau nu ai fost?”. Ești bun, ești competent, acestea trebuie să fie criteriile. Asta este punctul meu de vedere, pe care l-am avut și atunci. Eu refuz să cred ceea ce spune dl. Constantinescu astăzi și poate mai spun și alți părâniști. Ei spun că fiind la putere, nu au putere economică. „Nu aveți, pentru că nu știți să aveți” Eu refuz să cred că un om competent, chiar dacă a fost membru de partid sau a avut o funcție importantă într-un domeniu economic, dar a făcut treabă, acum, dacă l-ai pune într-un loc și i-ai spune „fă-mi treaba asta”, el ar lucra după principiile comuniste. Refuz să cred lucrul acesta! și știu ce vorbesc. Eu am văzut, am discutat cu unii dintre ei. Prin urmare cred că am făcut apel la tot patrimoniul acesta, pe care România l-a avut, indiscutabil că l-a avut, de tehnocrați. Chiar dacă ei erau îndreptați către un sistem rigid al regimului comunist, s-au dezobișnuit și se pot dezobișnui repede. Am fost uluit să constat, în acești ani, rapiditatea cu care agenții economici români, noi, cu inițiativă

nouă sau care au crescut în regimul vechi, au putut să se adapteze și au înțeles foarte bine procesele de gestiune și procesele economice ale lumii libere. Atunci de ce să mă tem de oamenii aceștia? Dimpotrivă, să-i pun la treabă, fără frică. Nu mi-e frică de ei, nu mi-a fost niciodată și cred că cu ei se face treaba. Indiferent dacă au fost sau nu membri de partid.

- *Vă gândiți ca la următoarele alegeri prezidențiale să aveți un candidat propriu?*

- Nu, e prea devreme, deocamdată nici nu m-am gândit la asta.

- *Câtă vreme credeți că va fi Transilvania zonă românească, adică în granițele României?*

- Eu nici nu-mi pun problema că nu va mai fi zonă românească, dar ce se petrece acolo este îngrijorător, din punct de vedere economic, mai ales. Este o penetrațiune a capitalului și a intereselor maghiare, impresionantă. O să spuneți, bine, capitalul trebuie să circule. Să circule, e adevărat, dar nu e vorba numai de capital aici. Este vorba, printre altele de o acțiune susținută, bine susținută, probabil de cineva din afara țării, de cumpărare de valori imobiliare, adică pământ, imobile, case, se cumpără zone întregi. Maghiarii sunt îndemnați să cumpere dar, se pune întrebarea de unde vin acești bani? Vin de undeva. Cum spunea cineva, dacă merge așa, s-ar putea ca în zece ani să fim slugi la unguri. Mi-e frică de lucrul ăsta. Și nu mi-ar fi frică, dacă așa avea conștiința că, printre cei care conduc țara sunt și oameni lucizi, oameni care au tăria să ia hotărâri în sensul ăsta. Evident nu poți să spui „nu dau voie capitalului maghiar să intre în România”. Ferească Dumnezeu! Capitalul maghiar poate să fie util. Dar, va trebui, în același timp, să pornesc o acțiune foarte serioasă pentru sprijinirea inițiativei românești acolo. Nu se face asta, absolut deloc! Se privește toată această chestiune ca un fapt normal, într-o economie liberă. Dar să știți că în toate

țările din lume, inclusiv în America, despre care se spune că e cea mai liberală, cea mai democratică, statul, ca reprezentant al autorității naționale, totuși să prevadă anumite lucruri și să intervină. Intervine cu măsuri de favorizare, nu de interdicție, dar intervine. Dar, ca să intervină, trebuie să aibă cunoștință despre starea de lucruri. Mă îndoiesc foarte mult că actuala conducere a țării are cunoștința acestor fapte. Ar fi o altă critică pe care o aduc, printre altele.

Câștiga dolari în palmă, dar considerație... niciodată!

- *Eu, când am văzut guvernul cu UDMR, am zis că este o lovitură de grație este un moment istoric: în sfârșit, vor fi puși cu botul pe labe acești veșnic nemulțumiți, intrând la guvernare, dar n-a ieșit nici pe departe ceea ce am gândit eu. Partida pare a fi câștigată de UDMR - ăi.*

- Nici nu putea fi altfel. Vreau să vă redau o discuție, pe care am avut-o cu Corneliu Coposu. Cu Coposu am stat multă vreme în închisoare, câștiga ani. Era o diferență mare de vârstă între noi, dar ne tutuiam și când a fost ruptura, când am plecat, când am fost obligați să plecăm din Convenție, noi am plecat tocmai pentru acest motiv. Am spus: „nu suntem de acord să mai mergem cu UDMR - ul”, la care Coposu mi-a răspuns, de față cu vreo 25 de persoane: „Este doar o chestiune de principiu; noi vrem să mergem cu ungurii, voi nu vreți. Ca atare nu mai avem ce vorbi”. Așa am plecat noi din Convenție. M-am reîntâlnit cu el după câteva luni și i-am spus: „Măi Cornele, tu crezi că dacă faceți toate aceste concesii și vă duceți la americani cu mâna întinsă și cu capul plecat, ce-o să obțineți? Câștiga dolari în palmă, dar considerație, niciodată!”. Pentru că îi cunosc pe oamenii aceștia, am trăit printre ei.

2000, Pitești

Dumitru Petcu

Managementul de la ALPROM Pitești a impus numele firmei în America și Europa

Fostul CPL, actualul ALPROM, a fost de la înființare o unitate de referință în economia Argeșului. Prea puțin băgată în seamă în ultimul deceniu, deși confruntată cu probleme grele, generate de o legislație ambiguă, am dorit să aflăm de la cel mai autorizat om, Dumitru Petcu, președinte al Consiliului de Administrație și director general, actuala stare a societății, nevoile și frământările sale, precum și secretul reușitei.

Provocat de întrebarea:

„Cum ați reușit să puneți în picioare acest obiectiv economic cu un domeniu de activitate pe cale de dispariție în România? Cine sunteți dumneavoastră?”, domnul director general Dumitru Petcu ne-a relatat următoarele:

Societate comercială complexă

În august 1990, la insistențele fostului ministru Râmbu, al ministerului industriei lemnului, am acceptat să îndeplinesc funcția de director general al CPL Pitești (Combinatul de prelucrarea lemnului), care, la vremea aceea, ca și acum, era

cea mai complexă societate comercială din România, privind prelucrarea lemnului. Pe vremea aceea încă funcționau toate fabricile de pe platformă și, ca o curiozitate, și azi funcționează toate fabricile din 1990, mai mult decât atât, datorită eforturilor și gândirii noastre privind restructurarea, am mai pus în funcțiune încă două fabrici. Nu consider ca o neașă faptul că am fost numit director general, în urma a două alegeri care s-au făcut în societate. Încă de la terminarea facultății, am luptat și am insistat ca să vin să lucrez la CPL Pitești. Mergând pe scară ierarhică, de la stagiar șef de schimb, șef de fabrică, director tehnic o perioadă de timp, o perioadă am lucrat și în străinătate (ceea ce m-a ajutat foarte mult), într-o țară cu economie de piață, în Nigeria, am știut ce am de făcut, eram la curent cu activitatea pe care trebuie să o desfășoare un conducător într-o societate cu economie de piață. Consider că a fost o împlinire profesională, poate și o recompensă profesională asupra activității pe care am desfășurat-o în CPL Pitești. Este adevărat că, din alt punct de vedere, ținând cont de sacrificiile pe care a trebuit să le fac, ca persoană, ca ins, pentru ca să pot să demonstrez că se poate funcționa, greu, e adevărat, într-un sistem de economie de piață, sacrificii, eforturi deosebite, de foarte multe ori a trebuit ca să fiu mai dur decât obișnuiesc, pentru ca societatea să fie în continuare dezvoltată și menținerea pe care am primit-o de la cei care au fost înaintea noastră dacă avem ambiția și tăria să o ținem măcar la nivelul la care a fost și, dacă se poate să o și dezvoltăm.

Activitate în condițiile privatizării

Privatizarea prin MEBO, pe care am promovat-o din '90-'96 este foarte mult discutată în România actuală, dar consider că este o chestiune care a fost și încă este normală în România

și acolo unde a fost făcută o privatizare corectă, numai cu salarii și societății, acestea sunt în funcțiune și merg bine și acum. Noi nu avem investitori strategici, nu avem pe altcineva în spatele nostru, și prin eforturile și sacrificiile pe care le-am făcut, am reușit să ne plătim datoriile pe care le avem față de bancă, față de FPS. La ora actuală există foarte multă neînțelegere din partea organismelor centrale, de conducere a țării, privind soarta lemnului în România, care pe noi ne afectează foarte mult, pentru că ne-am completat între timp activitatea, iar activitatea fostului CPL, actualul ALPROM, începe de la cumpărarea pădurii, exploatare, transport, prelucrare, în cherestea, mobilă și orice problemă care nu funcționează bine, în ceea ce privește lemnul din România și care ne afectează și pe noi. În iunie '97 salarii ALPROM au organizat un miting în cadrul sindicatului, în care au atras atenția nu asupra salariilor, ci asupra câtorva legi care ne dezavantajează, atât privind modul de întocmire a contractelor la energia electrică, care să făcea unilateral, la energia termică și privind problema lemnului, miting care nu a avut răsunet, lumea interpretând că facem grevă, deși era vorba numai de un miting.

Agravarea situației lemnului

S-a agravat situația lemnului în România, prin liberalizarea totală a exportului de lemn cu 1 ianuarie 1997. Nu dorim avantaje materiale din nici o parte și numai din munca noastră, nu dorim legi speciale pentru noi. Dorim doar, să atragem atenția că este o mare nedreptate care se face generațiilor care s-au preocupat de pădurile din România, ca noi să avem azi o materie primă pe care o prelucrăm și să o comercializăm, pentru ca tot România să câștige. România pierde prin liberalizarea exportului de lemn. Dacă prin mobilă, de exemplu, valoarea

lemnului se mărește până la 7 ori față de comercializarea lemnului brut, dar câte avantaje am avea prin prelucrarea lemnului și dezvoltarea producției de mobilă, prin impozitul pe salariu, prin CAS, care se duc la stat, prin locurile de muncă care s-ar putea crea în continuare. Din cei 150.000 de oameni care lucrau numai în prelucrarea lemnului, mobilă în special, acum mai sunt 80-90.000 de oameni. Cunoaștem foarte bine piața externă a lemnului, sub formă de cherestea, lemn brut sau mobilă. Câteva exemple: în august 1991, la insistențele ALPROM Pitești s-a înființat prima societate profesională, asociație profesională a stratificatelor, la care erau afiliate 32 de fabrici din România, fabrici de placaj, PFL, furnire, prin care doream să atragem atenția că începuse să scadă vertiginos prețul placajului la export. În vremea aceea se vindea placajul pe piața externă la 505 dolari, iar acum nu atinge 410 dolari nici cel mai bun sortiment de placaj. În exportul de cherestea, cu ani în urmă, cheresteaua de fag se vindea subscorta la 300 dolari, acum a ajuns la 120 dolari, iar cheresteaua lungă de fag se vindea cu 430 dolari, azi cu maximum 320 dolari.

Nu este problema numai de faptul că e o calitate de lemn care trebuia să ajungă în producția de mobilă, România, cu ani în urmă, plasându-se pe locul 4 în producția de mobilă în Europa, azi suntem foarte departe, aveam posibilitatea prelucrării unei foarte mari cantități de lemn, căreia să îi dăm o valoare de circa 5-7% față de valoarea pe care o obținem pe aceeași cantitate de măsură, exportând lemn. Facem parte din Asociația producătorilor de mobilă din România, am atras atenția, am avut întâlniri la cel mai înalt nivel, asupra necesității de a declara lemnul ca o avere națională, să fie tratat ca atare. Afirm că la ora actuală 60-65 % din cei care comercializează produse din lemn din România, îndeosebi lemn brut și cherestea, sunt oameni care nu au nici o legătură cu lemnul.

Munca generațiilor anterioare

Sunt probleme deosebite, dar noi nu dorim să ni se creeze avantaje materiale, dorim ca această avuție națională să fie prețuită, fiindcă noi beneficiem de munca generațiilor de dinaintea noastră, să ne uităm la ce lăsăm celor care vin după noi, din pădurile țării, pentru că este acum un dezinteres total față de acest segment al avuției naționale. Activitatea societății noastre a cunoscut restructurarea, am făcut-o un pic altfel decât ceilalți, nu oprim și trimitem oamenii în stradă, ci, din contră, analizăm produsele care nu au piață, pe care nu le putem executa rentabil, le înlocuim cu alte produse, pe care le putem vinde și sunt rentabile. Societatea, în ultimii 10 ani de funcționare, nu a avut pierderi, an de an am transferat statului parte din profiturile pe care le-am realizat și acum nu avem datorii către stat. Cea mai mare parte a rezultatelor o datorăm colectivului înțelept, care a știut să ne urmeze, chiar dacă au fost și perioade grele, cu frământări, cu nemulțumiri, cu greve, încetare de lucru. În final, răul a fost ales de bine și societatea a mers mai departe.

Relația cu sindicatul

Relația cu sindicatul este normală, avem și discuții contradictorii, însă nu sunt conflicte de muncă, fiindcă a existat înțelepciune din partea ambelor părți ca să găsim calea cea mai bună de funcționare a societății.

O altă chestiune privind grija noastră față de salariații societății, în primul rând, este faptul că am angajat 2600 de oameni, în ultimii 10 ani. Există o îngrijorare a oamenilor față de ziua de azi, dar și față de ziua de mâine. Simt că sunt singuri

în această luptă crâncenă, în sensul că există foarte multă instabilitate în a trasa un viitor, măcar pe o perioadă mai scurtă, având în vedere că, în momentul când facem contractele, noi nu știm prețul de peste o lună - două, cu care realizăm produsele.

Aprovizionarea, desfacerea și puterea de cumpărare

În activitatea noastră ne preocupăm, în aceeași măsură, de aprovizionare și desfacere, pentru care avem compartimente specializate. Din activitatea noastră, 75 % din produse se adresează puterii de cumpărare a oamenilor și este în directă legătură cu posibilitățile lor, nu numai a celor din România, fiindcă noi avem 75% din cifra de afaceri export, iar în producția de mobilă am atins, anul acesta, chiar 90% export.

„Acoperirea cu contracte ne dă, uneori, emoții”

Perioada cea mai propice pentru acoperirea cu contracte durează din septembrie până în decembrie. La 1 ianuarie, acoperirea cu contracte în producția de mobilă era de 150-160%. Sunt foarte multe contracte care și-au redus din valoare, avem o situație critică privind acoperirea cu contracte, treabă care se repetă an de an.

Numele societății ALPROM este tot mai cunoscut

Ne zbatem să rezolvăm problemele, să câștigăm piețe, participăm la târgurile mari în țările în care exportăm mobilă,

America, în Europa, la Koln, Paris, Birmingham... La începutul lunii septembrie este Târgul de mobilă al României, unde vom avea un stand de circa 550 mp. Aparent sunt cheltuieli, dar facem cunoscut numele societății noastre, care este acum deja apreciat. ALPROM este căutată, are produse de calitate, am devenit un nume în Europa. Producția de mobilă va trebui să fie 80 % export, iar cifra de afaceri să fie minim 75 % export. Profitul de anul trecut a fost de 9,7 %.

Preocupare pentru îmbunătățirea condițiilor și dezvoltarea activității

Avem în vedere să găsim soluții pentru mărirea salariului real, avem în atenție soarta oamenilor în societate. Am deschis un magazin cu produse alimentare și alte produse industriale, sperăm să dăm, de la 1 august, tichete de masă tuturor, conform legii. Ne preocupăm, în continuare dezvoltarea activității, crearea de noi produse, astfel ca forța de muncă pe care o avem acum să o păstrăm, să creăm noi locuri de muncă. Avem proiecte ambițioase, un program de dezvoltare pe care sperăm să îl realizăm. Dorim ca, în viitor, copiii salariaților să continue, tot aici, munca părinților.

2000, Pitești

Ion Diaconescu

Reconstrucția Bisericii din Boșești

Biserica din Boșești, ale cărei lucrări de reamenajare au început în urmă cu peste 5 ani, va fi reînaugurată pe 12 septembrie 1999, când, odată cu încheierea tuturor lucrărilor de reconstrucție și picturi interioare va avea loc slujba de sfințire, într-un cadru oficial deosebit. Din tată în fiu, cu date doveditoare existente, încă din secolul XVI, preoții din familia Diaconescu au slujit în această biserică. Bunicul actualului președinte al Camerei Deputaților, Ion Diaconescu, a luat parte la ultima rezidire a bisericii. Soarta a făcut ca astăzi, Ion Diaconescu să fie cel care s-a ocupat personal de reconstrucția Bisericii Boșești.

„Sunt descendentul unei familii de preoți din tată în fiu. Era normal ca eu să mă preocup de lucrările de reconstrucție a acestei biserici”, ne-a spus Ion Diaconescu, pe care l-am întâlnit vineri seara, în chiar incinta Bisericii Boșești, unde, însoțit de PS Calinic, Episcopul Argeșului și al Muscelului și de către consilierul șef al Inspectoratului de Cultură Argeș, Nicolae Brânzea, își manifesta preocuparea față de ultimele lucrări de finisaj. „Sunt îngrijorat că pe 12 septembrie, la slujba de sfințire, trebuie să asigurăm un protocol pe măsura înalților oaspeți de care vom avea parte. Ei-au anunțat prezența președintele României, primul ministru și PF Teoctist”, ne-a declarat Ion Diaconescu. În exclusivitate

pentru „Jurnal PULS” am realizat cu această ocazie și un dialog cu președintele Camerei Deputaților, Ion Diaconescu, ctitorul de azi al reconstrucției Bisericii de la Boșești.

- Domnule Ion Diaconescu, dacă tot vine și PF Teoctist la slujba de sfințire a acestei biserici, la Boșești, poate puneți o vorbă bună pentru realizarea visului arhiepiscopilor de a fi reînființată Mitropolia de la Curtea de Argeș...

- Aști, măi frate! E complicată treaba asta... Așa pretinde și Târgoviște... și alții.

- *Ai ce dacă? Să se refacă toate Mitropoliile!*

- (Râde)... Se demonetizează toată această poveste... Nu trebuie să exagerăm. Mai important decât aceste titluri istorice ar fi să trăim un reviriment religios. Uite, de exemplu, satul românesc nu prea mai are atragere mare spre biserică. Uite, biserica asta (n.n. Boșești), cât o vezi de mare, era neîncăpătoare la sărbători importante... Acum, după epoca asta comunistă, la oraș bisericile s-au umplut, dar la țară încă nu s-au umplut! Lumea de la țară e mai conservatoare. Orașele, când au venit comuniștii, au reacționat... La țară, încă e o inerție... Așa că, mai bine decât o grămadă de Mitropolii, una lângă alta, decât înființarea de seminarii, aproape în fiecare județ, mai bine să ne gândim întâi la atragerea oamenilor spre credința ortodoxă. Apropo de multitudinea de seminarii, l-am întrebat și eu pe PF Teoctist: „Unde o să se ducă toți preoții ăștia făcuți pe bandă în seminarii?”. Facem atâția preoți, încât statul nu va avea posibilitatea să-i plătească pe toți. Aș, din păcate, la ora actuală nu există o fervoare religioasă așa de importantă. Pentru populație, întreținerea unui mare număr de preoți va fi o sarcină împovărată. Așadar, sunt multe lucruri de făcut care nu sunt legate de înmulțirea numărului de Mitropolii și mărirea exagerată a numărului de preoți.

- Bine, bine, dar trebuie să facem ceva pentru întărirea bisericii ortodoxe în România. Să vă dau eu un exemplu. La Câmpulung, într-o cetate a românismului, de curând, a fost făcut cetățean de onoare al municipiului un preot catolic, pentru că acesta, dispunând de fonduri importante, a realizat o serie de lucruri în acest oraș. A construit o grădinișă și o școală catolică, a înființat o cantină a săracilor și altele. Noi, ortodocșii, fiind mai săraci, rămânem în planul secund.

- La Câmpulung catolicii sunt majoritari?

- Nu, după cum știți, există și biserică catolică în acest oraș, dar biserica ortodoxă este, bineînțeles, majoritară.

- Da... Acesta este, totuși, un exemplu minor. Vă spun eu că există un curent foarte puternic al cultelor religioase, care sunt în continuă ascensiune. Secanșii au fonduri uriașe, față de sărăcia noastră, la ortodocși. Au înălțat prin țară fel de fel de clădiri. Neoprotestanșii ne-au invadat. Aș lumea se duce la ei din motive economice. Românii se duc, de exemplu, la bapști, în principal cu gândul să emigreze în America... Dar nu asta este forța unei biserici. Oamenii trebuie să nu vină la o biserică pentru interese materiale. Trebuie să vină din credință. Dacă biserica ortodoxă a supraviețuit în timpul comunismului, acest lucru nu s-a întâmplat din motive economice. Aceasta este adevărata față a bisericii. Eu, de exemplu, iată, sunt bucuros că pot să continui tradiția familiei și să pun umărul la reconstrucția acestei biserici, unde stăm de vorbă.

- *Da, e o chestiune interesantă! Ași avut norocul să puteți face acest lucru. S-ar fi putut întâmpla să nu aveți posibilitatea să continuați această tradiție.*

- Așa este. Aveți dreptate. Dar uite că s-a putut. Însă vreau să vă spun că, atunci când a fost făcută această biserică, nu se inventaseră sponsorii. Biserica a fost zidită inițial de lumea

satului. Aşa ar fi fost normal să se întâmple şi astăzi. Din păcate, eu am văzut că trenează lucrările şi a trebuit să mă implic direct.

- *Sătenii ştiu acest lucru?*

- Ştiu, dar n-am avut totuşi bucuria să-i văd pe ei mobilizaţi primii la această lucrare...

ai două întrebări pe teme politice

- *Chiar renunţaţi la preşedinţia PNPCD?*

- Aşa cum am mai spus, la vârsta mea nu se mai candidează pentru un asemenea post. E posibil să mai rămân în partid, dar nu în calitate de preşedinte.

- *Ar putea totuşi, să fie PNPCD-ul aliat cu PDSR-ul?*

- ...?

- *Sau nimic nu e imposibil în politică?*

- Într-adevăr, nimic nu este imposibil în politică, dar e foarte puţin probabil să avem o astfel de alianţă. Nu văd raţiunile pe care s-ar sprijini acum asemenea alianţă.

Septembrie 1999, Boşeti

Teodor Meleşcanu

Cu gândul la guvernare

- *Domnule Meleşcanu, credeţi că România mai păstrează şansa de a avea un preşedinte agreat de marile puteri internaţionale, care în acelaşi timp să ducă şi o politică în interesele proprii ale României?*

- Fără îndoială. Nu numai că nu există o contradicţie între aceste două obiective, dar aş spune că ele sunt complementare, având în vedere că, în opinia mea, interesele naţionale fundamentale ale României pot fi cel mai bine realizate prin integrarea europeană şi euro-atlantică a ţării noastre. Aşa că, aş spune că nu numai că nu văd o contradicţie, ba chiar o complementaritate între cele două obiective, nu poţi realiza interesele naţionale fundamentale ale României în această etapă, decât printr-o bună conlucrare şi printr-o percepţie bună la nivelul marilor puteri, în primul rând al ţărilor occidentale, cu care dorim să ne integrăm, să facem parte din aceleaşi structuri, pentru că dorim să împărtăşim aceleaşi valori.

- *Chiar dacă momentul este depăşit, continuă să existe în anumite cercuri frământări pe tema Pacea. Aşadar, cum comentaţi reabilitarea acestuia?*

- Eu dacă vrei, ca om care am urmărit în aceşti zece ani politica din România, sigur şi ca diplomat, şi ca om neangajat

politic și acum ca politician, pornesc de la ideea că este absolut necesar ca în România să fim preocupați mai ales de soluțiile pentru clarificarea problemelor, pentru că foarte multe lucruri din cele care s-au întâmplat în anii comunismului trebuie să fie la ora actuală întoarse și puse, dacă vreți, în arhivă, sigur, pe baza adevărului. Aici se înscrie și efortul care trebuie făcut față de reabilitarea tuturor celor care au avut de suferit de pe urma vechiului regim. Dar nu o reabilitare selectivă de persoane, ci a tuturor celor care au suferit din cauza regimului comunist. Asta, în orice caz va fi poziția pe care o voi promova în continuare.

- Dintre candidații cu care bănuieți că veți concura în competiția pentru prezidențiale, care este cel mai apropiat de conceptul dvs.?

- Deocamdată nu pot să vorbesc de o apropiere conceptuală, eu cred că programele pe care le avem sunt diferite de cele ale formațiunilor care au posibili candidați și de convingerile pe care acestea le au. Nu văd foarte multe elemente, care să-mi permită acum să spun de care sunt mai apropiat. Aș spune doar că programele noastre sunt foarte diferite de cele ale PDSR-ului și Convenției Democratice.

- Dvs. vă doriți să câștigați competiția, însă în cazul în care veți pierde, vor exista și motive de regret. Vor fi regrete în funcție de cine?

- Singurul criteriu și de apropiere și de regrete va fi în ce măsură unul sau altul dintre candidați va putea prelua din soluțiile pe care eu le-am propus.

Candidatul care va prelua cele mai multe din soluțiile pe care eu le văd pentru ieșirea României din situația în care se află se va bucura de aprecierea mea și deziluzia va fi sigur cu atât mai mare, cu cât cel care va câștiga nu va prelua nimic din opiniile mele.

- Aveți o bilă albă de acordat în ceea ce privește politica dusă pe plan extern în ultimii 2-3 ani?

- Sunt un om practic și prefer să judec situațiile în funcție de rezultate. Anul 1997 a fost pentru mine un an de profunde dezamăgiri. Lucrul cel mai grav care s-a întâmplat în România se leagă de greșelile făcute, vizavi de admiterea în NATO și Uniunea Europeană.

Bilă albă?! O bilă albă aș acorda-o eforturilor României de integrare în structurile NATO, prin implicarea cu cheltuieli materiale foarte serioase pentru țara noastră. S-a dus o politică bună, de apropiere față de NATO, prin participare la acțiuni.

2000, Pitești

Gheorghe Smeoreanu

Ilu^otri anonimi ai politicului arge^oean

„Mi-ar plăcea să fiu prezentat cu acele date din biografia mea, care au pentru mine sens ^oi semnificații. Contează, deci, mai puțin data precisă a na^oterii ^oi mai mult faptul că m-am născut într-o perioadă de vârf a organizării politice de tip comunist în România, ceea ce a avut o mare influență asupra evoluției mele ca om ^oi a generat o serie de puncte de ruptură în continuitate, ca să zic așa, în biografia mea. ^ai, despre mine mi-ar plăcea să se mai ^otie că sunt un om care a avut ^oi are drept o constantă a vieții, lectura. Informarea, pentru mine, este la fel de necesară ca ^oi aerul, ca ^oi apa. Sunt un om care nu a făcut compromisuri pentru a-^oi găsi drumul spre fericire, deci nu în defavoarea găsirii fericirii ^oi împlinirii personale. Am căutat, ^oi cred că asta este datoria noastră cre^otină, a fiecăruia, să îmi găsesc fericirea ^oi împlinirea personală în această viață. În rest, vă pot spune ce date credeți că v-ar trebui, ca să-^oi facă cititorul o imagine, dacă nu o are!”

- Ați făcut gazetărie la un oficios al fostului partid unic, ca mulți alți ziari^oti activi ai vremurilor prezente. Acest lucru v-a atras vreun soi de ^oantaj din partea adversarilor? În ce fel ați rămas marcat de experiența dvs. din presa antedecembristă?

- În primele zile de după căderea regimului comunist, sperând că societatea va intra cu adevărat pe un drum nou, m-am gândit că e bine ca după trei ani de presă la un ziar de partid, să mă retrag efectiv din activitatea jurnalistică ^oi să-i las pe alții, care nu făcuseră o serie de compromisuri, să ducă mai departe activitatea de presă, în județul unde m-am născut ^oi unde lucram. Observând că în fața ajung incompetenții, impostorii, oameni care se băteau cu pumnul în piept că au fost dizidenți ai epocii Ceau^oescu ^oi, în fond, trăiseră mai bine ca alții, doar pentru că făcuseră o viață, nu câțiva ani, compromisuri cu regimul comunist, mi-am spus că nu e bine să mă îndepărtez de această vocație, pe care cred că o am, de a scrie în presă ^oi, mai ales, de a construi ziar. O vreme însă, după aceea, ca să revin la întrebarea dumneavoastră, m-am simțit prost, m-am simțit rău, atunci când cineva îmi aducea aminte că am scris o perioadă la ziarul comunist. Eu ^otiam că această perioadă e scurtă, dar asta nu mai are importanță. Încetul cu încetul însă, odată cu trecerea timpului, nu am mai avut această jenă ^oi, ca atare, am început să spun tot ce am făcut în acea perioadă ^oi, deci, la ora asta nu mai sunt ^oantajat, am scris ^oi-n presă... ^oi de altminteri ^oantajabil în sensul strict al cuvântului, din acest punct de vedere, nu am fost niciodată. Nu cred că există în viața mea lucruri de care să-mi fie rușine în momentul în care le-a^o putea explica ^oi motiva.

- Se zvonește că pe timpul unei ^oederi la Paris, înainte de 1989, ați transmis telefonic un articol intitulat „Mi-e dor de o ^oedință de partid”. Este adevărat? Titlul sună bine gazetărește, dar nu ^otiu la ce ați făcut referire în acel articol. Despre ce era vorba de fapt?

- Este adevărat, a^o putea să neg. În fond, era vorba nu de un telefon, nu de un articol, era vorba de un reportaj, un fragment

de reportaj de la Paris, care se numea „Mi-e dor de o °edință de partid”, într-un mod, fire°te, metaforic. Acolo, puneam în antiteză, fire°te, în mod con°tient, situația, în favoarea regimului comunist. Dacă s-ar fi putut, a° fi făcut această antiteză °i în defavoarea regimului, însă nu se putea, n-am putut să scriu decât jumătate din reportajul care ar fi trebuit scris, în care spuneam că, într-un anumit sens, democrația de tip occidental este deosebit de zgomotoasă, cu foarte multă falsitate în ea °i îi isterizează pe oameni foarte mult. Din acest punct de vedere, ziceam eu, „mi-e dor de o lini°tită °edință de partid, de organizație de bază, să zic a°a, în care se discută lini°tit problemele pe care le au oamenii”. Cred că nu am gre°it, pentru că am spus, se vede clar, cât zgomot pentru nimic, câtă falsitate, câtă ipocrizie °i câtă impostură parazitează democrația românească. Asta nu înseamnă că °edințele de partid, pe ansamblul lor, nu erau din anumite puncte de vedere odioase. Însă nu am de ce să regret această exprimare care este strict jurnalistică °i nu trebuie luată în sensul ideologic. Cine înțelege, înțelege.

- *Ce soluții aplicați la dezvoltarea „filmelor” cu care „fotografiați” viața cotidiană în paginile ziarului Curierul zilei?*

- Soluția este „soluția” bunului simț. Întotdeauna mă oblig pe mine, când scriu °i când construiesc o pagină de ziar, °i încerc să-mi oblig °i subalternii să developeze evenimentele °i să le transforme în materie de presă, folosind soluția bunului simț. Să transmită mesajul a°a cum l-au perceput °i cum l-au înțeles în mod sincer. Să nu-l deformăm prin tehnici de deformare, doar ca să dea bine pentru unii °i pentru alții. Cel puțin eu, când scriu, de multe ori încerc să uit că există tehnici de a scrie °i vreau să spun în mod sincer ceea ce gândesc. Nu este mai puțin adevărat că nu întotdeauna reu°esc să fac acest lucru. E drept că acest

proces de care vorbim începe cu acumularea de informații °i, pentru asta, deschid toate canalele cu puțință în cursul unei zile, mass-media °i dialogurile pe care le am cu diver°i oameni, simpli sau mai puțin simpli. Încerc să nu mă las manipulat, pentru că mass-media, manipulează permanent, °i eu sunt un client avut în vedere pentru a fi manipulat. Încerc să văd dincolo de mesaje, să văd lucrurile a°a cum sunt, în semnificația pe care le au pentru românul tipic, pentru românul mediu, pentru românul ca portret - robot. Adică, mă gândesc, ce importanță are o declarație a primului ministru sau un gest al prefectului de Arge°, nu din perspectiva elitei, nici din perspectiva marginalizaților, ci din perspectiva omului obi°nuit al societății noastre. °i încerc să gândesc ca el °i să dialoghez de la distanță cu el, cât mai aproape de limbajul lui.

- *Atât agenții economici, cât °i persoanele fizice, instrumentează premeditat sau nu, mai bine sau mai rău, a°a-numita funcție de „relații publice”, de „relație cu presa”. În Arge°, cum ați recepționat calitatea acestor „funcții”?*

- Am înțeles °i nu e complicat răspunsul. Sunt personalități, VIP-uri în județul Arge°, care °tiu să facă curte presei, să se poarte cu jurnali°tii, lini°tit, prin cultură, °i au curaj să facă asta, fiindcă °tiu că, după ce au deschis porțile presei, au °i cu ce bagaje să intre în curte. Adică, sunt personalități care au ce spune ziari°tilor din momentul în care ace°tia au acceptat să dialogheze cu ei °i să îi prezinte. °i pot da exemple concrete: Constantin Nicolescu, Gigi Văsai, Dan Manu. Pe de altă parte, sunt personalități care cred că °tiu ce reprezintă presa, cât de importantă este ea, dar le e teamă să intre în dialog, pentru a nu fi descoperiți că nu au personalitatea pe care ar dori să lase să se creadă că o au °i cazul tipic este al prefectului nostru, Aurel Teodorescu. Mai există °i alte persoane publice, de pildă Ion

Cârstoiu - președintele PD-ului local, diverși directori de întreprinderi importante, dar aici intrăm deja în partea a doua a întrebării... Există șefi de firme importante din Argeș care știu să se poarte cu presa, exemplul tipic este Constantin Stroe, iar un alt exemplu tipic - Constantin Nicolescu. Referindu-mă la funcționarii publici - colonelul Dan Fătuloiu, șeful Poliției argeșene. Sunt șefi care nu știu să se poarte cu presa și, vedeți, numele lor chiar îmi scapă câteodată, dar, iată, să zicem, directorul general al Arpechimului, directorul general al celebrei firme Subansamble Auto, și ar fi și alții. Uneori, sau mai întotdeauna, cred că nu e la mijloc o modestie exacerbată, ci o dorință de a ține presa deoparte, pentru orice eventualitate, ca atunci când s-ar întâmpla lucruri care nu convin, presa să nu le afle. Observați, ca un fenomen tipic, șefii firmelor privatizate prin metoda MEBO nu vor să fie în atenția presei pentru că ei au în subconștientul lor, dacă nu chiar conștient, o anumită culpă și se tem de opinia publică, se tem ca aceasta să afle că ei au devenit proprietarii unor averi fabuloase rupte din averea statului și nu muncite de creierul lor.

- În ce privește MEBO, principala vină cred că o poartă totuși politicul, care a legiferat acest procedeu și nu cei care, printr-o conjunctură de noroc, au beneficiat de binefacerea MEBO...

- Când e vorba de o vină sau de un păcat, totdeauna trebuie să fie cel puțin două persoane. Nici un păcat nu poate fi comis de unul singur.

- Cum se mișcă partidele politice din Argeș în relațiile cu presa?

- Aș spune că nu există în județul Argeș nici o filială de partid care să știe să lucreze cu presa, în schimb există câțiva oameni, i-am enumerat înainte, care sunt lideri de partide și care știu să

lucreze cu presa. Partidele, luate în structurile lor, care sunt mult mai ample decât câteva personalități, nu știu să lucreze cu presa, nu știu să-și facă imagine și cred că explicația este faptul că se tem. Oamenii se tem că nu au ce spune și că dacă și-i apropie pe ziariști, aceștia, când le vor pune întrebări, vor rămâne cu gura căscată. Asemenea oameni se găsesc și la PDSR, acolo unde Constantin Nicolescu știe să se ocupe de imaginea partidului, și la ApR, acolo unde Dan Manu și Gigi Văsai știu să facă același lucru tot atât de bine. Observați că, dincolo de aceștia pe care-i spun eu, și poate mai sunt unu sau doi, restul personalităților din aceste partide nu ies la rampă, se pare că nu din lipsa unor abilități de comunicare, ci din teama de a nu fi surprinși ca în acea poveste a lui Andersen cu împăratul care este gol. Partidele de la putere au stat și ele foarte departe de presa argeșeană dintr-un motiv foarte simplu: oamenii acestora se cred mult prea importanți, o întruchipare a perfecțiunii morale și, ca atare, consideră că nu au ce căuta și nici ce pierde din partea presei. Acum, venind mai spre zilele noastre, cred că vor continua să stea departe de presă pentru a nu li se pune întrebări grele, incomode, aproape ofensatoare despre situația în care partidele lor au adus țara. Iată de ce, presa vorbește extrem de puțin de PD-ul argeșean, de PNȚCD-ul argeșean, de liberalii argeși, cu anumite excepții, pentru că, de pildă, la liberali, dl director general Cioară rămâne în priză cu presa, la PD, dl subprefect Marinescu încearcă același lucru, la PNȚCD, dl președinte Toader dorește și el să facă față, dar, pe ansamblu, aceste partide rămân izolate și absolut opace, deloc transparente.

- Ce părere aveți despre politicienii argeși?

- Eu am o părere proastă, dar cred corectă despre elita politică argeșeană. Consider că este o elită formală, o elită de conjunctură. Cred că în politica care se face pe aceste meleaguri

au intrat oameni fără talent, fără cultură, oameni care nu ȳtiu sã se exprime, care nu au informaȳiile necesare pentru a analiza fenomenele economice ȳi sociale. Sunt o groazã de exemple. La un moment dat, am scris un editorial ȳi am ȳncercat, protejãndu-i, fãrã sã fiu prea dur, sã dau ȳi niȳte nume. Sunt, practic, iluȳtrii anonimi care au, totuȳi, funcȳii. Luaȳi-i dumneavoastrã pe majoritatea preȳedinȳilor de organizaȳii municipale ale partidelor ȳi veȳi vedea cã sunt iluȳtrii anonimi, luaȳi-i pe adjuncȳii lor ȳi veȳi vedea cã sunt ȳn marea lor majoritate oameni obscuri, care nu ne spun nimic nouã, ca ziariȳti ȳi nici ei ȳnȳiȳi nu spun nimic. Mergeȳi, aȳa cum mergeȳi, pe la conferinȳele de presã ȳi veȳi observa de multe ori greȳeli grave de exprimare, de limbã, de gramaticã, de culturã, veȳi vedea cã aceȳti oameni n-au citit, nu cunosc limbi strãine, aceȳti oameni nu ȳtiu sã facã o analizã politicã mãcar de un nivel mediu, nu posedã ȳi nu folosesc conceptele aȳa cum trebuie, nu au cunoȳtinȳe politologice, unii nici cãt negru sub unghie. Ei cred cã totul este o bãtãlie a declaraȳiilor fãcute, cum s-ar spune, pe bice!

- Ce credeȳi cã se va ȳntãmpla la Automobile Dacia ȳn urmãtoarele trei luni?

- ȳn urmãtoarele trei luni nu ȳtiu dacã se va ȳntãmpla mare lucru. M-aȳ fi bucurat sã mã ȳntrebãȳi ȳntr-un sens mai larg, temporal, despre aceastã chestiune. Probabil cã ȳn urmãtoarele trei luni vor veni cãtre oamenii de la Colibaȳi semnale clare din partea noului lor patron, despre ce au de fãcut ȳi apele vor fi despãrȳite de uscat. Deja au venit o serie de astfel de semnale. S-a spus foarte clar: Uzinele Dacia nu vor construi Renault, vor continua sã construiascã Dacii. Iatã un semnal foarte clar, pentru cã lumea a crezut cã imediat Uzina de la Colibaȳi va lucra sub marca Renault ȳi vor fi schimbãri importante. Aceste schimbãri,

deocamdatã, nu se vor produce. Cred cã ȳn urmãtoarele trei luni, dacã vã referiȳi la disponibilizãri, nici ele nu vor fi acum ȳngrijorãtoare.

- Pentru cã ȳn Argeȳ nu existã doar Dacia, vã rog sã faceȳi un scurt comentariu al economicului argeȳean, pe ansamblu.

- Sigur, ne intereseazã sã vedem cum va ieȳi Arpechimul din acest scandal imens, cel mai mare scandal de corupȳie care a existat vreodatã ȳn judeȳul Argeȳ. Eu sper ca Poliȳia sã depãȳeascã poarta Arpechimului ȳi sã caute vinovaȳii ȳn interior, ȳn rãndul funcȳionarilor publici, pentru cã directorii care ȳi-au pus semnãtura pe contracte ce au fost rãdãcina unor mari afaceri oneroase, sunt funcȳionari publici. Existã regulamente care le interziceau s-o facã. ȳi dacã nu existã regulamente, existã un bun simȳ ȳi existã o grijã faȳã de averea publicã, ce trebuia sã-i ȳmpiedice sã-ȳ punã aceastã semnãturã. Vom vedea cum va ieȳi Arpechimul de aici ȳi vom vedea dupã aceea cãt de mult succes vor avea managerii sã menȳinã Rafinãria noastrã ȳn topul industriei petroliere romãneȳti ȳi chiar europene. Sã nu uitãm cã asta ȳine de un anumit talent managerial...

Doamne-ajutã, cã pãnã acum nu s-a ȳntãmplat nici o catastrofã economicã ȳn ce priveȳte Arpechimul.

ȳn altã ordine de idei, sunt suporter al unor mari ȳntreprinderi argeȳene, cum ar fi ROLAST sau chiar Subansamble Auto, despre care noi ȳtim mai puȳin. Mi-aȳ dori foarte mult ca, odatã, privatizate fiind, aceste ȳntreprinderi sã reuȳeascã sã ȳntre ȳn economia globalã europeanã, sã facã faȳã spre binele nostru, al tuturor. ȳn ce priveȳte sectorul particular, el deja gãfãie ȳi va continua sã gãfãie cãȳiva ani de aici ȳnainte. Actuala putere l-a distrus, l-a culcat la pãmãnt ȳn ȳntreaga ȳarã. Argeȳul, pentru cã a fost foarte bine dezvoltat ȳn ce priveȳte IMM-urile, ȳncã mai respirã, dar va respira ȳi mai greu ȳn urmãtoarea perioadã. Nu sunt bani, nu sunt lichiditãȳi, fiscalitatea este absolut nãucitoare,

sistemul de credit este total inoperant și ne așteptăm, din acest punct de vedere, la căderi din ce în ce mai mari, cu toate că există și ipoteze că în anul electoral Puterea va face pe dracu-n patru să scadă povara fiscalității și să găsească fonduri pentru a revigora și sistemul economic. Personal, nu cred că se va întâmpla așa, cred că se va merge din rău în mai rău, în așa fel încât singurele speranțe sunt alegerile și ajutorul, să vedem sub ce formă și ce ni se va cere pentru asta, oferit din partea Uniunii Europene.

- *Revenind la politic, vă rog să dați un pronostic asupra viitorului clasament al partidelor în Argeș.*

- E clar că PDSR-ul va câștiga, așa cum a câștigat și în '96 alegerile în județ. Va veni puternic din urmă, în mediul urban - ApR. În mediul urban, clasamentul cred că va arăta așa: PDSR, ApR, PD și după aceea restul.

2000, Pitești

Ion Căpățână

Proasta gestionare a imaginii României în lume

Președintele Camerei de Comerț și Industrie Argeș, domnul Ion Căpățână, s-a reîntors de curând din Italia și Germania, unde a răspuns invitației la două misiuni economice patronate de Camera de Experți a Uniunii Europene. În perioada 8 - 15 noiembrie, Ion Căpățână s-a întâlnit în Italia cu președinții Camerelor de Comerț din Parma și Piacenza, punând în discuție, ca de obicei, posibilitatea încheierii unor relații economice dintre Camera de Comerț și Industrie Argeș și comunitatea economică din Italia. La Milano, Torino și Bologna a mai avut loc o serie de întâlniri cu membri ai Camerei de Experți UE.

În perioada 15 - 22 noiembrie 1999, Ion Căpățână a reprezentat România, la Munchen, în calitate de unic invitat, la sărbătoarea concernului multinațional IPCOL, care a împlinit 25 de ani de la înființare. Nici cu această ocazie, nu a pierdut prilejul de a încerca să prezinte partea pozitivă a economicului românesc și, în special, agenții economici din Argeș, ca posibili parteneri de afaceri pe piața Germaniei. De exemplu, Uzinele ARO ar putea beneficia de o colaborare cu renumitul concern IPCOL în construirea unei variante de

automobil ARO blindat, pentru producția specială.

La Parma, președintele italian al Camerei de Comerț l-a punctat pe Ion Căpățînă cu următoarea afirmație: "Eu vă văd a'a, ca unul care vreți să creați altă imagine României. Vreți să scrieți un roman al suferinței românilor?".

- Care sunt opiniile reprezentanților UE în legătură cu asumarea obligațiilor, de către România, în domeniul reformei economico-administrative de implementare a strategiilor europene. Sunt dispuși investitorii mari să facă afaceri în țara noastră?

- În general, se spune că în România nu se respectă nici un angajament în totalitatea lui, iar reforma se face de ochii lumii, fiind influențată de o gândire ce aparține vechiului sistem. Așa-zisa reformă este lentă și nu poate fi comparată cu cele din Cehia, Ungaria și Polonia, unde au fost aplicate metode radicale. În România se dă o luptă oarbă pentru puterea politică, iar politica nu urmărește binele țării și al alegătorilor. Tot timpul, politicienii dezgroapă securea războiului, pentru interese de grup. Toate acestea arată că România este o țară, unde din cauza unei slabe educații politice, nu se poate vorbi despre integrarea într-un sistem economic dezvoltat. Oamenii mari de afaceri nu sunt dispuși să investească într-un asemenea mediu... Infrastructura este văzută ca un dezastru, toate căile de comunicație fiind catalogate ca proaste, dar mai scumpe decât în toată Europa!

- Totuși, UE intenționează să finanțeze niște programe pe anumite direcții, domenii. Ce trebuie făcut de noi, în continuare, pentru aplicarea acestor programe?!

- Din expozeul anterior ați remarcat ce trebuie făcut potrivit părerilor experților UE, cu care am dialogat îndelung pe aceste

teme. Din păcate, în mare parte, nu pot decât să le dau dreptate. Oricât aș vrea eu să îlefuiesc imaginea României în lume, nu putem ascunde realitățile dureroase. Trebuie să eliminăm lipsurile pe care le-au identificat, iar, în plus, să arătăm o mai mare grijă față de populația săracă și, în special, față de copii, care sunt prezenți ca fiind cei mai neglijăți din Europa, la fel ca în țările sărace din Africa. România este o țară bogată, căreia UE nu îi poate permite să-și neglijeze populația până la limita subzistenței. Am avut programe de finanțare pentru sănătate și nu s-a văzut mai nimic. La fel, pentru universități. Orfelinele și casele de bătrâni sunt o rușine pentru Civilizația Europeană. FPS este, cu mici excepții, o invenție rușinoasă în privatizare.

- Cum evaluați șansele reale ale României, privind negocierile de aderare la UE, ele arătându-se ca fiind bune, conform promisiunilor primului ministru Blănișescu făcute cu ocazia vizitei la București?

- Nu contează promisiunile primului ministru Blănișescu, ci rezultatele cu care ne prezentăm la aceste negocieri. Italia ne va susține, ca întotdeauna. Vreau să trag un ultim semnal de alarmă. Situația privind realitatea românească este bine cunoscută la nivel european, și ea nu poate fi ascunsă, atâta timp cât mass-media și, în special, presa din România este primul factor de luptă împotriva modului de guvernare din țara noastră. Trebuie să fim atenți în ceea ce privește gradul de violență, mișcările sindicale putându-se transforma în adevărate războaie civile. Asta influențează foarte negativ imaginea României. Iar corupția este de neimaginat, de la cel mai mic, la cel mai înalt funcționar public.

- Cum sunt privite promovarea poziției și intereselor României pe plan exterior și de pătrundere în structurile Euro-Atlantice, de asemenea, eforturile de democratizare a diferitelor segmente ale societății ?

- Vă răspund cu o întrebare: Ce eforturi financiare și-a propus

România, pentru a-^oi crea o bună imagine prin sistemul de publicitate mass - media, cel mai bun pentru a-^oi crea o imagine în lume? Ungaria, Cehia, Polonia ^oi în ultimul timp Bulgaria, au plătit ^oi plătesc milioane de dolari pentru publicitate. Orice ziar mare din lume sau post de radio, televiziuni, sunt dispuse să te prezinte frumos, indiferent cât este de urât, în funcție de cât oferă. România nu a făcut nimic în acest sens.

- Oamenii de afaceri italieni vor investi în continuare în România?

- Da, dar nu cei foarte mari, pentru că ^oi ei manifestă o foarte mare grijă față de sistemul nesigur din România, unde legislația economică este de natură să izgonească investitorii ^oi nu să îi atragă. Impozite mari, taxe vamale foarte mari, corupție foarte mare la nivelul factorilor de control...

1999, Pitești

Adrian Năstase

„Procesul globalizării este forma cinică a colonizării la sfârșitul mileniului”

- Domnule Adrian Năstase, mi-a^o dori să aflu părerea dumneavoastră cu privire la gradul de libertate, de independență al Executivului, Legislativului ^oi Președinției române față de marile puteri. V-a^o ruga că comentați cum a evoluat România în acest sens de la '90 încoace ^oi dacă puteți face o prognoză pentru următorii ani.

- Este o chestiune care, fără îndoială, nu poate fi exprimată chiar ^oi la nivel de opinie, în foarte puține cuvinte. E o problemă foarte complicată, pentru că România, până în '89, a făcut parte din diferite tipuri de familii patriarhale ^oi apartenența sa la sisteme instituționale era predeterminată prin factori ideologici ^oi geostrategici. După 1989, zona instituționalizată a răsăritului Europei în special s-a dezmembrat ^oi a început o luptă pentru zone de influență, la nivel european în general ^oi, pe baza acestui dezechilibru, la nivel mondial. A început ceea ce se numește acum procesul globalizării ^oi care este, într-o formă mai cinică, noul nume al colonizării la sfârșitul mileniului. În general, marile puteri în lupta pentru piețe încearcă să obțină, în forță sau prin mecanisme pașnice, deschiderea porților pentru produsele lor. Aceasta este, de fapt, marea miză a globalizării, unde, bineînțeles în măsura în care apar noi forțe, noi actori care nu mai sunt numai cei politici (statele), instituțiile economice

capătă un rol deosebit. De aceea, problema pe care ați pus-o nu poate fi examinată strict în relația cu organizațiile economice, ci într-un cadru mai larg al unor evoluții care se petrec în jurul nostru sau în lume, în general. România a intrat de la început foarte prost în jocurile acestea. De ce? Pentru că nu a fost foarte clar, așa cum nu a fost foarte clar după al doilea război mondial, în a cui zonă de influență se află România. Lucrurile au evoluat altfel. Deși americanii erau tentați să acorde rușilor din România un grad de libertate destul de mare, Rusia și-a pierdut mult din forța de negociere (lucru văzut clar în Germania) și, în aceste condiții, unele dintre înțelegeri s-au schimbat ele însele.

România a rămas în permanență în această zonă gri și lucrul acesta s-a văzut inclusiv prin evoluția sa de statut: acceptarea în grupul Visegrad, alături de țările central-europene până la momentul '95-'96, atunci când România era practic în același grup de succes cu aceste țări (semnarea parteneriatului pentru pace, acordul de asociere cu UE). Din '96, România s-a decuplat de acest grup și a intrat într-o zonă extrem de periculoasă, de turbulentă - Zona Balcanică. A căpătat această conotație negativă și de aici toate problemele legate de legăturile sale cu instituțiile internaționale, cu mecanismele de organizare a investițiilor. În general, am urmărit o relație mult mai bine conturată cu FMI și cu BM. Nu e suficient. Sigur că și acolo au fost schimbări de politică, sigur că și acolo au fost modificări de atitudine, dar eu cred că România trebuie să înțeleagă, că nu poate să dicteze regulile jocului. Dar înțelegându-le, ea poate să-și maximizeze zonele de interes propriu. Și aici intervine capacitatea de înțelegere a ceea ce se întâmplă în jurul nostru și capacitatea de a folosi elementele de context regional pentru interesele proprii. De aici intervin criticile pe care noi le adresăm actualei puteri care, mergând pe formule radicale în zonă, și-a pierdut valoarea de întrebuințare.

Până la urmă, multe lucruri depind de noi, dar nu toate, în negocierea cu aceste asociații.

Notă: Această declarație a fost dată de domnul Adrian Năstase înainte de a fi numit prim-ministru al României, în timpul campaniei electorale din decembrie 1999, pentru alegerile din 2000.

Tudor Pendiuc

„Nu renunț la personalitate și la ideile proprii”

- Sunteți cunoscut de piteșteni pe numele de Tudor Pendiuc, în bună parte. Dar, unii vă cunosc ca primarul PD-ului. Vă rog să comentați, în ce măsură sunteți Tudor Pendiuc și în ce măsură sunteți primarul care în Pitești reprezintă doctrina PD-ului?

- În primul rând sunt membru al Partidului Democrat, din această postură am candidat la alegeri și așa după cum bine știți, spune și Legea, pentru funcția de primar se candidează pe liste uninominale, deci și persoana celui în cauză este luată în calcul. Piteștenii știu mai bine decât mine ce au votat. Dacă au votat omul - Pendiuc sau dacă au votat PD. Oricum, vreau să vă spun că eu în Primărie nu am făcut politică și nici nu voi face, dar voi respecta ceea ce am spus în campania electorală că vom face, evident, fiind completate sau modificate măsurile pe care ni le-am propus, în funcție de posibilitățile existente la momentele de realizare sau în funcție de necesitățile municipiului. Nu vreau să mă eschivez de la un răspuns direct, dar pentru omul - Pendiuc, cum fiecare om în parte are personalitatea sa, concepțiile sale, înregistrarea într-un partid nu înseamnă schimbarea concepțiilor, ci acceptarea unor idei și principii, așa cum spuneți dvs., a unei doctrine, însă, în nici un caz renunțarea la personalitatea și ideile proprii, la modul de acțiune.

- Domnule primar, care considerați că sunt principalele nerealizări ce țin de domeniul administrației, acestea privindu-vă direct, dat fiind funcția pe care o aveți? În ce măsură credeți că ați putea interveni pentru realizarea obiectivelor neîndeplinite până acum?

- În primul rând vreau să spun că pot fi nerealizări care se datorează administrației locale și sunt sau pot fi nerealizări datorită contextului economic național, datorită legilor și, de ce să nu spunem, puterii din România. În al doilea rând, vreau să vă spun cu mâna pe inimă, că Administrația Publică Locală și-a realizat într-o foarte bună măsură obiectivele stabilite. Nu vreau să dau procente pentru că piteștenii știu mai bine decât mine sau la fel de bine ca și mine, ce s-a realizat și ce nu s-a realizat. Nerealizările majore, și sunt foarte puține, au drept principală cauză contextul economic și legislativ în care se află România și în care ne mișcăm cu toții. Să vă dau un exemplu. Troleibuzul trebuia să fie realizat la această oră. Neînșansa noastră a fost că în momentul în care ne aflăm în faza finală a negocierilor, pentru venirea unui mare investitor la Pitești, ce urma să se ocupe de construcția troleibuzului, coeficientul de încredere al României ca țară, a scăzut de două ori, într-o singură lună. Cum să realizezi Banca Româno-Americană cu capital mixt, de vreme ce Legea finanțelor publice locale nu a apărut, așa cum promisese actuala putere în campania electorală, ci a apărut de-abia anul acesta. Este cea de-a doua nerealizare, care are drept cauză contextul economic și legislativ.

Administrația locală în colaborare cu consiliul județean și cu populația din Pitești a realizat multe dintre obiectivele propuse. Ținând cont de actualul context social, în care fiecare dintre noi este afectat, în ceea ce privește, mai ales, partea financiară - nu putem să spunem foarte multe. Fiindcă până la

urmă, toate dor. Ce-ar fi să spunem, de exemplu, că până aici noi am făcut foarte bine, iar de aici în colo, alții au făcut foarte rău, a° putea spune °i a°a, dar nu ne încălze°te cu nimic. Mă gândesc că întrebarea dvs. a vizat °i un alt aspect. De aceea, vreau să spun că toți cetățenii care citesc „Pulsul Arge°ului” °i vor lua cuno°tință de acest interviu, trebuie să fie foarte atenți în momentul când votează. Este foarte important ce votează fiecare dintre noi. Omul care votează, prin °tampila sa °i conturează viitorul, chiar dacă numai a mia parte, °i tot înseamnă ceva. E bine să nu luăm oamenii după vorbe, ci după intențiile °i faptele lor. După ce au făcut °i după ce au putere să facă. Am observat că, în general, oamenii sunt clasificați mai mult după modul în care se exprimă, ceea ce nu mi se pare a fi destul.

- Ce replică ați dori să ne dați în legătură cu articolul referitor la stadionul din °trand, articol publicat recent, de „Pulsul Arge°ului”.

- Articolul m-a suprins. Nu ca semnal, pentru că orice semnal este bine venit, ci mai ales ca °i conținut în exactitatea sa. A venit din partea unui om pe care-l cunosc °i care mă cunoa°te. Având în vedere deschiderea mea aproape totală față de presă °i cetățeni, simpatia pe care o am față de dl. Martinescu, cu care mă salut °i discut de câte ori ne întâlnim, încă o dată o spun, efectiv m-a surprins. Lucrurile stau în felul următor. Articolul avea în vedere stadionul din °trand. Acest stadion nu este acum în proprietatea Primăriei. Există un contract semnat în 1990, în care se specifică clar că acest stadion este până în vara anului următor în administrarea Regiei. Odată cu reorganizarea Regiei sau în momentul expirării contractului, acest stadion trebuie să vină în patrimoniul Primăriei. Deci, deocamdată nu putem face aproape nimic pentru respectivul stadion. Ceea ce mă surprinde însă, este altceva. Stadionul nu arată foarte rău. Rău arată o parte din acest complex, haideți să-i spunem turistic, °i anume,

locul unde înainte era bazinul descoperit. Probabil că dl. Martinescu nu °tie că noi am avut vreo 5-6 încercări de a ne asocia cu ni°te investitori °i să realizăm din complexul °trand o „perlă” a Pite°tiului. O vreme nu au existat investitori, iar când au apărut, nu au fost în stare să arate bonitate °i încredere. În aceste condiții, amenajarea întregului complex a fost amânată pentru vremurile când vom găsi agenți economici dispuți să facă o treabă bună. Faptul că acolo pe tot parcursul verii funcționează un vapore° - „Trivale” - la inițiativa mea °i cu ajutorul unor sponsori mari din Pite°ti, cărora vreau să le mulțumesc °i pe această cale, faptul că am curățit de câteva ori lacul din °trand a°a cum nu l-a curățit nimeni din anii 68-70, am reparat băncile °i au mai fost °i alte lucrări pe care nu cred că mai este nevoie să le menționez, sper să rămână în amintirea colectivă ca „mici realizări” măcar, ale omului - primar Pendiuc. Sunt conștient, că °i în cazul meu, la fel ca în orice altă activitate este loc de mai bine, a°a cum pretutindeni e loc °i de mai rău. Până la urmă, orice informație eronat furnizată, poate să fie îndreptată. Nu pot să spun că m-am supărat. Am rămas însă surprins, pentru că dacă venea °i ne întreba cam ce se are în vedere cu stadionul, care este situația lui juridică, ce se întrevede pentru viitor, sigur, spuneam ceea ce v-am spus mai devreme °i articolul ar fi apărut într-o altă lumină. Cred că acum lucrurile s-au lămurit. Dar, l-a° invita pe dl. Martinescu să vină personal °i să vadă toată documentația cu privire la °trand, bineînțeles °i pe cea referitoare la stadion. Cu siguranță că lucrurile se vor lipezi total. Oricum, °trandul este °i va rămâne în continuare un punct de atracție drag nouă, tuturor, indiferent că unii au venit mai târziu în Pite°ti, alții mai „de Pa°ti”... Lucrul acesta însă, după părerea mea, cred că nu are nici un fel de importanță, pentru că nu cred că doare pe cineva mai mult de Pite°ti, cum mă doare

pe mine. ^ai nu o spun în calitatea mea de primar, o spun în calitatea mea de om care ține la Pitești.

Oamenii de aici merită să aibă un oraș frumos, curat, utilat, și cu mult mai atrăgător decât Bucureștiul. Personal, consider că la această oră în multe privințe, Piteștiul este cu mult deasupra Bucureștiului și aceasta se datorează locuitorilor, oameni care sunt siguri că vor depune în continuare eforturi pentru a avea un oraș cu care să se poată mândri oriunde s-ar duce.

1999, Pitești

Constantin Neguș

BAN LA BAN TRAGE

● Constantin Neguș declară că nu a fost asociat cu Ion Negrușă de la Philadelphia și nici nu vrea să-i ia locul lui Stroe la F.C. Argeș

● Fără Stroe, echipa nu mai are bani

● Jucătorii te vând, antrenorii te vând, arbitrii te vând

● Mai bine pui banii într-o bancă, decât într-o echipă care te poate vinde

● Neguș nu a fost asociat cu Negrușă

În „Gazeta sporturilor”, din 16 martie 2000, sub semnătura lui Adrian Dobre (de origine piteștean), a apărut titlul potrivit căreia „Stroe se gândește la retragere”, clubul alb-violețelor urmând să-și caute alt sponsor. În același articol se spune că postul de președinte al CA - F.C. Argeș Dacia ar fi „vânat și de Constantin Neguș, personajul care, cu Philadelphia, Caritasul piteștean, a lăsat cu buza umflată mulți oameni”. Această afirmație făcută de publicația amintită reprezintă, evident, o provocare scandaloasă, atacul la adresa managerului cotidianului Curierul zilei fiind fără precedent. Intuind, pe baza cunoștințelor noastre, că este vorba de o calomnie de proporții, ne-am dus val-vârtej la Constantin Neguș, pentru a-i solicita

punctul de vedere. Citiți în continuare un scurt, dar concis și lămuritor interviu cu Constantin Neguș.

- Este adevărat că vreți să-i luați locul lui Constantin Stroe la conducerea Clubului F.C. Arge?

- În primul rând, nu spun că e o glumă, pentru că zvonistica oamenilor e așa cum e și nimeni nu oprește gura târgului. Despre problema legată de conducerea Clubului F.C. Arge, vă spun doar un singur lucru: atâta timp cât dl. Stroe se află la comanda și la conducerea clubului, această echipă va rezista și va rămâne în Divizia A. Dacă, Doamne ferește, dl. Stroe renunță la Club, F.C. Arge va juca cel mult în Divizia B, dacă nu chiar C. În legătură cu preluarea mea ar fi un singur răspuns: vedeți cum se joacă fotbal în Divizia A - jucătorii propriei echipe te vând. Antrenorii propriei echipe te vând, arbitrii te vând. Nu e o chestie echitabilă prin care să ai siguranța că banii pe care i-ai investit nu se duc pe mâna altora. Cât timp fotbalul românesc este bolnav, cine se implică să susțină vreo echipă, ori are un concern în spate, pentru care nu contează pierderea a câteva sute de milioane, ori este înnebunit după fotbal și riscă orice, numai să conducă clubul respectiv. Fotbalul este o boală și din punct de vedere al aceluia care investește, și al microbistului, și al jucătorului de fotbal. Cine nu are microbul acesta în sânge, nu are ce căuta în fotbal. În al doilea rând cred că redactorul respectiv de la Gazeta Sporturilor a urmărit să destabilizeze interesele sau atmosfera din cadrul Clubului piteștean. Neg categoric că aș avea de gând să fac lucrul acesta. Chiar dacă aș avea bani, i-aș depune într-o bancă în străinătate și aș trăi liniștit din dobândă, decât să-i investesc în niște oameni care te pot vinde.

- De ce credeți că ziarul respectiv s-a pretat la calomnie și insultă la adresa dvs.?

- Datorită profesionalismului lor. Lipsa de profesionalism

și spune cuvântul în acest caz. Vreau să vă mai spun un singur lucru și să punctez faptul că presa centrală creează uneori o atmosferă de tensiune în cadrul echipelor provinciale, cele care cât de cât răsar în campionatul național. Întotdeauna bucureșteanul ține la echipele lui din București. Eu țin cu provincia pentru că aici mă aflu. Țin partea atât a cluburilor de fotbal din provincie, cât și a ziariștilor din provincie.

- Ați fost asociat cu Negrușă de la Philadelphia?
(N.R. - aș se afirmă în articolul din „Gazeta sporturilor“)

- Categoric nu, am spus o dată.

- Asta înseamnă că o să-i dați în judecată?

- Da. Și o să le cer un milion de dolari despăgubiri
(N.R. - Acești bani ar urma să fie plătiți de către trustul de presă elvețian Ringier, proprietar al ziarului „Gazeta sporturilor“).

Constantin Divan

Americanii sunt direcți și lipsiți de complexe

- *Cum se vede America din America?*

- Eu am fost pentru prima dată în America. A fost chiar oșcant pentru că o vezi ca pe o altă lume. E altceva, chiar și fața de Europa vestică, altceva decât în Asia. Acolo oamenii, de fapt cum îi știam de la noi de acasă, sunt foarte direcți, nu merg cu ocolișuri, pun întrebări directe și vor răspunsuri la fel de directe, scurte și la obiect.

Ceea ce a fost mai greu pentru noi în acest context, de a răspunde direct, au fost întrebările privitoare la legislația românească, pentru că mulți dintre cei cu care m-am întâlnit sau au unele afaceri în România, sau vor să le perfecțeze, sau erau pur și simplu interesați de o eventuală afacere și deci pe toți îi interesa situația legislativă. A trebuit să tăcem de foarte multe ori, pentru că legislația noastră nu este în concordanță cu legislația lor, iar unele legi bune, sau aproape bune, cum ar fi legea privatizării, nu se aplică, legea investitorului practic nu se aplică, e o birocrație imensă.

- *Întrebările pe care vi le-au pus americanii vi s-au părut unele tendențioase sau au fost pertinente?*

- Întrebările au fost pertinente. Am fost pus în situația de a răspunde ținând un discurs la universitatea din Maryland, în fața

unui auditoriu numeros. Nu am putut considera întrebările ca fiind tendențioase, dar au fost întrebări la care nu am putut răspunde, pentru că răspunsurile nu depindeau de mine. Eu m-am prezentat ca fiind din partea ROLAST, dar pe ei îi interesa România.

- *Ce fel de întrebări ați primit?*

- Am fost întrebat „când avem de gând să ne respectăm propria legislație”, făcându-se referire la legea investitorului străin. Este evident că eu nu puteam răspunde la această întrebare. Sau: „când avem de gând să simplificăm circuitul privatizării, să eliminăm birocrația. Dacă dumneavoastră, românii doriți să faceți o firmă, să vă înființați o societate proprie în America, vă sunt necesare două ore. Noi nu vă cerem ca în România să facem același lucru în două ore, dar măcar în trei luni am dori să rezolvăm acest lucru. Când se va putea rezolva aceasta?” Evident că eu nu puteam răspunde nici la această întrebare. Chiar eu sunt pășit cu privatizarea ROLAST, unde principalul investitor este american. Mi-a trebuit un an de zile, ca să bat la toate porțile, ca să privatizez ROLAST-ul.

Vreau să vă spun că, la un moment dat, în fața auditoriului de la Universitatea Maryland, a apărut și ministrul privatizării, Sorin Dimitriu, căruia i s-au pus aceleași întrebări.

- *și ministrul a găsit răspunsuri la aceste întrebări?*

- Nu prea, răspunsurile au sunat cam așa: „aveți dreptate, problemele sunt cele pe care le cunoașteți, dar până la sfârșitul anului totul va merge ca pe roate”. Bineînțeles că în acest fel nu a putut convinge pe americani, dar, probabil că nici ministrul Sorin Dimitriu nu avea de unde să aibă un răspuns mai concret.

Așa cum remarcă și un american într-o discuție neoficială, făcând o glumă, deci nu în contextul apărut în unele ziare în mod fals, „corupția din România, dacă nu a putut fi eradicată,

măcar să fie legalizată". Aadar, această glumă nu a fost făcută nici în prezența președintelui Constantinescu, nici la un dejun oficial sau într-un alt cadru oficial. Cert este că trebuie să ne dea de gândit.

- Deci această afirmație a fost făcută într-un cadru amical?

- Toate întâlnirile au fost mai mult amicale. Oficial, ne întâlneam, țineam un speech, după care urmau discuțiile amicale care durau mult mai mult decât speech-ul. Americanii întrebau direct, fără să se oficializeze, fără să ridice mâna, să se înscrie la cuvânt. Se purtau discuții libere între sală și interlocutor.

- După părerea dumneavoastră, care este eficiența imediată a acestei vizite în SUA?

- Eu cred că, o eficiență imediată poate fi doar în plan politic, pentru că, în ultimă instanță, vizita a avut mai mult substrat politic. Pentru economie, vizita ar fi presupus participarea unor oameni de afaceri, manageri, care ar fi avut acolo un punct realizat. Nu se duce reprezentantul unei întreprinderi care nu are absolut nici o relație pe piața respectivă. E clar că, în aceste condiții, nu are ce să prindă, pentru că programul nici nu-i permite acest lucru.

Au fost prezente întreprinderi care au deja o relație acolo și nu au făcut altceva decât să și-o dezvolte, să mai semneze un contract, etc. În cazul nostru, ROLAST, am discutat împreună cu proprietarul american cu societăți de valori, cu potențiali investitori pentru suplimentarea capitalului social. Deja am hotărât suplimentarea capitalului social cu 10,44 miliarde lei, de către proprietar, care dorește să mai atragă și alți investitori. Noi, ROLAST, am avut un program al nostru dinainte stabilit, separat de al delegației oficiale care avea cunoștință de acest program, prezentat înaintea vizitei. Delegația ROLAST și-a văzut de treaba ei. Proprietarul nostru chiar a semnat și un contract în

vederea achiziționării unei întreprinderi românești cu FPS-ul, în prezența președintelui statului Român.

Deci, a pleca într-o astfel de vizită, fără să ai efectiv o afacere în momentul respectiv, este pierdere de vreme. Și au fost destule asemenea întreprinderi prezente în această vizită, sperând că, probabil dacă sunt în delegație alături de președinte, vor veni americanii să-i roage să semneze contracte.

- Dumneavoastră, ROLAST, ați beneficiat în vreun fel, în plan economic de prezența președintelui în același timp în SUA?

- Nu, în cazul de față, dacă era sau nu era prezent președintele în SUA, pentru ROLAST era același lucru.

În ceea ce privește de exemplu, afacerea cu BELL HELICOPTERS, politicul poate influența economicul. La ROLAST nu este cazul. Acesta este și motivul pentru care, la întâlnirile de afaceri ale ROLAST-ului nu a participat nici un ministru sau alt om politic. Ne-au lăsat să ne vedem de treburile noastre.

- Momentul vizitei dumneavoastră în America a coincis întâmplător cu vizita președintelui?

- Proprietarul ROLAST-ului a profitat de această vizită a președintelui pentru a purta discuțiile pe care și le propusese în SUA. Inițial, acestea erau programate a avea loc în România, unde, oricum, ar fi avut loc.

- Cum comentați organizarea vizitei?

- Într-adevăr, mulți au fost nemulțumiți de organizare, dar eu nu aș declara că a fost proastă organizarea. Delegația română a fost foarte numeroasă și împărțită în locuri diferite, cu interese diferite. În aceste condiții, era normal să apară anumite discordanțe.

În ultima zi, la plecarea spre casă, unul din avioanele care trebuia să ne ducă de la Washington la New York s-a defectat.

Este un fapt inherent care, iată, poate apărea și la case mari. În acest fel, s-a pierdut cursa de București. Vina fiind a americanilor, ne-au asigurat pe banii lor o noapte de cazare într-un hotel de lux. Tot pe banii lor, americanii ne-au găsit o altă firmă care ne-a asigurat transportul pe o rută ocolitoare și ne-a adus acasă. Este adevărat că nu te-ai aștepta la o astfel de întâmplare, tocmai în America.

În altă ordine de idei, organizatorii ne-au inclus în program și vizitarea unor monumente istorice deosebite. Mulți nu văzuseră Casa Albă, de exemplu. Am vizitat exteriorul, pentru că, pentru a vizita interiorul este necesară o înscriere de 24 sau 36 de ore înainte. Oricum, nu cred că poate fi cine oție ce de vizitat în interior.

- Ați participat la vreo recepție oferită de președintele statului?

- Am participat la recepția oferită în onoarea președintelui nostru, de către Camera de Comerț din Washington. A fost prezentă toată delegația și alți, cel puțin 100, de invitați americani. Președintele României a ținut un discurs deosebit. Au urmat discuții libere, în care miniștrii români au prezentat politica economică și intențiile de privatizare. Au existat și o serie de discuții contradictorii. Cei mai asaltați au fost ministrul finanțelor, Dăianu și ministrul privatizării, Sorin Dimitriu.

- Probabil pe tema BELL HELICOPTERS?

- Nu, în discuțiile directe nu s-a făcut nici o referire cu privire la o afacere anume, nu s-a pomenit nici un nume de întreprindere românească. S-au discutat numai generalități.

- După experiența acestei vizite, ce sfat ați da unui om de afaceri român, care intenționează să meargă în SUA?

- Aș spune un singur lucru. Dacă vrea să facă o excursie, să se ducă imediat. Dacă vrea să facă o afacere și nu are totul clarificat din urmă, nu are nimic aranjat, să nu se ducă, deoarece

nu are nici o șansă să o rezolve imediat. Dacă are deja o relație în SUA, o afacere, poate merge să și-o dezvolte. În nici un caz nu poate pleca de la zero. Nimeni nu-l va ajuta să iasă în față, este exclus.

- Cum sunt oamenii de afaceri americani?

- Sunt exact așa cum i-am văzut și aici, în Pitești. Sunt dispuși să discute orice, în perioade foarte scurte, de respiro, în pauze. În clipa în care s-a terminat pauza, trebuie să intre în subiect imediat. Ei nu au timp de pierdut. Un alt aspect care-i diferențiază de toată lumea este acela că sunt lipsiți de orice fel de complexe. În orice altă țară, în Germania, Italia, Franța, oamenii de afaceri, la întâlnirile oficiale au ținute impecabile, „la patru ace”. La americani, te trezești că stai de vorbă cu ditamai președintele unei firme îmbrăcat într-un maiou și cu pantaloni de doc, fiind foarte degajați, foarte lejeri. Te simți chiar stingherit, tu fiind la costum și cravată, iar el în astfel de ținută.

1998, Pitești

Mihai Dumitru

“Metrul cub de bani” ȳi “gura lui Mihai”

- Un băiat de general a lovit berlina roȳie, preferata lui Ceauȳescu
- Doi securiȳti nu au putut pătrunde ȳn parcul de maȳini
- Cum erau pedepsiȳi hoȳii de piese
- La colȳul Pavilionului bate cel mai tare vȳntul

Mihai Dumitru este unul dintre cei mai populari foȳti directori ai Uzinelor Dacia. De numele lui au rȳmas legate multe legende. Amabil, cu simȳul umorului mereu viu, ȳȳi aminteȳte cu bucurie, dar ȳi cu nostalgia vremurilor care au trecut peste Dacia, cȳ acum 30 de ani ieȳea de pe banda de montaj primul autoturism la Colibaȳi.

- *Ce sentimente aveȳi pentru uzinȳ, aveȳi nostalgii ?*
- ... Aici m-am realizat ca director, iar la capitolul „meserie”, de cȳte ori vin aici, vin acasȳ la mine ȳi mȳ bucur cȳ sunt primit bine. E drept cȳ nu vin prea des, dar cȳnd vin ȳi vȳd cȳ mȳ-nconjoarȳ lumea cu dragoste, asta ȳmi dȳ viaȳȳ.
- *Ce amintiri mai deosebite aveȳi din perioada de director ?*

- Amintiri ... am amintiri frumoase. Mi-amintesc de exemplu cȳnd am tȳiat panglica ȳi a zis ... cine a venit atunci, a zis: bȳi, avem fabricȳ ...

- *ȳn ce an se ȳntȳmpla asta?*

- ȳn 1968.

- *Deci aȳi fost din ‘68 aici?*

- Eu din 62 am venit ȳn uzina asta. Deci, cum spuneam, cineva i-a zis lui Marinescu, el era ministrul construcȳiilor de maȳini: bȳi, avem fabricȳ, au fȳcut ȳȳtia o fabricȳ. A fost cel mai emoȳionant moment.

- *Dar Ceauȳescu a avut efectiv vreun merit ȳn construcȳia acestei fabrici?*

- Mare merit a avut Ceauȳescu! Venea ȳn fiecare lunȳ ȳi, odatȳ mi-a spus aȳa: fȳ-ȳi turnȳtorie. Ne-a dat bani sȳ facem turnȳtorie ȳi prima datȳ a zis sȳ o facem la „Steagu Roȳu” ȳi i-am spus: cȳrȳm sute de mii de blocuri motor peste Bran cu camioanele; sȳ facem turnȳtorie aici, la Colibaȳi. Era proiectatȳ la Topoloveni, dar n-a vrut nea Sandu ... ȳi a zis: „fȳ-ȳi-o aici, fȳ-ȳi-o”! „N-am bani” i-am spus. „Cum n-ai bani? Cum n-ai bani?”. „Am ȳȳeles, am ȳȳeles, sȳ trȳiȳi!” ȳi, a doua zi mi-au dat bani. „De unde iei utilajul? Sȳ-l iei de la Fisher, ȳtie el... ȳl cunoȳti?” El ȳl cunoȳtea, el ȳi cu Paleru. ȳi am fost ȳi l-am luat de la Fisher. ȳi a mers.

- *Aȳi avut vreodatȳ emoȳii la o ȳntȳlnire cu Ceauȳescu?*

- Niciodatȳ, pentru cȳ eram stȳpȳn pe meserie. Mȳ informam formidabil de mult. O singurȳ datȳ am avut emoȳii la expoȳiȳia de maȳini, cȳnd s-a trimis acolo o maȳinȳ cu care eu n-am fost de acord, una cu care a fost el de acord, n-a mers la TIBCO. Primul lucru despre care a ȳntrebat a fost: „Unde e maȳina roȳie?” Era o berlinȳ ȳi lui ȳi plȳcea culoarea aia. Maȳina era lovitȳ, o lovise un inginer de la Anghel Viniciu, de la Proiectȳri, era fiu

de general de aviație. Noi am zis să-l punem pe el s-o conducă pe asta, cea mai frumoasă era ȋi-un băiat prezentabil, ȋi a adormit ȋi a intrat în ȋanș cu ea. A zis aȋa: „De ce pui mă, să conducă oameni de-ăȋtia?” (de oameni „mari” zicea, că taică-su era general).

- Aveaȋi posibilitatea să răsplăȋȋi inginerii care aveau realizări deosebite în plan tehnic? Cum făceaȋi?

- Puteam să le dau trei salarii pe an, aȋa era. ȋi le dădeam. Plus, din fondul de protocol le dădeam obiecte, de exemplu, cum i-am dat lui Cărlan: haină, „alain-delon”. ȋi mai era o modalitate, cum am făcut cu Man, Duȋulescu, Ouatu, Turturoiu, Licu: ȋi trimiteam să vadă ȋi „dincolo” în afară, ȋi asta era o răsplată. ȋi trimiteam, de exemplu, să vadă cum fac francezii punctarea de merite, fiindcă la ei se făcea cu mai multă îngăduinȋă ca la noi. Aveam satisfacȋia că francezii mă ocoleau. Când mă vedeau, fugeau. Nu ȋtiau meserie, unii. Când mă duceam la Paris ziceau: Iar a aterizat „ursul carpatin”, aȋa ȋmi ziceau. Odată, nu-mi omologa bara antirulu - un fier - fiindcă ziceau că are microfisuri la suprafaȋă. Am cerut să-mi aducă o bară franȋuzească. Aia avea fisuri, nu microfisuri! ȋi atunci am oprit fabricaȋia. Am anunȋat „sus”, de „sus” s-a vorbit ȋi Dreyfus a oprit toată fabricaȋia din lume: din Mexic, din Franȋa, din Turcia, din Venezuela, peste tot unde aveau fabrici ce produceau R12 cu bara aia. A treia zi, mi-a trimis bare bune. Mi-au telefonat de la Paris, am trimis camioane la aeroport ȋi am dat drumul la fabricaȋie.

- În ce an aȋi plecat dumneavoastră de la uzină?

- În 1980.

- Cum e cu povestea aia care a apărut ȋi în presă, cu „metrul cub de bani”?

- A fost o aiureală. Veneam către anexa I, unde se ȋineau ȋedinȋele. M-am întâlnit cu doi înȋi îmbrăcaȋi în costum. M-au oprit ȋi mi-au zis: „Domnule director, aveȋi la „vânzări” un escroc mare, unul, Radu, inginerul Radu”. Le-am spus „Domȋle, dacă ăla e escroc, sunt excroc ȋi eu, pentru că eu ȋl ȋin acolo, nu? Veniȋi sus la mine în birou, să-l chem pe Radu”. „Nu venim, ne-a cerut 2000 de lei ca să ne lase să vedem o maȋină în parc”. În parc n-avea voie să intre nimeni, decât ȋeful de depozit, Radu ȋi eu. Deci trebuiau să fie cel puȋin doi înȋi. Se furau plăcuȋele de frână, alea se fură foarte repede. Deci, n-au vrut să vină în birou. ȋi atunci i-am dat afară din uzină, i-am trimis la I. D. M. S. pentru că acolo se vindeau maȋini. Când au plecat, unul din ei a zis: „o să mă ocup eu de dumneata”. ȋi a doua zi mi-au făcut-o. De aici a venit povestea. De la doi securiȋti.

- ȋi, cum au montat-o de fapt? De unde au scos treaba asta? Au inventat-o?

- Era o discuȋie, că la noi, aici, a venit o piatră mare pe depozite. Aveam 5000 de maȋini ȋi pe fiecare maȋină, erau în medie 20 de lovituri de piatră. Cele care nu erau pe dublură, le remediam, însă pe celelalte nu le puteam remedia ȋi, m-am dus la Ceauȋescu să ieftinească maȋina, ȋi n-a vrut s-o ieftinească. Noi am vrut s-o facem 50.000, nici 60.000 n-a vrut. A zis: „să nu te prind că dai maȋini la CEC ȋi la întreprinderi, decât din astea. Celor care plătesc, le dai maȋini nelovite”. I-am luat pe cei de la bază, de la Crăciun, veneau ziua, luau 100 de maȋini, le verificau ȋi le dădeau drumu. Făceau nota, de plată pentru bancă. Într-o zi a fost o ploaie mare, au făcut nota dar n-au luat maȋinile. A doua zi a venit altă echipă ȋi le-au băgat tot pe-alea ȋi au făcut notă din nou. Deci a plătit de două ori maȋinile! Noi, când am făcut bilanȋul, prin ianuarie, februarie, ieȋeau nu ȋtiu câte sute de milioane în plus. De unde? Unde sunt banii? Noi livram la IDMS ȋi la ei, la bază. La IDMS era una în plus, una în

minus, ne reglam. Dar la ei ... eu l-am tot întrebat: „măi Crăciune, tu n-ai niște bani în minus?” „Nu”. l-am explicat treaba și i-am dat banii, o sută, două de milioane, erau bani, nu glumă! Și el, în loc să bage banii la stat cum se bagă: la tehnică nouă, la impozite, a dat prime. Și, ăia care au aflat au zis că eu sunt ăla care a dat prime, care a luat bani! De aici a venit zvonul cu metrul cub de bani, că am vândut mașini cu serie dublă.

- *Deci, Crăciun a achitat de două ori niște mașini. Cum și-a dat seama ?*

- Păi, i-am spus eu.

- *Și cum a recuperat banii?*

- A imputat banii la oameni, căci le dăduse prime.

- *Care Crăciun?*

- Crăciun de la Bază, Crăciun Ion, Nelu. Plus că am găsit niște mașini băgate la M. A. G. F., ministerul de aprovizionare, care nu le plățiseră. Le dăduse el și noi nu le găseam, până la urmă le-am găsit, vreo 5 mașini.

- *Dar de povestea cu „gura lui Mihai” cum era numit locul de la colțul Pavilionului unde e un curent grozav, șteapi?*

- Da, aveam o gură mai tare, așa, dar nu băgam la pușcărie. Îi ziceam „Biserica mă-ti! de ce furi mă, ia vino încoace” (Prindeau portarii pe câte unul cu câte-o piesă) și zicea: „Dom director, am mașină și nu găsesc rotule” Verificam, avea mașină. „De ce nu vii mă să ceri, îți dădeam eu, fără să furi. Vii și muncești o zi la vopsitorie, pentru un set de rotule”. Îi mai dădeam și câte-o palmă. Mai era o categorie care fura și n-avea mașină, dar zicea că are. Ăstora le spuneam: „măi tâmpitule, ești de două ori escroc: „o dată că furi și-a doua oară că minți”. Lui ăsta îi dădeam două palme și venea două zile la vopsitorie. Jos, acolo, curățam vopsitoria și dădeam 500 de lei pentru patru - cinci ore de muncă acolo.

- *Deci îi pedepseai „la locul de muncă”?*

- Dădeam slănină, dădeam un sfert de pâine, un litru de lapte

fiindcă erau gaze acolo și apă minerală. Ăstora pe care-i prindeam că fură (nu ăloră cu mașini) nu le dădeam prima aia de 500 de lei. Am prins trei înși furând masiv. Unul Nicolescu furase 300 de rotule. Era un offer de încredere. Apoi unul care e prin Canada acum, l-am prins cu 100 de seturi și cu 1000 de filtre, el aducea filtre de la Oradea. Și pe Zmeu care era offer pe mașina fotbaliștilor, l-am prins cu o punte. Așa, și am mai prins pe unul de la Oradea care a scos 6 cauciucuri. Aducea marfă de la Oradea și la plecare a scos trei pe-o parte și trei pe-o parte, la Ionjeroane. Pe prelată își făcuse 6 locuri, unde băga câte un parbriz.

1998, Pitești

Nicolae Matea

8 ani de directorat la Dacia

La 31 decembrie 1981, Nicolae Matea a primit ordinul de instalare în funcția de director al I.A.P., devenind totodată și director general adjunct al Centralei Industriale de Autoturisme Pitești, conform structurii organizatorice din acea vreme.

Inginerul Matea a continuat să fie director aproape opt ani de zile. Pe data de 12 august 1989, a fost destituit de Nicolae Ceaușescu, datorită unei gafe privind modul de abordare a apratului superior de stat în vederea solicitării unei sume de bani, necesară acoperirii salariilor.

Cum a fost destituit de Ceaușescu

“La intervenția Centralei, pentru că nu era asigurat întreg fondul de salarii (față de un necesar de 96 de milioane, aveam doar vreo 90 de milioane disponibili), m-am dus la ministru ca să fac rost de acești bani. Mi-a spus că nu poate și am ajuns la viceprim ministru, dar între timp, ministrul umflase cererea mea de la 6 milioane, la vreo 40 de milioane, pentru a-și acoperi și alte găuri. Am ajuns la primul ministru. Acesta m-a dus la Ceaușescu. Suma din cerere ajunsese de la 6 milioane la vreo 60 de milioane. Când a văzut Ceaușescu, a sărit ca ars și i s-a pus pata pe mine, trăgând concluzia că eu sunt cel care a cerut

60 de milioane, și nu 6 cât era real. A trebuit arestată pe loc. Pe parcurs s-au mai lămurit lucrurile, după verificările făcute, dar eu m-am ales cu destituirea din funcția de director general, în funcția de inginer principal”, ne-a spus Nicolae Matea.

Călătorii în timp

Fostul director Matea afirmă că, din istoria celor 30 de ani de fabricație a autoturismelor la Colibași, perioada sa de directorat a coincis cu dezvoltarea capacităților de producție. “Hala MONOBLOC 2 și toate celelalte, au fost făcute în această perioadă. În 1987, în prezența lui Ceaușescu au fost puse în funcțiune noile capacități de producție la Colibași. Am și o amintire mai amară față de această vizită pentru că, cineva a speculat faptul că am fost fotografiat împreună cu Ceaușescu și mi-au lipit poza pe mânerul mașinii după revoluție.” afirmă Nicolae Matea, care întrebat despre evoluția gamei de fabricație pe timpul său, spune: “În această perioadă a apărut Dacia 1304, toată gama de camionete, papuc și platformă, cutia de viteze cu 5 trepte, motorul de 1400 cmc și prototipul Nova al cărui principal pion a fost pe acea vreme, directorul general al Centralei din acea vreme- Simion Săpunaru. Tot în această perioadă s-au făcut prototipurile pentru 4x4.” Referitor la producție și cifrele de export, Nicolae Matea spune: „Ajunsese la un export de aproape 60 000 de autoturisme pe an, când, întradevăr, funcționa CAER-ul și exportul era mai lesnicios în acest sistem, dar reușisem să exportăm și pe devize convertibile (valută forte), peste 14.000 de autoturisme.

Pentru că aveam majoritatea furnizorilor unici și industria orizontală trebuia să țină și Tractorul Brașov și ARO Câmpulung și OLTCIT Craiova și Timișoara, pentru că atunci toate acestea

mergeau, nu reușeam să facem pe zi decât o medie de 300 de autoturisme, față de peste 400 de autorisme pe zi cât se realizează acum. O singură dată la un 1 Mai, am reușit să realizăm un record de 370 de autorisme pe zi, record istoric pentru acea perioadă, care însă a demonstrat că se poate. Capacitatea de producție de astăzi, așa cum a fost ea gândită și proiectată ar trebui să fie de 162.000 de autoturisme pe an, inclusiv piese de schimb.”

Specialiștii de la Hyundai cred că la Colibași se pot fabrica 2-300 de mii de autoturisme pe an

Față de ultima afirmație a inginerului Nicolae Matea ne permitem să menționăm că specialiștii de la Hyundai au afirmat că, la Colibași, se pot face anual 2-300 de mii de autoturisme, cu condiția unei restructurări a personalului, în primul rând în sensul reorganizării fluxurilor tehnologice. Dar asta este o altă poveste, ce pică în sarcina specialiștilor uzinei.

Partidul nu se băga chiar în toate

Întrebat despre cum se înțelege cu conducerea de partid, fostul director Matea ne-a răspuns: „În uzină nu conducea partidul. Secretarul de partid din uzină ținea partea directorului, chiar dacă ei de la județ impuneau anumite măsuri, uneori aberante. Nu făceam întotdeauna tot ce ni se trasa pe linie de partid și nu pășeam nimic din această cauză, pentru că în final, înțelegeau necesitatea măsurilor adoptate. Luam de la ei numai ce era bun. Au existat și excepții de la această regulă. Erau și cazuri când te forțau să faci prostii. De asemenea, nu o dată și se întâmpla să fii chemat în toiul nopții, la ora 2-3 noaptea, pentru deplasări operative. Au fost

și cazuri când a trebuit să dormim cu toții în uzină, de la mine ca director, până la șefii de secții, din ordinul primului- secretar Zafir. Astea erau vremurile...”

Păpaniile mutatului de la Pitești la Mioveni

L-am abordat pe domnul Nicolae Matea și în sensul depășirii altor amintiri decât cele legate strict de producție și am aflat că perioada cu cele mai mari emoții pentru conducerea uzinei din acea vreme a fost cea în care, la ordinul Elenei Ceaușescu, toți șefii din uzină cu locuințe în Pitești au fost obligați să se mute în Mioveni. Iată ce spune Nicolae Matea: “Au venit într-o vizită la uzină Elena și Nicolae Ceaușescu. Am făcut imprudența să le arăt macheta orașului Mioveni, cu toate că aveam o presimțire că nu-i de-a bună. „Ce-i asta?” m-a întrebat Elena. „Un cartier de locuințe.” i-am răspuns. „ Câți oameni locuiesc aici?” m-a întrebat.” 20-22 de mii de oameni” i-am răspuns. „Cum?” a exclamat ea “20-22 de mii de oameni și spui că este un cartier? Țăsta este un oraș în toată regula, Voi unde locuiți? Tu, Matea, unde locuiești?” Ceaușescu a încercat să intervină, să ne ia apărarea, dar ea a continuat “ De mâine, vă mutați toți la Mioveni.” A fost mare plângere, a doua zi am primit toți contracte pentru apartamente pe Mioveni și, urma să ne mutăm în ele, renunțând la cele de la Pitești. Până la urmă s-a rezolvat problema, pentru că am apelat la justiție, prin care ni s-au recunoscut ca valabile contractele pe apartamentele de la Pitești, nemaifiind obligați să le părăsim pe acestea.”

Am prezentat câteva din amintirile pe care le-am rupt pe fugă, spre publicare de la Nicolae Matea, unul dintre directorii uzinei, din istoria celor 30 de ani sărbătoriți în aceste zile la Dacia.

Nicolae Pavelescu

Managementul este bun la vârf, dar scârbaie rău pe la nivelurile inferioare

- *În contextul avansării tratativelor cu Renault, după ce Guvernul a acceptat ca firma Renault să investească la Dacia, care este starea de spirit a salariaților, în marea lor majoritate membrii ai Sindicatului Autoturisme Dacia?*

- Majoritatea salariaților au înțeles că singura soluție de supraviețuire a uzinei după anul 2.000 este asocierea cu unul din marii producători de automobile. În momentul când pachetul majoritar de acțiuni a fost scos la vânzare, singurul ofertant a fost Renault și salariații sunt convinși că privatizarea cu Renault le va asigura un viitor cât de cât constant, atât din punct de vedere salarial cât și în privința locurilor de muncă. A fost creat un moment de panică în urma speculațiilor apărute, precum că vor fi disponibilizați zeci de mii de salariați. Dar momentul a trecut și oamenii au încredere în ceea ce li s-a spus și anume că, în acest an, numărul celor disponibilizați nu va depăși 1.000.

- *Sindicatul Autoturisme Dacia cunoaște dimensiunile restructurării, cunoaște prevederile contractuale ale privatizării cu Renault?*

- Vicepreședintele Consiliului de Administrație, directorul general de la FPS, dl. Gozia ne-a garantat că, înainte de a se semna contractul, așa cum este prevăzut și în lege, SAD va participa la negocieri, cu statut de invitat, pentru a cunoaște

anexa la contract, în care este prevăzută restructurarea forței de muncă. Dacă faptele nu vor decurge așa, vom acționa conform legii și vom depune contestație la contractul negociat între Dacia și Renault.

- *În urma contactelor pe care le-ați avut în ultimul timp cu conducerea societății comerciale, cu directorul general, cu ceilalți directori, care este doza de optimism sau de scepticism în privința privatizării?*

- Aici problema ar trebui puțin disociată. Dacă vorbim despre directorul general, dânsul crede în proiectul respectiv; dacă vorbim de o parte a directorilor, aceștia, deși știu că este singura soluție ca Dacia să supraviețuiască și să intre în familia marilor constructori de autoturisme, se tem să nu-și piardă funcția.

- *Deci e adevărat că unii își vor pierde funcțiile?*

- În mod normal, noul patron își va desemna echipa; chiar dacă nu va fi formată din specialiști francezi, oricum, numărul de directori, după părerea mea, va fi mai mic.

- *Aveți vreo informație, directorul general Stroe este agreat de viitorul patronat? Va rămâne în conducerea uzinei, și dacă da, la ce nivel?*

- Informații oficiale nu am, dar mi-e greu să cred că patronul va renunța la serviciile lui.

- *Care este mentalitatea salariaților în legătură cu noua formă de proprietate a uzinei? Sunt ei pregătiți cu adevărat să lucreze la un patron care va fi altcineva decât statul, pentru că, fie vorba între noi, erau învățați mai cu un furtișag, mai cu un chiul, mai cu o tragere de timp?*

- Există o percepție greșită asupra salariaților noștri. Nu putem accepta ideea că în Automobile Dacia sunt 29.000 de hoși, de infractori. În uzină există, un sistem bine pus la punct de gestionare a pieselor. În privința chiulului, eu consider că

sistemul de plată în acord a dovedit că muncitorii sunt conștienți și, dacă sunt bine conduși își vor face treaba 8 ore din 8 ore pentru o motivație satisfăcătoare. Restul, e o problemă de management. Trebuie să recunoaștem că la nivelul 3-4, managementul este rupt față de managementul de la vârf.

- Deci, degeaba cei de la vârf vor să facă ceva, este ruptă legătura cu executanții?

- A respecta o procedură sau o instrucțiune de lucru este una, iar a spune „dă-i drumul și-așa, că i-am dat și ieri” este alta. Trebuie lucrat la schimbarea mentalității la nivelele 2,3 și 4 și abia apoi să apreciem dacă executanții își vor schimba sau nu mentalitatea. Eu sunt conștient de faptul că majoritatea executanților își vor schimba mentalitatea mult mai repede decât conducătorii.

- Partea franceză este interesată de orașul Mioveni, de eventuale planuri pentru această localitate?

- În ceea ce privește partea socială a lucrurilor, deci și problemele orașului Mioveni, francezii se vor implica atât cât li se va da voie. Să nu uităm că legile din România conțin mai multe restricții, decât facilități. Totuși Mioveniul, ca oraș, trăiește pe structura uzinei de automobile. Dacă uzina ar fi avut un eșec (care era iminent după anul 2000), atunci orașul Mioveni putea deveni o a doua Vale a Jiului, ceea ce nu mai e cazul.

- Există o strategie privind orașul Mioveni din partea franceză?

- Nu știu dacă s-au negociat asemenea clauze, dar cred că partenerului francez nu-i va fi indiferentă zona în care se află uzina, fie doar pentru imaginea firmei, după ce va fi preluată de Renault.

- Cum vă veți implica în mișcările sindicale anunțate pentru această primăvară, care vor culmina cu greva generală în luna aprilie?

- Până la greva generală, făcând parte din BNS, noi vom participa pe 24 martie la Mitingul de protest ce va avea loc în piața „Vasile Milea”. Acest miting are o apte capitole de revendicări însă, în rezumat protestul este datorită scăderii nivelului de trai și pentru amendarea percepției puterii asupra a ce înseamnă restructurarea forței de muncă. Acordându-se salarii compensatorii, adică bani fără muncă, înseamnă, că se dorește transformarea societății românești într-o societate de leneși.

- Dacă pe 24 martie nu se rezolvă nimic, cum veți acționa în continuare?

- Urmează să parcurgem celelalte etape, adică greva de avertisment, pe 17 aprilie, și greva generală, din 24 aprilie. Eu, ca lider nu cred decât în greva generală.

- Tot BNS-ul va participa la greva generală?

- Vor participa toate cele patru confederații sindicale.

- Se va cere demisia guvernului?

- Încă nu știu, acestea sunt măsuri politice, în funcție de cum vor evolua lucrurile. Revendicările noastre sunt pur sindicale. Noi nu solicităm nici demisia guvernului, nici a puterii, nici alegeri anticipate. Noi solicităm ridicarea nivelului de trai, măcar la nivelul lui 1996. Dolarul a ajuns în momentul în care vorbim la 15000 lei. Scria un ziar, sugestiv că puterea a pus câte un leu pentru fiecare din „specialiștii” pe care i-a avut pregătiți. Noi nu putem ține pasul cu salariile, față de modul în care se depreciază leul și prețurile de pe piață sunt în funcție de cursul dolarului.

- Deci SAD se aliază la revendicările generale chiar dacă poate salariarii nu sunt așa de afectați?

- Toți suntem afectați. Ce, dumneavoastră, ziariștii nu sunteți afectați?

- *Cu câți oameni veți participa la miting?*
- Eu mizez pe aproximativ 10.000 de oameni care vor participa.
- *Va fi perturbat programul de lucru?*
- E posibil să fie întrerupt câteva ore.
- *Deci va fi un fel de grevă?*
- Este un miting, deci o activitate sindicală prevăzută în lege și programul va fi perturbat în funcție de durata și locul de desfășurare. Mitingul este programat pentru data de 24 martie, ora 12,00.

1999, Pitești

Octavian Ȃtoreanu

Există loc sub soare pentru toată lumea

- *Domnule Ȃtoreanu, fiind senator independent vă permiteți să abordați într-un alt fel, să vă jucați cu declarațiile, în comparație cu un senator înregimentat politic. Înainte de a fi un om politic, sunteți și un cunoscut gazetar în România, nativ - argețean. Cum comentați eșichierul mediatic din Argeș, având în vedere mesajele pe care le-ați perceput?*

- Îmi este foarte greu să mă erijez în judecător al unor colegi de breaslă sau al prestației lor, cu atât mai mult cu cât mă consider solidar cu toate greutățile, toate dificultățile și problemele pe care fiecare instituție de presă le întâmpină în perioada actuală. Presa din Argeș nu face decât să repete „în mic”, ceea ce reprezintă spectacolul presei românești în general. Cum s-ar spune, ontogeneza repetă într-un fel filogeneza. M-am bucurat atunci când am aflat și când am constatat că în Argeș au apărut tot mai multe titluri de publicații, aflate fiecare în căutarea unei individualități, unui profil, unei personalități distincte, astfel încât toate la un loc să constituie, să compună o fizionomie publicistică și spirituală pe deplin adecvată profilului social, economic, industrial și psihologic al județului Argeș. Cred că presa din Argeș reușește în bună măsură să fie izomorfă, să corespundă în totalitatea ei cu personalitatea pe care județul, ca atare, o are între celelalte

județe ale țării. Deloc întâmplător, în Arge^o ființează mai multe instituții de presă scrisă și audiovizuală, aparent, sau de fond, concurente între ele, dar, chiar dacă nici una dintre ele nu-și dă seama, compunerea lor vectorială sau alăturarea lor, imaginea lor de ansamblu, realizează un contur general al județului. Deci, nu pot decât să salut faptul că în Arge^o au existat atâtea resurse gazetărești care au permis constituirea multor titluri de gazete, de posturi de radio și televiziune, de la care, cetățenii Arge^oului, desigur, pot să afle în funcție de afinități și de opțiuni, lucrurile, opțiunile și ideile pe care le consideră adecvate gusturilor lor. Pe de altă parte, bănuiesc că și în Arge^o, precum și în alte județe ale țării, precum în țară, în general, există o necesară, o firească, o obiectivă stare de concurență între aceste instituții de presă. Totul este, ca prin înțelepciune și printr-o conduită spirituală cât de cât elevată, să facem, sau să faceți ca această stare de concurență, repet, absolut naturală, să nu se transforme într-o stare de spirit contraproductivă fiecăreia dintre instituțiile de presă angajate. Concurența trebuie înțeleasă ca un efort, ca o preocupare permanentă de găsire a unor soluții inteligente și inteligibile pentru a deschide calea cea mai adecvată și cea mai directă către cititor. Nu cred că această concurență se poate manifesta prin coliziuni sau prin lovituri mai mult sau mai puțin loiale, ale unora împotriva celorlalți. Fiecare dintre aceste instituții de presă își are, în fond, calea sa distinctă, își are personalitatea sa, își are specificitatea sa, și măsura în care ajunge la cititor o dă până la urmă audiența respectivă sau tirajul respectiv. Există loc sub soare pentru toată lumea. Precum și în literatură, la fel și în presă există loc de atitudini, de semnături, de gazetărie pentru toată lumea. Să lăsăm ca aceste locuri să fie, să se desfășoare și să evolueze în mod normal, într-o deplină colegialitate, astfel încât judecătorul suveran, cititorul sau consumatorul de programe TV și radio, să fie cel care să decidă

asupra credibilității, autorității morale, a unora sau altora dintre aceste instituții mass media. Năzuiesc, cu experiența pe care am invocat-o, și dacă vreți, cu o imprescriptibilă sensibilitate față de starea de spirit din presă, într-un sentiment de solidaritate a gazetarilor, a tuturor gazetarilor din Arge^o, cu problemele lor comune, cu interesele lor comune, chiar dacă sub aspectul prestației au interese diferite și sunt plasați într-o situație de concurență pe piață. Eu cred că sunt mult mai multe lucruri, care ne apropie, decât cele care ne despart. Ei bine, cred că este momentul ca la zece ani de presă liberă în țara noastră și județul Arge^o, gazetarii, directorii de opinie din Arge^o, să facă un efort elementar de a găsi acel set de interese comune care să apropie toate instituțiile de presă pe o platformă comună, indiferent că, de la această platformă încolo pot să fie interese divergente. Dacă o asemenea platformă comună se realizează, n-ar fi decât spre interesul instituțiilor de presă respective, dar și spre beneficiul ideii, atât de mult invocate... a celei de a patra puteri în stat. Dacă presa nu dovedește o anumită coeziune interioară, o anumită solidaritate, o anumită unitate și omogenitate de abordare, ea devine cu atât mai puțin credibilă. Atunci când apar lovituri sub centură, disensiuni, adversități inutile, implicit trebuie să înțelegem că și credibilitatea fiecăruia în parte scade. Și scade în fața cititorilor, și a consumatorilor de imagini video sau de unde radio. Or, dacă putem dovedi că suntem solidari pe o platformă de interese comune și cu o conduită morală, profesională și obiectivată la maximum, atunci, fiecare are de câștigat din acest efort comun, al tuturor. Îmi închei aceste comentarii la care m-am invitat, cu speranța că anul care se apropie va marca un pas decisiv pe calea acestei apropieri de atitudine între toate gazetele și instituțiile de presă din Arge^o, spre un folos comun tuturor și fiecăreia în parte.

„Despărțindu-mă de PD, am rămas mai aproape de oameni“

- Sunteți senator independent. Cum votați: pro actualelor hotărâri ale puterii? Sau pro opoziție?

- Excelentă întrebare. Este atât de binevenită, încât îmi dă posibilitatea unui răspuns pe care doream să-l dau de mai multă vreme chiar la întrebări nerostite. Postura de senator independent îmi dă posibilitatea, în mod real, să votez de partea electoratului. Nici de partea opoziției, nici de partea puterii și nici de partea altor grupări politice interesate. În mod cert, postura de senator independent este, din păcate, acum, singura care permite celor în cauză să voteze de partea oamenilor, a cetățenilor. Însă și demisia mea din Partidul Democrat, semnifică nu o plecare din PD, ci dimpotrivă, o apropiere de electorat. Când am plecat din PD - acesta se bucura în sondaje de o audiență, de o credibilitate în jur de 12-14%. Acum, după cum știu cu toții, PD-ul se află la cota de 5-6%. Din păcate, PD-ul s-a depărtat de propriul său electorat, iar în ceea ce mă privește, mă bucur că am plecat la timp din acest partid, pentru că aș fi ajuns odată cu siglele respective la această cotă de neîncredere. Depărțându-mă de PD, am rămas mai aproape de oameni. Și acest lucru, pentru mine este un fapt de conștiință care-mi îngăduie să stau cu fruntea sus în fața oricui. Am plecat din PD, repet, pentru a rămâne mai aproape de problemele oamenilor. Că partidul, ca atare, poate să aibă o evoluție mai semnificativă, poate să crească sau nu în sondaje, asta ține de partidul respectiv. Doar atât vreau să adaug, că dacă multe dintre lucrurile pe care le-am spus în 1997 - 1998, la conducerea PD-ului, și în cadrul conducerii acestui partid s-ar fi realizat, sunt convins că PD-ul nu ar fi ajuns la această cotă pe care o are acum. Unii lideri nu

au consimțit să porceadă la acea analiză pe care, în mod repetat, am cerut-o. Nu i-am putut determina altfel. Am preferat să plec eu, dar conduita lor este acum amendată de oameni, spre regretul celor care au fost legați de acest partid. Realitatea îmi dă mie dreptate, ci nu celor care au pocedat așa cum au procedat.

Se poate face un alt fel de politică

- Dle. senator, ce ați scrie într-un editorial de 50 de rânduri, având în vedere ultimele întâlniri cu Argeșul, dacă ați fi directorul sau liderul de opinie al unui cotidian sau săptămânal argeșean?

- Invitația dumneavoastră este deopotrivă onorantă și generoasă. Mă invitați să scriu un editorial pornind de la recente mele percepții legate de contactele pe care le-am avut în Argeș și de ceea ce se întâmplă deopotrivă, pe plan național și, poate și internațional, astfel încât gazeta pe care o editați și o realizați, să poată oferi cititorilor un anumit mesaj. Ei, bine! Consider invitația un fel de provocare pozitivă din partea dumneavoastră. Eu aș concepe numărul proxim pe care-l realizați sau o să-l realizați, pe ideea ax - a independenței. Dacă tot m-ați ales interlocutor privilegiat, în virtutea faptului că sunt senator independent, în virtutea faptului că sunt ziarist independent, și așa cum spuneți la prima întrebare, că îmi pot permite o mai mare libertate în jocul acesta al declarațiilor, ei bine, cred că este momentul în care, și nu numai acum, reprezintă o necesitate a vedea mai exact, a detalia ce înseamnă independența de la nivel individual până la nivel social și chiar național, dacă-mi îngăduiți. Este un cuvânt drag, un cuvânt des vehiculat, dar care adesea este lipsit de conținut. Prin urmare, aș face un săptămânal axat, sau un număr într-o săptămână, pe

ideea de independență. A° porni de la nivel individual scriind despre situația aparent ciudată, dar care merită cel puțin reflecție, a unui om politic care a intrat în politică pe sigla unui anumit partid, °i care, la un moment dat, pleacă din acel partid pentru a-°i asuma o carieră de senator independent. Oare am reflectat suficient asupra acestei schisme? Asupra acestei rupturi! Oare am întrebat, deopotrivă, ambele părți despre motivele care au produs această ruptură, oare suntem interesați de mecanismele psihologice °i valorice interioare care au determinat o asemenea despărțire? Oare am fost suficient de interogativi asupra motivelor care l-au determinat pe unul să plece °i pe celălalt să accepte, poate fără remu°care, această plecare? Cred că viața este compusă din detalii. Se spune că drumul cel mai lung începe cu primul pas, °i se mai spune că diavolul este ascuns în detalii. Dar dacă nu vom developa cu atenție aceste detalii ale unor gesturi aparent mici, nu vom putea să regăsim imaginea de ansamblu. Lovinescu spunea despre frazele lui Rebreanu că, luate separat, ele par a avea aspectul incolor al unei ape obi°nuite. Dar alăturate, în ele poți să regăse°ti tumultul °i energia oceanului. Cred că dintr-un asemenea gest se pot decodifica o mulțime de aspecte relevante pentru ceea ce înseamnă politica în ziua de astăzi °i pentru ceea ce înseamnă raportarea individuală a unui om la această politică. Demisia unui senator care avea carnetul de partid în buzunar, din respectivul partid, reprezintă mult mai mult decât „un gest formal”. Acea demisie reprezintă de fapt, ruperea de un mod de a face politică. Un senator independent reprezintă expresia unei nevoi °i unei necesități de a se face un alt fel de politică. În ceea ce mă prive°te, am demisionat pentru că am resimțit o asemenea nevoie. Doresc, °i am militat ulterior, °i voi milita °i în continuare, pentru un alt mod de a se face politică în România.

Nu putem să importăm politicieni a°a precum Guvernul Radu Vasile importă comisari de la Bruxelles, spre a face programul economic al României pe un termen de minimum trei ani. Politicienii români sunt cei pe care societatea românească îi propulsează în agora politică. Dar cu ace°ti oameni se poate face altceva. Se poate face un alt fel de politică. Demisia reprezintă expresia acestei dorințe de a se face un alt fel de politică.

Prezența în CEFTA nu ne produce decât deservicii comerciale

Independența, de asemenea, poate fi interpretată în raport cu faimoasele discuții pe plan internațional care se poartă în această perioadă. Suntem cu toții în preajma unui eveniment pe care actuala putere îl va califica în mod sigur, ca un eveniment istoric. A° putea spune că-l va califica precum un eveniment milenar, °i anume acela că, iată, în 11 decembrie 1999 se prime°te viza de intrare în Europa, adică viza de intrare în Europa a poporului român, o viză după care poporul român, pasămite, ar tânji de cel puțin 2000 de ani. E bine să cumpănim foarte exact raporturile dintre independența națională, pe de o parte, °i dintre nevoia de raportare °i de integrare euro-atlantică, pe de altă parte. Europa poate să fie, spuneam adesea, o singură civilizație, dar cu o sută de culturi. În momentul în care °i culturile se dizolvă, atunci putem spune că, deja ne °tîrbim mult din identitatea națională. Se vorbe°te adesea despre compromisul pe care trebuie să-l facem, despre prețul pe care trebuie să-l plătim acestei integrări, prin renunțarea la o anumită doză de suveranitate națională. Este adevărat că intrarea în echipă presupune acceptarea regulilor muncii în echipă. „Nu

putem să intrăm într-o echipă de fotbal pe postul de funda^o dreapta ^oi să avem veleități de vârf de atac. Am intrat acolo, trebuie să acceptăm suveranitatea limitată de a fi, de a juca numai pe postul care ni se încredințează". Deci, intrând în Uniunea Europeană, este limpede că trebuie să acceptăm o anumită dozare sau o anumită diminuare a suveranității naționale. Este de văzut însă, în ce măsură această atenuare, această diminuare a suveranității naționale care se produce odată cu aderarea noastră la atâtea ^oi la atâtea tratate internaționale, este folositoare poporului român.

A^o vrea doar, să dau un exemplu în ceea ce privește aderarea noastră la faimosul tratat CEFTA, pentru care am militat, de asemenea, vreo doi ani la rând, pentru care am făcut lobby, pentru care am insistat în toate organismele internaționale. Ei bine, de trei ani suntem în CEFTA, în Asociația Comercială de Liber Schimb a Europei Centrale ^oi de Est, pentru ca acum să constatăm că această prezență a noastră în CEFTA, nu ne produce decât deservicii comerciale. A se vedea exemplul importurilor făcute pe baza tarifelor CEFTA, de produse alimentare din Ungaria. Deci, este foarte bine să cumpănim raportul de independență națională în contextul dependențelor internaționale.

Relațiile cu Federația Rusă trebuie fructificate într-o formulă profitabilă poporului român

Un al treilea exemplu legat de termenul de independență, pe care a^o centra un asemenea număr săptămânal etc., este cel propulsat de o recentă experiență bilaterală. E vorba de raporturile noastre cu Federația Rusă. Atâția ani, ne-au făcut un titlu de glorie că ne-am depărtat de Rusia. Dacă în perioada

fostei legislaturi, în perioada în care ^oeful statului era altul decât cel de acum, s-ar fi făcut tentative cât de cât firave de apropiere cu Federația Rusă, în mod sigur, fosta opoziție ^oi actuala putere ar fi avut reacții dintre cele mai agresive apropo de, pasămite, o nouă tentativă a regimului Iliescu de a se apropia de Moscova. Această potențialitate de reacții agresive a condus până la a genera, inclusiv, un gest complet nediplomatic, ^oi anume, acela că fostul prim-ministru al Federației Ruse - Primakov, a fost invitat în România spre a semna tratatul politic de bază, dintre cele două țări, dar în ultimul moment, acest tratat nu a mai fost semnat din această inhibiție, din această teamă a regimului de atunci, că, odată cu această semnătură, fosta opoziție ar fi resuscitat toate celelalte atacuri atât de cunoscute la adresa fostei puteri, în legătură cu o apropiere neavenită față de Moscova. Prin urmare, Primakov, de^oi pentru venirea la București ^oi-a modificat programul pe care-l avea, se înțelege că a plecat mâhnit, ^oi a^o putea spune, chiar foarte supărat, ^oi pe bună dreptate. Acum ce se întâmplă? Primul ministru al PNȚCD, un partid istoric care a avut atâtea de suferit, în mod direct, din cauza prezenței sovietice în țara noastră, reia relațiile cu Moscova la o manieră oficializată, la o manieră pe care presa, abia acum o tratează într-un mod foarte calm, fără ca nimeni să-^oi pună problema unei posibile reapropieri ideologice de Moscova. Iată că au fost suficienți câțiva ani, pentru a se produce o mutație foarte interesantă. Ceea ce era interzis regimului Iliescu, este foarte permis ^oi laudat regimului Constantinescu, față de unul ^oi același subiect. Dacă în urmă cu patru - cinci ani, CDR era întrebată despre atitudinea sa față de Moscova, în mod sigur răspunsurile erau dintre cele mai negative ^oi cele mai dure. Acum, în mod normal, iată că s-a produs acest gest, pe care, personal, ca secretar al Comisiei de Politică Externă al Senatului României, îl salut. Dar cu un amendament

sau cu un subiect de reflecție. România importă din Rusia, anual, mărfuri de peste 1 miliard de dolari și exportă în Rusia mărfuri în valoare de aproximativ 80 de milioane de dolari!... Deci, avem o balanță bilaterală extrem de deficitară și net în favoarea Rusiei, care, repet, exportă în România de 12 ori mai mult decât importă din România. În asemenea condiții, relațiile de dependență economică sunt mai mult decât evidente. Rămâne în sarcina actualei puteri să fructifice relațiile cu Federația Rusă, într-o formulă profitabilă poporului român.

Un săptămânal ar putea să fie centrat pe tema independenței

- *Ce ar sugera gazetarul Octavian Țireanu unui săptămânal?*

- Aș sugera un sumar care să pornească de la nivel individual pe tema independenței. Să se ia ca exemplu un om care s-a rupt de un partid, în care avea mulți prieteni, a cărui plecare nu a fost formală, dovadă că nu s-a înregistrat într-un alt partid, până la nivelul bilateral România - Rusia și până la nivel global, care înseamnă problema independenței României, în contextul integrării în Uniunea Europeană. Este sugestia mea de gazetar, pentru un săptămânal, care cred că ar putea să fie centrat pe această temă, a independenței.

Notă: Octavian Țireanu, consilier prezidențial la data editării acestui volum de interviuri a fost unul dintre cei mai activi și performanți senatori ai Argeșului.

2000, Pitești

Ion Iliescu

Campanie electorală la Câmpulung Muscel

- *Domnule președinte sau domnule senator, încerc să găsesc formula de adresare cât mai corectă, aș vrea să vă spun, cu permisiunea dvs., domnule Iliescu. Personal, constat că arătați foarte bine. Am început cu această remarcă, deoarece în ultima vreme presa a lansat numeroase articole prin care a încercat acreditarea ideii că sunteți prea bătrân și că nu ar mai trebui să candidați. Întrebându-mă dacă nu cumva dețineți un secret miraculos, vă spun sincer că inspirați vitalitate și tonus. Desigur, nu secretul pe care îl dețineți este tema pentru care v-am solicitat acest interviu. Ați venit în Muscel, vă bucurați alături de noi de o frumoasă zi de toamnă și cred că muscelenii care vizionează programele postului nostru de televiziune ar dori să afle câteva dintre proiectele dvs. de viitor, poate chiar așteaptă un semnal că puteți reveni cu prospețime, după 4 ani, în fruntea noastră, a tuturor românilor. Vă rog să vorbiți din Cetatea de Scaun a Muscelenilor pentru musceleni.*

- În primul rând, doresc să spun câteva cuvinte în legătură cu prima parte a întrebării dvs. Adversarii mei politici nu știu ce să mai inventeze pentru a-mi scădea importanța în fața

electoratului. Tinerețea sau bătrânețea sunt stări de spirit și stări biologice relative. Unii îmbătrânesc cam devreme, alții își păstrează tinerețea spirituală - și nu numai - până la adânci bătrâneți, cum se spune. Pentru un șef de Stat, vârsta de 70 de ani nu este o vârstă înaintată. Vreau să vă spun mai mult: de regulă prim-miniștri sunt oarecum de vârstă mai medie. Konrad Adenauer a fost "cancelar tânăr" la 80 de ani. Și nimeni nu i-a contestat vitalitatea sau capacitatea intelectuală, el a rămas în Istoria Germaniei postbelice ca un mare cancelar al țării sale. Iar dacă luați toți șefii de state europene, președinții de state vreau să spun, atât în Germania, cât și în Franța, Italia, Grecia, precum și în alte țări, cei mai mulți dintre ei sunt, de regulă, la vârsta maturității depline, pentru că experiența politică și experiența de viață sunt considerate drept factori determinanți pentru un șef de Stat.

În ceea ce privește această zonă de țară - într-adevăr mă aflu într-o veche Cetate de Scaun a Țării Românești - o zonă frumoasă din toate punctele de vedere, are oameni destoinici, harnici și cu frumoase calități moștenite de la înaintași, oameni care și astăzi, când nu numai această zonă, ci întreaga țară se confruntă cu mari dificultăți regretate de majoritate, sărăcia devenind nota comună și preocuparea tuturor, dau dovadă de un tonus ridicat și de vitalitate, de îndelețniciri permanente, asemenea multora dintre locuitorii României, pentru a ieși din această sărăcie, ca țară, ca popor, ca cetățeni. Totodată, remarc preocuparea oamenilor de a face totul pentru a depăși greutățile.

Am vizitat uzina fanion a localității, ARO Câmpulung, care prin calitatea muncitorilor, a personalului tehnic și a conducerii se zbate pentru a depăși numeroasele greutăți și probleme cu care se confruntă, legate atât de piața internă, cât și de piața internațională, reușind să se mențină pe linia de plutire.

Eu cred că este datoria noastră, a celor care vom guverna după aceste alegeri, să ținem seama de modul în care vom pune în valoare inepuizabilul și valorosul potențial uman, pe care îl avem în țară și, bineînțeles că și în această zonă cu puternică tradiție, cu resurse naturale și cu un potențial uman deosebite, pentru a scoate țara din sărăcie, pentru a ne redresa. Am toată încrederea în capacitatea oamenilor din Municipiul Câmpulung și din zonă și cred că, printr-o politică chibzuită a Guvernului, printr-un cadru legislativ și printr-un cadru general-economic favorizant, care pot valorifica întregul potențial, locuitorii acestor meleaguri vor reuși să iasă din greutățile actuale care îi apasă și, mai mult decât atât, cred că ei vor găsi soluțiile viabile pentru a se situa printre cei mai buni, într-o cursă contra cronometru în care trebuie să ne angajăm, ca țară și ca popor, pentru a progresa și pentru a reduce, într-o perioadă istorică cât mai scurtă, decalajele mari care ne separă de țările civilizate ale Europei.

- Domnule Iliescu, am constatat astăzi, că aveți de partea dumneavoastră syndicate mari și foarte importante. L-am întâlnit pe Dumitru Costin, liderul B.N.S., o cunoștință mai veche de-a mea, care a fost extrem de surprins când l-am întrebat ce caută la Câmpulung cu P.D.S.R.-ul. Mi-a răspuns foarte simplu: "Cum, ce caut? Pentru că e programat să vină P.D.S.R.-ul." Cum ați reușit să-i convingeți pe cei de la B.N.S., un sindicat atât de puternic și "rău", ca să spun a o a, între ghilimele, să fie lângă dvs. în această campanie?

- Până în '96, B.N.S. era în opoziție, de fapt syndicatele trebuie să fie într-un fel de opoziție față de guvernanți totdeauna, dar oarecum asociat cu P.D.-ul, înainte de 1996, însă oamenii - muncitorimea industrială și sindicală din cele două mari centrale syndicale - B.N.S.-ul și C.N.S.R.L. "Frăția" - s-au

convins din proprie experiență că, totuși, singurul partid de orientare într-adevăr social-democrată și care țin seama de locul și rolul sindicatelor în societate ca parteneri sociali este Partidul Democrației Sociale. Și comparând realitățile de până în '96 - cu toate criticile pe care le-au avut la adresa guvernării de atunci - cu practica guvernării de după 1996, au ajuns la concluzia că singura șansă pentru redresarea țării, dar și pentru mișcarea sindicală, în sensul de a-și juca rolul care îi revine, este Partidul Democrației Sociale din România. De altfel, dânsii au și recomandat și noi am inclus pe listele noastre reprezentanți ai mișcării sindicale, cinci lideri de la C.N.S.R.L. "Frăția" și B.N.S., în Județul Argeș fiind nominalizat dl. Chiriță, care participă la aceste alegeri pe listele P.D.S.R.-ului.

- Apropo de listele P.D.S.R.-ului, muscelenii au fost foarte mândri să aibă în ultimii ani un deputat de-al lor, muscelan, provenind chiar de la Uzinele ARO, este vorba de dl. deputat Gheorghe Marin pe care precis îl cunoașteți foarte bine, dânsul fiind foarte apreciat în zonă. Va mai figura dl. Gheorghe Marin pe listele actuale ale candidaților la Parlament?

- Figurează pe lista pentru Camera Deputaților.

- Pe un loc eligibil?

- Da, pe un loc eligibil. A fost prezentat în Uzina ARO, am văzut că oamenii l-au primit cu foarte mare căldură și au fost satisfăcuți că recandidează.

- În România, un președinte poate fi ales cu un anumit grad de libertate, pe care eu nu-l cunosc, însă dumneavoastră precis trebuie să-l știți. Cât la sută reprezintă forța electoratului în alegeri și cât la sută trebuie să aibă candidatul la Președinție forță de sprijin din afară, de la europeni? Un exemplu în acest sens ar putea fi Serbia, dar sunt convins că situația poate fi întâlnită și în alte țări,

procedurile fiindu-vă de altfel foarte bine cunoscute. Care este soarta unui candidat la funcția de președinte în România de astăzi?

- Indiferent de conjuncturile interne și internaționale, cei care votează sunt românii. Soarta alegerilor o decide electoratul român. Organismele internaționale și cercurile politice din alte țări, în special din țările democratice, nu au decât să constate acest lucru și să respecte opțiunea electoratului, lucru pe care ni l-au spus de fiecare dată în întâlnirile noastre, atât oameni, politici, cât și cercurile de afaceri, care așteaptă cu interes alegerile din România și nu au nici un fel de reticență sau de rețineri față de P.D.S.R. și față de candidatul său, ba chiar își exprimă încrederea că P.D.S.R.-ul are șanse, ținând seama de sprijinul masiv de care se bucură din partea populației, să redreseze soarta țării și să asigure stabilitate în procesul de creștere economică și de consolidare socială.

- Întâmplător sau nu, ca ziarist am reușit să aflu amănunte despre o pășanie nu tocmai fericită pentru domnul prim-ministru, contracandidat de-al dumneavoastră la scaunul de Președinție. Fac o paranteză:

Aveți bani la dumneavoastră, în portofel?

- Întâmplător, n-am.

- N-aveți!

- Am plecat fără bani.

- Ei, luați-aminte, să știți, să nu pășiți și dvs. ce a pășit dânsul. Aflat în vizită la Colibași, domnul prim-ministru a condus o Dacia Nova, știți cum se procedează la vizite de acest gen. În partea dreaptă se afla directorul general (n.r. Constantin Stroe). Un ziarist (pregătit să dea cu "băta") i-a adresat premierului următoarea întrebare: "Domnule... conduceți, dar aveți permis de conducere?". Omul (n.r. primul-ministru), corect, a scos imediat portofelul să caute permisul. După ce le-a arătat celor prezenți permisul,

premierul a aruncat portofelul pe bancheta din dreapta a ma'inii... directorul general s-a a°ezat pe el, apoi amândoi au uitat de existența portofelului pe bancheta cu pricina, au coborât din ma'ină, au plecat, cineva a luat portofelul și când l-a desfăcut în prezența mai multor apropiați, toți s-au minunat exprimându-se la modul: "Ce de dolari are ăsta aici!", adică avea bani la el! Are voie un prim-ministru să ia atâția bani într-o călătorie? și dumneavoastră probabil că aveți, nu știu, dar aveți grijă să nu faceți vreo gafă de genul ăsta! Vă ofer posibilitatea să comentați...

- Nu vreau să comentez. Cred că nu e cazul să mă refer la un fapt despre care nu am cunoștință, oricum, nu cred că o persoană oficială are nevoie de foarte mulți bani într-o astfel de deplasare.

- *Eu nu am pus întrebarea cu răutate, dar cred că prinde la telespectatori, e bine să mai aduci în atenție și o poveste de acest fel. Domnule Iliescu, în încheiere a° dori să le dați muscelenilor răspunsul la o întrebare pe care nu v-am adresat-o, dar pe care ați fi dorit să v-o adresez.*

- Mă folosesc de acest prilej ca să mă adresez telespectatorilor dvs., cu cele mai calde gânduri. Am, a°a cum spuneam și mai înainte, o stimă deosebită pentru locuitorii acestor meleaguri cu oameni deosebiți și cu un potențial economic deosebit, cu tradiție istorică, pentru că orașul Câmpulung a fost Prima Cetate de Scaun a Țării Românești. Chiar dacă zona trece, ca și întreaga țară de altfel, prin mari dificultăți, eu cred în forța noastră de regenerare, în general, cred în forța de regenerare a locuitorilor acestor meleaguri și, desigur, în cea a locuitorilor din Municipiul Câmpulung și vreau să vă urez tuturor o viață bună.

Notă: Interviu a fost realizat în direct la Televiziunea "Beta", din Câmpulung, în toamna anului 1996.

Cristina Mihaela Dușescu

La 17 ani, îmi dorește să devină o femeie adevărată

Motto: „A° vrea să cred că într-o clipă doar/
Sunt om în lumea asta moartă/
și că trăiesc cu toții laolaltă/
Dar/
Eu mă pierd/
Sau a°a apar”

Cristina Mihaela Dușescu este o Vărsătoare de numai 17 ani, a cărei frumusețe răpitoare poate suci mințile multor bărbați în toată firea. Elevă în clasa a X-a la Colegiul „Zinca Golescu” din Pitești, a fost remarcată de ziarul nostru ca un potențial Miss autentic al României. Face parte dintr-o familie modestă. Mama sa este creatoare de modele (prelucrează modele de goblenuri pe calculator) la o firmă particulară. Tatăl său a lucrat în cadrul armatei, în prezent fiind pensionar. Are un frate, elev în clasa a IX-a la Liceul „Ion Barbu”. Despre dirigintele său, spune că este o persoană deosebită, dar că nu-i cunoaște numele întreg, toată lumea cunoscându-l de dl Leon - profesor de psihologie, sociologie, filozofie. Mai multe despre Cristina Mihaela Dușescu aflați citind interviul nonconformist de mai jos.

- *Cum stai cu °coala? A câta e°ti în clasă?*

- Clasa noastră este considerată una dintre cele mai bune clase din liceu. Nu suport matematica. Îmi place psihologia, istoria, sociologia, româna. La matematică am note foarte mici, la română am note foarte mari, la fizică am note mari, la chimie am note mici.

- *Să înșeleg că e°ti cam pe la mijloc, a°a?*

- Da.

- *Cu ce medie ai absolvit clasa a IX-a?*

- Cu 8 °i ceva. L-am avut ca diriginte pe dl profesor Cudric, de istorie.

- *Când ai descoperit că e°ti atât de frumoasă?*

- Încă nu am descoperit!!!

- *Nu se poate. Trebuie să fi simșit până acum admirașia celor din jurul tău.*

- Am fost, într-adevăr, surprinsă să observ că sunt remarcată, că atrag privirile. Referitor la întrebarea cu frumuseșea, ca să încerc să fiu totu°i, sinceră, am descoperit acum o lună că sunt frumoasă...

- *Simșii când °i când că poșii fi vedetă sau chiar e°ti, uneori?*

- Pentru mine sunt mereu vedetă, sunt cea mai importantă persoană. Pentru ceilalșii, nu °tiu încă. O să aflu, poate, mai târziu. Când o să cunosc mai mulșii oameni °i când o să am destule relașii, îmi voi putea da seama.

- *Te consideri un copil răsșăpat sau un copil normal?*

- Nu am fost răsșăpată, m-am răsșăpat singură. Sunt o fată normală, chiar foarte normală. Nu mi-am permis luxuri, a°a cum î°i permit fetele care sunt de bani - gata. Eu nu sunt o fată de bani - gata.

- *Ce visai când erai mică? Cum șii se arăta Făt - Frumosul pe cal alb?*

- Nu îmi amintesc. Probabil că de acum încolo o să încep să visez.

- *Totu°i, e°ti încă adolescentă. Ce visezi?*

- Să devin o femeie adevărată, un bun avocat. În acela°i timp °i un foarte bun psiholog, pentru mine mai mult. Îmi doresc să fiu °i un manechin (fotomodel) vestit.

- *De ce avocat °i manechin?*

- Cred că o femeie avocat °i o femeie manechin, în acela°i timp, este o femeie împlinită, are tot ce °i-a dorit. Cunoa°te °i trăie°te în două planuri ale vieșii. Pe de o parte se bucură de succesul pe care îl are între oamenii modei, pe de alta, în carieră î°i pune din plin mintea la contribușie.

- *Ce alte pasiuni ai?*

- Poezia.

- *Care este poezia care îșii place în mod deosebit?*

- Poezia eminesciană.

- *Am înșeles că îșii place poezia °i chiar scrii poezie. Există versuri care crezi că te reprezintă într-o anumită măsură?*

- Cele pe care le-așii ales drept motto: A° vrea să cred că într-o clipă doar/ Sunt om în lumea asta moartă/ °i că trăiesc cu toșii laolaltă/ Dar/ Eu mă pierd/ Sau a°a par.

- *Foarte mulșii cititori s-au pierdut vâșându-șii fotografiile °i ne-au spus că ai un corp de invidiat. Faci sport sau gimnastică pentru întreșinere?*

- Nu practic nici un sport, dar uneori alerg. Trebuie să-mi menșin silueta.

- *Practici un anumit regim, îșii plac unele feluri de mâncare în mod special, sau mânânci orice? E°ti pofticioasă?*

- Nu pot spune că sunt pofticioasă. Mânânc foarte mult °i în general îmi place mâncarea gătită, mai ales cea pe care o face mama mea, care este o gospodină perfectă.

- *Care este prăjitura ta preferată?*

- Nu suport prăjiturile. Prefer torturile de ananas și de ciocolată.

- *De la cine crezi tu că ai moștenit frumusețea?*

- Semăn foarte mult cu tatăl meu. Genetic, cred că moștenesc trăsăturile lui.

- *Cititorii, și mai ales cei tineri, vor să afle cât mai multe despre tine. Care este întrebarea la care ți-ar face plăcere să răspunzi?*

- Nu-mi plac întrebările.

- *Ți place să glumești?*

- Foarte mult. Ascult cu plăcere glumele și bancurile pe care le spun alții, însă, cu greu îmi amintesc, în totalitate, o glumă pentru a o putea reproduce.

- *Ne poți povesti o întâmplare hazlie din viața ta?*

- Vai de mine! Toată viața mea e o întâmplare hazlie. Sunt o fire foarte zbanghie... nonconformistă. Întâmplări hazlii mi se întâmplă în fiecare zi, dar mă abțin să le fac cunoscute și altora.

- *Am auzit că îți plac telenovelele? Este adevărat?*

- E un mincinos cel care v-a spus așa ceva. Nu suport telenovelele.

- *Care sunt emisiunile de televiziune pe care le vizionezi?*

- Mi se întâmplă rar să scap „Chestiunea zilei”, cu Florin Călinescu. Și îmi plac foarte mult filmele. Exclus telenovelele.

- *Citești presa?*

- Nu.

- *Încă un răspuns sec. Să încercăm o altă întrebare. Te consideri o ființă foarte sensibilă?*

- Sunt supersensibilă. Deși, toată lumea mă consideră o persoană foarte dură. Problema este că nu pot să-mi arăt

sensibilitatea. O păstrez pentru mine. Dacă mi-o arăt, înseamnă că nu mai sunt sensibilă.

- *Ești curtată de băieți, de colegi?*

- Da.

- *S-a întâmplat să-ți placă în mod deosebit de cineva?*

- Nu. Cred că la vârsta mea se întâmplă altfel. Iubești un băiat și îți pică fisa. Poate să fie foarte frumos, poate să fie foarte deștept, dar dacă nu ți-a picat fisa pe el, cum se zice, degeaba. Consider că la vârsta adolescenței te îndrăgostești des, dar iubești foarte rar.

- *Ai un prieten?*

- Da. Am un prieten destul de stabil, este mai mare cu un an decât mine.

- *Nu este gelos văzându-te înconjurată de atâția admiratori?*

- Nu. Este un băiat deosebit, total diferit de ceilalți.

- *Circulă zvonul că vei participa la concursul MISS POLITICĂ din partea PNL - Câmpănu. Când va avea loc acest concurs și cine te-a convins să participi? Ce îți despre politică?*

- Concursul MISS POLITICĂ se va desfășura în prima săptămână a lunii martie. Am fost convinsă să reprezint PNL - Câmpănu de Narcis Sofianu, președintele organizației de tineret PNL - C. Cum toate au un început, am acceptat să particip și dacă voi câștiga, am șansa să merg la faza pe lângă a acestui concurs, dacă se va organiza. Nu știu nimic despre politică, dar chiar nimic, însă, cred că prin participarea la concursul menționat voi avea și șansa de a face primii pași înspre tărâmul politic.

- *În speranța că cititorii ziarului nostru vor afla primii despre succesele tale, dă-mi voie să-ți pun o ultimă întrebare. Ce îți dorești mai mult și mai mult?*

- Să fiu independentă toată viața, cum am fost și până acum. Dintr-o dată au apărut o mulțime de oameni care doresc să-mi programeze viața și timpul. A început să mi se impună prea multe lucruri pe care nu le suport. Vreau să fiu independentă și voi lupta pentru asta.

- *Va trebui să te obișnuieți și cu asemenea atitudini. De foarte multe ori, și se va întâmpla să sesizezi faptul că depinzi de alți oameni, care, poate, la rândul lor, depind sau vor depinde de tine. Fruntea sus și succes!*

- Să fie! Mulțumesc.

Notă: Este primul interviu acordat unei publicații de către Cristina Mihaela Dușescu, azi un fotomodel binecunoscut în România.

Paul Schiaucu

Renault a dat o perspectivă producției de automobile din România!

Născut la 7 aprilie 1947, în comuna Lerești - Muscel, Paul Schiaucu este dublu licențiat, absolvent al Institutului Politehnic București - Facultatea Energetică și al A.S.E. București - Facultatea de Comerț Exterior. Timp de 7 ani a lucrat la I.C.H. (Construcții Hidrocentrale). Din 1979 s-a ocupat de problemele de comerț exterior, la I.C.E. AUTO DACIA. În perioada 1988 - 1992 a fost Consilierul comercial al României, la Ambasada din PARIS. Din 1992 se ocupă cu comerțul de automobile în sectorul privat. De 9 ani ocupă funcția de președinte și director general al societății comerciale al DAPEROM, fiind cel mai titrat om de afaceri din sectorul privat al comerțului de automobile. Este Președinte al APIA (Asociația Producătorilor și Importatorilor de Automobile din România) și vicepreședinte al Organizației Internaționale a Constructorilor de Automobile (O.I.C.A.).

- *D-le președinte, în calitatea dvs. de reprezentant al Asociației Producătorilor și Importatorilor de Automobile din România, cum caracterizați prezența Renault-ului la DACIA, acum, la mai bine de un an de la sosirea acestuia în România?*

- A.P.I.A. a fost de la bun început de acord cu preluarea pachetului majoritar de acțiuni al Uzinei DACIA, de către Regia

Renault. De°i importatorii de automobile ar fi putut fi oarecum împotriva acestei acțiuni, totul a fost favorabil °i am să vă spun de ce: în primul rând, pentru ca o piață de automobile să fie într-o continuă dezvoltare °i expansiune, ea trebuie să fie foarte dinamică °i acest lucru este în favoarea tuturor operatorilor din domeniul automobilelor, fie ei producători sau importatori. Luând în vedere °i experiența României în materie de producere de automobile, a fost benefică pentru toată lumea venirea lui Renault, deoarece a dat în acest fel o perspectivă producției de automobile din România, cu centrul de greutate în județul Arge°.

Acum, la un an de zile de la acest eveniment, putem spune că se văd deja primele semne ale implicării lui Renault în producție: lansarea pe piață a noului model SuperNova, prevăzut cu mecanică completă Renault, ceea ce înseamnă un salt calitativ °i, în acest sens, o apreciere deosebită din partea clientelei.

Dat fiind acest pas făcut într-un an de zile, alături de programul pe care Automobile DACIA îl prezintă în continuare, alături de noul acționar (este vorba de noua Dacie de 5.000 de Euro prevăzută pentru 2003 - 2004), noi credem că industria de automobile în Arge° °i în România se află sub bune auspicii, iar industria producătoare de automobile va avea în continuare un cuvânt bun de spus. Pentru județul Arge° îndeosebi, acest lucru înseamnă ceva mai mult decât Automobile DACIA, deoarece sunt o serie de producători din industria orizontală care sunt direct legați de DACIA °i, în acest sens, o activitate sănătoasă de producție în acest domeniu va crea locuri de muncă în continuare, pentru locuitorii Arge°ului.

- Cum pronosticați viitorul industriei orizontale, industriei tradiționale de automobile din România, având în vedere pretențiile, mentalitatea Renault °i în ce măsură credeți că au fost aliniați producătorii regionali români la pretențiile Renault-ului?

- În legătură cu industria orizontală, o parte din întreprinderile care erau furnizoare la Automobile DACIA vor rămâne °i se vor dezvolta, o altă parte care nu vor putea să reziste la pretențiile de calitate, vor dispărea. Se va petrece, sigur, o selecție naturală în acest sens, însă chiar dacă unii dintre ei vor dispărea, deoarece nu vor face față pretențiilor de calitate, cei care vor rămâne vor putea derula cantități mult mai importante decât cele de până acum, astfel încât industria orizontală să se dezvolte, nu să rămână la nivelul la care este astăzi. Deci, cei care vor rămâne în relații de colaborare cu Automobile DACIA vor produce mult mai mult în materie de cantitate, pentru că Renault are în vedere ca, în colaborare, cei care rămân să poată produce nu numai pentru DACIA, dar °i pentru alte uzine ale lui Renault din lume.

- A° vrea să faceți un comentariu asupra scăderii vânzărilor de DACII de pe piața românească în ultimii 2 ani °i, totodată, să dați un pronostic în privința evoluției ulterioare. A înțeles Renault piața românească?

- În anul 2000, piața de automobile a scăzut într-o manieră semnificativă, față de anii anteriori. Ceea ce reiese clar, de o manieră generală, este că vânzările din producția națională au scăzut, iar cele din import s-au dublat, practic. Care este explicația pe care o dăm noi: era de a°teptat ca vânzările din producția națională să scadă. Pe de o parte, acestea se adresau unei populații cu venituri modeste °i nu importante, or, în ultimii ani de zile, veniturile s-au diminuat mai mult la segmentul de populație care avea venituri modeste, decât la cei cu venituri mari. Asta a făcut ca, nu numai cumpărările de automobile, ci °i de alte produse de folosință îndelungată, să se diminueze în ultimii 3-4 ani de zile. Pe de altă parte, Automobile DACIA comercializa, în ultimii 8-10 ani de zile, cam acelea°i modele °i

era normal ca, la un moment dat, acestea să aibă o anumită uzură și ca vânzările să se poată relua numai prin lansarea unui model nou, care să devină interesant în ochii clientelei.

În legătură cu piața de automobile, noi credem că Renault a început să o cunoască destul de bine. Semn că s-au adaptat la această piață este, în primul rând, lansarea unui model nou de automobil, la care prețul a rămas în limite rezonabile, pentru că, așa cum spuneam, la noi este imperios necesar să existe, în cadrul vânzării, un autoturism cu preț popular. Este, de altfel, ideea de bază pentru care Renault s-a implantat în România, pentru producția și pentru vânzarea, nu numai aici, dar și în țările din jur, a unui autoturism de o calitate corectă, dar cu un preț popular. În acest sens s-a făcut încadrarea în piață a modelului SuperNova, în acest sens se gândește proiectarea noului autoturism la prețul de 5.000 de Euro, tocmai pentru a se adresa unei populații care e numeroasă, dar, care are, în continuare, venituri modeste.

- Cum ați ajuns, ca român, să ocupați funcția de Vice-Președinte al Organizației Internaționale a Constructorilor de Automobile? Cum vă influențează poziția din O.I.C.A., venirea grupului Renault în România?

- În legătură cu prezența unui reprezentant român în conducerea Organizației Internaționale a Constructorilor de Automobile, vreau să vă spun că, de la înființarea acestei organizații și până în prezent, în afară de marile țări producătoare de automobile, nu a fost nici un reprezentant în conducere. Acum 3 ani de zile, președintele de atunci, care reprezenta S.U.A., a spus în cadrul Adunării Generale că, țările aflate acum în dezvoltare au din ce în ce mai mare importanță pentru construcția de automobile, dat fiind potențialul enorm de cumpărare în aceste țări, în sensul că, numărul de automobile pe mia de

locuitori este atât de mic în aceste țări, încât aici e un potențial foarte mare pentru cumpărarea de automobile și atunci, au considerat că este important să existe un reprezentant al acestor țări în O.I.C.A.

Faptul că, dintre toate aceste țări, unele foarte importante, a fost ales un reprezentant al României, nu poate decât să mă facă să fiu mândru.

În legătură cu posibilitatea ca în acest For, România să-și spună cuvântul, vreau să spun că, experiența mea de peste 20 de ani în domeniul automobilului, face ca punctele mele de vedere, pe care le prezint în Consiliul de Administrație, în legătură cu diferitele teme ale O.I.C.A., să fie apreciate. Temele importante se referă la reglementările internaționale în domeniul automobilului, apoi la problemele de poluare și de mediu, saloane internaționale și statistica în domeniul automobilului. Fiind cooptat în Comisia de Expoziții a O.I.C.A., am avut ocazia să-mi expun punctul de vedere în legătură cu acest lucru. Pentru faptul că am fost acolo, Salonul Auto de la București a primit eticheta de internațional foarte repede.

În ceea ce privește instalarea grupului Renault în România, vreau să spun că acest lucru a contribuit la o mai mare importanță a României în O.I.C.A., în sensul că, în primul rând, în O.I.C.A. au importanță deosebită țările producătoare de automobile, deși există și țări unde Asociația are numai importatori și nu sunt producători, dar totuși, țările care au mai mare importanță sunt cele în care sunt și producători, din care noi făceam parte. Însă, faptul că, printre producătorii de automobile din România, acum a apărut și Renault, trebuie să spun că ne-a dat o importanță mai mare în acest context. În general, țările care au o producție importantă își impun punctul de vedere în legătură cu o serie de reglementări pe plan mondial.

Notă: Între timp, Paul Schiaucu a devenit *o* pre^oedintele clubului de fotbal din Pite^oti, F.C. Arge^o, păstrându-*o* în acela^oi timp *o* preocupările din domeniul automobilelor, fiind pre^oedinte de onoare al A.P.I.A.

Gheorghe Barbu

Matematicienii sunt oameni extrem de mode^oti

La Pite^oti, în iunie 2003 s-a desfășurat cel mai important eveniment de comunicare al matematicienilor români de pretutindeni. Cel de-al 5-lea Congres al matematicienilor a fost organizat *o* găzduit de către Universitatea Pite^oti, sub directa supraveghere *o* coordonare a rectorului universității pite^otene, Prof. univ. dr. Gheorghe Barbu, el însu^oi matematician. Adunarea corifeilor matematicii la Pite^oti, marchează un moment istoric, atât pentru lumea matematicienilor, cât *o* pentru Universitatea Pite^oti. Artizanul acestei acțiuni, rectorul Gheorghe Barbu, un manager universitar de excepție, cu o carieră profesională de nivel academic în universul matematicii, nu poate fi decât un interlocutor de aleasă valoare.

-Ce fel de oameni sunt matematicienii? Au ei o lume aparte?

-Da, sunt ni^ote oameni aparte, în sensul că sunt mai puțin comunicativi, sunt preocupați mai mult de latura profesională a lucrurilor. Este adevărat că limbajul matematic este unul abstract. La ei comunicarea se face mai degrabă prin formule decât prin vorbe *o* uneori au un comportament care face notă

discordantă cu cel al oamenilor obișnuiți. Matematicienii sunt niște oameni foarte perseverenți, care au o capacitate de muncă extraordinară.

-Pentru aprofundarea țiințelor matematicii este nevoie de o abilitate aparte?

-Da, pentru performanță ai nevoie de o abilitate aparte. Pentru a face matematică în mod curent, în sensul de a o folosi și o aplica în ceva anume, eu cred că este la îndemână oricui. Matematica se poate învăța bine, dacă a fost luată într-o ordine logică, firească, pentru că ea este ca un lanț căruia nu trebuie să-i rupi nici o verigă. Cei care fac performanță trebuie să aibă o înzestrare nativă și un exercițiu constant din copilărie. Nu poți să ajungi la performanță, dacă nu ai început de foarte timpuriu.

-Ce datorează societatea umană matematicienilor? Mă refer la progresele din istoria omenirii datorate matematicienilor?

-Matematica se regăsește în foarte multe domenii, în special în informatică. Aceasta s-a dezvoltat pe baza matematicii. Aș merge chiar mai departe, în 1818-1820 George Bull a introdus Teoria Mulțimii. La vremea respectivă această teorie nu prea servea la mare lucru, era o chestiune mai degrabă teoretică. Dar ea a stat mai târziu la baza calculatoarelor moderne de astăzi.

-Ce se întâmplă atunci când se adună mai mulți matematicieni, să zicem, la o masă rotundă sau la un congres? Ce comunică matematicienii și care sunt trăirile lor?

-E un lucru extraordinar când reușești să aduni mai mulți matematicieni. De obicei se discută chestiuni legate tot de lucru, ce a mai făcut fiecare, ce realizări au avut, ce au mai scris, în ce direcție se îndreaptă ramura matematicii respective etc. Dar ca în orice discuție se aduce vorba și de viața personală. În

concluzie ei nu vorbesc doar despre matematică ci pot avea discuții și despre alte domenii. În deschiderea Congresului, academicianul Eugen Simion făcea o paralelă între matematică și poezie: poezia promovează metafora, iar matematica abstractizarea.

-Eu am simțit că o adunare mare de matematicieni de elită poate genera energii pozitive, poate crea o atmosferă curată. E adevărat?

-Așa este. De obicei matematicienii sunt niște oameni extraordinari de modești, în ciuda efortului și a performanțelor pe care le ating și într-adevăr atmosfera acestui congres care s-a desfășurat la Pitești a fost una deosebită.

-Atunci când un matematician a fost atins de virusul politicii, care este evoluția sa? Ce fel de rezultate poate avea? Aveți un astfel de exemplu?

-În general, nu prea sunt atinși de virusul politicii. Ei sunt în general rupți de lumea reală, ei trăiesc într-o lume a lor foarte abstractă și de multe ori nu cunosc evenimente chiar foarte mediatizate. În general matematicienii au stat departe de politică, ei au fost mai apropiați de filosofie. Sunt puțini cei care au cochetat cu politica și care au ajuns în vârful piramidei. Dar bineînțeles există și excepții. Nu imi vine acum în minte un exemplu. Matematicienii sunt în general dezavantajați pentru că au o percepție reală a societății, dar societatea nu are reguli fixe, nu se bazează pe ecuații, intervine foarte mult întâmplarea, hazardul... or, matematicienii nu sunt pregătiți pentru o astfel de experiență.

-Matematicienii au un ascuțit simț al umorului. La români, hazul de necaz este proverbial. Dumneavoastră, ca matematician, cum definiți societatea românească de astăzi?

-Eu apreciez foarte mult umorul, din păcate din societatea

noastră a cam dispărut umorul. Preocupările și grijile cotidiene îi fac pe oameni să aibă mai puțin umor. Desigur și matematicienilor le-a cam dispărut umorul deoarece matematica trece printr-o criză; numărul de ore din școli e într-o continuă scădere, activitatea din institutele de cercetare s-a redus. Matematica noastră, care este foarte bine reprezentată în străinătate, trece printr-o criză acută. Acest lucru s-a întâmplat și în alte țări din Europa, pentru că economia de piață asimilează mai greu matematica. Ea este o disciplină care produce, dar nu este spectaculoasă și neieșind foarte mult în evidență e normal să nu fie apreciată. Mulți tineri vor să obțină rezultate și câtiguri imediate, or matematica nu le oferă acest lucru. S-ar putea ca într-un timp scurt, dintr-o disciplină de vârf, matematica să nu mai prezinte interes pentru nimeni.

-Acum la finalul acestei manifestări de prestigiu pentru orașul nostru, aș dori să dați o notă manifestării care tocmai s-a încheiat.

-Nu aș putea să dau o notă, deoarece ar fi ca și cum m-aș nota singur, însă trebuie spus că aprecierile au fost din cele mai bune și acest lucru ne-a bucurat foarte mult. Toți participanții au apreciat acest congres, atât din punct de vedere organizatoric, cât și din punct de vedere al ținutei academice și al ținutei științifice. Ceea ce aș putea să precizez eu este o afirmație a unui tânăr matematician, care pentru noi a fost foarte măgulitoare: *„A dat Dumnezeu să ajung să văd și în România un Congres care este organizat la nivel național și chiar internațional.”* M-a bucurat foarte mult acest lucru pentru că îl spunea un om neinteresat. Nu a fost singurul care a afirmat acest lucru, aprecierile au venit și din partea altor profesori, atât din țară, cât și din străinătate. Numai așa putem intra în elita națională și internațională a universităților, numai așa putem dovedi că suntem o instituție puternică, ancorată în realitățile timpului.

Paul Bran

Noi vedem doar partea rea a mersului economiei

Profesorul univ. dr. Paul Bran, rectorul primei școli economice din învățământul universitar românesc, Academia de Studii Economice București, este unul dintre cele mai cunoscute nume din lumea economiștilor români și nu numai.

- Îmi amintesc de o anecdotă, înainte de 1989, în care se vorbea despre diferența dintre un economist român și unul din vest. Cel din vest ține felinarul înaintea unei căruțe și atenționează căruțașul ori de câte ori apare o groapă, să nu treacă prin ea. Românul, se vorbea că ține felinarul în spatele căruței și bifează: „Am mai dat într-o groapă!”

- Eu știu alta. O întreprindere cu profil de contabilitate făcută la noi e ca și cum ai conduce automobilul cu parbrizul acoperit și te dirijează cel de lângă tine care se uită prin lunetă și îți spune: „Vezi că acum ai trecut peste o groapă!”. E aproape același lucru.

- Cum stăm acum domnule rector, după părerea dumneavoastră? S-a schimbat mult?

- S-a schimbat foarte mult. Nu cred că a fost o altă Universitate care să treacă prin șocul pe care l-a trecut A.S.E-ul după 89. Au trebuit să schimbe toată teoria, n-a mai fost valabilă

nici o doctrină care să stea la baza disciplinelor. Aproape toți profesorii au fost la specializare în Franța, Anglia pentru a-și însuși noul tip de doctrină. Nu a fost ușor, dar cu toate acestea am avut un stimulent foarte bun: studenții. Mai ales că acum au posibilitatea să se documenteze, încât nu mai poți să te duci la curs cu lucruri care nu mai sunt de actualitate. Majoritatea cadrelor didactice, i-am văzut anul trecut la supraveghere, este formată după '90. Jumătate din ei merg la specializare în străinătate, la fel și studenții noștri. Deci vin cu foarte multe elemente de noutate care formează acum baza pregătirii noastre economice.

-Ne confruntăm cu o inflație de economiști sau cu o inflație de diplome...?

-Înainte de '89 se spunea că dacă strigi într-un autobuz: "Domnule inginer!", toată lumea va întoarce capul. Acum, dacă strigi "Domnule economist!", va întoarce toată lumea capul. Să îți spună că, la fel ca în vest, și la noi se schimbă mentalitatea față de modul de examinare a studentului. Practic, absolventul trebuie să fie conștient de responsabilitatea față de gradul de însușire a cunoștințelor pe care noi, profesorii, le oferim prin intermediul școlii. Piața face selecția de rigoare. Cine este pregătit este căutat de angajatori și câștigă pe măsură. Cine nu face față se pierde...Spre aceasta se merge, chiar dacă, la ora actuală, încă mai funcționează intervențiile de nepotisme pentru posesorii de diplome...

-Cum colaborați cu universitățile particulare?

-Foarte bine. Mulți dintre profesori sunt trimiși de la noi, inclusiv la dumneavoastră la Pitești. Domnul Puiu de la Brâncoveanu este tot unul de-al nostru.

- Când o să trimiteți profesori să ajute și guvernarea?

-Am trimis și acolo dar n-au reușit să facă mare lucru... Din doi prim-miniștri, doi sunt de la A.S.E.

Păi nu e o mândrie...

Nu... că dl. Radu Vasile a terminat universitatea la noi, dar e profesor de istorie... A intrat în istorie! Dl. Isărescu a terminat la noi, dar a fost, întâmplător, prim-ministru. Dl. Văcăroiu a terminat A.S.E-ul dar n-am avut prea mare sprijin, perioada era și mai tulbură...

Noi vedem doar partea rea a mersului economiei, a guvernării. Faptul că noi existăm acum înseamnă că totuși se face ceva. Și pe linia Băncii Naționale... vedeți că și ministrul finanțelor este tot absolvent de A.S.E. ... M-a criticat ministrul de război că am uitat să-l invit la aniversarea de 90 de ani "și eu sunt absolvent de A.S.E., nu am trecut doar prin fața clădirii!" M-a apostrofat domnia sa. Avem mai mulți miniștri absolvenți de A.S.E. Totuși școala Economică e necesară pentru cei care guvernează. De ce? Pentru că activitatea economică e motorul societății. Noi încercăm să rezolvăm problema nu influențând guvernarea ci creînd masa critică de oameni care să gestioneze economia. Eu am încredere că ei vor rezolva aceste probleme. Ca să rezolvi problemele economiei nu trebuie neapărat să faci legi bune sau să pui edine frumoase, trebuie așezat mersul întreprinderilor și al instituțiilor. Fiecare la locul lui trebuie să facă altfel decât până acum. Lucrul ăsta se face prin educație. Eu am încredere în generația pe care o educăm noi acum, sau care mai precis se educă singură. Profesorul nu mai e singura sursă de informație. Acum sunt "n" surse de a te informa, deci prin această nouă educație, această generație va salva situația.

- Domnule profesor, învățați-ne, ce-i de făcut acum cu dolarul și euro... Ce să cumpărăm? Ce se întâmplă cu dolarul?

Moneda americană e în așteptare. Deja zilele trecute specialiștii din U.E. se întreba: "Ce facem, pentru că a crescut

euro?" Aici este o umecherie economică pe care nu o ție multă lume, ți eu, când discutam, mă întrebam de ce americanii nu intervin să salveze moneda? Ei aveau un interes. Exact ca un părinte cre ți învață un copil să fie obraznic, nu cuminte, ca să intre în viață mai bine, călit. Așa ți cu dolarul... Ei, printr-un dolar scăzut intră cu mărfuri mai ieftine în U.E. ,iar mărfurile europene au devenit mai scumpe în America ți nu mai se cumpără. Deci îi blochează pe europeni din două puncte de vedere; eu ți la curs le spun la studenții mei bancul ăsta:

"I-a chemat Dumnezeu la el pe Ceaușescu, Reagen ți pe Gorbaciov. A doua zi s-au dus la ei acasă. Americanul a transmis poporului său că are două veți. Un bună, că există Dumnezeu ți alta rea, că vine sfârșitul lumii. Rusul le-a spus alor lui că are de asemenea două veți, dar amândouă rele. Există Dumnezeu! Dar vine sfârșitul lumii! Ceaușescu le-a spus românilor că are tot două veți, dar amândouă sunt bune. Există Dumnezeu! Prima. Iar cea de-a doua ar fi că vor muri ți americanii ți rușii,... pentru că vine sfârșitul lumii...

Așa ți cu ătia; în momentul când dolarul are cursul jos pentru americani sunt două lucruri bune: penetrează cu mărfuri ți stopează importul de mărfuri din Europa spre America. ăstea sunt elemente, despre care de abia acum s-au trezit cei din Europa să întrebe: Ce facem? Noi avem impresia că e o mândrie când crește cursul monedei noastre... Este, dar este trecător... La noi sunt două lucruri rele când crește cursul monedei străine în leu. Se bucură cei care exportă, dar ce a cătigat la export trebuie să plătească la import. Părerea mea este că în câteva săptămâni lucrurile se vor inversa. Mai ales după ce se dă drumul la petrolul din Irak.

- Însamnă că trebuie să cumpărăm de la americani ți să vindem la europeni, noi românii...În ce măsură o să reușească economia românească să facă treaba asta?

- Nu ții în ce măsură o să reușim. Agenții noștri economici n-au cultură monetară. Înainte, când creștea dolarul, ne plângeam că euro e mic. Acum, când a scăzut, nu țtim ce să facem cu el.

- Pe final făceți-mi vă rog un comentariu via-a-vis de ce se va întâmpla în România în perioada următoare. Cât de optimist mai puteți fi?

- Domne, optimistul e un pesimist bine informat. Este singura cale care ne mai ține treji. Avem acel proiect de dezvoltare durabilă a României până în anul 2025...Sigur că asemenea prognoză este nevoie să o avem, deoarece ea ne va ajuta să mergem spre viitor. Ce se constată? ăi deja trebuie să fim ți noi conștienți. În relațiile cu U.E. nu trebuie să fim liniștiți sau supuți, trebuie să fii obraznic sub forma unor argumente care trebuie să le ai pregătite. O altă problemă e cu N.A.T.O. Trimitem trupe în Irak, dar cine plătește? Noi le-am trimis ți tot noi plătim. Noi prin poziția geografică pe care o avem trebuia să fim rugați să-i ajutăm. În U.E. nu intră doar d-na Puvak, intră cei 22 de milioane de români, care nu ții ce-i așteaptă. Această prognoză trebuie să lămurească mai multe aspecte. În primul rând trebuie să clarifice ce este aia o dezvoltare durabilă. În al doilea rând va trebui să clarifice ce este cu acel proiect de dezvoltare durabilă a României. Cum va arăta cetățeanul în anul 2025? Ce-i îi vom oferi? Ce servicii? ăi cine le va face? În al treilea rând va fi definirea clară a proprietății... Va fi nevoie de o strategie, pentru că cine ți pierde proprietatea nu are viitor.

- Ați fost rugat vreodată de vreun prim-ministru să oferiți o consultanță?

- Noi am mai discutat dar când văd că nu au soluții sunt incomodați de întrebările noastre. Eu am lucrat în zona guvernului, în anul 1990 am fost consilier ți am început tocmai

cu legile ăstea. Am stat doar un an. În acest timp am elaborat Statutul Băncii Naționale și Legea băncilor comerciale. Atunci s-a făcut și Legea Finanțelor Publice... Din iulie 1990 și până în martie 1991 au trecut prin mâna mea 80 de legi. Nu toate bune pentru că nu puteai... Deci dacă vrei ca o idee să pătrundă trebuie să fie foarte scurtă pentru că nu se citește mai mult de o pagină și jumătate. O altă constatare a fost că dacă nu ai o educație solidă pe domeniul în care ești înainte de a avea o funcție nu poți face fața. De ce? Pentru că guvernarea, ca și viața de zi cu zi este formată din evenimente care apar peste noapte. Orizontul de lucru era atunci de două săptămâni. Nu aveai cum să privești mai departe de două săptămâni. Acum s-a trecut la două luni. Nu vedeți că U.E. vine și ne pune condițiile la care ei au ajuns după 50 de ani de existență. Și pe ei (pe membrii U.E.) îi deranjează să pună la masa lor cu tacâmuri de aur și de argint pe unii care nici măcar nu se ștearg pe picioare. Au și ei teama asta de a nu li se deregle acest echilibru la care ei au ajuns până în acest moment. Și în privința producției alimentare e același lucru. Vă dați seama ce nebunie.

- *Vă mulțumesc domnule rector.*

Iulie 2003, Curtea de Argeș

**Prea Sfințitul CALINIC,
Episcop al Argeșului și Muscelului**

Nici orgoliul - vârful răutăților - nu poate zdruncina BISERICA LUI DUMNEZEU

- În ultimii ani, Biserica Ortodoxă Română s-a confruntat cu o serie de diversiuni. Se încearcă, în mod constant, deteriorarea imaginii ortodoxiei, prin mijloace nu tocmai... ortodoxe. Sectele religioase - cântigă teren, preoții ortodocși sunt denigrați, speculându-li-se orice greșală și așa mai departe... așteptăm vizita Papei... Cum comentați aceste realități ?

- Nu numai în ultimii ani, ci mereu, de 2000 de ani, de când Isus Hristos a întemeiat Biserica Sa, a avut dureroase confruntări, amintind doar în treacăt cele unsprezece persecuții din primul mileniu, apoi schisma din 1054, când Biserica cea Unică s-a divizat din patimi omenești, orgoliul fiind vârful răutăților. Persecuțiile au culminat cu prigoana comunistă atee, care n-a pârjolit celelalte confesiuni creștine și chiar religiile din lume. Ne mai întrebăm și noi: cum de mai stă pe picioare Biserica lui Hristos? Stă pentru că e a lui Hristos! De-ar fi fost făcută de oameni, azi nu mai exista Biserica!

Aadar, încercări de denigrare au fost și vor mai fi cât va fi

lumea, Biserica însemnând comunitatea mare ce are ca Învăpător Suprem pe Isus, care lucrează prin ale^oii Săi. Uneori, ale^oii ace^otia, preoții Bisericii noastre, fiind în furtuna ispitelor de tot felul, unii dintre ei, cad victime ^oi iată că nici presa ^oi nici oamenii nu mai sunt dispu^oi să ierte ^oi ne arată cu degetul, precum ați văzut ^oi citit în presa noastră arge^oeană.

Sigur că e regretabil, dar pentru presă e nevoie, după cum mărturisesc ziari^otii, de subiecte tari pentru a se vinde tirajul.

Dacă doar clericii ortodoc^oi ar fi cei mai păcăto^oi, asta n-ar fi prea grav. Nu vreau să incriminez pe nimeni, dar prea se vede cât de colo, că în România parcă nu mai există nici un cult ^oi nici o Biserică, ^oi a^oa... iată că se văd numai păcatele ortodoc^oilor.

Cred că vizita Papei nu are nici o legătură cu păcatele acestora, fiecare le are pe ale sale, a^oa că Dumnezeu, în planul Său, dacă are pe răboj o eventuală vizită a Papei în România, se va împlini de bună seamă, nu trebuie să ducem grijă, doar e fratele nostru întru sfânta arhierie!

- În Arge^o funcționează o Facultate de Teologie „zidită” cu sudoarea unor suflete Dumnezeie^oti. Deranjează pe cineva acest lucru?

- Facultatea de Teologie din cadrul Universității Pite^oti a bucurat pe mulți ^oi a supărat pe unii care se obi^onuiesc mai greu cu ideea că pustiul ateist a început să primească harul Duhului Sfânt. Doar inimile ^oi mințile unora mai stau închise ^oi nu pricep lumina.

Nu de puține ori am auzit glasuri: „Cum domnule, până ieri am spus că nu există Dumnezeu ^oi azi să zic că este?!” Adică s-ar zice, dacă am fost silit să spun până ieri a^oa ceva, oare îmi vine greu, azi, în libertate, să mărturisesc^oti adevărul?

^atiu că prostia nu prea are graniță, a^oa că vom avea mult de lucru ^oi de întâmpinat multe greutăți!

Ceea ce doresc să se ^otie, este: Facultatea de Teologie, în întregul ei, este necesar să se ocupe de învăpământ în modul cel mai serios, iar admiterile să fie orânduite de oricine, în afară de arge^oeni ^oi bucure^oteni, pentru a se pune stavilă odată tuturor răutăților ^oi incriminărilor.

- Curtea de Arge^o, cetate a primei Mitropolii, trebuie să-^oi recapete acest statut. Ați făcut demersurile administrative în acest sens?

- Demersurile oficiale pentru refacerea Mitropoliei Arge^oului le-am inițiat încă din anul 1990, când deja s-au făcut documentele în acest sens.

Este perfect adevărat că Arge^oul a fost primul loc din istorie care a avut Mitropolie ^oi e bine să se refacă, dacă nu pentru alte considerente, cel puțin pentru cel de onoare, că a fost prima ^oi arge^oenii n-au uitat aceasta.

În 1999 se împlinesc 640 de ani de la înființarea Mitropoliei Arge^oului ^oi cred că va fi o bucurie ^oi pentru Prea Fericitul Patriarh Teoctist, să-^oi mai adauge la uria^oul palmares al realizărilor ^oi pe cel al reînființării Mitropoliei Arge^oului!

- Vă rugăm să transmiteți prin „Jurnal PULS” o învăpătură pentru românii aflați pe drumul... tranziției.

- O învăpătură pentru românii aflați pe drumul tranziției? Da! Bucuros sunt să spun că nu trebuie să stăm. Să lucrăm de zor acolo unde suntem! Să facem curat în casa noastră, în gospodăria noastră, să punem straturi, să cre^otem tot felul de orătânii, să îngrijim grădini ^oi să facem ^oanșuri, podeșe, poduri, drumuri, să văruim casele, blocurile, să sfinșim locul pe care-l ocupăm! Ne va ajuta Dumnezeu, nu ne va părăsi dacă ne va vedea că ne ocupăm de Biserica Lui!

1998, Pite^oti

P. S. Calinic Arge^oeanul, despre Biserică ^oi Neam

**„Lumina n-o poⁱ defini
^oi nu e cazul să o define^oti...”**

Tema „Biserica ^oi Neamul” este foarte generoasă ^oi nu este nouă. De-a lungul timpului, despre Biserică ^oi Neam (neamul românesc, bineîn^oteles) au vorbit mari nume ale istoriei noastre, oameni de cultură. De exemplu Nicolae Iorga spunea despre Biserica Neamului că „se nume^ote Biserica Neamului, pentru că face parte integrantă din structura sufletească a românului.” Eminescu numea biserica „mama neamului românesc”.

Deci iată o împletire a afirma^oiei unui istoric cu o afirma^oie a unui poet, ei fiind aproape contemporani. Cu toate acestea, n-a^o putea spune că ei au stat împreună la o masă rotundă, alături de al^oi oameni de cultură, pentru a defini Biserica Neamului. Biserica Neamului se în^opelegea de la sine, a^o putea spune că nu trebuie definită. Adică e un lucru, să zicem, ca lumina; lumina n-o poⁱ defini ^oi nu e cazul să o define^oti pentru că este lumină ^oi o accep^oi ca atare, este un fenomen special. A^oa e ^oi cu Biserica Neamului: când spui Biserică se în^opelege Neam ^oi când spui Neam se în^opelege Biserică, pentru că omul este o fiin^oă bipolară; în structura lui are ^oi suflet, are ^oi trup.

Ceea ce p^oine de spirit este angajarea lui în cele duhovnice^oti, în cele Dumnezeie^oti ^oi atunci, el merge pe cei doi poli: spirit ^oi materie care se încadrează într-un tot ^oi, atunci când vorbe^oti despre om, te referi la om ca la o identitate absolută. Deci, omul are o identitate a lui, de român de exemplu. Această identitate a

Această for^oă Dumnezeiască ^oi această aură Dumnezeiască este legată fiin^opial de firea lui, de existen^oța lui, de realizările lui în societate, în contextul social în care trăie^ote.

Din punctul meu de vedere, dacă-mi îngădui^oi să spun a^oa, a vorbi despre Biserica Neamului, despre Neam ^oi Biserică este un lucru sacru. Există o primejdie, când se vorbe^ote prea mult, când se face această zicere despre Biserică ^oi Neam, unora le displace acest lucru. Le displace, din motive diferite, la unii obiective, la al^oii subiective. Când vorbim despre acest subiect, noi nu o facem pentru a supăra sau deranja pe cineva. Doamne fere^ote!

**Oricare neam care se respectă
î^oi respectă valorile lui**

A^oa cum evreii au dorin^oța lor dintru-nceput de a se aduna în Sion, de a-^oi face un stat al lor absolut unitar, a^oa cum celelalte popoare p^oin la identitatea lor, cum e poporul Greciei, cum e poporul Albaniei, cum e poporul suedez, englez, francez, german ^oi a^oa mai departe, fiecare p^oine la identitatea lui, p^oine la valorile lui spirituale. N-ai să vezi, de exemplu un francez, care să-^oi batjocorească Biserica, valorile spirituale. N-ai să vezi un englez făcând lucrul ăsta. Oricare neam care se respectă î^oi respectă valorile lui. Eu socot că pentru neamul românesc valoarea cea dintâi este sufletul ^oi sufletul acesta, încadrat în învâpătura lui Iisus Hristos care se reflectă în Biserică.

Opiniile contemporanilor la vreme de cumpănă

Referindu-mă la opiniile unor contemporani, a^o vrea să-l amintesc aici pe Mitropolitul Nicolae Bălan. El, fiind Mitropolit

al Ardealului, atunci când s-a ocupat Ardealul, în 1940, de Anul Nou, în Catedrala de la Sibiu, îmi amintesc că nu putea să vorbească tot ce-ar fi vrut, să-și arate atitudinea absolută datorită autorităților care pândeau orice cuvânt, orice acțiune și putea să fie pedepsit de autorități, care erau foarte atente. Dar, când Ardealul de Nord sub ocupație, Mitropolitul Bălan a spus, în genunchi, de Anul Nou o rugăciune extraordinară în legătură cu această stare de ocupație și de batjocorire a Bisericii. Atunci au fost incendiate 40 de biserici din lemn. Au fost batjocoriți preoții, învățătorii, satele, creștinii... Această durere cumplită s-a reflectat în rugăciunea, aș putea spune- celebră, aș cum este rugăciunea lui Manasa din Vechiul Testament (este o rugăciune celebră). Aș și Mitropolitul Bălan, cu sufletul înșăngerat și cu durere absolută din cauza celor întâmplate, fiindcă el era Mitropolitul Ardealului și răspundea și de Ardealul de Nord, a avut cele mai frumoase cuvinte despre Biserică, despre legea noastră strămoșească cum se spune în Transilvania pentru a se defini Biserica noastră ortodoxă. Sunt și alți ierarhi, pe lângă Mitropolitul Bălan, cum a fost Episcopul Nicolae al Oradiei, Nicolae Popovici, prins în aceeași situație tragică pentru neamul nostru și pentru biserica noastră. Apoi, episcopul academician Colan, de la Cluj. Fiii nu au părăsit Transilvania atunci când mulți dintre locuitorii apăsăși ai Transilvaniei au trecut munții. Și Mitropolitul Bălan și episcopul Nicolae Popovici al Oradiei și Mitropolitul Colan Nicolae al Clujului nu au părăsit nici neamul nici biserica în care ei slujeau. Mi-aduc aminte că Mitropolitul Nicolae Popovici al Oradiei a fost pus într-un vagon de vite și închis în perioada aceea, pedepsit. Episcopului Nicolae Colan de la Cluj i s-au spart ferestrele reședinței, era amenințat cu moartea și speriat ca să părăsească Ardealul, Transilvania și Biserica. El însă a stat în

primejdie, cu tot riscul, a stat și de veghe, căci el a-nșeles censeamnă Neam și Biserică. Ei sunt prototipuri în sensul acesta, bineînșeles alături de preoimea care nu a părăsit creștinii și biserica, pentru că ar fi fost o mare durere ca preoții să-și părăsească parohiile, să-și părăsească pe credincioși. Ar fi fost o lovitură de grație dată și neamului din Transilvania și Bisericii. Putem spune că atât ierarhii bisericii- episcopi și mitropolii cât și preoimea au stat și au consumat această dramă, această tragedie a bisericii și neamului. Deci, nu se poate vorbi de Neam fără Biserică și de Biserică fără Neam, pentru că împreună formează o entitate. Cum nu se poate despărți sufletul de trup, aș nu se poate despărți neamul de biserică.

Biserica și politica

În Biserică nu se poate face nici-un fel de politică în adevăratul sens al cuvântului. Bisericanii, creierul Bisericii, ar putea face un fel de artă politică, dacă se poate spune aș. E mai greu lucrul acesta. Efectiv, un preot nu poate face parte dintr-un partid politic, atâta timp cât el este și părintele sufletesc al comunității. Nu poți să tratezi preferențial pe un credincios, indiferent din ce partid politic face parte. Creștinii pot face parte din orice partid politic doresc, dar preotul nu poate din punct de vedere spiritual să fie angajat efectiv în politica activă. Dar și preotul ca orice cetățean român, ca orice creștin român poate aprecia ideile oricărui partid care nu afectează nici statul unitar, nici morala, nu afectează nici biserica, nici libertatea. Și atunci Biserica poate apăra aceste principii pentru binele comunității.

**Dumnezeu ne dă,
noi trebuie să ținem sacul**

Preoții trebuie să-și sfătuiască, să-și îndrepte pe credincioși către valorile umane consacrate. De exemplu, munca.

Orice analist economic îți va spune că societățile dezvoltate au ajuns unde au ajuns prin muncă susținută. La noi când le spui unora să muncească, se supără. Mircea Eliade spunea: „nu căutați bogății în altă parte, bogăția este în spatele casei”. Adică sapă ogrorul tău, gospodărește-ți casa, întărește-ți casa, fă-ți podețul casei, fă-ți gardul, rânduiește-ți ce poți în casă, cât poți, gospodărește-ți acolo, crește în casa ta vacă, purcel, găină, lucrează terenul ce ți se dă, cât poți, cât se poate. E greu, toate-s complicate, dar, cu hărnicie tebuie să facem tot ce ne stă în puteri, să ne facem rânduială în casă. Dacă avem oarece rânduială în casa noastră, atunci nu avem de ce să ne temem de tranziție.

Tranziția înseamnă o lipsuri foarte mari, scădere economică, prăbușiri financiar economice! Se pot întâmpla o lucruri din acestea. Să zicem că se vor întâmpla; asta nu înseamnă că trebuie să disperăm, să ne pierdem nădejdea.

Trebuie să avem stăpânire de sine, verticalitate, pentru că Dumnezeu este acela care poartă de grijă oamenilor o și nu ne va lăsa pe noi să ne prăbușim așa cum se tem unii.

Speranță să avem în Dumnezeu. Se spune că Dumnezeu ne dă o și noi trebuie să ținem sacul. Să ne pregătim deci să ținem sacul.

Zidiri

În această perioadă de tranziție, în Episcopia Argeșului s-au făcut multe lucrări. S-au construit biserici noi, nu atâtea câte am fi dorit noi. Mai ales în orașe avem probleme, pentru că nu se găsesc spații pentru biserici.

Noi ne-am supărat, că pentru alte construcții se găsesc spații o și pentru biserici, nu. La sate s-au construit. Sperăm să rezolvăm

într-un fel o și în Pitești.

Mă mai supăr eu câteodată pe domnul Pendiuc, dar mă supăr degeaba, pentru că, de câte ori se hotărăște să dea un spațiu pentru biserică, imediat se găsesc o proprietari care să-l revendică o și nu poți să ataci proprietatea nimănui.

S-au reînființat mănăstirile noastre istorice, cum ar fi Glavaciocul, unde se restaurează; Mănăstirea Cotmeana de pe vremea lui Mircea cel Bătrân; Mănăstirea Bascov, unde avem ceva probleme; Mănăstirea Aninoasa, unde este un antier foarte mare; Mănăstirea Robaia, la care se lucrează; Mănăstirea Nămaiești; Mănăstirea Văleni; se lucrează o la Mănăstirea Argeșului.

S-a construit biserică la penitenciarul din Colibași, este gata pentru sfințirea care va avea loc pe 17 septembrie.

La Mioveni e un mare antier al viitoarei Catedrale. Dorim ca până la iarnă să facem placa, pentru ca la subsol să pregătim o biserică. E un spațiu uriaș acolo. La construcție ne-a ajutat o Uzina de Autoturisme, prin domnul Stroe, care a avut bunăvoință, nu atâta cât pentru fotbal, dar ne-a dat o nouă o mână de ajutor.

Acum l-am rugat să ne dea un vehicul pentru grădinișta noastră de copii din Pitești. Ne-a asigurat că va face tot ce-i stă în puteri, o și eu am convingerea că ne va ajuta, așa cum a mai făcut-o.

Preotul ortodox este legat de glie

Grădinișta aceasta nu se vrea neapărat o replică la ceea ce au făcut catolicii. Ei ne-au luat-o înainte nu numai aici, în Argeș, ei au luat-o înainte în Europa, în America, în alte state.

Ordinele acestea călugărești catolice au mai multe posibilități de a face bani. Am văzut, în Occident, chiar mănăstiri transformate în spații de producție. De exemplu, într-o mănăstire am văzut o fabrică de bere; acea bere o vând, iar banii intră în contul bisericii,

după care sunt împrățiați în toate colțurile lumii.

Este o mare deosebire între clerul ortodox și clerul romano-catolic. Clerul romano-catolic este tipic militar, misionar. Ei sunt celibatari, au geanta, au casa parohială, au parohia, fac misiuni în țări, sunt trimiși, transferați peste noapte și aș mai departe.

La ortodocși este mai complicat, pentru că preotul ortodox este, îndeosebi, căsătorit și atunci intervine familia și este oarecum legat de glie. Datorită acestui imobilism, preotul ortodox nu poate să fie un misionar prin excelență. Trebuie să aibă grijă și pentru familie și pentru obștea parohială.

Unii au mai mare grijă de familie, decât de parohie, alții reușesc să împartă în mod egal grija pentru familie și pentru parohie, iar alții au cea mai mare grijă de parohie, iar pentru familie mai puțin, dar din aceștia sunt foarte rari. Sunt mulți din aceștia care fac mari sacrificii, dar nu vor să fie mediatizați.

Ei trebuie să prezinte niște rapoarte asupra activității din parohie, asupra lucrărilor făcute. Mulți dintre ei nu fac lucrul acesta zicând că „oție Dumnezeu” ce au făcut ei. Totuși, pentru vremurile de acum statisticile sunt foarte importante.

Argeșul - Mitropolie de onoare

În toate împrejurările, când se discută despre mănăstirea Argeșului, toată lumea recunoaște că a fost cea dintâi Mitropolie și că Mitropolia se cuvine a fi reactivată. Există motive subiective care întârzie oarecum refacerea Mitropoliei Argeșului. Eu am însă speranțe și părerea mea este că, dacă eu aș fi o piedică în refacerea Mitropoliei Argeșului, am spus, eu îmi iau traista și plec, dacă eu sunt o piedică. Argeșenii au dreptul lor și, chiar dacă eparhia noastră nu este cea mai puternică și mai răsărită din România, cel puțin Mitropolia Argeșului are dreptul să fie Mitropolie de

Stareșul IOASAF de la Mănăstirea Cotmeana

Cuvinte de învățătură duhovnicească

- Cum s-a ajuns ca Mănăstirea Cotmeana să aibă Hramul Buna - Vestire?

Hramul Mănăstirii Cotmeana este stabilit de marele Mircea cel Bătrân. După ce-a ctitorit Mănăstirea și a dat-o în folosință celor șase călugări, Mircea a spus ca Hramul să fie în cinstea Maicii Domnului, Buna - Vestire. Anul acesta Mănăstirea Cotmeana împlinește 616 ani de existență. Buna - Vestire este Hramul Mănăstirii Cotmeana, datorită faptului că Mircea cel Bătrân a câștigat primul său război. Drept mulțumire pentru Bunul Dumnezeu, a pus acest Hram în cinstea Maicii Domnului, Îngerul Gavril vestind Fecioarei Maria, nașterea Mesiei, Mântuitorul IISUS HRISTOS. Îngerul păzitor al Sfintei Fecioare Maria a fost trimis de Dumnezeu să-i vestească nașterea pruncului Iisus care va fi Mântuitorul Lumii. Sigur că, după nașterea lui Iisus, Sfânta Fecioară Maria a fost cea care o viață întreagă a respectat prorociile Vechiului Testament și Legea lui Dumnezeu. Ea a crescut pe pruncul Iisus sub oblăduirea Sfântului Iosif, logodnicul Mariei, care a fost trimis de Dumnezeu ca să aibă grijă și să o ajute la creșterea pruncului.

La Mănăstirea Cotmeana, întotdeauna de Buna - Vestire este un praznic deosebit, este cea mai mare și mai importantă sărbătoare în cinstea Sfintei Fecioare Maria, pe care o celebrăm. De 10 ani de când este redeschisă Mănăstirea Cotmeana, de

Hramul Mănăstirii se fac toate avansările călugărești, chiar avansarea mea a avut loc tot într-o zi de Buna - Vestire. În cinstea, în evlavia Sfintei Fecioare păstrăm această zi sfântă pentru a fi cu atât mai mult marcată prin evenimente deosebite.

Anul acesta, am avut și o Ceremonie Monahală la care au asistat numeroși musafiri. La sfințirea agheasmei, Acatistul Bunei - Vestiri, Sfântul Maslu și Dezlegările Sfântului Vasile, ca și la Sfânta Liturghie în cinstea Bunei - Vestiri, au participat, de asemenea, numeroși credincioși care au fost miruiți și au primit Sfânta Anafură împreună cu o mângâiere trupească, după ce am împărțit din belug hrană sufletească: rugăciuni, cântări, slujbe, Cuvânt de învățătură. Toți credincioșii prezenți la Mănăstire de Buna - Vestire au primit, de asemenea, pachete din care nu au lipsit coliva și peștele. Au fost pregătite peste 1400 de pachete.

- *În mod curent, care sunt slujbele cele mai importante ce se săvârșesc la Mănăstirea Cotmeana?*

- Față de cele pe care le fac Bisericele de Mir, sunt: Tainele Sfântului Maslu - miercurea și vinerea întotdeauna - de zece ani și Moliftele Sfântului Vasile care se fac foarte rar în țară.

În fiecare zi facem Sfânta Liturghie. După Sfânta Liturghie, miercuri, veșmintele cu care am slujit sunt pline de sfințenie și de har. Cer Pogorârea Sfântului Duh pentru sfințirea jertfei nesângeroase - pâinea și vinul, care la un moment foarte important al Sfintei Liturghii se prefac în trupul și sângele Domnului. După terminarea slujbei mă dezbrac, aruncând peste credincioși veșmintele, harul și puterea lui Dumnezeu pe capul lor, apoi citeșc Moliftele Sfântului Vasile, care sunt cele mai puternice, cele mai folositoare, dar și cele mai periculoase pentru cel care le citește. Ele îi ajută însă, în mod deosebit, pe credincioșii care au credință și cred în puterea lui Dumnezeu și în aceste slujbe

ale Sfântului Vasile care dezleagă farmecece, oricât de grele sau urât ar fi fost ele legate - chiar prin piatră seacă. Se dezleagă orice farmec făcut. Aceste slujbe sunt unicat pe globul pământesc în viața Bisericii Creștine Ortodoxe.

- *Eva a fost fermecată de șarpe în Grădina Edenului?*

- Nu a fost fermecată, ci ispitită. Tot o lucrare diavolească a fost. Toate păcatele sunt lucrări diavolești. Cel rău propagă lucrurile necurate. Eva a fost ispitită să muște din măr și încă din mărul oprit. Dumnezeu le-a spus (Evei și lui Adam): „Din tot Edenul, din acest Rai (înzestrat cu toate frumusețile și cu toate bunătățile), din acest Pom al Vieții, al Răului și al Binelui, să nu mâncați”. Țin cu toții la ce a dus neascultarea... asta și datorită faptului că credința nu era foarte puternică. Nu se cunoștea încă frica de ascultare, de supunere. Femeia!... Ascultarea, supunerea și credința se leagă cu toate celelalte.

- *Când apar, după Adam și Eva, primele semne ale farmecelor pe Pământ?*

- Încă din primele veacuri, imediat după ce s-a înmulțit poporul evreu. Bineînțeles, pe vremea aceea nu erau creștini. Ele au luat amploare și astăzi au împânzit toată lumea.

La noi sunt numite farmece, oamenii de Țiință le spun exorcizări, iar în unele țări reprezintă forme ale magiei albe, gri, negre, etc.

Singurele slujbe care sunt folosite și care pot dezlega orice fel de farmece sau orice fel de magie sunt Moliftele Sfântului Vasile. Țigăncile și alții care pretind că dezleagă, spală... mint și amăgesc. Printr-o putere a celui rău, nu poți să faci unui om bine. Este absurd.

- *Satana este un fost inger care a vrut să ia scaunul lui Dumnezeu?*

- Înainte de a crea Cerul și Pământul și toată lumea văzută,

Dumnezeu a creat lumea nevăzută - îngerii. Din cauza păcatului, mândriei, nesupunerii și neascultării, îngerii care au căzut în păcatul mândriei și au vrut să fie mai presus decât Dumnezeu, să zboare și să umble în văzduhurile Cerurilor deasupra lui Hristos, au fost blestemați și prefăcuți în diavoli și li s-a dat puterea răului să ispitească omul până la a-i lua chiar sufletul. N-a fost numai un singur înger care a fost pedepsit și făcut satană.

- *Cine este Lucifer?*

- Lucifer (Doamne, iartă-mă!) este un fel de comandant suprem al diavolilor.

- *Dar există teorii potrivit cărora Lucifer ar fi simbolul răpîunii, al înșelepciunii chiar.*

- Filosofic poate, dar nu teologic. Noi nu primim învățăturile și talmăcirile sectarilor.

- *Nu mă refer la sectari, ci la oameni cu minți luminate, de exemplu, iluminații.*

- Noi combatem cu vehemență aceste lucruri deoarece ne rugăm numai și numai după Învățătura Sfintei Scripturi, care este sfântă. Una Sfântă, Sobornicească și Apostolească Biserică. Un singur Botez, o singură Biserică, un singur Dumnezeu și o singură Credință.

Nu avem treabă cu cei care au plecat într-o parte sau alta... Noi credem în ceea ce ne învață Sfânta Scriptură. O singură credință creștină și un singur Dumnezeu, indiferent că unii îl numesc Iehova sau Allah. El este UNUL SINGUR pentru toți, Creatorul tuturor celor văzute și nevăzute.

- *La numeroasele slujbe pe care le-ați ținut ați avut ocazia să vă bucurați văzând că reușiți să debarasați de anumite energii negative, diferite persoane. Ce ați simțit în acele momente și cum descrieți energiile negative pe care le-ați observat, ele fiind tot de origine diavolească?*

- În timpul slujbelor de exorcizare se dă o luptă foarte puternică. Atât persoana posedată, cât și eu, cel care o ajută, trebuie să înfruntăm răul. Practic, există riscul ca și eu să preiau energiile negative. Dar mă ajută foarte mult credința pe care am dobândit-o de mic copil de la părinți și pe care mi-am întărit-o în călugărie, prin post, rugăciune și ascultare. A scoate demonii, nu este un lucru ușor și chiar Mântuitorul Iisus Hristos spune: „Astfel de demoni, nu se scot decât prin post și rugăciune”. (Evanghelia după Luca).

Chiar în veacul care a trecut s-a întâmplat ca satana izgonită dintr-un posedat să intre în preot. Doamne ferește!

Să nu credeți cumva că nu am și eu frică. După exorcizări mă încarc cu energia tuturor oamenilor prezenți la slujbă și sunt aproape leșinat mai bine de trei sferturi, transpir mai rău decât la o zi de coasă. Este foarte greu. Și sunt sigur că pușini cred acest lucru. Nimeni nu șteie la ce te expui în acele clipe.

Și o slujbă de acest fel nu durează mai mult de 25 de minute. Sentimentul de bucurie apare atunci când văd că omul posedat nu mai este aruncat pe pământ, zvârcolit, că diavolul nu mai ȳipă din el, nu mai spurcă și scuipă lumea, nu se mai luptă cu el și nu-l mai muncește.

Pot fi mai multe ȳedințe de exorcizări, pentru că sunt cazuri în care este un singur diavol în om și cazuri când sunt mai mulți, o legiune chiar... Și omul posedat poate fi de ajutor în scoaterea diavolului. El trebuie să postească și să se roage mult, la fel cei din casă.

Am un caz deosebit, cu un posedat pe care l-am scăpat de vreo patru ori. Din nefericire, acesta, mergând acasă a luat contact din nou cu farmecele ce se trimit asupra lui, după trei - cinci săptămâni, dracii revenind asupra lui și muncindu-l.

În ultimul timp am apelat la toți credincioșii care vin la

Cotmeana să facă rugăciuni ȳi pentru acest om, atunci când se roagă, seara ȳi dimineața, pentru ei.

- *Există un anumit tip de oameni care pot fi atinȳi cu prioritate de farmece?*

- Cel mai mult, farmecele se prind de oamenii care sunt necredincioȳi, nu postesc ȳi fac păcate în continuare, nu se spovedesc, nu merg la Biserică, nu se cercetează sufleteȳte deloc. Diavolul îȳi găseȳte foarte uȳor locul printre aceȳtia.

La un om credincios, care merge la Biserică, posteȳte, se roagă, cercetează Biblia, diavolul îi dă târcoale, dar nu poate să se sălăȳluiască în trupul lui. Nu are putere, e respins de credinȳă, de îngerul păzitor, de toate faptele bune, de rugăciunile ȳi posturile făcute ȳi ȳinute de acel om.

- *Aȳi ajutat ȳi persoane ce nu v-au cerut sprijinul, dar pe care le-aȳi simȳit că ar avea nevoie de ajutor?*

- De obicei, îi recunosc foarte uȳor pe demonizaȳi. Faȳa lor îi

